

Glenn Doman, Janet Doman

Tác giả sách cha mẹ bán chạy nhất tại Mỹ

**HƠN 1 TRIỆU BẢN
ĐÃ ĐƯỢC IN**

TÀNG

CỦO

TRÍ

THÔNG

MINH

CỦA
TRẺ

Dành tặng

Helen Gould Ricker Doman

và

Joseph Jay Doman

*Bố mẹ tôi luôn quả quyết rằng
tôi có được thành công trong cuộc sống
là nhờ đứng trên đôi vai của họ.*

Cuộc Cách mạng Mềm

Cuộc Cách mạng Mềm bắt đầu vào khoảng nửa thế kỷ trước.

Đầu tiên, hãy xem xét mục tiêu của cuộc Cách mạng Mềm: Mang lại cho tất cả các bậc cha mẹ kiến thức cần thiết để đào tạo ra những đứa trẻ, thông minh vượt trội, có thể phát huy hết khả năng tiềm ẩn của mình, từ đó tạo ra một thế giới nhân văn cao cả, lành mạnh và hoàn chỉnh.

Tiếp theo, hãy để ý đến các nhà cách mạng. Họ được chia thành ba nhóm.

Đầu tiên là những đứa trẻ mới sinh, những đứa trẻ luôn ở trong thế giới này với những tiềm lực mạnh đến mức không thể tưởng tượng nổi.

Thứ hai là các bậc cha mẹ với giấc mơ về đứa trẻ trong tương lai của mình. Dù những giấc mơ lớn nhất của họ có thể cũng chỉ tập trung vào một nhóm nhỏ những khả năng tiềm ẩn của trẻ mà thôi?

Cuối cùng là nhóm nhân viên của *Viện nghiên cứu thành tựu tiềm năng con người*, những người mà kể từ năm 1940 đã bắt đầu nhận ra tiềm năng vô hạn ở trẻ sau rất nhiều năm nghiên cứu.

Trẻ em, bố mẹ và nhân viên - một nhóm dường như không hứa hẹn gì về khả năng mang lại một cuộc cách mạng quan trọng nhất trong lịch sử.

Hơn nửa thế kỷ trước, chúng tôi đã nhận ra có thể dạy trẻ biết đọc sớm. Năm 1964, cuốn sách *Dạy trẻ biết đọc sớm*¹ ra đời. Cuốn sách lập tức thành công và Cuộc Cách mạng Mềm bắt đầu. Bản dịch của cuốn sách đã được xuất bản nhiều nơi trên thế giới. Còn ngày nay, cuốn sách đã được dịch ra 19 thứ tiếng, trong đó có Việt Nam.

Trong quá trình nghiên cứu của mình, chúng tôi đã rút ra được kết luận:

1. Trẻ em *muốn* tăng cường trí thông minh của mình;

2. Trẻ em *có thể* tăng cường trí thông minh của mình;
3. Trẻ em *đang* tăng cường trí thông minh của mình;
4. Trẻ em *nên* tăng cường trí thông minh của mình;
5. Việc dạy cho các bà mẹ cách tăng cường trí thông minh của trẻ là một công việc cực kỳ dễ dàng.

Vì thế, kể từ những năm 1960, chúng tôi đã thật sự dạy các bà mẹ cách tăng cường trí thông minh của trẻ một cách nhanh chóng và đạt được nhiều thành tựu.

Chúng tôi nghĩ mình có trách nhiệm với mọi trẻ em trên thế giới. Trách nhiệm đó là thông báo những kết quả nghiên cứu của viện tiềm năng con người. Từ đó, cha mẹ trẻ sẽ có quyền lựa chọn tương lai của con cái mình. Họ có quyền quyết định về việc họ muốn làm gì sau khi nghe những kết luận đó.

Chúng tôi đã nói với tất cả các bậc cha mẹ những điều mà chúng tôi đã thu được:

Việc dạy một đứa trẻ 12 tháng tuổi biết đọc là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 12 tháng tuổi làm toán là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn (tốt hơn tôi có thể).

Việc dạy một đứa trẻ 12 tháng tuổi đọc và hiểu một - thậm chí là hai, ba ngoại ngữ nếu bạn muốn - là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 28 tháng tuổi cách viết (không phải viết từ mà là viết chuyện và kịch bản) là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ sơ sinh học bơi (thậm chí là khi bạn không hề biết bơi) là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 18 tháng tuổi cách tập thể dục dụng cụ (hay múa ba lê, hoặc cách để ngã không đau) là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 18 tháng tuổi cách chơi piano hay violon hay bất cứ một loại nhạc cụ nào khác là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 18 tháng tuổi về chim, hoa, cây cối, côn trùng, động vật biển, động vật có vú, cá, tên của chúng, đặc điểm của chúng, các vấn đề khoa học hoặc bất cứ điều gì mà bạn muốn dạy chúng là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 18 tháng tuổi về thủ tướng, vua, cờ các nước, các lục địa, các đất nước, bang là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Việc dạy một đứa trẻ 18 tháng tuổi cách vẽ hoặc sơn hoặc - bất cứ thứ gì mà bạn có thể dạy chúng một cách chân thành và thực tế là một công việc cực kỳ dễ dàng và sẽ mang lại niềm vui cho bạn.

Khi bạn dạy trẻ thậm chí chỉ một trong số những điều trên, trí thông minh của nó sẽ phát triển.

Khi bạn dạy trẻ một vài trong số những điều trên, trí thông minh của nó sẽ phát triển mạnh.

Khi bạn dạy trẻ tất cả những điều trên với sự hào hứng, tình yêu và tôn trọng, trí thông minh của nó sẽ được *nhân lên gấp bội*.

Và, điều tốt đẹp nhất là, khi cha mẹ thực sự yêu thương và tôn trọng con cái, khi cha mẹ sẵn lòng trao cho chúng món quà là khả năng và sự hiểu biết, trẻ sẽ hạnh phúc hơn, thân thiện hơn và biết quan tâm đến người khác hơn những đứa trẻ không nhận được những cơ hội này.

Những đứa trẻ được dạy dỗ với tình yêu và sự tôn trọng sẽ không trở thành những con quái vật tí hon khó chịu. Chẳng có lý do gì để kiến thức và việc trao một món quà với sự chân thành, hân hoan lại có thể tạo ra sự khó chịu!

Có một chân lý không bao giờ thay đổi - *kiến thức mang lại những điều tốt lành*.

Những đứa trẻ có tài năng nhất là những đứa trẻ độc lập nhất. Chúng có rất ít lý do để than thở và vô số lý do để mỉm cười.

Những đứa trẻ thông minh nhất là những đứa trẻ có rất ít lý do để yêu cầu sự giúp đỡ.

Những đứa trẻ mạnh mẽ nhất là những đứa trẻ có ít nhu cầu đánh những đứa trẻ khác nhất.

Những đứa trẻ mạnh mẽ nhất là những đứa trẻ có ít lý do để khóc nhất và nhiều lý do để làm mọi việc nhất.

Nói tóm lại, những đứa trẻ thực sự thông minh, hiểu biết và mạnh mẽ là những đứa trẻ đáng yêu nhất và hiền về người khác nhất. Chúng có đầy đủ những đặc điểm khiến chúng ta yêu quý chúng.

Những đứa trẻ yếu ớt, nhạy cảm, thiếu hiểu biết và kém cỏi là những đứa trẻ luôn than thở, khóc lóc, phàn nàn và hay gây sự.

Cuối cùng, chúng tôi có trách nhiệm phải nói với tất cả các bà mẹ rằng họ luôn luôn là những giáo viên tốt nhất trên thế giới.

Cuốn sách này, giống như *Dạy trẻ biết đọc sớm*, *Dạy trẻ học Toán* và những cuốn sách khác trong bộ sách về Cách mạng Mềm, là cách để chúng ta hoàn thành tốt bốn phận thú vị đó.

Mục tiêu của Cách mạng Mềm là mang cho bọn trẻ cơ hội để trở nên xuất sắc, thông qua bố mẹ của chúng.

Và chúng ta, cùng với nhau, là những nhà cách mạng.

Tất cả các nhân viên của viện đều hi vọng bạn và những đứa trẻ nhà bạn sẽ hưởng ứng, cảm thấy thú vị, phấn khích, vui mừng và muốn khám phá trong việc sử dụng những kiến thức mà chúng tôi đã thu thập được sau nhiều năm nghiên cứu.

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

Mọi đứa trẻ sinh ra đều có sẵn khả năng của một thiên tài

Chúng tôi đáng lẽ phải biết trước tất cả mọi người, không phải bởi vì chúng tôi thông minh hơn mà bởi vì việc sống với nhiều kiểu trẻ em và cha mẹ khác nhau, 24 giờ một ngày và trong vòng 40 năm, thậm chí nhiều hơn nếu có thể, giúp chúng tôi được chứng kiến nhiều sự thật hơn so với bất cứ người nào khác.

Chúng ta đáng lẽ phải biết từ trước đây rất lâu rằng mỗi đứa trẻ sinh ra đều có sẵn trong mình khả năng của một thiên tài.

Chúng ta đáng lẽ phải biết, từ rất lâu rồi, rằng:

1. Chúng ta là những thành viên của một nhóm có tên là *Người thông thái*¹ và bởi là thành viên của nhóm này nên mỗi chúng ta đều được thừa hưởng những khả năng độc đáo của con người.
2. Chúng ta được sinh ra trong một môi trường hoặc là khuyến khích chúng ta, hoặc không khuyến khích chúng ta.
3. Trong mỗi đứa trẻ mới sinh đều tiềm ẩn khả năng của một thiên tài.

Tài năng có sẵn trong tất cả những đứa trẻ sơ sinh. Nguồn gốc của thiên tài không chỉ nằm ở những gì được thừa hưởng từ tổ tiên, mà còn ở một hạt giống mà chúng ta gieo trồng trong cơ thể của những đứa trẻ từ khi sinh ra.

Ngày nay khoa học đã chứng minh rằng tài năng - một khả năng độc đáo của vỏ não đặc biệt của con người - hoàn toàn không phải tự nhiên mà có.

Những đứa trẻ phi thường là những đứa trẻ được hưởng rất nhiều lợi ích từ kiến thức, tình yêu và sự tôn trọng từ cha mẹ.

Những đứa trẻ ở mức trung bình, có tiềm năng trở nên phi thường là những đứa trẻ mà bố mẹ của chúng và chúng tôi xác định là chúng sẽ không tiếp tục ở mức trung bình.

Những đứa trẻ bị tổn thương về não và có tiềm năng trở nên phi thường là những đứa trẻ mà bố mẹ của chúng và chúng tôi đã xác định là chúng sẽ không tiếp tục không đủ năng lực như thế nữa và rất nhiều trong số chúng đã và đang hoạt động theo cách của một trí tuệ siêu phàm.

Hơn 50 năm cho những nhân vật quan trọng nhất của chúng tôi.

Chúng tôi là những người *làm việc* với trẻ em và các bậc cha mẹ.

Chúng tôi dạy những bậc cha mẹ *thực sự* và những đứa trẻ *thực sự*.

Chúng tôi làm việc với thực tế, không phải với lý thuyết.

Chúng tôi đã đạt được rất nhiều thành tựu.

Nhìn lại, vấn đề gây ngạc nhiên không phải là chúng ta đã hiểu biết về sự phát triển của trẻ đến mức độ nào mà là chúng ta đã mất bao lâu để có được những hiểu biết này.

Chúng ta đang cố gắng giúp những đứa trẻ trở nên vượt trội so với bản thân chúng.

Sau nhiều năm nghiên cứu ở những đứa trẻ bình thường và cả những đứa trẻ bị tổn thương não, chúng tôi tình cờ nhận ra nguồn gốc của thiên tài, và nguồn gốc đó tồn tại từ khi trẻ sinh ra đến năm chúng 6 tuổi.

Đó thực sự là một sự thật vĩ đại và nó xứng đáng để chúng tôi bỏ ra rất nhiều năm nghiên cứu và tìm kiếm nó.

Sau đó, nếu thông minh là kết quả của suy nghĩ, và suy nghĩ là nguồn gốc của thiên tài, chúng ta sẽ có một cái nhìn toàn diện hơn về trí thông minh ở mức độ sâu sắc hơn.

Một điều dường như chắc chắn - thông minh là tốt - không xấu.

Con người thông thái, món quà của gen

Mục tiêu đầu tiên trong cuộc sống của bố mẹ tôi là để tôi đứng trên vai họ - để tôi bắt đầu ở nơi họ đã đi.

Bạn có thích cái cảm giác khi con cái đứng trên vai bạn?

Tại sao bạn không cầm cuốn sách *Tăng cường trí thông minh cho trẻ* lên?

Khả năng để trẻ bắt đầu ở nơi chúng ta đã đi là một đặc điểm độc đáo của loài người. Nó là sản phẩm kỳ diệu và độc đáo của vỏ não con người.

Nó là đặc điểm, trong số tất cả mọi đặc điểm, phân biệt loài người với loài khỉ và với toàn bộ các sinh vật mà Chúa đã tạo ra.

Tất cả những con tinh tinh sinh ra đều là để sống, từng bước từng bước một, giống như bố của chúng. Nó được định trước để làm một con tinh tinh, có nghĩa là nó chỉ được học những gì mà bố nó dạy, hoặc nhiều nhất là, những gì các con khác trong đàn có thể dạy nó. Chúng vô cùng chú ý đến việc đào tạo thế hệ sau và chúng làm việc này một cách vô cùng nghiêm túc. Chúng làm một công việc xuất sắc và kết quả là chú tinh tinh nhỏ được phát triển thành một con tinh tinh xuất sắc.

Chúng ta không thể.

Ồ, tôi có thể nghe thấy bạn nói, có thật nó không xảy ra với chúng ta? Liệu cuốn sách này có đề xuất việc chúng ta cần phải biến con cái mình thành những cá nhân xuất sắc trong xã hội?

Tất nhiên là có. Nhưng một chú tinh tinh xuất sắc là một sinh vật ổn định, một sinh vật mà nếu muốn nó thay đổi một cách đáng kể thì sẽ cần một khoảng thời gian dài vô tận.

Loài người không thể.

Ồ, chúng ta thay đổi như thế nào. Chúng ta không phải là những sinh vật ổn định.

Chúng ta cũng không bị buộc phải sống giống như những gì ông bà của mình đã sống.

Tự do!

Chúng ta được tự do học bất cứ ngôn ngữ nào, đó là lý do tại sao việc dạy cho trẻ cách hiểu, nói, đọc và viết một thứ ngôn ngữ lại là một việc làm rất tuyệt vời.

Bạn có nhớ cái ngày tuyệt vời mà bạn thực sự học cách đọc?

Mẹ tôi đã đọc sách cho tôi nghe từ khi tôi còn rất nhỏ và bà luôn đặt cuốn sách trong

lòng tôi khi tôi ngồi trong lòng bà. Kết quả là tôi biết tất cả các từ.

Bạn có nhớ có những lúc mà mẹ bạn bỏ qua một từ hoặc một câu hoặc cả một trang khi mà mi mắt của bà chỉ trực sụp xuống vì buồn ngủ? Bạn có từng nói: "Mẹ, mẹ đọc sai rồi,... cơ mà."?

Khi đó tôi khoảng chừng 5 tuổi. Đó là một ngày mưa và tôi không thể ra ngoài. Do đó mẹ tôi đã nói: "Nằm xuống sàn và đọc sách đi. Đây là một cuốn sách mới. Khi con tìm thấy một từ mà con không biết, hãy vào bếp và mẹ sẽ giải thích từ đó cho con."

Và tôi đã làm thế.

Tôi đọc một cách say sưa. Càng đọc càng thấy bị kích thích. Và tôi cảm thấy vô cùng ngạc nhiên khi biết được lý do tại sao mình cảm thấy bị kích thích đến vậy. Người viết cuốn sách đang nói chuyện với *tôi*. Ông ấy đã nói với tôi những điều mà tôi chưa bao giờ được biết trước đó. Tôi đã có được nó. Tôi có được thứ mà tất cả mọi đứa trẻ con trên thế giới này muốn hơn bất kỳ thứ gì khác. Tôi đã bắt được con người trưởng thành của chính mình và anh ta sẽ không thể thoát khỏi tôi. Anh ta không cần phải giặt đồ, hay tắt màn hình máy tính hoặc đổ gạt tàn thuốc lá. Anh ta là tôi.

Đó là khi tất cả mọi thứ bắt đầu. Tôi đọc mọi thứ mà tôi có trong tay cho dù tôi có thể đọc nó hay không. Bố mẹ tôi luôn luôn ở đó để nói cho tôi biết về nội dung cuốn sách.

Liệu mẹ có phải là môi trường không?

Tất nhiên mẹ là môi trường của trẻ, và trừ bố ra, bà là yếu tố duy nhất trong môi trường đó.

Vậy đâu là món quà vĩ đại của di truyền mà tiêu đề của chương này sẽ nói cho bạn biết?

Đâu là thiên tài mà bạn thích? Edison? Beethoven? Mark Twain? Socrates? Gainsborough? Einstein? Shakespeare? Bach? Pauling? Salk? Picasso? Vivaldi?

Bạn có biết là bạn có liên hệ trực tiếp với những thiên tài mà bạn thích?

Chưa có ai từng nhìn thấy gen Đức, gen Pháp, gen Ý, gen Nhật hay gen Mỹ.

Khi Einstein chết chúng ta đã lấy bộ não của ông và nghiên cứu.

Chúng tôi đang cố gắng để tìm hiểu xem não của bạn khác gì so với não của tôi.

Và cũng chẳng may mắn hơn một chút nào cả.

Chúc cho những người đang cố gắng gặp nhiều may mắn. Bộ não không có bất cứ đặc điểm Đức hay gen của Princeton nào, mặc dù trong cuộc sống nó có tất cả kiến thức của Đức và Princeton và $E = MC^2$ hay bất cứ cái gì.

Einstein có bộ não của *con người thông thái* và đó chính là tiềm năng mà bộ não của bạn có ngay từ khi bạn được sinh ra.

Nó có một món quà thú vị. Nó có gen của *con người thông thái* và đó chính xác là những gì bạn và các con của bạn có.

Tôi phải thừa nhận rằng tôi rất tự hào được là một người trong gia đình Doman, và là một thành viên của Viện, là một người Philadelphia và là một người thuộc tiểu bang Pennsylvanian, và một người Mỹ, một cư dân của thế giới, được là tất cả những điều đó. Cũng giống như tôi chắc chắn rằng bạn đang tự hào về tất cả những gì bạn là, chúng ta tự hào một cách chính đáng về việc chúng ta là ai.

Nhưng đó không phải là những gì vĩ đại nhất mà chúng ta là - chúng ta cũng không bị buộc phải là những gì mà các thành viên khác trong các nhóm này là hoặc đã từng là.

Chúng ta, loài người, bị buộc phải là những *con người thông thái* - và không gì khác.

Chúng ta buộc phải là những con người.

Chúng ta *có thể* là bất cứ điều gì mà bất cứ người nào đang là.

Chúng ta có thể là bất cứ điều gì mà bất cứ người nào đã là.

Chúng ta có thể là bất cứ điều gì mà bất cứ người nào khác có thể là. Tất cả mọi người đều có một món quà từ gen của *con người thông thái*.

Đó thực sự là một thông điệp sinh vật học và thần kinh học.

Kiểu người mà chúng ta sẽ trở thành, cho dù là kiệt xuất, trung bình hay chậm chạp, cho dù là thân thiện, nhân văn, nghiêm khắc, trung dung hay độc ác, cho dù là đầy cảm hứng hay bình thường, được định đoạt phần lớn trước khi chúng ta 6 tuổi.

Khi sinh ra, đứa trẻ giống như một tờ giấy trắng với tiềm năng trở thành bất cứ ai trên trái đất, làm được bất cứ điều gì mà con người đã, đang và sẽ làm. Nó vẫn sẽ như thế tới tận khi 6 tuổi.

Vậy chúng ta đều có một món quà của gen. Chúng ta được sinh ra với món quà tuyệt vời nhất mà chúng ta có thể nhận được. Chúng ta - tất cả chúng ta - đều có gen của những *con người thông thái*.

Giờ thì hãy nói về những đứa trẻ và sáu năm đầu trong cuộc đời của chúng.

Trẻ học hỏi nhờ 5 giác quan

Học là một kỹ năng rất quan trọng, sẽ là nguy hiểm nếu chúng ta không được trang bị kỹ năng này khi còn nhỏ.

Sự thật là bọn trẻ không muốn chơi và chúng luôn hỏi những chuỗi câu hỏi kéo dài vô tận - và những câu hỏi mới tuyệt vời làm sao.

"Bố, cái gì giữ những vì sao ở trên bầu trời?"

"Mẹ, tại sao cỏ lại có màu xanh?"

"Bố, làm thế nào để mọi người có thể chui vào trong ti vi?"

Những câu hỏi thông minh này chính xác là những câu hỏi mà các nhà khoa học hàng đầu đã hỏi.

Câu trả lời của chúng ta, theo cách này hay cách khác, sẽ là: "Này con, con có thấy là bố đang rất bận không, tại sao con lại không ra ngoài chơi trong khi bố đang suy nghĩ nhỉ?"

Có hai lý do chúng ta không bao giờ trả lời những câu hỏi của một đứa trẻ.

Lý do đầu tiên là chúng ta nghĩ nó sẽ không hiểu được câu trả lời thực sự.

Lý do thứ hai là chúng ta không biết câu trả lời cho những câu hỏi của nó. Đó là những câu hỏi quá thông minh.

Một trong số những bà mẹ chuyên gia của chúng tôi, người thực sự tôn trọng con cái của cô ấy, đã kể cho tôi nghe câu chuyện sau:

Cô ấy đã từng được con gái bé nhỏ của mình hỏi một câu hỏi, và giống như mọi câu hỏi khác, nó là một câu hỏi rất thông minh. Bởi vì cô ấy là một bà mẹ vĩ đại, cô ấy luôn luôn sắp xếp một câu trả lời đủ rõ ràng cho câu hỏi của con gái của mình khiến cho đứa bé không ngừng đưa ra các câu hỏi liên tiếp sau đó:

"Tại sao hả mẹ? - Tại sao?"

Trên thực tế, chúng ta làm gì khi lũ trẻ hỏi chúng ta một trong số những câu hỏi thông minh và không thể trả lời đó?

Những gì chúng ta thực sự làm là nói: "Này con, hãy chơi với cái trống (hay một cái xe tải đồ chơi - phụ thuộc vào việc đứa trẻ 1 tuổi hay 3 tuổi) đi."

"Đây là một cái xe tải á?" đứa trẻ 3 tuổi lắm bầm khi cầm nó trong bàn tay nhỏ nhắn của mình.

"Người lớn đã từng nói với mình rằng những chiếc xe tải là những thứ khổng lồ làm rung chuyển cửa sổ khi chúng đi qua và cảm thấy nóng và có mùi dầu mỡ và sẽ đè bẹp mình nếu mình đứng trước chúng. Và *đây* là một cái xe tải á?" Nhiều đứa trẻ đã suy nghĩ thế.

Chúng nghĩ: "Họ lớn hơn mình nên nếu họ gọi đây là cái xe tải thì mình cũng gọi đây là chiếc xe tải."

Điều gì xảy ra khi chúng ta đưa cho một đứa trẻ nhỏ một cái xe tải đồ chơi?

Tất nhiên, nó sẽ "chơi" cái ô tô trong vài phút sau đó chán ngán và ném vào đâu đó.

Khi nhìn thấy điều đó, chúng ta sẽ vội vàng kết luận: Thằng bé thiếu tập trung. Nhưng thực ra, những đứa trẻ chỉ có năm cách để học hỏi về thế giới. Chúng có thể ngửi, nghe, cảm nhận, ném và nhìn nó.

Năm bài kiểm tra thử nghiệm trẻ đã có sẵn để học về thế giới.

Hãy thử chơi lại. Chúng ta đưa cho đứa trẻ một cái trống hoặc một cái xe tải đồ chơi mà nó chưa bao giờ nhìn thấy. Nếu nó đã từng nhìn thấy thứ đồ chơi đó, nó sẽ vứt đi ngay lập tức và yêu cầu một cái gì đó mà nó chưa bao giờ nhìn thấy trước đó.

Và do đó, chúng ta đưa thêm cho cậu nhóc một thứ đồ chơi khác với hi vọng nó sẽ thu hút được sự chú ý của cậu nhóc.

Đầu tiên, cậu nhóc nhìn vào nó (tại sao thứ đồ chơi này lại được sơn màu sáng?)

Tiếp theo, cậu nhóc lắng nghe nó (tại sao thứ đồ chơi này lại tạo ra tiếng động?)

Tiếp theo, cậu nhóc cảm nhận nó (tại sao thứ đồ chơi này lại không có những cạnh sắc?)

Sau đó cậu ném nó (tại sao thứ đồ chơi này lại làm bằng những nguyên liệu không độc hại?)

Cuối cùng cậu ngửi nó (chúng tôi chưa tìm hiểu xem đồ chơi nên có mùi gì nên chúng không có mùi gì cả).

Quy trình thông minh và sáng suốt của việc sử dụng tất cả những bài kiểm tra thử nghiệm có sẵn với cậu nhóc để học về tất cả những thứ mới mẻ đó là 60 giây.

Một đứa trẻ không chỉ thông minh mà còn rất khéo léo. Có một điều nữa mà cậu nhóc còn có thể học. Cậu có thể học được về cấu tạo của chúng bằng cách đập chúng ra thành từng mảnh.

Do vậy cậu cố gắng để đập nó. Và sẽ mất khoảng 30 giây để cậu nhóc nhận ra rằng mình không thể đập vỡ món đồ chơi trong tay. Do vậy cậu ném nó đi. Và đó, tất nhiên rồi, là lý

do đồ chơi không thể đập vỡ được.

Đó là một trong hai phương pháp mà người lớn chúng ta sử dụng để ngăn cản bọn trẻ học hỏi.

Đầu tiên là ngôi trường học của những tư tưởng làm-cho-cậu nhóc-không-thể-phá-vỡ-nó - những ngôi trường chỉ có tác dụng cản trở việc học hỏi.

Thứ hai là đặt-cậu nhóc-vào-cái xe đẩy-nơi-cậu- không-thể-nắm-được những tư tưởng đó.

Cậu nhóc đang cố gắng một cách tuyệt vọng để học và chúng ta đang cố gắng một cách tuyệt vọng để buộc cậu nhóc phải chơi.

Cậu nhóc thực sự đã thành công, bất chấp sự cố gắng của chúng ta, trong việc học tất cả những gì cần học về thứ đồ chơi và khi cậu không muốn chơi nó, cậu ném nó đi.

Cậu thực hiện toàn bộ quy trình này trong 90 giây.

Chúng ta nhìn một sự trình diễn tuyệt đối thông minh và sử dụng nó để chứng minh rằng cậu nhóc thật là kém cỏi.

Câu hỏi là: "Mọi người nên dành bao lâu để xem xét một cái trống?"

Câu trả lời là: "Cho đến khi không còn cái gì để học từ nó nữa."

Nếu đó là một câu trả lời đúng thì tôi có thể nói với bạn rằng tôi chưa bao giờ nhìn thấy một người lớn nào làm việc đó giỏi giang bằng một đứa trẻ 3 tuổi.

Có 5 giác quan trong một bộ não - và chỉ có 5 thôi.

Tất cả mọi điều mà một đứa trẻ học trong cuộc sống của mình, nó học thông qua 5 giác quan. Nó có thể nhìn, nghe, cảm nhận, nếm và ngửi.

Trước 6 tuổi

***Tôi chưa bao giờ để cho việc đến trường
ảnh hưởng tới việc học của tôi.***

MARK TWAIN (1835 - 1910)

Việc một đứa trẻ là ai hoặc có thể trở thành người như thế nào phụ thuộc hoàn toàn vào sáu năm đầu đời của nó.

Trẻ ý thức được điều đó nên nó học hỏi rất khẩn trương. Đối với trẻ, mọi thứ đều là "công cụ" chứ không phải là "đồ chơi". Ví dụ đưa một cái gậy cho một cậu nhóc sẽ không trở thành gậy chơi gôn hay gậy đánh bóng chày, nó sẽ trở thành cái búa. Sau đó, tất nhiên rồi, trẻ sẽ đập cái búa xuống chiếc bàn xinh xắn mà bạn vừa mới mua, rồi sau đó tiếp tục đập vào con vịt bằng cao su của mình. Đưa cái vỡ sò cho một cô nhóc, thì chiếc vỡ sò sẽ có chức năng của một cái túi, một cái đĩa.

Những gì một đứa trẻ muốn là được làm người lớn. Và chúng đã đúng khi muốn điều đó.

Khả năng lĩnh hội thông tin tỉ lệ nghịch với độ tuổi.

Bạn có thể dạy một đứa trẻ bất kỳ điều gì với một thái độ chân thành và thực tế.

Chúng ta đã chứng kiến một đứa trẻ học tiếng mẹ đẻ dễ dàng đến mức không một người lớn nào có thể làm tốt hơn.

Ngôn ngữ hay còn gọi là từ ngữ dùng để truyền đạt hay tiếp nhận thông tin.

Khả năng lĩnh hội những thông tin đó tỷ lệ nghịch với số tuổi của chúng ta.

Chúng ta càng già thì khả năng lĩnh hội thông tin càng thấp đi.

Chúng ta càng trẻ thì khả năng lĩnh hội thông tin càng cao lên.

Việc dạy một đứa trẻ 5 tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 6 tuổi.

Việc dạy một đứa trẻ 4 tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 5 tuổi.

Việc dạy một đứa trẻ 3 tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 4 tuổi.

Việc dạy một đứa trẻ 2 tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 3 tuổi.

Việc dạy một đứa trẻ 1 tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 2 tuổi.

Và, việc dạy một đứa trẻ 6 tháng tuổi sẽ dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 1 tuổi.

Hãy tự hỏi bản thân bạn đã học được bao nhiêu bài thơ hay bài đồng dao trong năm ngoái và bây giờ có thể đọc lại. Câu trả lời hẳn là một con số rất nhỏ hoặc thậm chí là số 0.

Bây giờ thì hãy tự hỏi bản thân xem bạn đã học được bao nhiêu bài thơ hay bài đồng dao trước khi 6 tuổi và bây giờ có thể đọc lại.

"Dung dăng dung dẻ, dắt trẻ đi chơi..."¹

"Bắp cải xanh, xanh mát mát, búp cải sắp, sắp vòng tròn..."

"Bạn mới đến trường, hãy còn nhút nhát..."

"Cây ngô là mẹ, bắp ngô là con, thân mẹ gãy còm..."

"Kéo cưa kéo kít, làm ít ăn nhiều..." Hay bất cứ bài thơ hay đồng dao nào mà những người lớn trong độ tuổi của bạn có thể học như một đứa trẻ nhỏ.

Hãy tự hỏi bản thân bạn đã dành bao nhiêu buổi tối để học chúng? Hay bạn đã học chúng theo kiểu tiếp nhận của một đứa trẻ?

Bạn càng trẻ thì bạn càng học và nhớ được các dữ liệu một cách dễ dàng hơn.

Phần lớn mọi người đều tin rằng chúng ta càng lớn thì càng thông minh. Điều này không đúng.

Chúng ta càng lớn thì càng khôn ngoan hơn. Đó là sự thật.

Bởi vì, dù vô cùng yêu quý, tôn trọng và ngưỡng mộ trẻ, chúng tôi cũng vẫn luôn hiểu rằng chỉ cần người lớn lơ là việc trông nom một đứa trẻ 2 tuổi, phát triển bình thường trong vòng một phút, nó rất có thể sẽ bị ngã xuống nước hoặc rơi từ trên ban công tầng bốn xuống.

Lũ trẻ không có sự khôn ngoan.

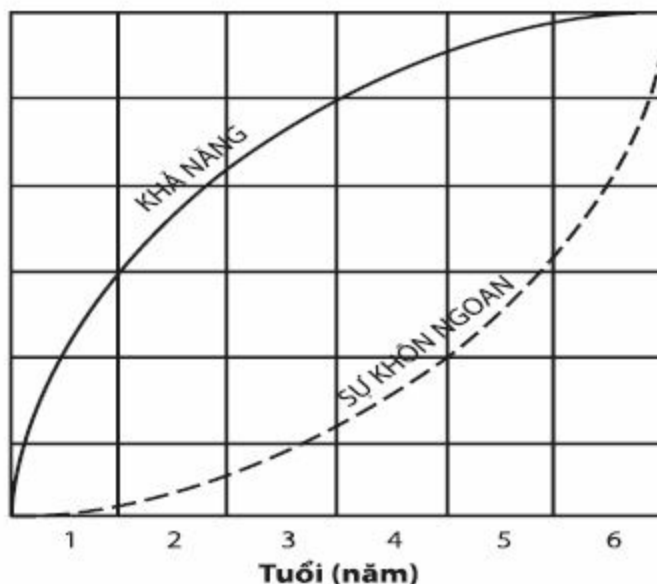
Những đứa trẻ khi vừa mới sinh ra không có sự khôn ngoan và cũng không có kiến thức.

Với một đứa trẻ sơ sinh, khả năng để lĩnh hội kiến thức tăng nhanh như tên lửa, nhanh chóng đạt tới tầm cao đáng nể, và khả năng này nhanh chóng giảm xuống khi đứa bé đó lớn lên.

Đến khi 6 tuổi thì sự phát triển này gần như đã hết.

Nói một cách khác, đường cong của sự khôn ngoan phát triển rất chậm và khi sáu tuổi, nó thực sự bắt đầu đi vào quỹ đạo.

Đường cong biểu thị khả năng và sự khôn ngoan

Theo hình vẽ khả năng học hỏi tăng nhanh và nhanh chóng giảm xuống trong khi sự khôn ngoan phát triển một cách chậm chạp. Khi 6 tuổi, hai đường này gặp nhau.

Tại điểm này, khả năng để lĩnh hội thông tin mà không cần bất cứ một nỗ lực nào gần như biến mất, và sự phát triển não bộ gần như đã hoàn thành.

Tuy nhiên, sự khôn ngoan của nó giờ đây mới thực sự phát triển. Và nó sẽ tiếp tục phát triển trong suốt cuộc đời của đứa trẻ.

Vậy một đứa trẻ có thể học được điều gì và học được bao nhiêu điều trước khi nó 6 tuổi?

Bất cứ điều gì.

Dạy một đứa trẻ 1 tuổi dễ hơn dạy một đứa trẻ 7 tuổi.

Trên thực tế việc dạy một đứa trẻ 1 tuổi dễ hơn dạy một đứa trẻ 7 tuổi *rất nhiều*.

Đọc là quá trình nhận biết khối lượng lớn từ, và chúng ta đã chứng kiến việc dạy một đứa trẻ 1 tuổi một ngôn ngữ mới thông qua khả năng nghe của nó dễ hơn việc dạy một đứa trẻ 7 tuổi đến mức nào.

Việc dạy một đứa trẻ ngôn ngữ viết còn dễ hơn rất nhiều so với việc dạy ngôn ngữ nói. Những từ được viết ra rất trực quan. Nó không có âm điệu, không bao giờ thiếu rõ ràng hoặc được nói quá bé.

Khả năng nói hoặc hiểu tiếng Pháp của tôi rất tệ. Nhưng tôi có thể đọc một tờ báo tiếng Pháp hay tiếng Bồ Đào Nha. Tôi không hiểu tất cả các từ và cụm từ, nhưng tôi có thể nắm được những thông tin quan trọng. Tôi hiểu được thông điệp. Tôi có thể dễ dàng đọc một báo cáo bằng tiếng Ý. Tôi không thể hiểu một tờ báo tiếng Pháp hoặc tiếng Ý khi có ai đó đọc nó cho tôi nghe. Nó quá nhanh và thiếu rõ ràng; nhiều khi họ đọc quá nhanh làm tôi không thể nắm được thông tin. Việc đọc một thứ ngoại ngữ dễ dàng hơn rất nhiều so với

việc nghe nó.

Để dạy một đứa trẻ 1 tuổi hiểu ngôn ngữ nói cần có ba yêu cầu. Từ phải được phát âm to, rõ và được nhắc lại bởi vì thính giác của trẻ 1 tuổi chưa phát triển hoàn thiện.

Bản năng và trực giác của các bà mẹ khiến họ luôn luôn nói rất to, rõ ràng với mình và thường xuyên lặp lại. "Đến đây với mẹ nào", "đến đây với mẹ nào," và đứa trẻ đến với mẹ của mình.

Trên thực tế đó chính là cách để bộ não phát triển và trưởng thành thông qua thính giác.

Quy trình này là một quy trình gắn liền với sinh lý học thần kinh trong tự nhiên.

Quy trình học một thông điệp thông qua mắt cũng là một quy trình gắn liền với sinh lý học thần kinh. Chính xác là quy trình giống với quy trình học một thông điệp thông qua tai.

Một lần nữa, có ba yêu cầu. Thông điệp phải lớn, rõ và được lặp lại.

Chúng ta đã không cho bọn trẻ xem những từ lớn, rõ và được lặp lại. Chữ viết ở sách hay báo quá nhỏ để những đứa trẻ có thị giác chưa phát triển toàn diện có thể nhìn thấy.

Điều này dẫn đến hai kết quả.

Chúng ta để cho ngôn ngữ viết là một bí mật với bọn trẻ - những thiên tài về ngôn ngữ.

Thị giác của trẻ phát triển chậm hơn rất nhiều so với thính giác.

Thị giác, cũng giống như thính giác, phát triển khi được sử dụng.

Hãy nhớ, các giác quan thực sự tạo nên nửa sau của bộ não.

Chúng ta sẽ thảo luận kỹ hơn về tầm quan trọng của việc sử dụng các giác quan để thúc đẩy sự phát triển của trẻ ở những chương sau.

Dạy đọc cho trẻ 1 tuổi dễ hơn nhiều so với trẻ 7 tuổi.

Lý do tại sao một phần ba trong số những đứa trẻ từ 7 đến 17 tuổi thất bại trong việc học đọc ở trường đã trở nên rất rõ ràng.

Bởi vì chúng bắt đầu được học quá muộn.

Điều kỳ lạ không phải là một phần ba trong số chúng thất bại trong việc học đọc ở trường - đó là vấn đề.

Điều kỳ lạ là hai phần ba trong số chúng đã có thể học đọc khi quá muộn như thế.

Và cuối cùng, một lý do tốt để dạy trẻ cách đọc *trước khi* đến trường là trẻ sẽ không trở thành một trong số những đứa trẻ thất bại trong việc học đọc khi đến trường.

Dạy về kiến thức xung quanh cho trẻ 1 tuổi để hơn nhiều so với trẻ 7 tuổi.

Với tất cả những lý do giống với những gì chúng tôi nhìn thấy trong việc dạy trẻ biết đọc sớm, dạy trẻ những kiến thức về đời sống với các chủ đề khác nhau cũng là một việc làm rất cần thiết.

Việc này sẽ giúp trẻ có được nhiều kiến thức, kỹ năng hơn khi nó tới trường.

Chúng tôi sẽ chỉ cho bạn chi tiết cách để dạy cho trẻ kiến thức về đời sống trong mục: "Dạy trẻ về thế giới xung quanh?"

Dạy toán cho trẻ 1 tuổi để hơn nhiều so với trẻ 7 tuổi.

Nó dễ hơn và tốt hơn vì tất cả những lý do đã được nhắc đến ở trên.

Hiểu về toán học trước khi đến trường cũng sẽ giúp trẻ dạn dĩ hơn với trường học. Chúng tôi sẽ chỉ cho bạn cách để dạy cho trẻ làm toán (thậm chí nếu bạn không thể làm toán) trong mục: "Làm thế nào để dạy trẻ học Toán?"

Nếu bạn dạy con mình cách đọc, dạy cho chúng những kiến thức về đời sống và dạy chúng học Toán khi chúng còn là những đứa trẻ, bạn sẽ cho chúng:

1. Tình yêu dành cho toán học và tình yêu đó sẽ còn lớn lên trong suốt cuộc đời đứa trẻ.
2. Lợi thế trong việc nắm vững những chủ đề liên quan.
3. Tăng cường khả năng và trí thông minh.
4. Tăng cường sự phát triển của não bộ.

Và, trên tất cả trẻ sẽ trở thành người hạnh phúc hơn.

Những đứa trẻ được học từ khi còn nhỏ - khi khả năng lĩnh hội kiến thức của chúng đang ở mức tốt nhất thì chúng sẽ ít gặp khó khăn trong việc tập trung chú ý. Điều này giúp trẻ thấy cuộc sống thú vị hơn.

Chúng thích người lớn và chúng thích cả những đứa trẻ con nữa. Chúng dễ dàng kết bạn hơn và dễ dàng giữ được tình bạn lâu dài hơn phần lớn những đứa trẻ khác.

Chúng là những đứa trẻ có khả năng, rất tự tin và rất ôn hòa.

Việc dạy đứa trẻ 1 tuổi bất cứ lĩnh vực nào cũng dễ dàng hơn việc dạy trẻ 7 tuổi rất nhiều.

Có chủ đề nào mà bạn tin rằng mình có thể dễ dàng trình bày với một đứa trẻ một cách chân thành và thực tế không? Hãy làm đi. Nó sẽ học với một tốc độ làm cho bạn ngạc nhiên và nó sẽ học rất tốt.

Bạn có thích tìm hiểu động vật, lịch sử, nghệ thuật, chơi ghi ta...

Tất cả những gì bạn cần làm là nghĩ xem nên giới thiệu với trẻ về chủ đề đó, một cách chân thành và thực tế, như thế nào và đến khi 3 tuổi trẻ sẽ rất thích và trẻ sẽ trở thành chuyên gia trong lĩnh vực đó.

Nếu bạn dạy một đứa trẻ về các dữ liệu, nó sẽ khám phá ra những quy tắc quản lý các dữ liệu đó.

Đó là một chức năng lập sẵn của bộ não loài người.

Nói cách khác: nếu bạn dạy trẻ về các dữ liệu, nó sẽ khám phá ra quy luật hoạt động của các dữ liệu đó.

Một ví dụ rất đáng yêu là những lỗi ngữ pháp mà bọn trẻ gặp phải. Một đứa trẻ 3 tuổi nhìn ra ngoài cửa sổ và nói: "Bác thợ thư đang đến."

"Ai cơ?"

"Bác thợ thư."

Chúng ta nhìn ra ngoài cửa sổ và thấy bác đưa thư. Chúng ta phì cười trước lỗi rất trẻ con này và nói với nó rằng đó là bác đưa thư, không phải bác thợ thư.

Chúng ta bỏ qua vấn đề này. Giả sử thay vì bỏ qua, chúng ta tự hỏi bản thân: "Con bé đã lấy cái từ bác thợ thư ở đâu ra?" Chắc chắn là không có người lớn nào dạy nó từ "bác thợ thư." Vậy nó lấy ở đâu ra?

Tôi đã suy nghĩ về điều này trong rất nhiều năm, và tôi tin rằng chỉ có một khả năng.

Một đứa trẻ 3 tuổi hẳn đã xem xét ngôn ngữ để đi đến một kết luận là có những danh từ như "may", "điện", "mộc"... khi thêm từ "thợ" phía trước sẽ được các danh từ chỉ người như "thợ may", "thợ mộc", "thợ điện"...

Đó là một thành tựu lớn.

Lần cuối bạn xem xét một ngôn ngữ để khám phá ra một quy luật là khi nào? Tôi đoán là khi bạn 3 tuổi.

Chúng ta vẫn nói rằng đó là một lỗi vì đó không phải là bác thợ thư, đó là bác đưa thư, do đó đứa trẻ đã sai rồi.

Một từ sai, đúng là thế, nhưng đúng quy luật.

Đứa trẻ đã đúng so với quy luật mà nó khám phá ra. Vấn đề là ngôn ngữ không có quy tắc và do vậy không phải lúc nào nó cũng tuân theo quy luật lô gic. Nếu nó có quy tắc thì hẳn đứa trẻ 3 tuổi kia đã đúng.

Hai năm rưỡi sau chu vi vòng đầu của đứa trẻ đó là 50cm.

21 năm sau số đo này là 55 cm.

Chu vi vòng đầu tăng rất nhanh để rồi cũng chững lại rất nhanh.

9 tháng - 35 cm

21 tháng - thêm 15 cm

231 tháng - thêm 5 cm.

Việc biến một đứa trẻ thành một thiên tài trước khi nó 6 tuổi là một việc rất dễ.

Và có rất nhiều điều thú vị cho cả những đứa trẻ và các ông bố bà mẹ.

Thật đáng buồn, việc biến một đứa trẻ thành một thiên tài sau khi chúng 6 tuổi là một việc cực kỳ khó khăn.

Sáu năm đầu đời là vô cùng quý giá.

Chỉ số IQ thật sự có nghĩa là gì?

Trong sáu năm đầu đời, nếu muốn chúng ta có thể làm cho bộ não chậm phát triển.

Tất cả những gì chúng ta cần làm là nhốt đứa trẻ trong tủ quần áo và luôn thức ăn qua kẽ hở dưới cánh cửa tủ. Nếu bạn nhốt đứa trẻ trong tủ quần áo và không cho nó bất cứ một thông tin gì trong sáu năm đầu đời, sẽ chỉ có một khả năng xảy ra: Khi lên 6 nó sẽ là một thằng đàn.

Nếu trong sáu năm đầu đời bạn không nhốt nó trong tủ quần áo nhưng lại cư xử với nó như thể nó là một đứa ngu đàn bằng cách phớt lờ nó, nó sẽ khá hơn một chút.

Nó sẽ có đủ khả năng để tự học chút ít, ít nhất nó cũng sẽ được học tất cả những gì nó có thể học, về con vịt bằng cao su của nó chẳng hạn, và nó sẽ học tiếng mẹ đẻ bằng cách nghe những người xung quanh nó nói. Khi lên sáu, nó sẽ chậm hơn những đứa trẻ sáu tuổi và chỉ số thông minh thực của nó sẽ ít hơn 100.

Nếu bạn cư xử với nó như cách những đứa trẻ trung bình được đối xử, nó sẽ trở thành một đứa trẻ trung bình. Nói ngắn gọn, khi nó lên sáu, trí tuệ của nó cũng sẽ lên sáu. Đó là ý nghĩa của từ trung bình. Nó có chỉ số thông minh chính xác là 100.

Nếu bạn hiểu được những nguyên tắc phát triển trí não của một đứa trẻ, bạn sẽ cư xử với nó theo một cách khác hẳn trong suốt giai đoạn sáu năm đầu đời của nó.

Điều đó cũng sẽ quyết định việc bạn có theo đuổi một chương trình phù hợp và có tổ chức để dạy trẻ đọc, học Toán hay những kiến thức phổ thông hay không.

Nếu trí tuệ của con bạn lên 6 khi nó mới 4 tuổi, chỉ số thông minh của nó là 150.

Nếu bạn đọc và thật sự hiểu cuốn sách này rồi cư xử với con mình theo một cách khác hẳn trong sáu năm đầu đời đồng thời dạy nó cách đọc, cách làm toán và cách để có được những kiến thức phổ thông, trí tuệ của nó sẽ lên sáu muộn nhất là khi nó 3 tuổi, và chỉ số thông minh của nó sẽ là 200 hoặc hơn, tùy thuộc vào việc trí tuệ của nó lên sáu trước khi nó 3 tuổi bao lâu.

Điều còn quan trọng hơn thế là nó sẽ có được bộ não của một đứa trẻ lên sáu khi nó 3 tuổi. Chúng tôi sẽ mở rộng quan điểm vô cùng quan trọng này trong những chương sau.

Khi cha mẹ thực sự hiểu được điểm này, họ sẽ cảm thấy sốt sắng, khó kiềm chế bản thân và hỏi chúng tôi: "Ông có hiểu những gì ông đang nói không? Ông có hiểu được chúng *quan trọng* đến mức nào không?"

Chúng tôi hiểu.

Thực tế, chúng tôi đã nói những điều đó từ rất lâu rồi.

Bạn có nhớ những lúc bạn không thể đợi để trở thành một thiếu niên, và đã liều lĩnh mong muốn mình 16 tuổi đến mức nào, rồi thì 18, rồi cuối cùng là 21.

Tất cả những đứa trẻ đều mong muốn được trưởng thành ngay lập tức.

Chỉ số thông minh có nghĩa chính xác là như vậy. Nó có nghĩa là bạn ở mức độ nào so với bạn bè của bạn. Mọi thứ còn lại đều vô nghĩa.

Nếu một đứa trẻ 2 tuổi có thể làm mọi việc mà một đứa trẻ 4 tuổi ở mức trung bình có thể làm được và làm một cách chính xác như đứa trẻ 4 tuổi kia, chỉ số thông minh của nó chính xác là 200.

Không nhiều hơn, không ít hơn.

Điều này không dựa trên sự tùy hứng hay những bài kiểm tra có sẵn mà dựa trên những gì nó có thể làm được.

Chỉ có một bài kiểm tra chỉ số thông minh đúng đắn là những gì một người làm được. Mỗi phút mỗi giây đều là một bài kiểm tra chỉ số thông minh và chúng ta làm bài kiểm tra đó hàng ngày.

Thông minh không phải là lý thuyết, nó là thực tế.

Nếu có ai đó có chỉ số thông minh của một thiên tài trong một bài kiểm tra chỉ số thông minh và anh ta chưa bao giờ đạt được bất cứ thành tựu gì, tôi chỉ có thể đưa ra hai kết luận:

1. Thế giới chưa bao giờ nghe về một người như thế.
2. Bài kiểm tra không đánh giá chỉ số thông minh.

Thiên tài là những gì thiên tài làm.

Bài kiểm tra xem liệu bạn có biết bơi không là bơi.

Bài kiểm tra xem liệu bạn có biết chơi violin không là chơi violin.

Bài kiểm tra xem liệu bạn có biết đọc không là đọc.

Bài kiểm tra xem liệu bạn có nói được tiếng Nhật không là nói tiếng Nhật.

Bài kiểm tra xem bạn có thông minh không là liệu bạn có làm những việc thông minh không.

Bài kiểm tra xem bạn có phải là thiên tài không là liệu bạn có làm những việc thiên tài không.

Và không gì khác cả.

Thực tế những người thông minh nhất đều đạt điểm cao trong bài kiểm tra chỉ số thông minh.

Nó không đồng nghĩa với việc tất cả những người đạt điểm cao trong bài kiểm tra chỉ số thông minh đều rất thông minh.

Nó cũng không đồng nghĩa với việc tất cả những người đạt điểm thấp trong bài kiểm tra chỉ số thông minh đều kém thông minh.

Những gì bạn làm trong cuộc sống của bạn đánh giá mức độ thông minh - hay thiên tài.

Bạn muốn có một đứa con có chỉ số thông minh là 150 trong bài kiểm tra chỉ số thông minh và không thực sự làm bất cứ điều gì hay một đứa trẻ có thể làm mọi việc và làm những việc này khi lên 4 thay vì khi lên 8?

Những gì đứa trẻ *có thể* làm hoặc *làm*, trên thực tế, *làm* là bài kiểm tra đúng duy nhất thể hiện chúng là như thế nào.

Đó là ý nghĩa thực sự của chỉ số thông minh.

Thúc đẩy và kiểm tra

Các nhà khoa học đã khám phá ra là những đứa trẻ thường xuyên được ca ngợi sẽ trở nên thông minh hơn những đứa trẻ thường xuyên bị buộc tội. Trong những lời khen ngợi luôn có yếu tố sáng tạo.

THOMAS DREIER

Các bậc cha mẹ thường xuyên hỏi: "Làm thế nào để tôi có thể thúc đẩy con cái mình?"

Đó là hai trong số những câu hỏi mà chúng tôi rất thích. Không, chúng tôi không nói nhầm. Ý chúng tôi là hai câu hỏi. Để thực sự trả lời những câu hỏi đó chúng tôi phải xử lý hai điều kỳ diệu được gọi là thúc đẩy và một thứ hoàn toàn đối lập với nó - thứ mà người ta gọi là kiểm tra, hay kìm hãm.

Câu hỏi đầu tiên là, làm thế nào mà giáo sư Suzuki và các đồng nghiệp của ông có thể lựa chọn được 100.000 nghệ sĩ violin tuyệt vời ở độ tuổi lên 2?

Câu trả lời rất đơn giản.

Suzuki không hề làm việc đó.

Tất cả những đứa trẻ này đều được mẹ chúng lựa chọn, và họ đều giải thích bằng một câu hết sức đơn giản, rằng: "Tôi muốn con mình có cơ hội được chơi violin."

Câu hỏi thứ hai được hỏi là: "Làm thế nào bạn có thể buộc một đứa trẻ 2 tuổi chơi violin?"

Câu trả lời cũng vô cùng đơn giản.

Không ai có thể buộc một đứa trẻ 2 tuổi làm bất cứ điều gì.

Đa số chúng ta, các bậc cha mẹ dù vô cùng yêu quý trẻ con cũng thường xuyên quên mất điều này.

Tôi thường xuyên chứng kiến những bà mẹ giỏi giang mắc sai lầm khi cố bắt con cái họ làm điều gì đó mà chúng không muốn làm.

Điều này xảy ra hàng ngày.

Hai mẹ con đang chuẩn bị rời văn phòng của tôi và người mẹ nói: "Bobby, con chào bác Glenn Doman đi."

Điều này đã xảy ra và tôi thường xuyên dự đoán được những gì sẽ xảy ra tiếp theo và cảm thấy rất căng thẳng.

Một khoảng im lặng kéo dài.

Người mẹ nói: "Bobby, con chào bác Glenn Doman đi."

Lại một khoảng im lặng kéo dài nữa.

Tôi cảm thấy rất căng thẳng và giờ thì đến lượt mẹ cậu bé cũng thấy căng thẳng.

Người mẹ ước gì cô ấy chưa bao giờ làm cái công việc đó nhưng giờ đây cô cảm thấy cô có trách nhiệm phải đi đến cùng. Giờ thì cô ấy quát lên: "Bobby! Chào bác Glenn Doman ngay."

Và chẳng có gì xảy ra cả.

Giờ thì cảm giác căng thẳng trong phòng đã trở nên đặc quánh đến mức bạn có thể cắt nó bằng một con dao.

Người mẹ thấy vô cùng căng thẳng và tôi cũng thế.

Thế còn Bobby?

Bobby cảm thấy thoải mái đến không thể thoải mái hơn. Cậu nhóc đang ở một nơi khác.

Tất cả những đứa trẻ đều có trong đầu chúng một dụng cụ rất giống cái điều khiển ti vi mà bạn sử dụng để chuyển kênh. Dụng cụ mà tất cả những đứa trẻ đều có này được điều khiển bởi giọng điệu yêu cầu và than thở của người lớn. Người lớn than thở! Đứa trẻ thì đang ở một kênh khác. Những lời của người lớn không vào tai này và ra tai kia. Nó không vào đâu cả.

Một ông bố tài năng, 60 năm trước, đã nói rằng bạn không thể buộc một đứa trẻ làm bất cứ điều gì trừ khi điều đó làm cho nó cảm thấy dễ chịu.

Vậy tất cả những gì bạn phải làm là dạy cho con bất cứ điều gì làm cho nó cảm thấy dễ chịu. Và điều đó không có nghĩa là bạn cần phải cho con chơi. Những đứa trẻ không muốn chơi, chúng muốn học.

Vậy Matsumoto Suzuki và nhóm cộng sự đã làm gì?

Họ làm chính xác những gì chúng tôi làm, và họ luôn làm được.

Họ sắp xếp để một đứa trẻ chiến thắng.

Bằng cách nào?

Khi một bà mẹ và một đứa trẻ mới đến, họ được tất cả những bà mẹ và đứa trẻ "cũ" chào đón.

Sau đó những đứa trẻ khác chơi violin.

Bạn có đồng ý với tôi rằng một đứa trẻ 2 tuổi nhìn thấy những đứa trẻ cùng tuổi khác có một cái gì đó trong tay thì chúng sẽ luôn nói: "Con muốn có thứ đó"?

Sau vài ngày đứa trẻ mới đến nói: "Con muốn được chơi violon."

Và nó đã sẵn sàng cho bài học đầu tiên.

Chỉ cần tất cả các ông bố bà mẹ và thầy cô giáo trên thế giới này có thể nhìn thấy bài học đầu tiên đó và hiểu nó, thế giới có thể thay đổi chỉ qua một đêm.

Suzuki và những giáo viên tuyệt vời của ông đã sắp xếp để một đứa trẻ chiến thắng.

Điều đó đối lập hoàn toàn với những việc mà hệ thống trường học làm. Trường học sắp xếp để bọn trẻ thất bại.

Thế còn việc cho phép một đứa trẻ chứng minh những gì nó biết thì sao?

Đây là cách hiệu quả hơn rất nhiều để khám phá ra những gì một đứa trẻ không biết và cho điểm dựa vào đó thay vì dành thời gian và năng lượng để cho phép một đứa trẻ chỉ cho giáo viên những gì nó không biết.

Công việc của chúng ta, dù chúng ta có nhận ra hay không, là truyền cho trẻ cảm giác thích học - cái cảm giác sẽ đi theo trẻ đến cuối đời. Khi tất cả những đứa trẻ được sinh ra với niềm đam mê học hỏi, ít nhất chúng ta cũng có thể làm gì đó để không trấn áp chúng!

Chúng ta có phản đối việc kiểm tra bọn trẻ trong trường học?

Chúng tôi rất ủng hộ những bài kiểm tra *quy định* là nếu đứa trẻ làm không tốt, đứa trẻ có thể chỉ trích giáo viên thay vì giáo viên chỉ trích chúng.

Chúng tôi rất ủng hộ nếu việc kiểm tra ở trường *quy định* là nếu có một số lượng nhất định trẻ làm không tốt, giáo viên sẽ bị đuổi việc.

Trong trường hợp này hình phạt chẳng khác gì tội ác.

Hãy xem Ngài Winston Churchill nói gì về kiểm tra và thúc đẩy.

... Tôi đã rất sợ ngày sinh nhật tuổi 12 của mình khi phải thực hiện những bài thi với nhiều lĩnh vực không hề được mong đợi. Những bài thi đó là một thử thách lớn với tôi. Chủ đề của chúng rất gần gũi với người kiểm tra của tôi nhưng hầu hết lại nằm ngoài trí tưởng tượng của tôi. Tôi muốn được kiểm tra trong các lĩnh vực lịch sử, thơ và viết văn. Người kiểm tra của tôi thì ngược lại, họ kiểm tra tiếng Latin và toán. Và họ sẽ thắng thế. Hơn nữa, phần lớn những câu hỏi mà họ hỏi trong cả hai chủ đề tôi đều không thích. Tôi muốn được hỏi về những gì tôi biết. Họ luôn hỏi tôi về những gì

tôi không biết. Khi tôi sẵn sàng thể hiện kiến thức của mình, họ cố gắng để chỉ ra sự ngu dốt của tôi. Kiểu cư xử này sẽ chỉ mang đến một kết quả: Tôi không làm tốt các bài thi của mình - Thời niên thiếu của tôi, Winston S. Churchill (Manor Books, 1972).

Kiểm tra không giúp bọn trẻ học hỏi. Thay vào đó, những bài kiểm tra sẽ dần dần gặm nhấm niềm yêu thích học hành vốn đã tồn tại sẵn trong mỗi đứa trẻ. Công việc của giáo viên là dạy, không phải là kiểm tra.

Công việc của những đứa trẻ là học.

Trước khi chúng ta rời Matsumoto và tiến sĩ Suzuki hãy tổng kết ngắn gọn và thêm một điểm.

Những gì chúng tôi và tiến sĩ Suzuki làm là sắp xếp để đứa trẻ chiến thắng. Tất nhiên đó là chiến thắng thực sự.

Tại sao điều này lại quan trọng?

Mọi người đều tin rằng thành công là kết quả của sự thúc đẩy tốt và thất bại là kết quả của sự thúc đẩy tồi.

Chúng ta nhận ra một sự thật hoàn toàn ngược lại.

Chúng tôi cho là sự thúc đẩy tốt là một sản phẩm của thành công và sự thúc đẩy tồi là sản phẩm của thất bại.

Xét về nhiều mặt tôi là một người lớn có tính cách trẻ con. Ví dụ, có những điều cụ thể trong cuộc sống mà tôi làm rất kém cỏi nhưng cũng có những việc tôi làm rất tốt.

Chẳng hạn tôi không thể chơi một bản nhạc và tôi cũng không thể chơi tennis.

Tôi biết rằng tôi nên làm việc chăm chỉ để cải thiện hai khả năng đó của bản thân. Nhưng tôi đã không làm thế. Tôi có xu hướng tránh né chúng thay vì siêng năng học hỏi.

Ngược lại có một số việc tôi làm rất tốt. Tôi nhận ra rằng khi mình làm tốt một việc gì đó, bạn bè sẽ chúc mừng tôi.

Bạn thấy không? Những gì tôi làm không tốt tôi sẽ tránh để không phải làm. Những gì tôi làm tốt tôi sẽ làm đi làm lại.

Những đứa trẻ cũng giống như vậy.

Bài học này rất đơn giản.

Nếu bạn muốn con mình ghét một cái gì đó, bạn hãy chỉ ra tất cả những cách khiến nó cảm thấy mình làm việc đó không hoàn hảo.

Nếu bạn muốn nó thích làm một việc gì đó (và làm đi làm lại để chỉ cho bạn thấy là nó làm rất tốt), hãy nói với nó tất cả những điều tuyệt vời mà nó đã làm được.

Nếu bạn muốn phá hủy mọi động lực thúc đẩy con mình, hãy tiếp tục kiểm tra nó và chỉ cho nó thấy nó còn lâu mới đạt được đến độ hoàn hảo.

Nếu bạn muốn tăng cường những động lực thúc đẩy con mình, hãy tìm tất cả những gì nó làm đúng và nói với nó về những điều đó một cách say mê.

Mặc dù Winston Churchill đã không làm tốt trong các bài thi nhưng ông đã làm vô cùng tốt bài kiểm tra của cuộc sống.

Chắc chắn ông là một trong số những thiên tài vĩ đại nhất trong lĩnh vực thúc đẩy và truyền cảm hứng cho người khác trên thế giới này.

Trong những ngày tăm tối nhất của cuộc Chiến tranh thế giới thứ hai, ông nói với người dân Anh rằng:

"Tôi không có gì để cho các bạn ngoài máu, mồ hôi và nước mắt."

"Hãy để chúng tôi tự điều khiển bản thân, rằng nếu Đế chế Anh kéo dài trong một nghìn năm, mọi người sẽ nói: 'Đó là những giờ phút đẹp nhất của họ.'"

Ông không hề nói với người Anh rằng họ nghèo đến mức nào, mà ông nói rằng họ vĩ đại đến mức nào và họ sẽ trở nên vĩ đại đến mức nào.

Nhà bình luận thời sự, chính trị nổi tiếng người Mỹ, Edward R. Murrow đã nói về Churchill như sau:

"Ông làm chủ lời lẽ của mình - và ném nó vào trận chiến."

Hãy nói cho người Anh biết họ tuyệt vời đến mức nào.

Hãy trở thành các ông bố, bà mẹ tốt nhất

Chúa không thể ở mọi nơi, do đó Ngài tạo ra các bà mẹ.

NGẠN NGŨ DO THÁI

Nghề làm mẹ, chứ không phải bất cứ một nghề nào khác, là một nghề lâu đời nhất.

Có đúng thế không?

Và đó cũng là nghề danh giá và cổ xưa nhất.

Chính vì thế, các bà mẹ hiểu con cái mình hơn bất cứ ai.

Các bà mẹ, không hề cần đến sự giúp đỡ của giáo viên, nhà tâm lý học, bác sĩ tâm thần học, bác sĩ sản khoa hay các chuyên gia nghiên cứu về trẻ em, đã đưa chúng ta từ các hang động Pleistocene của người tiền sử trở về với "thời đại của lý trí."

Chúng tôi, các chuyên gia, những người có khởi đầu của mình ở "thời đại của lý trí" và những người bắt đầu chăm sóc bọn trẻ tại thời điểm đó, đã từ "thời đại của lý trí" sang "thời đại nguyên tử" chỉ sau một đêm.

Trong một thời gian dài, các bà mẹ luôn được nhồi nhét trong đầu (có thể cả từ phía chuyên gia) rằng: Trong khi dạy con phải: "yêu cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi" và chỉ có roi vọt và các hình phạt mới có thể khiến bọn trẻ ngoan ngoãn.

Bằng bản năng của người mẹ, sẽ có nhiều người nghĩ: "Mình không đồng ý với quan điểm này nhưng dù sao thì đó cũng là một xu thế chung."

"Mình không muốn dùng vũ lực với con nhưng điều đó có làm chúng hư?"

Một thời gian ngắn sau lại có các chuyên gia khẳng định: "Đừng bao giờ, đừng bao giờ đánh con mình vì bạn sẽ làm hỏng nó và khi lớn lên nó sẽ rất ghét bạn."

Giờ thì người mẹ thực sự hoang mang.

Cô nhận được những khẳng định hết sức đối lập trong cách nuôi dạy con cái.

Vậy người mẹ đó phải làm gì?

Một câu hỏi hợp lý. Tôi không thực sự biết câu trả lời. Nhưng tôi thật sự tin rằng nếu tất cả các bà mẹ có thể quên được tất cả những lời khuyên của tất cả các chuyên gia (kể cả những lời khuyên trong cuốn sách này) bất cứ khi nào câu hỏi này được đặt ra và hành động theo cách sau, khả năng lớn là nó sẽ mang lại kết quả tốt.

Nếu bất cứ lúc nào một người mẹ có cảm giác mạnh mẽ rằng mình phải trừng phạt con của mình, cho dù mọi người có nói gì đi chăng nữa, và cô ấy làm thế; và, bất cứ khi nào người mẹ đó có cảm giác rằng mình cần phải bế con của cô ấy lên và thể hiện tình yêu thương với nó, cho dù mọi người có nói gì đi chăng nữa, và cô ấy làm thế, tôi nghĩ rằng cô ấy sẽ đúng trong 99% số trường hợp xảy ra. Tôi không biết một chuyên gia nào, trong đó có cả người viết cuốn sách này, có thể hành động đúng 99% trong bất cứ hoàn cảnh nào.

Quá trình học hỏi là một quá trình tràn ngập niềm vui của mẹ và con.

Mẹ và con là những ứng cử viên kết hợp năng nổ và hào hứng nhất trong việc học hỏi.

Từ lâu, chúng tôi nhận ra rằng, việc kết hợp đó còn là một điều thật sự tuyệt vời cho bản thân các bà mẹ.

Nhiều bà mẹ mong muốn được làm một nghề khác và sống một cuộc sống thật sự khác cho mình. Họ khám phá ra rằng họ mong muốn được làm "những bà mẹ chuyên nghiệp."

Điều này không hẳn đồng nghĩa với việc họ không muốn tham gia vào các công việc xã hội mà đơn giản họ muốn làm tốt vai trò làm mẹ.

Những người mẹ này coi "làm mẹ" như một nghề nghiệp thú vị và đáng làm nhất mà họ có thể tưởng tượng ra.

Họ cũng quan tâm đến thế giới và cách để làm cho thế giới trở nên tốt đẹp hơn không kém gì những phụ nữ khác.

Họ tin rằng họ đóng một vai trò quan trọng trong việc thay đổi thế giới và làm cho nó trở nên tốt đẹp hơn.

Họ quyết định rằng cách tốt nhất để làm cho thế giới tốt đẹp hơn không phải là cải thiện các thể chế mà là cải thiện những con người trên thế giới. Họ kiểm soát nguồn lực và nguyên liệu thô quan trọng nhất trên thế giới - những đứa trẻ.

Các bà mẹ rất lo lắng trước sự sụp đổ - rất có thể sẽ xảy ra - của hệ thống trường học. Các bà mẹ, ngày càng nhiều các bà mẹ, âm thầm quyết định tự giải quyết vấn đề. Các ông bố, ngày càng nhiều các ông bố, âm thầm đồng ý. Cả hệ thống nhà trường, hội phụ huynh, ban giám hiệu và các tổ chức hành động đều không có vẻ gì là có khả năng thành công trong việc loại bỏ những điều đang ngày càng trở nên tồi tệ - sự giáo dục với chi phí ngày càng tăng và chất lượng ngày càng giảm.

Họ quyết định mình sẽ trở thành những bà mẹ chuyên nghiệp.

Khi những người mẹ khám phá ra rằng mình không những có thể dạy bọn trẻ học đọc, mà việc dạy chúng, khi chúng lên 2 tuổi, tốt hơn và dễ dàng hơn những gì hệ thống trường học làm được khi chúng bảy tuổi. Lúc này một thế giới mới, thú vị mở ra.

Một thế giới của bố, mẹ và con.

Những người mẹ trẻ thông minh và đầy nhiệt huyết dạy con cái mình cách đọc bằng tiếng mẹ đẻ và đôi khi bằng hai hoặc ba ngôn ngữ.

Họ dạy trẻ học Toán ở tốc độ mà chính họ cũng không thể tin được.

Họ dạy những đứa trẻ 1, 2 và 3 tuổi khám phá kiến thức bách khoa về các loài chim, hoa, côn trùng, cây cối, thủ tướng, cờ, quốc gia, địa lý và vô số những điều khác.

Họ dạy trẻ tập thể dục, học bơi và chơi violin.

Nói ngắn gọn là họ nhận ra mình có thể dạy trẻ bất cứ điều gì mà họ có thể biểu thị với chúng một cách chân thành và thực tế.

Điều thú vị nhất là, họ khám phá ra rằng bằng cách làm những việc này, họ đã tăng cường trí thông minh của trẻ lên rất nhiều lần.

Điều quan trọng nhất là, họ nhận ra rằng những việc này đã cho họ và cho trẻ những trải nghiệm tuyệt vời nhất mà họ có khi tham gia các hoạt động cùng nhau.

Họ yêu thương nhau, và quan trọng hơn, họ tôn trọng nhau hơn.

Những người mẹ hiện tại khác những người mẹ truyền thống như thế nào?

Họ khác biệt theo hai cách. Mẹ tôi, với tôi đó là một người mẹ điển hình. Bà nuôi dưỡng những đứa trẻ của mình, trong số đó tôi là anh cả, với tình yêu thương sâu sắc. Bà luôn cân bằng giữa phần thưởng và hình phạt. Bà làm thế với sự hi sinh vĩ đại và coi sự tiến bộ của mỗi chúng tôi là phần thưởng đặc biệt dành cho mình.

So với những người mẹ truyền thống, các bà ngày nay được tiếp cận với các phương pháp giáo dục mới mà nhờ đó họ cũng thấy mình trưởng thành hơn - những thứ mà họ không thể tưởng tượng nổi.

Thực ra thì Viện nghiên cứu của tôi không dạy những đứa trẻ. Đối tượng mà Viện thực sự dạy là các bà mẹ - chúng tôi dạy các bà mẹ cách giáo dục con mình.

Họ được học nói tiếng Nhật, đọc tiếng Tây Ban Nha, chơi violin, tập thể dục, họ tham gia vào các buổi hòa nhạc, thăm thú các bảo tàng và làm vô số những việc mà phần lớn trong số chúng ta mơ ước có thể làm được trong một tương lai rất xa, và thường là sẽ chẳng bao giờ đến. Thực tế là họ đang làm cùng với con mình khiến cho họ cảm thấy hào hứng hơn nhiều.

Kiến thức của họ cũng được mở rộng và họ nhận ra rằng họ tự tin hơn trước khi bắt đầu dạy con mình.

Họ mong muốn thay đổi con mình nhưng rồi họ cảm thấy vô cùng ngạc nhiên khi khám

phá ra rằng bản thân họ cũng mong muốn nhiều hơn ở bản thân và có những mục tiêu cao hơn trong cuộc sống. Đó chính là kết quả của việc trở thành một người mẹ chuyên nghiệp.

Một hiệu ứng tốt, đúng không nào?

Đó là những người mẹ chuyên nghiệp.

Liệu điều đó có đồng nghĩa với việc trừ khi các bà mẹ sẵn sàng trở thành các bà mẹ chuyên nghiệp toàn thời gian, họ không bao giờ có thể tăng cường trí thông minh ở trẻ?

Tất nhiên là không.

Hàng nghìn người mẹ (và người cha) mà chúng tôi đã gặp đều thuộc một trong ba nhóm sau:

Nhóm đầu tiên là nhóm những bà mẹ "toàn thời gian" mà chúng tôi đã mô tả. Họ coi "làm mẹ" là một nghề với sự cống hiến và thái độ làm việc chuyên nghiệp như với bất cứ một nghề nào khác. Họ hiến dâng toàn bộ những gì có thể cho con mình.

Nhóm thứ hai là nhóm những bà mẹ dành phần lớn thời gian cho con mình, nhưng không phải là toàn bộ. Họ cũng dành toàn bộ những gì có thể cho con mình. Họ có nhiều lý do để không thể dành toàn bộ thời gian cho con mình.

Nhóm thứ ba là nhóm những người mẹ chỉ có thể dành chút ít thời gian cho con mình. Họ cũng dành cho con những gì tốt nhất có thể.

Đây là bi kịch của các bậc cha mẹ.

Một xã hội lành mạnh nên cho phép tất cả những người phụ nữ mong muốn được ở nhà với con cái của mình được ở nhà với chúng.

Tất cả các bà mẹ trong cả ba nhóm trên đều có chung một đặc điểm là họ sẵn sàng dành toàn bộ những gì có thể cho con mình và kết quả là cố gắng làm tất cả những gì có thể để con cái họ những điều kiện tốt nhất để phát triển.

Rõ ràng là có một nhóm thứ tư những bà mẹ mà chúng ta sẽ không xem xét. Nhóm đó bao gồm từ những người mẹ cảm thấy chán nản với con mình đến những người mẹ thật sự ghét chúng.

Kết quả là nhóm thứ tư đó gồm từ những người mẹ luôn bỏ bê con cái lạm dụng đến mức giết chết chúng. Chúng ta không bàn đến những bà mẹ nhóm này này.

Thật may mắn là số ông bố bà mẹ thuộc nhóm thứ tư rất ít.

Những bà mẹ thuộc nhóm đầu tiên, những người mong muốn được dành toàn bộ thời gian của mình cho con và những người đủ may mắn để làm được việc đó, có thể và đã tăng cường được trí thông minh của trẻ khi họ biết cách làm điều đó.

Nhóm thứ hai có thể và đã tăng cường được trí thông minh của trẻ khi họ có những kiến thức để làm việc đó. Có thể trung bình mỗi ngày họ có khoảng ba đến bốn tiếng để chăm sóc con cái mình. Khoảng thời gian đó đủ để dạy chúng cách đọc, cách làm toán và những kiến thức bách khoa. Điều này giúp họ có thể tăng cường trí thông minh của trẻ lên rất nhiều lần và do đó giúp bộ não của trẻ phát triển.

Nhóm các bà mẹ này có vẻ như không có thời gian để dạy bọn trẻ chơi violin hay nói vài ngoại ngữ (trừ khi cha mẹ nói hai thứ tiếng) hoặc dạy trẻ tập thể dục.

Tôi thường rất bối rối trước tất cả những ý kiến cho rằng bởi vì một số lượng lớn các bà mẹ trong xã hội ngày nay phải đi làm nên họ không thể dành cả ngày để dạy dỗ con cái mình.

Hàm ý của lời khẳng định đó là bởi vì người mẹ cô hủ của tôi không đi làm nên bà chả có việc gì để làm ngoài việc dạy dỗ chúng tôi suốt cả ngày.

Ý tưởng rằng trong suốt một phần tư thế kỷ mà mẹ tôi cố gắng để dạy dỗ chúng tôi vì bà không có việc gì khác để làm sẽ khiến mẹ bật cười. Trong suốt 25 năm đó, mẹ không có máy giặt, ga hay lò sưởi chứ đừng nói đến lò vi sóng, máy rửa bát hay điều hòa nhiệt độ...

Vậy ngoài việc chăm sóc ba đứa trẻ, mẹ tôi còn phải làm rất nhiều việc cùng một lúc, như khâu vá bằng tay, mạng tất, giặt quần áo bằng tay, chuẩn bị bữa ăn... và vô số, vô số những việc khác nữa, tới tận đêm khuya. Đúng là bà không hề ra ngoài làm việc trong suốt quãng thời gian bà nuôi dạy chúng tôi.

Nhưng không có nghĩa là bà không hề làm việc.

Và tất cả các bà mẹ và những đứa trẻ thời đó đều như thế.

Tôi không muốn ám chỉ rằng chúng tôi vừa nghèo vừa không được giáo dục. Mẹ tôi từng học tại trường đại học sư phạm còn bố tôi thì đã kiếm được rất nhiều tiền trong thời kỳ Đại suy thoái và dành từng đồng một để mua sách là thứ ông rất thích xếp đầy trong căn nhà nhỏ bé của chúng tôi.

Tôi đoán là mẹ tôi và các bà mẹ khác của thời đó đã dành ít hơn bốn giờ một ngày cho mỗi đứa trẻ của họ.

Các bà mẹ luôn có nhiều việc để làm hơn là chỉ dạy dỗ con cái. Điều kỳ diệu là họ phải làm thêm một công việc đặc biệt trong một khoảng thời gian giới hạn và họ vẫn làm được việc đó.

Thế còn với nhóm thứ ba, nhóm những người mẹ có rất ít thời gian dành cho con cái thì sao? Liệu họ có thể tăng cường trí thông minh ở trẻ lên gấp nhiều lần như dự định của cuốn sách?

Những người mẹ thuộc nhóm này, khi họ muốn tăng cường trí thông minh cho con mình

thì họ cần cuốn sách này và những gì được dạy trong cuốn sách nhất trong số tất cả các nhóm khác.

Có vẻ như lời khẳng định rằng, vấn đề quan trọng nhất không phải là việc chúng ta có thể dành bao nhiêu thời gian cho trẻ mà là chất lượng của thời gian, đã trở nên quá nhàm chán.

Tất nhiên chất lượng thời gian mà chúng ta dành cho trẻ là quan trọng, nhưng số lượng thời gian cũng là một yếu tố vô cùng quan trọng.

Chúng ta đang sống trong một xã hội đòi hỏi người phụ nữ phải cáng đáng tốt trách nhiệm gia đình và công việc ngoài xã hội.

Điều này là không thể.

Trong một xã hội lành mạnh, khi một người phụ nữ quyết định là cô sẽ có con, thì cô nên dành sáu năm (chứ không phải là sáu tháng) để ở nhà với con mình. Sau đó cô có thể trở lại làm bất cứ công việc gì mà cô đã từng làm trước khi sinh con.

Rất nhiều bà mẹ đã làm được điều đó. Họ nói rằng những trải nghiệm khi làm một người mẹ "toàn thời gian" là công việc quan trọng nhất mà họ đã làm. Không chỉ thế họ còn nói rằng họ đã trở thành những bác sĩ, những luật sư... tốt hơn rất nhiều so với những gì họ đã làm trước khi họ dừng lại để trở thành một bà mẹ chuyên nghiệp.

Sáu năm là một giai đoạn rất ngắn trong cuộc đời một người trưởng thành, nhưng với một đứa trẻ thì giai đoạn đó sẽ không bao giờ quay trở lại.

Thật là thảm thương cho xã hội chúng ta khi có quá nhiều ông bố bà mẹ phải làm việc cật lực để có thể đảm bảo tài chính cho con cái họ. Nhưng kết quả là những đứa trẻ rất ít được ở bên cha mẹ của mình khi chúng cần họ nhất.

Sau đó, khi đã đảm bảo được về mặt tài chính của gia đình, chúng ta muốn dành nhiều thời gian hơn cho con cái mình, những đứa trẻ giờ đây đã thành người lớn. Và giờ đây chúng không có nhiều thời gian cho chúng ta. Mọi thứ đều đã quá muộn.

Có những điều vô cùng quan trọng và cần được xem xét lại, chúng ta và cả xã hội, đó là cuộc sống của những đứa trẻ từ khi sinh ra đến khi chúng 6 tuổi.

Mọi người đều biết, vô cùng nên biết, rằng tách đứa trẻ ra khỏi mẹ của nó và đặt nó vào cùng với hàng tá những đứa trẻ khác, những đứa trẻ cũng bị tách khỏi mẹ là một ý tưởng tồi tệ.

Mọi người đều biết nhưng không ai muốn nói ra điều đó.

Công việc hiện tại của chúng ta buộc chúng ta phải mặc định là những đứa trẻ không cần phải ở bên mẹ của chúng, chúng có thể được nhốt cùng nhau như những con cừu nhỏ và

mọi thứ đều sẽ tốt đẹp.

Đó không phải là sự thật.

Thời gian chất lượng là tốt nhưng không thể thay thế cho vị trí của các ông bố bà mẹ với những đứa trẻ.

Trẻ càng nhỏ càng cần nhiều thời gian bên bố mẹ, cả về số lượng lẫn chất lượng.

Cha mẹ luôn là những giáo viên tốt nhất với trẻ nhỏ.

Nếu mọi thứ đều tiến triển tốt đẹp trên thế giới thì chúng sẽ tiếp tục tiến triển tốt đẹp như thế.

Charles Simmons từng nói: "Nếu muốn định hình lại thế giới từ những sai lầm và tật xấu của nó, bạn có thể bắt đầu bằng việc tranh thủ sự giúp đỡ của các bà mẹ."

Chúng tôi bắt đầu tranh thủ sự giúp đỡ của các bà mẹ từ hơn ba thập kỷ trước và chúng tôi không bao giờ nuôi tiếc vì đã làm điều đó.

Có những người đã hỏi liệu việc phát triển những đứa trẻ tài năng và lành mạnh, những đứa trẻ sẽ trưởng thành trong một thế giới đặc biệt không lành mạnh có ý nghĩa gì không?

Nếu ai đó chỉ dành một chút thời gian để suy nghĩ thôi thì sẽ thấy rất rõ rằng việc nuôi dạy những đứa trẻ giỏi giang và lành mạnh là cách duy nhất để có thể biến một thế giới không lành mạnh thành một thế giới lành mạnh.

Bản thân thế giới, trong trạng thái bình thường của tự nhiên, không chỉ lành mạnh mà còn được sắp xếp rất đẹp đẽ.

Chính những con người đã làm cho thế giới trở nên lành mạnh hay không lành mạnh. Còn gì hợp lý hơn là việc nuôi dạy những đứa trẻ hoàn toàn lành mạnh để tạo ra một thế giới lành mạnh cho ngày mai?

Trẻ em chính là tương lai của thế giới.

Chúng ta chính là những người quyết định việc thế giới có thể trở nên lành mạnh hay không.

Cách phản ứng trước mỗi câu hỏi của trẻ

Khi còn đi học, tôi cực ghét môn toán. Thậm chí tôi còn không hề biết gì về tính chất kết hợp hay hoán vị cho tới tận khi lớn lên. Sau đó tôi vô tình học được nó và nhận ra nó thật là thú vị.

Trong trường hợp bạn cũng không biết như tôi, hãy dành thời gian đọc những trang sau để hiểu rõ giá trị của những điều mà bạn không thể tưởng tượng là bạn có thể làm được với con mình trong vòng 30 giây nhé.

Nếu tôi có năm cái bút chì, mỗi cái có một màu khác nhau, tôi có khả năng tạo ra vô số kết hợp khác nhau. Tôi có thể nhóm cái màu đỏ với cái màu xanh dương, cái màu đỏ với cái màu vàng, cái màu đỏ với cái màu xanh lá cây rồi cái màu xanh lá cây với cái màu vàng, rồi cái màu xanh lá cây với cái màu xanh dương...

Toán học có một công thức để tìm ra tổng số kết hợp mà ta có thể tạo ra. Công thức đó là $5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$. Kết quả là có 120 cách để kết hợp năm cái bút chì với năm màu khác nhau.

Bây giờ nếu tôi có sáu cái bút chì với sáu màu khác nhau, tôi sẽ có 720 cách kết hợp chúng lại với nhau.

Số cách tôi có thể kết hợp bảy cái bút chì với bảy màu khác nhau là 5.040 (giờ thì tôi đã buộc phải dùng máy tính để tính được con số này.)

Và nếu là chín cái bút thì sao? - 362.880 cách.

Thế còn 10 cái? - 3.628.800 cách.

11 thì sao? - 39.916.800 cách.

Và nếu bạn muốn tôi tính số cách tôi có thể kết hợp 12 cái bút chì khác màu với nhau thì đợi một chút, tôi cần phải đi lấy một cái máy tính khác lớn hơn.

Cơ sở của trí thông minh là các dữ liệu.

Không có dữ liệu sẽ không có trí thông minh.

Hãy kiểm tra điều đó bằng hai cách: với máy tính và với con người.

Một chiếc máy tính dù có hiện đại hay đắt giá thế nào thì khi rời xưởng sản xuất cũng hoàn toàn không có một chút dữ liệu nào cả. Nó chẳng thể trả lời một câu hỏi nào. Bộ nhớ của nó là bằng 0. Nếu muốn nó trả lời các câu hỏi, chúng ta cần phải làm ba việc:

1. Nhập dữ liệu. Chúng ta có thể nhập một dữ liệu trong mỗi khoảng trống trong bộ nhớ của nó. Những dữ liệu này được gọi là một "bit" thông tin. Chúng cần phải đạt được ba tiêu chuẩn:

- a. Chính xác
- b. Riêng biệt
- c. Cụ thể

2. Chúng ta phải lập trình máy tính để nó có thể xử lý dữ liệu và tìm ra được những câu trả lời mới.

3. Chúng ta phải dạy nó một thứ ngôn ngữ để trả lời những câu hỏi của chúng ta.

Giờ đây, chiếc máy tính bị giới hạn để trả lời những câu hỏi có thể được rút ra từ những dữ liệu mà chúng ta đã dạy cho nó.

Nếu chỉ nhập một lượng nhỏ dữ liệu, chúng ta chỉ có thể nhận được một lượng nhỏ các câu trả lời.

Nếu nhập một lượng lớn dữ liệu, chúng ta sẽ nhận được một số lượng lớn các câu trả lời.

Nếu nhập vô số dữ liệu, chúng ta sẽ nhận được vô số câu trả lời.

Số lượng dữ liệu mà chúng ta nhập vào máy tính bị giới hạn bởi dung lượng bộ nhớ của nó.

Nếu nhập vào một khoảng trống số "một", chúng ta chỉ có thể yêu cầu máy tính nói cho chúng ta biết những gì chúng ta đã nói với nó.

Nếu nhập vào một số "một" nữa ở một khoảng trống khác nữa, chúng ta sẽ có thể hỏi máy tính một số câu hỏi. Một cộng một bằng mấy? Hai trừ một bằng mấy?

Nếu nhập thêm một số "một" nữa ở một khoảng trống khác nữa, số lượng những câu hỏi mà chúng ta có thể hỏi chiếc máy tính tăng nhanh chóng. Một cộng một bằng mấy? Một cộng hai bằng mấy? Một cộng một cộng một bằng mấy? Ba trừ hai bằng mấy? Ba trừ một bằng mấy? ...

Mỗi khi thêm một dữ liệu vào bộ nhớ máy tính, chúng ta sẽ có thêm rất nhiều câu trả lời.

Nếu nhập một thông điệp khó hiểu vào máy tính, chúng ta sẽ có những câu trả lời khó hiểu.

Bởi rõ ràng là chúng ta không thể đòi hỏi một người không có một tí kỹ năng nào lập trình máy tính. Do đó chúng ta dành rất nhiều tiền và thời gian để gửi người đó đến trường

và học cách lập trình máy tính.

Chúng ta đối xử với máy tính bằng sự kính trọng đến thành sùng bái.

Những con người máy tính dự đoán rằng những cái máy tính vĩ đại nhất có trí thông minh tương đương với một con côn trùng có tên là sâu tai (sâu tai vốn không hề nổi tiếng với trí thông minh của mình)

Giờ thì hãy xem xét một cái máy tính lạ thường, bộ não của một đứa trẻ, nặng khoảng 1.4kg và có khả năng lớn gấp mười lần cơ quan lưu trữ văn thư của Mỹ.

Chiếc máy tính vận hành cùng cơ sở với bộ não con người và tất nhiên, được tạo ra dựa trên bộ não con người. Cho đến giờ phút này, máy tính đã làm được rất nhiều điều nhưng vẫn chỉ là một bản sao rất kém của bộ não con người.

Người có bộ não không có tí dữ liệu nào được gọi là một kẻ ngốc.

Không có dữ liệu, con người không có trí thông minh.

Một ví dụ nữa có thể làm rõ vấn đề này. Hãy tưởng tượng bạn đang đọc cuốn sách này trong phòng khách. Hãy tưởng tượng tại thời điểm này một đám cháy bắt đầu bùng lên từ dưới tầng hầm nhà bạn.

Bạn chắc chắn không nên tiếp tục đọc cuốn sách khi nhà bạn đang cháy. Chỉ có một việc thông minh cần làm lúc này là đặt nó xuống hoặc gọi cho nhân viên cứu hỏa, hoặc cả hai. Nếu bạn tiếp tục đọc cuốn sách, bạn đang hành động thiếu sáng suốt. Câu hỏi: Làm thế nào để bạn biết được rằng không hề có một ngọn lửa nào đang bắt đầu lan trong nhà bạn?

Rõ ràng chúng ta không thể có những hành động thông minh nếu không có dữ liệu.

Bộ não của con người thông minh hơn tất cả các máy tính gộp lại cho dù nó hoạt động theo cùng nguyên tắc. Với một số lượng nhỏ dữ liệu, chúng ta sẽ có rất ít kết luận. Với một số lượng dữ liệu trung bình, chúng ta sẽ có một số lượng kết luận trung bình. Với một lượng lớn dữ liệu chúng ta sẽ có một số lượng lớn kết luận.

Nếu chúng là những dữ liệu *có liên quan* đến nhau, số lượng kết luận sẽ nhiều đến ngoạn mục.

Chúng ta cũng có những yêu cầu như những gì máy tính yêu cầu. Nếu nhập những dữ liệu vô nghĩa vào bộ não của một đứa trẻ, chúng ta sẽ nhận lại những kết luận vô nghĩa. Để liên hệ với cách trình bày dữ liệu này với những đứa trẻ chúng tôi muốn liên hệ với một thực tế riêng lẻ là một *"bit" thông minh*, thay vì một bít thông tin. Một *"bit" thông minh* phải:

1. Chính xác

2. Riêng biệt

3. Cụ thể

Chúng ta có thể làm gì với 30 giây?

Chúng ta không thể làm gì với 30 giây?

Hãy quan sát những việc khác nhau mà các bậc cha mẹ có thể làm trong 30 giây.

Một đứa trẻ nhìn ra ngoài cửa sổ và nói: "Cái gì kia?"

Lựa chọn số 1:

Chúng ta có thể nói: "Xin lỗi con, mẹ đang phải nấu bữa tối."

Bạn sẽ mất ít nhất là 30 giây để thoát khỏi một đứa trẻ để đưa ra câu trả lời đó.

Lựa chọn số 2:

Chúng ta có thể nhìn qua cửa sổ và nói: "Đó là một con gâu gâu."

Bạn sẽ mất ít nhất 30 giây để đưa ra câu trả lời đó. Trong số tất cả những cách ngó ngàng mà cha mẹ đã dùng để làm lãng phí thời gian và bộ não quý giá của một đứa trẻ, có cách ngó ngàng nhất là đã dạy trẻ những điều xa rời thực tế sau đó sẽ cho trẻ một trận nên thân nếu trẻ tỏ ra không hiểu và không nghe lời.

Chúng ta sử dụng những từ ngữ xa rời thực tế để miêu tả chó, mèo, chim, lợn, sự chuyển động, cơ quan sinh dục và những thứ khác...

Hãy xem xét số lượng những từ có cùng ý nghĩa là "đương vật " mà chúng ta đã dạy trẻ. Thế còn sẽ thế nào nếu dạy đúng ngay từ đầu rằng đó là dương vật? Đó thực sự không phải là một từ xấu.

Lựa chọn số 3:

Chúng ta có thể sử dụng 30 giây để nói: "Đó là con chó."

Tuy nhiên, đó vẫn chưa phải là một câu trả lời chính xác.

Từ "chó" không rõ ràng, nó không riêng biệt và quá mơ hồ. Nếu ai đó nói từ "chó" với 100 người khác nhau, sẽ có 100 hình ảnh khác nhau xuất hiện trong tâm trí, từ một con chó nhỏ bé màu nâu đến một gã chó khổng lồ đen sì, từ một người bạn nhỏ đáng yêu đến một mối đe dọa khủng khiếp.

Lựa chọn số 4:

Chúng ta có thể nói: "Đó là một chú chó Thụy Sĩ."

Và chúng ta đã cho đưa trẻ một thông tin giá trị, chính xác, riêng biệt và cụ thể trong vòng 30 giây.

Lựa chọn số bốn là một câu trả lời tốt và nó đã đáp ứng được các yêu cầu.

Thật đáng buồn khi chúng ta luôn thành thạo trong việc nhập những thông tin hết sức rõ ràng vào một cái máy tính nhưng lại nhập vào bộ não của trẻ những thông tin nhập nhằng, mơ hồ và thường không phải là sự thật.

Hãy nhớ, não trẻ không giống như một cái máy tính. Chúng ta không thể dễ dàng xóa bỏ những thông tin đã được nhập vào não trẻ. Chúng sẽ ở đó và trở thành phản ứng đầu tiên khi được gọi lại. Và dù dữ liệu đó là sự thật hay không phải là sự thật thì nó vẫn sẽ tồn tại trong não trẻ.

Mặt trăng được làm bằng gì?

Có phải tôi đang nghe thấy bạn nói: "bằng miếng pho mát màu xanh"? Nếu bạn không nói thế, hẳn bạn không phải là con cháu của người Anh. Đó là một lời nói dối của người Anh. Những đứa trẻ khác sẽ nhận được những lời nói dối của người Tây Ban Nha, người Pháp, người Ý hay người Nhật...

Liệu đó có phải là điều mà bạn có thể làm trong vòng 30 giây? Thậm chí nếu bạn sử dụng phương pháp thứ tư hoặc một phương pháp của riêng bạn, đó cũng mới chỉ là điểm khởi đầu.

Từ ngữ là dữ liệu, con số là dữ liệu và các bức tranh là dữ liệu, đặc biệt nếu chúng rõ ràng, riêng biệt và không mơ hồ, và, tất nhiên, đã là dữ liệu, nó phải đúng.

Trong những chương tập trung vào chủ đề đọc, làm toán và những kiến thức phổ thông tiếp theo, chúng tôi sẽ nói với bạn chính xác rõ ràng, riêng biệt và không mơ hồ có nghĩa là gì cũng như cách để tạo ra một tài liệu để trình bày với trẻ.

Bây giờ, chỉ cần nói rằng, phần lớn các dữ liệu phổ thông đều được trình bày trong những tấm thẻ có kích thước 28x28cm và trên mỗi tấm bảng là một bức tranh rõ ràng về thứ sẽ được trình bày. Đó có thể là một loại chó, chim, côn trùng... hay là Tổng thống Mỹ, một môn nghệ thuật... hay vô số các chủ đề khác.

Bây giờ, hãy xem chúng ta có thể làm gì với 30 giây được chia thành ba giai đoạn, mỗi giai đoạn kéo dài 10 giây và trong ba ngày liên tiếp.

Trong vòng 10 giây một bà mẹ có thể cho con của cô ấy, với điều kiện là đứa bé đã quen với phương pháp này, xem 10 bức tranh. Người mẹ làm càng nhanh, đứa trẻ sẽ học càng nhanh.

"Chim sơn ca"

"Thánh Bernard"

"Cái lúc lắc"

"Tổng thống Kennedy"

"Nước Tanzania"

"Beethoven"

"Cờ Brazil"

"Tù và Pháp"

Mười giây - mười dữ liệu.

Nếu người mẹ làm việc đó trong ba ngày liên tiếp, sử dụng mỗi tấm bảng một giây, đứa trẻ sẽ có được 10 dữ liệu rõ ràng và rất tuyệt vời được chứa trong bộ nhớ vĩnh cửu của nó.

Vậy - trong 30 giây chúng ta có thể đưa cho chúng 10 dữ liệu tuyệt vời thay vì nói: "Mẹ đang bận" hay "con gâu gâu."

Đó có phải là điểm kết thúc? Trên thực tế, nó gần như vẫn chỉ là điểm bắt đầu.

Để có được bức tranh hoàn chỉnh và rõ ràng hơn, bạn có thể xem xét ví dụ sau.

Giả sử một đứa trẻ 2 tuổi, hoàn toàn bình thường chưa bao giờ nhìn thấy một con chó trong đời.

Bây giờ bạn sẽ có một trong số các bài giảng 10 giây mà bạn rất thích.

Bạn hãy chuẩn bị 10 tấm thẻ *"bit" thông minh*, mỗi tấm có một bức tranh rõ ràng và chuẩn mực về một loại chó.

10 tấm thẻ này sẽ khác so với 10 tấm thẻ trước bởi tất cả đều vẽ các con chó. Nói ngắn gọn, đó là 10 dữ kiện có liên quan. Chúng giống như 10 cái bút chì có 10 màu khác nhau.

Dưới đây là cách bạn sẽ sử dụng 10 tấm thẻ với 10 bức tranh về các loại chó khác nhau.

"Bobby này, đây là 10 bức tranh về các giống chó."

"Giống chó Dachshund"

"Giống chó St. Bernard"

"Giống chó Labrador Retriever"

"Giống chó Schnauzer"

"Giống chó Cocker Spaniel"

"Giống chó chăn cừu Đức"

"Giống chó Boxer"

"Giống chó Doberman Pinscher"

"Giống chó Samoyed" "Giống chó Bắc Kinh"

10 giây trong ba ngày liên tiếp, là 30 giây.

Bây giờ hãy ra phố cùng với Bobby, một cậu nhóc chưa từng nhìn thấy một con chó thật trên đời và bạn sẽ nhìn thấy một con chó săn, liệu có ai nghi ngờ một chút nào về việc Bobby sẽ chỉ một cách đầy hứng thú và reo lên: "Mẹ ơi, mẹ ơi, con CHÓ kìa."

Đừng nghi ngờ. Cậu bé sẽ làm thế.

Nhưng tất nhiên cậu sẽ không nói: "Chó săn."

Cậu chưa bao giờ nhìn thấy hoặc nghe nói về loại chó đó. Cậu đã học về chúng rất tốt. Nhưng làm thế nào cậu bé có thể nhận ra con chó này, thậm chí là một con chó?

Bạn đã dạy cậu nhóc 10 con chó. Cậu biết tất cả những gì mà các loại chó đều có. Chúng có bốn chân, đầu, tai, lông... Cậu cũng biết rằng chó có nhiều màu sắc khác nhau, kích thước và độ dài tai, đuôi khác nhau, lông xù, lông mượt...

Bạn đã cho cậu bé xem 10 loại chó và giờ đây cậu đã kết hợp và sắp xếp lại chúng.

Bạn có thấy kinh ngạc?

Đầu cậu bé có sức để chứa bằng đầy thứ ư?

Hãy nhớ cậu bé có khả năng lưu trữ một trăm hai mươi lăm nghìn tỉ dữ liệu.

Hãy nhớ não của cậu bé phát triển khi nó được sử dụng.

Bạn có thể sẽ nói: "Nhưng chắc chắn là cậu nhóc chưa bao giờ sử dụng hết 3.628.800 sự kết hợp mà cậu có thể tạo ra với mười chú chó."

Có thể không. Nếu bạn nói với chúng tôi cậu bé sẽ sử dụng bao nhiêu sự kết hợp và đó là những sự kết hợp nào, có thể chúng tôi sẽ tìm được cách để chỉ dạy cậu những cái đó. Nhưng tại sao chúng ta lại phải giới hạn cậu?

Bạn đã bao giờ mua một quyển từ điển hoặc một cuốn bách khoa thư. Bạn đã thực sự xem xét bao nhiêu dữ liệu được trình bày trong đó? Một nghìn? Tại sao bạn không mua một cuốn sách có một nghìn dữ liệu mà bạn đã sử dụng? Bạn đã bao giờ đi ra khỏi căn nhà nơi bạn giữ cuốn từ điển hoặc bách khoa thư đó và ước gì mình có nó?

Bạn muốn có một cuốn bách khoa thư trong đầu của mình đến mức nào, đặc biệt là khi biết rằng não phát triển nhờ được sử dụng.

Liệu nó có đồng nghĩa với việc nếu bạn có một số lượng lớn các dữ liệu trong đầu, bạn có thể sử dụng tất cả các dữ liệu đó? Tất nhiên là không. Tất cả chúng ta đều đã từng gặp những người có những cái đầu đầy dữ liệu nhưng lại không biết phải làm thế nào để có thể không bị ướt khi đi dưới trời mưa?

Nhưng nó không hề thay đổi một thực tế rằng mức độ thông minh của chúng ta sẽ bị giới hạn bởi số lượng dữ liệu mà chúng ta có trong đầu.

Chúng ta chỉ mới bắt đầu nói về việc làm thế nào.

1. Hãy tóm tắt những gì bạn có thể làm trong vòng 30 giây. Để trả lời câu hỏi ban đầu của trẻ, chúng ta có thể: Nói với cậu bé rằng chúng ta đang bận để tránh phải trả lời câu hỏi.
2. Nói với cậu bé rằng đó là một con gâu gâu.
3. Nói với cậu bé rằng đó là một con chó.
4. Nói với cậu bé rằng đó là giống chó Thụy Sĩ.
5. Dạy cho cậu bé 10 dữ liệu tuyệt vời.
6. Dạy cho cậu bé 10 dữ liệu có *liên quan* đến nhau.

Nếu bạn chọn phương án thứ sáu, bạn sẽ cho cậu bé 3.628.800 cách để kết hợp và hoán vị 10 dữ liệu đó, và phát triển bộ não của cậu theo quy trình.

Bằng cách này, giờ đây cậu bé có 11 dữ liệu. Cậu biết một họ động vật có tên là chó, cũng giống như dòng họ nhà cậu có tên là Smith.

...

Đó là những gì mà bạn có thể làm trong 30 giây.

Bạn thấy thế nào? Tốt chứ?

Dạy trẻ thế nào?

Cha mẹ chúng ta vốn là thợ làm gốm, trong khi đó trẻ chính là đất nặn.

WINIFRED SACKVILLE STONER

Nhà giáo dục nổi tiếng người Mỹ

Phần lớn các tài liệu hướng dẫn đều bắt đầu bằng những câu nói đại loại như, nếu bạn không thực hành chính xác theo các hướng dẫn trong tài liệu, tài liệu sẽ không có tác dụng.

Ngược lại, sẽ hoàn toàn đúng đắn nếu nói rằng cho dù bạn có kém cỏi thế nào trong việc dạy trẻ cách đọc, làm toán và những kiến thức phổ thông, nó chắc chắn sẽ học được nhiều hơn so với việc bạn chả dạy nó tí nào. Vậy, đây là một trò chơi mà cho dù bạn có kém cỏi đến thế nào, bạn cũng sẽ chiến thắng.

Tuy nhiên, trong trò chơi dạy học này, bạn càng thông minh, trẻ càng học nhanh và tốt hơn.

Hãy cùng chúng tôi xem lại những đặc điểm quan trọng của trẻ trước khi thảo luận về cách để dạy chúng.

1. Khi 5 tuổi, một đứa trẻ có thể dễ dàng hấp thụ một lượng kiến thức khổng lồ. Nếu nó nhỏ hơn 5 tuổi, mọi thứ sẽ dễ dàng hơn. Nếu nó nhỏ hơn bốn tuổi, mọi thứ còn dễ dàng và hiệu quả hơn nữa, nhỏ hơn 3 tuổi, dễ dàng và hiệu quả hơn nữa và giai đoạn trước khi trẻ 2 tuổi là giai đoạn dễ nhất và hiệu quả nhất trong số tất cả các giai đoạn trên.
2. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi có thể chấp nhận thông tin ở một tỷ lệ đáng kinh ngạc.
3. Trước 5 tuổi, một đứa trẻ càng tiếp nhận nhiều thông tin, nó càng ghi nhớ được nhiều trong số những thông tin đó.
4. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi có một nguồn năng lượng khổng lồ.
5. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi có khao khát được học vô cùng mãnh liệt.
6. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi có thể học bất cứ cái gì nếu bạn có thể dạy chúng theo một cách chân thành, thực tế và hấp dẫn. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi muốn được học bất cứ cái gì theo cách đó.
7. Tất cả những đứa trẻ nhỏ đều là những thiên tài về ngôn ngữ.
8. Một đứa trẻ nhỏ hơn 5 tuổi có thể học ngoại ngữ rất tốt và nó có thể học rất nhiều thứ tiếng khác nhau, phụ thuộc vào số lượng ngoại ngữ mà nó được dạy.

Cuốn sách này bao gồm ba phần chính giúp phát triển trí tuệ: đọc, kiến thức phổ thông và làm toán.

Phần đầu tiên là phần đọc và trong số ba phần thì phần này là quan trọng nhất. Đọc là một trong số những chức năng cao nhất của bộ não người - trong số tất cả các loài vật trên trái đất, chỉ có con người biết đọc.

Đọc là một trong số những chức năng quan trọng nhất trong cuộc sống, khi mà việc học tất cả những điều khác đều phụ thuộc vào khả năng đọc.

Bạn nên bắt đầu với việc đọc. Một khi bạn đã đọc tốt, hãy bắt đầu với việc tìm hiểu những kiến thức phổ thông. Không có dữ liệu, không có trí thông minh.

Bạn nên bắt đầu với những kiến thức phổ thông bằng việc phát triển một vài loại thẻ "*bit*" *thông minh*. Khi việc này phát triển tốt và bạn đã sẵn sàng với một lĩnh vực mới, bạn có thể bắt đầu chương trình học Toán.

Như bạn sẽ thấy, toán học thực sự là một nhánh tự nhiên của bất cứ chương trình nhận thức tốt nào kể từ khi bạn bắt đầu với những tám thẻ "*bit*" *thông minh toán học* - những tám thẻ chấm.

Mục đích của chương này là liệt kê những nguyên tắc cơ bản để có thể dạy tốt. Những nguyên tắc này được ứng dụng trong việc đọc, việc tìm hiểu những kiến thức phổ thông và trong việc làm toán, cũng như khi dạy bất cứ điều gì mà bạn mong muốn được dạy con mình.

Chúng ta là sản phẩm của nền giáo dục cũ và đôi khi trong lúc dạy bọn trẻ, chúng ta không hề ý thức được rằng mình đã mắc một sai lầm mà trước đây chính những sai lầm đó đã khiến chúng ta vô cùng khổ sở.

Trường học thường sắp xếp để bọn trẻ thất bại. Tất cả chúng ta đều nhớ những dấu X to dùng màu đỏ trước tất cả những câu trả lời sai. Những câu trả lời đúng thì chả ai đánh dấu gì cả. Các bài kiểm tra thường có mục đích khám phá ra điều không biết của chúng ta thay vì những gì chúng ta biết.

Dưới đây là những hướng dẫn - nền tảng của việc dạy tốt - để giúp bạn thành công.

Độ tuổi để bắt đầu dạy

Bạn có thể thực sự bắt đầu quy trình dạy con từ khi trẻ vừa được sinh ra. Hãy nói chuyện với đứa trẻ sơ sinh - điều này giúp phát triển thính giác. Chúng ta cũng có thể cung cấp cùng một loại thông tin đến thị giác bằng cách dạy chúng đọc sử dụng những tám thẻ đọc, dạy chúng kiến thức phổ thông bằng cách sử dụng thẻ "*bit*" *thông minh*, hoặc dạy chúng làm toán bằng cách sử dụng những tám thẻ chấm. Tất cả những việc làm này đều giúp phát triển thị giác của trẻ.

Có hai điểm quan trọng sẽ ảnh hưởng đến việc dạy con của bạn:

1. Thái độ và cách tiếp cận của bạn.
2. Kích thước và sự sắp xếp của các giáo cụ.

Thái độ và cách tiếp cận của cha mẹ

Nếu bạn muốn dạy con mình học, hãy tiến lên và lao vào. Tắt điện thoại của bạn đi và đặt một tấm biển đề: "Xin giữ trật tự - chuyên gia mẹ đang làm việc - đừng làm phiền" trước cánh cửa đã đóng nhà bạn.

Nếu bạn muốn trở thành một người mẹ chuyên nghiệp, bạn sẽ được tham gia vào một nghề nghiệp lâu đời nhất và đáng kính trọng nhất trên thế giới. Nếu bạn tin rằng dạy dỗ con cái là một đặc quyền của mình, hãy sẵn sàng để hưởng đặc quyền đó.

Nếu bạn không thích ý tưởng về việc dạy con mình, trên thực tế, nếu bạn cảm thấy đó là trách nhiệm, đừng có dạy con bạn.

Nó sẽ không hiệu quả. Nếu bạn không thích làm việc đó, con của bạn cũng sẽ không thích.

Điều này đúng với tất cả mọi người.

Học là một thử thách vĩ đại nhất trong cuộc sống. Học là một khao khát, một việc quan trọng và cũng là một việc không thể tránh được. Và, trên tất cả, học là một trò chơi thú vị nhất và cũng là trò chơi kích thích nhất. Trẻ tin điều đó và sẽ luôn luôn tin điều đó - trừ khi chúng ta thuyết phục nó rằng đó không phải là sự thật.

Nguyên tắc đầu tiên là cả bố mẹ và trẻ đều phải thấy hứng thú với việc học và coi đó như một trò chơi thú vị.

Các nhà giáo dục và các nhà tâm lý học, những người đã nói rằng chúng ta không được dạy trẻ học vì như thế là ăn cắp tuổi thơ của trẻ bằng cách buộc trẻ phải học, đã không hề nói gì với chúng ta về thái độ của bọn trẻ đối với việc học - nhưng họ thực sự đã nói cho chúng ta biết rất rõ thái độ của họ đối với việc học.

Các bậc cha mẹ không bao giờ được quên rằng học là một trò chơi thú vị nhất - nó không phải là một công việc.

1. Học là phần thưởng, không phải là hình phạt.
2. Học là một niềm vui thích, không phải là một việc vặt.
3. Học là một đặc quyền, không phải là sự phủ nhận.

Các bậc cha mẹ cần luôn luôn nhớ điều đó và không bao giờ được phép làm bất cứ điều

gì để phá hủy thái độ tự nhiên này của trẻ.

Có một quy luật dự phòng để đảm bảo an toàn mà bạn không bao giờ được phép quên. Đó là nếu bạn không có được một khoảng thời gian tuyệt vời thì con của bạn cũng thế - dừng lại. Bạn đang làm một công việc sai lầm.

Hãy thư giãn. Đây là một trò chơi rất thú vị. Thực tế là nó sẽ mang lại những thay đổi quan trọng ở con nên bạn đừng lo lắng. Bạn và con mình chẳng có gì để mất và có mọi thứ để đạt được.

Là giáo viên của con, bạn nên chắc chắn rằng bạn ăn và ngủ đủ để cảm thấy thư giãn và yêu quý bản thân. Cảm giác căng thẳng thường là kết quả của sự mệt mỏi, cảm thấy mọi thứ rối tung hoặc không xác định được mục đích của những việc mình đang làm.

Vì lợi ích của con cái, bạn có thể sẽ phải quan tâm đến bản thân mình hơn là trước khi bạn có con.

Tôn trọng và tin tưởng

Trẻ tin bạn, thường là tin một cách hoàn toàn và tuyệt đối.

Hãy tin tưởng trẻ.

Trẻ sẽ cảm nhận được sự tôn trọng và tin tưởng trong thái độ, hành động và biểu hiện của bạn.

Mong muốn được học của trẻ lớn hơn bất cứ mong muốn nào trên đời.

Hãy cho trẻ cơ hội được học như một đặc quyền mà trẻ có được.

Những gì bạn đang dạy con mình đều vô cùng quý giá.

Kiến thức không có giá trị, bởi nó vô giá.

Một lần, một người mẹ đã hỏi chúng tôi: "Liệu tôi có nên hôn con mình sau khi dạy nó một cái gì đó?"

Tất nhiên là một người mẹ nên hôn con mình, bất cứ khi nào mình muốn, càng nhiều càng tốt. Nhưng câu hỏi trên cũng giống như câu hỏi: "Liệu tôi có nên hôn cậu bé sau khi tôi vừa hôn nó?"

Việc học cũng giống như một kiểu hôn khác.

Giờ đây bạn có một cách khác để gây ảnh hưởng - tôn trọng.

Mỗi lần bạn dạy một đứa trẻ, hãy nghĩ như mình đang trao nó một cái ôm hay một cái hôn.

Việc dạy dỗ nên là một phần của tất cả mọi việc bạn làm với con mình. Việc dạy học bắt đầu khi đứa trẻ ngủ dậy và sẽ không kết thúc cho tới tận khi nó có vẻ buồn ngủ.

Khi bắt đầu chương trình của mình, bạn nên tin tưởng một cách tuyệt đối rằng đứa trẻ sẽ tiếp thu được tất cả những gì bạn dạy nó.

Tất nhiên là nó biết bạn đã nói và chỉ cho nó cái gì. Bạn đã có những nỗ lực đáng kể để làm cho mọi thứ mà bạn dạy nó trở nên đẹp đẽ và rõ ràng, đáng quý, độc lập và không mơ hồ.

Liệu trẻ có thể biết điều gì ngoài trừ điều đó? Nó có vẻ như quá đơn giản với trẻ.

Khi có sự do dự - hãy cá cược với con của bạn

Nếu bạn nghĩ rằng bạn luôn là người chiến thắng thì có một điều còn quan trọng hơn, đó là trẻ cũng sẽ nghĩ như vậy.

Cả thế giới đang đánh cược với một đứa trẻ, đánh cược rằng nó không hiểu, đánh cược rằng nó không nhớ, đánh cược rằng nó không nắm được vấn đề. Đứa trẻ của bạn không cần thêm một người nào trong cái đội ngũ đó nữa!

Luôn luôn nói với trẻ sự thật

Con của bạn được sinh ra với suy nghĩ rằng tất cả mọi điều bạn nói đều là sự thật. Đừng bao giờ khiến nó phải nghĩ khác đi dù vì bất cứ lý do gì.

Đừng có cho phép bất cứ ai nói với nó bất cứ điều gì ngoài sự thật. Lý do để làm điều này hẳn đã rất rõ ràng.

Bởi vì bạn đã thể hiện sự tôn trọng với trẻ, chỉ có một điều duy nhất đúng là trẻ nên tôn trọng lại bạn. Nếu bạn luôn nhất quán, trẻ sẽ tôn trọng bạn. Nếu bạn không nhất quán, nó có thể sẽ yêu quý bạn nhưng không bao giờ tôn trọng bạn. Điều này còn lấy đi của trẻ niềm vui thích được học.

Khi trẻ hỏi bạn một câu hỏi, hãy trả lời chân thành, thực tế với tất cả sự nhiệt tình.

Trẻ sẽ nhanh chóng đi đến một kết luận là bạn có mọi câu trả lời. Trẻ sẽ nhìn nhận bạn như một nguồn thông tin. Trẻ đúng. Bạn là một nguồn thông tin dành cho trẻ.

Khi trẻ tin tưởng bạn như một người tài giỏi lỗi lạc, nó sẽ thường xuyên hỏi bạn những câu hỏi khó. Nếu bạn biết câu trả lời, hãy trả lời trẻ. Đừng có làm trẻ thất vọng nếu có thể.

Nếu bạn không biết câu trả lời, hãy nói với trẻ rằng bạn không biết. Sau đó dành thời gian để tìm câu trả lời.

Đừng ngại thể hiện quan điểm của riêng bạn

Bạn là mẹ của trẻ, và mặc dù trẻ luôn mong đợi bạn đưa cho nó những dữ kiện thực tế, nhưng nó cũng cần và muốn biết được quan điểm của bạn.

Nó sẽ nhanh chóng hiểu khi nào thì bạn đang đưa cho nó một dữ liệu khó hiểu và khi nào thì bạn đang thể hiện quan điểm của riêng bạn, với điều kiện là bạn có thể tách bạch giữa hai hành động.

Hãy nhớ một điều rất quan trọng là bạn không chỉ đơn giản là dạy đứa trẻ tất cả những gì nó cần biết trên thế giới này mà còn dạy cả ông bà nó cách dạy nó.

Đó là một suy nghĩ khiêm nhường.

Thời điểm tốt nhất để dạy

Các bà mẹ không bao giờ nên chơi trò chơi này trừ khi cả mẹ và trẻ đều cảm thấy vui vẻ và khỏe mạnh. Nếu con trẻ đang cảm thấy mệt mỏi, đói hay chán nản thì đây chắc chắn không phải lúc để bắt đầu chương trình học.

Việc bị đau và sâu răng thường xuyên xảy ra với trẻ. Không bao giờ dạy trẻ khi nó đang ở trong giai đoạn này. Sẽ thật là sai lầm nếu bạn nghĩ rằng mình có thể dạy một ai đó học khi họ đang ốm, mệt hay bị đau. Nếu trẻ không khỏe, hãy tìm hiểu nguyên nhân và giải quyết tình trạng đó.

Nếu mẹ đang cáu kỉnh hoặc cảm thấy không khỏe, đây không phải là thời điểm tốt để thực hiện chương trình.

Môi trường tốt nhất

Tạo một không gian đủ thoáng và yên tĩnh để mẹ và trẻ không bị xao nhãng bởi hình ảnh, âm thanh và các yếu tố khác.

Tắt ti vi, đài khi bạn dạy trẻ. Tạo một khu vực không bị ảnh hưởng bởi tiếng ồn từ máy giặt, máy bơm hay các âm thanh khác trong nhà. Khoảng không gian này sẽ thành khu vực dạy học chính của bạn.

Quãng thời gian tốt nhất

Hãy chắc chắn rằng thời gian bạn dành để chơi trò chơi này là rất ngắn. Đầu tiên bạn chỉ nên chơi vài lần một ngày và mỗi lần trong vài giây.

Để quyết định xem khi nào nên kết thúc một bài học, cha mẹ nên luyện tập trước.

Luôn luôn dừng lại trước khi đứa trẻ muốn dừng lại

Cha mẹ cần phải biết trẻ đang nghĩ gì trước khi trẻ nhận ra điều đó và phải dừng lại.

Luôn luôn đưa ra ít tài liệu hơn những gì trẻ mong muốn được xem. Trẻ phải luôn cảm

thấy rằng bạn là một người bủn xỉn với chương trình của nó. Không bao giờ là đủ, cho nên, trẻ lúc nào cũng muốn nhiều hơn.

Tất cả những đứa trẻ, nếu được cho phép, đều sẽ tự nhồi nhét mọi thứ cho mình. Đó là lý do tại sao bạn luôn phải nghe chúng khóc lóc và gào thét: "Nữa đi", "Một lần nữa thôi." Đó chắc chắn là dấu hiệu của thành công. Và bạn có thể duy trì thành công của mình bằng cách không cho chúng thỏa mãn những yêu cầu đó (ít nhất là ngay lập tức).

Hành động chuyên chế dành cho trẻ nhỏ có thể được sử dụng ở đây. Khi bạn sử dụng hành động này, hãy nhớ, bạn là mẹ của trẻ đồng thời là giáo viên của những tấm thẻ "*bít thông minh*" và các tấm thẻ đọc... Đừng cho phép trẻ tạo động lực cho chương trình của bạn - đó là trách nhiệm của bạn. Trẻ sẽ không có quyết định sáng suốt - bạn mới là người có khả năng đó.

Trẻ là học sinh tốt nhất trên thế giới nhưng bạn là giáo viên tốt nhất của trẻ.

Hãy hứa là sẽ trở lại trong vòng năm phút. Yêu cầu trẻ hoàn thành một vài việc cần hoàn thành đầu tiên, sau đó bạn có thể chơi trò chơi học một lần nữa.

Nếu bạn luôn luôn dừng lại trước khi trẻ muốn dừng, nó sẽ cầu xin bạn cho chơi trò chơi học và bạn sẽ ủng hộ thay vì phá hủy mong muốn tự nhiên của trẻ - mong muốn được học.

Phương pháp dạy

Cho dù là bài học có phần đọc từ đơn, các tấm thẻ "*bit thông minh*" hay các tấm thẻ học Toán, lòng nhiệt tình là chìa khóa. Đừng tỏ ra khôn ngoan với trẻ.

Nói với trẻ bằng giọng to, rõ và dễ chịu để truyền cảm hứng với tất cả cảm giác hào hứng mà bạn thực sự cảm thấy. Sẽ tốt hơn nếu trẻ có thể nghe bạn một cách dễ dàng và cảm nhận được lòng nhiệt tình của bạn.

Nếu bạn có một giọng nói nhỏ, không thể hiện sự hào hứng, hãy thay đổi.

Tạo ra sự nhiệt tình trong giọng nói của bạn và trẻ sẽ tiếp thu nó như một miếng bọt biển. Trẻ muốn được học và chúng học rất nhanh. Do đó bạn nên cho trẻ xem các tài liệu mà bạn đã chuẩn bị sẵn càng nhanh càng tốt.

Chúng ta, những người lớn, thường làm mọi việc hết sức chậm rãi cho trẻ. Đó thực sự là hành động khiến trẻ cảm thấy chán ngắt.

Thông thường chúng ta mong muốn trẻ ngồi im, nhìn chăm chăm vào tài liệu mà chúng ta cho trẻ xem và trông như thể nó đang rất tập trung vào các tài liệu đó. Chúng ta thực sự mong muốn trẻ trầm tư để thể hiện rằng nó đang thực sự học.

Nhưng trẻ không nghĩ rằng học là một công việc tẻ nhạt

Khi bạn cho trẻ xem những tấm thẻ, hãy làm nhanh hết sức có thể. Bạn sẽ càng ngày

càng chuyên nghiệp hơn khi làm việc này. Luyện tập trước với bố của trẻ cho đến khi bạn cảm thấy thật thoải mái.

Việc phóng to tài liệu giảng dạy của bạn lên là một việc vô cùng quan trọng đối với thành công của bạn. Tốc độ và cảm giác thích thú có mối liên hệ mật thiết với nhau trong quá trình học.

Bất cứ thứ gì đẩy nhanh tốc độ của quy trình cũng làm tăng cảm giác thích thú. Bất cứ thứ gì làm chậm tốc độ của quy trình cũng làm giảm cảm giác thích thú.

Một bài học chậm chạp là một bài học thất bại. Nó luôn là một sự sỉ nhục với khả năng học của trẻ.

Giáo cụ cần phải được thiết kế thật to và thật rõ để bạn có thể cho trẻ xem rất nhanh và trẻ có thể nhìn chúng rất nhanh.

Đôi lúc khi đẩy nhanh tốc độ người mẹ có một chút khuynh hướng trở thành cái máy và mất đi lòng nhiệt tình cũng như sự du dương trong giọng nói của mình.

Bạn hoàn toàn có thể giữ được lòng nhiệt tình và những âm thanh mang ý nghĩa tốt đẹp đồng thời đẩy nhanh tốc độ dạy cùng một lúc.

Bạn cần phải làm được điều này vì nó rất quan trọng.

Sự hào hứng và thích thú được học của trẻ liên quan mật thiết với ba điều sau:

1. Tốc độ giáo cụ được trưng bày.
2. Số lượng giáo cụ mới.
3. Thái độ hào hứng của người mẹ.

Tốc độ càng nhanh, giáo cụ càng nhiều, người mẹ càng hào hứng trẻ học càng nhanh.

Bản thân tốc độ đã có thể tạo ra sự khác biệt giữa một bài học vô cùng thành công và một bài học quá chậm chạp đối với đứa trẻ thông minh và đầy nhiệt huyết của bạn.

Trẻ không nhìn chăm chú. Chúng không cần thiết phải nhìn chăm chú - chúng thẩm thấu và chúng làm việc đó ngay lập tức, giống như những miếng bọt biển.

Giới thiệu những tài liệu mới

Thông tin mới là gia vị của mọi chương trình. Đó là thành phần dễ bị bỏ sót nhất của thành công.

Khi mà lượng thông tin mới rất phong phú, dồi dào, bạn và trẻ sẽ luôn trong trạng thái hào hứng. Sẽ không bao giờ có đủ giờ trong một ngày và đủ ngày trong một tuần để học.

Thế giới của trẻ sẽ ngày càng được mở rộng. Đó chính là những gì mà trẻ đang phấn đấu, mỗi ngày trong cuộc sống của mình.

Chúng ta, những người trưởng thành, lớn lên trong cái thế giới đã dạy chúng ta rằng mỗi người cần phải nhớ được 20 dữ kiện một cách hoàn hảo. Chúng ta thường xuyên rèn luyện. Chúng ta phải học 100% và chắc chắn là sẽ bị kiểm tra.

Với phần lớn trong số chúng ta, quá trình thường xuyên rèn luyện không ngừng nghỉ với một lượng thông tin vô cùng ít ỏi là sự khởi đầu của việc chúng ta không còn chú ý và quan tâm tới bất cứ chủ đề nào nữa.

Thay vì học 100% của 20, tại sao chúng ta lại không học 50% của 2000?

Bạn không cần phải là một thiên tài toán học để biết rằng 1000 dữ liệu thì lớn hơn 20 dữ liệu rất rất nhiều.

Nhưng vấn đề thật sự ở đây không chỉ đơn thuần là bọn trẻ có thể học nhiều gấp 50 lần những gì chúng ta cung cấp cho chúng.

Vấn đề quan trọng ở đây là điều gì xảy ra khi bạn cho trẻ xem 20 dữ liệu đầu tiên hoặc 1000 dữ liệu đầu tiên. Đây là nơi bí mật của việc dạy trẻ ẩn nấp.

Trong tình huống đầu tiên, ảnh hưởng của việc giới thiệu 20 dữ liệu đầu tiên (khi đứa trẻ nhìn chúng đến phát ngán cả lên) sẽ khiến chúng không còn hứng thú để học.

Đó là nguyên tắc cơ bản đã được tuân theo trong nền giáo dục cũ. Chúng tôi, những người trưởng thành, là những chuyên gia có khả năng nhìn thấy sự thất bại của cách tiếp cận này.

Trong tình huống thứ hai, 2000 dữ liệu đầu tiên luôn luôn được trẻ chờ đợi một cách đầy hứng khởi. Cảm giác vui thích được khám phá và học hỏi một cái gì đó mới mẻ là một đam mê. Tò mò cũng như niềm say mê học tập vốn đã được sinh ra trong mọi đứa trẻ sẽ phát huy cảm giác này.

Thật không may, một phương pháp đóng mọi cánh cửa dẫn đến việc học hỏi, đôi khi là mãi mãi.

Thật may, một phương pháp khác mở cánh cửa đó rộng hơn và bảo vệ nó trước sự nỗ lực đóng nó lại trong tương lai.

Trên thực tế, con bạn có thể học nhiều hơn 50% những gì bạn dạy chúng.

Con số đấy có thể là 80%, thậm chí là 100%.

Nhưng nếu nó chỉ học có 50% bởi vì bạn cho nó quá nhiều thứ để học, nó hẳn sẽ có một trí óc khỏe mạnh và vui vẻ.

Và, sau tất cả, liệu đó có phải là vấn đề?

Hãy luôn sẵn sàng để thay đổi cách tiếp cận của bạn. Hãy làm cho mỗi ngày đều trở nên mới mẻ và đầy thú vị. Một đứa trẻ luôn thay đổi mỗi ngày.

Có lúc chúng ta lướt nhìn thấy trẻ làm một việc gì đó mà nó chưa từng làm trước kia. Lúc khác chúng ta lại có cái nhìn sâu sắc vào một vài cách nhìn nhận thế giới mới của trẻ.

Cho dù chúng ta có may mắn được chứng kiến hay không, khả năng của một đứa trẻ được nhân lên hàng ngày.

Ngay khi bạn cảm thấy thoải mái với một phương pháp dạy, trẻ sẽ bắt đầu cảm thấy nhàm chán và tự nhiên muốn một cái gì đó tươi mới hơn.

Bạn và tôi muốn tìm một con đường mòn và dừng lại một chút ở đó. Nhưng trẻ luôn luôn muốn tiến lên.

Ví dụ đơn giản là thay vì nói: "Ngủ ngon nhé" với con vào buổi tối, bạn có thể nói: "Tạm biệt."

Niềm vui thích của bạn sẽ phụ thuộc rất nhiều vào việc sắp xếp của bạn. Một người mẹ có khả năng sắp xếp tốt sẽ có cảm giác mạnh mẽ về mục đích của những việc mình làm. Người mẹ đó biết chính xác những gì cô đã làm, cô đã làm nó bao nhiêu lần và đâu là thời điểm để tiến lên. Cô có nguồn cung cấp thông tin mới tốt và luôn sẵn sàng chờ đến lúc cô cần nó.

Những bà mẹ chuyên nghiệp rất có thể sẽ thất bại chỉ bởi vì họ chưa bao giờ dành thời gian để ngồi xuống và sắp xếp lại bản thân.

Một chương trình hiện đại nhất được thực hiện thống nhất và vui vẻ sẽ thành công hơn rất nhiều so với một chương trình với kiến thức đã cũ rích.

Một chương trình chỉ có hiệu lực trong thời gian ngắn và theo cách không thể đoán trước được là một chương trình không có hiệu quả. Xem đi xem lại một giáo cụ với tốc độ nhanh là một hành động rất quan trọng để có thể làm chủ nó. Niềm vui thích của trẻ xuất phát từ kiến thức thật sự và nó có thể đạt được một cách tốt nhất với một chương trình được thực hiện hàng ngày.

Tuy nhiên, đôi lúc cũng cần phải dừng chương trình học lại vài ngày. Sẽ không có vấn đề gì, miễn là việc đó đừng xảy ra quá thường xuyên. Đôi khi việc dừng chương trình học trong vài tuần thậm chí là vài tháng là cực kỳ quan trọng. Chẳng hạn như, việc một đứa trẻ vừa được sinh ra, việc di chuyển, đi du lịch hoặc ốm có thể là những nguyên nhân chính khiến những hoạt động thường ngày bị gián đoạn. Trong những giai đoạn biến động đột ngột này, việc dừng hoàn toàn chương trình của bạn là cần thiết. Hãy sử dụng quãng thời gian này để đọc những tác phẩm kinh điển cho con bạn hay đưa chúng đi thăm sở thú hoặc bảo tàng để xem xét những thứ mà có thể bạn đã dạy chúng ở nhà.

Đừng cố gắng để thực hiện một chương trình theo kiểu nửa vời trong những giai đoạn này. Nó sẽ khiến bạn và trẻ thất vọng. Khi bạn đã sẵn sàng quay trở lại với một chương trình nhất quán, hãy làm bất cứ điều gì phù hợp với bạn một cách nhất quán. Bạn sẽ thấy niềm vui thích và sự tự tin của trẻ phát triển từng ngày.

Kiểm tra

Chúng tôi đã nói rất nhiều về việc dạy dỗ nhưng không nói nhiều về việc kiểm tra.

Một lời khuyên chân thành về chủ đề này là *đừng kiểm tra* trẻ. Những đứa trẻ đều thích được học nhưng lại rất ghét bị kiểm tra.

Kiểm tra đối lập với việc học.

Nó đầy áp lực.

Dạy một đứa trẻ đồng nghĩa với tặng nó một món quà quý giá.

Kiểm tra một đứa trẻ có nghĩa là đòi hỏi phải trả công trước. Bạn càng kiểm tra nó, nó càng học chậm hơn và càng ít muốn học hơn.

Bạn càng ít kiểm tra nó, nó càng học nhanh hơn và càng muốn học nhiều hơn. Kiến thức là món quà quý giá nhất mà bạn có thể trao cho con của mình. Hãy hào phóng khi cho trẻ kiến thức giống như khi bạn hào phóng cho nó thức ăn.

Một bài kiểm tra là gì?

Về bản chất nó là nỗ lực để tìm ra những gì trẻ *không* biết. Đó là hành động quyết định hủy hoại trẻ bằng cách nói với nó: "Con có thể nói câu trả lời cho bố con được không?"

Điều này đặc biệt xúc phạm trẻ bởi nó sẽ nhận thấy chúng ta không hề tin rằng nó có thể học trừ khi nó chứng minh được rằng nó có thể hết lần này đến lần khác.

Mục đích của bài kiểm tra là một ý định tiêu cực - nó nhằm chỉ ra những điều trẻ không biết.

Kết quả của việc kiểm tra là giảm việc học và thái độ sẵn sàng học hỏi. Đừng kiểm tra con bạn và đừng cho phép bất cứ ai kiểm tra con bạn.

Vậy một người mẹ cần làm gì? Một người mẹ không muốn kiểm tra con mình, bà muốn dạy nó và muốn cho nó một cơ hội được trải nghiệm niềm vui thích học hành và những thành quả.

Do vậy, thay vì kiểm tra con của mình, bà cung cấp những cơ hội được giải quyết vấn đề.

Mục đích của một cơ hội giải quyết vấn đề là cho đứa trẻ có đủ khả năng chứng minh được những gì nó biết nếu nó muốn làm thế.

Chúng tôi sẽ thảo luận về những phương pháp khác nhau để đưa ra những cơ hội giải quyết vấn đề khi chúng ta thảo luận về cách thức để dạy trẻ đọc, có được những kiến thức phổ thông hay học làm toán trong những chương tiếp theo.

Chuẩn bị giáo cụ

Giáo cụ được sử dụng để dạy trẻ khá đơn giản. Chúng được dựa trên rất nhiều năm làm việc của một đội gồm rất nhiều thành viên nghiên cứu sự phát triển của bộ não trẻ - những người đã nghiên cứu cách bộ não người phát triển và hoạt động. Chúng được thiết kế để nhận ra rằng học là một chức năng của não. Chúng nhận ra những ưu điểm và giới hạn của thị giác trẻ và được thiết kế phù hợp được tất cả những nhu cầu của trẻ từ những hình ảnh thô đến những hình ảnh tinh tế và từ hoạt động của não đến việc học của não.

Tất cả các giáo cụ đều nên được tạo ra từ bìa cứng, trắng để chúng có thể đứng vững ngay cả khi chúng ta không giữ chúng một cách chắc chắn.

Những giáo cụ chất lượng kém, không rõ ràng hoặc quá nhỏ đến mức khó nhìn sẽ khiến trẻ khó học. Chúng sẽ làm giảm cảm giác vui thích khi được học và được dạy.

Một khi bạn đã bắt đầu dạy trẻ, bạn sẽ nhận ra rằng trẻ học tất cả những giáo cụ mới rất nhanh. Cho dù chúng tôi có thường xuyên nói điều này với các bậc cha mẹ đến mức nào, họ vẫn luôn ngạc nhiên về tốc độ học của trẻ.

Chúng tôi đã khám phá ra từ rất lâu rằng tốt nhất là nên chuẩn bị trước. Vì lý do này, làm một số lượng lớn thẻ đọc, thẻ "*bit*" *thông minh*, thẻ làm toán trước khi bạn bắt đầu, sau đó bạn sẽ được cung cấp đầy đủ những giáo cụ mới và sẵn sàng để sử dụng. Nếu bạn không chuẩn bị trước, bạn sẽ nhận thấy mình thường xuyên bị động khi dạy trẻ.

Một sai lầm khiến trẻ không hứng thú với việc học là cứ cho trẻ xem đi xem lại một giáo cụ hết lần này đến lần khác trong khi đáng nhẽ nó cần được bỏ đi từ lâu.

Hãy nhớ, bạn không được làm cho trẻ cảm thấy tẻ nhạt.

Hãy tỏ ra thông minh - chuẩn bị trước giáo cụ và luôn luôn chuẩn bị trước. Và nếu vì lý do nào đó mà bạn không thể chuẩn bị trước giáo cụ cho mình, đừng có lấp chỗ trống bằng cách cho trẻ xem đi xem lại những tấm thẻ cũ. Dừng chương trình của bạn lại trong một ngày hoặc một tuần cho tới tận khi bạn sắp xếp lại và làm những giáo cụ mới, sau đó hãy bắt đầu từ chỗ mà bạn đã dừng .

Chuẩn bị giáo cụ có thể mang lại rất nhiều niềm vui và thường là như thế. Nếu bạn đang chuẩn bị giáo cụ cho tháng sau, nó sẽ mang lại niềm vui cho bạn. Nếu bạn đang chuẩn bị giáo cụ cho ngày mai, bạn sẽ không có được niềm vui đó.

Hãy chuẩn bị trước, và luôn chuẩn bị trước. Dừng lại và sắp xếp lại nếu buộc phải thế, nhưng đừng cho trẻ xem đi xem lại những tấm thẻ cũ.

Tổng kết: Nền tảng của việc dạy tốt

1. Bắt đầu càng sớm càng tốt.
2. Luôn vui sướng mọi lúc.
3. Tôn trọng và tin tưởng trẻ.
4. Chỉ dạy trẻ khi cả bạn và trẻ đều đang vui vẻ.
5. Tạo môi trường học tập tốt.
6. Dừng bài học trước khi trẻ muốn dừng lại.
7. Thường xuyên giới thiệu những giáo cụ mới.
8. Có sắp xếp và nhất quán
9. Đừng kiểm tra con bạn.
10. Chuẩn bị giáo cụ cẩn thận và luôn chuẩn bị trước.
11. Hãy nhớ quy luật dự phòng để đảm bảo an toàn. *Nếu bạn không có một khoảng thời gian tuyệt vời thì đứa trẻ của bạn cũng thế - dừng lại. Bạn đang làm một điều gì đó sai lầm.*

Dạy trẻ biết đọc sớm

***Cách đây không lâu tôi thấy con gái mình ngồi trong phòng khách và xem một cuốn sách tiếng Pháp. Cháu nói với tôi rằng:
"Mẹ, con đã đọc hết sách tiếng Anh trong nhà mình rồi."***

Bà GILCHRIST, *Newsweeks* (13/5/1963)

Trẻ nhỏ hoàn toàn có thể học đọc các từ, câu và đoạn theo cách chúng học nói các từ, câu và đoạn.

Có một thực tế rất đơn giản - thú vị nhưng đơn giản. Mắt nhìn nhưng không hiểu nó đang nhìn thấy gì. Tai nghe nhưng không hiểu nó đang nghe thấy gì.

Chỉ có bộ não là hiểu.

Khi tai nghe được một từ hay một thông điệp, thông điệp âm thanh này bị bẻ vỡ thành nhiều xung lực điện toán hóa học chuyển tới não, nơi mà sau đó sẽ tập hợp lại và nhận thức được nghĩa của từ mà người nói định truyền tải.

Cũng theo cách đó, khi mắt nhìn thấy một từ hoặc thông điệp hình ảnh này cũng bị bẻ vỡ thành nhiều xung lực điện toán hóa học và chuyển tới não để tập hợp lại và hiểu được ý nghĩa của thông điệp.

Đó là một công cụ kỳ diệu, bộ não.

Cả hình ảnh và âm thanh đều đi qua não, nơi mà cả hai thông điệp đều được diễn giải dưới cùng một quy trình giống nhau.

Nếu vì bất cứ một lý do gì mà một đứa trẻ chỉ được trao cho một khả năng, khả năng đó nên, không cần nghi ngờ gì cả, là khả năng đọc.

Đó là nền tảng cho gần như tất cả những việc học chính thống và phần lớn các việc học không chính thống. Chương này sẽ bàn đến những cách thức cơ bản để dạy trẻ biết đọc. Những bậc cha mẹ mong muốn có nhiều thông tin hơn về những nguyên tắc của việc dạy trẻ biết đọc sớm có thể tìm đọc cuốn sách *Dạy trẻ biết đọc sớm*.

Chuẩn bị giáo cụ

Giáo cụ được sử dụng để dạy trẻ đọc nên đơn giản. Tất cả các giáo cụ đều cần được làm từ những tấm bìa cứng, trắng, có chất lượng tốt để ta có thể đặt chúng đứng thẳng.

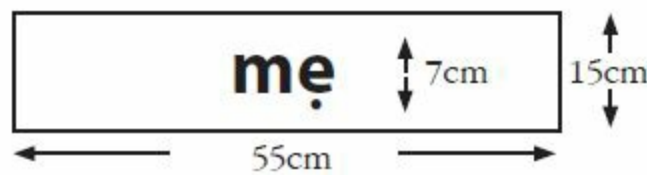
Bạn sẽ cần rất nhiều tấm bìa trắng có chất lượng tốt với kích thước 15 x 55 cm. Nếu có thể hãy mua những tấm bìa đã cắt sẵn. Nó sẽ giúp bạn tiết kiệm thời gian. Không cần quá

coi trọng về kích thước của tờ bìa, nó không cần phải quá chính xác. Nhưng hãy xem xét mức độ phù hợp của kích thước với nơi bạn đang sống và khi bạn sử dụng chúng.

Bạn cũng sẽ cần một chiếc bút dạ bảng màu đỏ, ngòi to. Hãy mua cái có ngòi to nhất có thể. Nét chữ càng to càng tốt.

Giờ thì hãy viết mỗi từ mà bạn định dạy trẻ lên một tấm bìa trắng. Chiều cao của chữ là 7 cm. Trừ khi viết tên riêng và khi bắt đầu một từ, còn lại bạn có thể dùng chữ nhỏ vì đó cũng là mẫu chữ mà trẻ sẽ thường thấy trong sách.

Hãy chắc chắn rằng chữ mà bạn viết ra rất đậm, to và rõ ràng. Nó sẽ giúp trẻ nhìn rõ hơn. Sử dụng chữ in, đừng bao giờ viết chữ nguệch ngoạc. Khi viết chữ lên tấm thẻ bạn cũng cần phải để lề xung quanh và đảm bảo có ít nhất một khoảng trắng rộng 1 cm để bạn có thể cầm tấm thẻ.

Đôi khi các bà mẹ cũng bất chợt nổi hứng và sử dụng giấy nến để làm những tấm thẻ. Bằng cách này, các bà mẹ sẽ tạo ra được những tấm thẻ rất đẹp nhưng thời gian phải bỏ ra thì vô cùng nhiều.

Thời gian của bạn rất quý giá.

Các bà mẹ cần phải dự thảo thời gian cẩn thận hơn bất cứ chuyên gia trong bất cứ lĩnh vực nào khác. Bạn cần phải phát triển những giải pháp nhanh chóng và hiệu quả để tạo ra những tấm thẻ bởi bạn sẽ cần rất, rất nhiều những tấm thẻ như thế.

Nét chữ đẹp và ngay ngắn quan trọng hơn nhiều so với sự hoàn hảo. Các ông bố bà mẹ thường cùng nhau làm các tấm thẻ học từ nên hãy cố thống nhất với nhau về cách viết. Trẻ cần những thông tin về hình ảnh phải thống nhất và đáng tin cậy. Việc này sẽ giúp chúng rất nhiều.

Hãy bắt đầu với những từ lớn, màu đỏ, viết thường và dần dần thay đổi thành cỡ trung bình, đen và viết thường. Đó là bởi thị giác của trẻ chưa hoàn thiện nên kích thước của chữ cần phải giảm từ từ để thị giác có thể trưởng thành thông qua sự kích thích và sử dụng.

Ban đầu chúng ta sử dụng những chữ to hơn đơn giản là bởi chúng dễ nhìn nhất. Chúng có màu đỏ bởi vì màu đỏ hấp dẫn trẻ nhỏ.

Một khi đã bắt đầu dạy trẻ học đọc, bạn sẽ nhận thấy rằng trẻ nắm bắt được hình ảnh, tư liệu mới rất nhanh. Cho dù chúng tôi đã nhấn mạnh điểm này với các bậc phụ huynh rất nhiều lần, họ vẫn luôn luôn ngạc nhiên về khả năng học nhanh của trẻ.

Từ lâu, chúng tôi đã nhận thấy rằng sẽ là tốt nhất nếu bạn có thể dạy trẻ một chương trình ổn định và đều đặn. Muốn làm được điều này bạn cần phải chuẩn bị trước. Làm ít nhất 200 tấm thẻ trước khi bạn bắt đầu dạy trẻ. Việc này sẽ cung cấp cho bạn đầy đủ các giáo cụ và bạn có thể sử dụng chúng bất cứ lúc nào.

Nếu bạn không chuẩn bị trước, bạn sẽ cứ cho trẻ xem đi xem lại những từ cũ. Điều này có thể sẽ phá hủy chương trình học đọc của bạn.

Có một sai lầm mà trẻ sẽ không thể bỏ qua đó là khi bạn cứ cho trẻ xem đi xem lại một hình ảnh hay tư liệu khi mà nhẽ ra nó phải được bỏ đi từ rất lâu rồi.

Hãy thông minh - chuẩn bị trước giáo cụ và luôn luôn chuẩn bị trước. Và nếu vì lý do gì đó mà bạn không thể chuẩn bị trước giáo cụ mới, đừng lấp chỗ trống bằng cách giơ đi giơ lại những từ cũ giống nhau.

Dừng chương trình của bạn lại một ngày hoặc một tuần cho tới tận khi bạn sắp xếp và tạo ra những giáo cụ mới, sau đó hãy bắt đầu lại từ chỗ bạn đã dừng trước đó.

Chuẩn bị giáo cụ là một công việc rất thú vị. Tuy nhiên, nếu bạn đang chuẩn bị giáo cụ cho ngày mai, nó hẳn sẽ không được thú vị cho lắm.

Chuẩn bị trước, luôn luôn chuẩn bị trước. Dừng lại và sắp xếp lại nếu bạn buộc phải làm như thế, nhưng đừng cho trẻ xem đi xem lại một hình ảnh, tài liệu hết lần này đến lần khác.

Hãy nhìn lại một lần nữa những nguyên tắc cơ bản của việc dạy tốt:

Tóm tắt: Nền tảng của việc dạy tốt

1. Bắt đầu càng sớm càng tốt.
2. Luôn luôn hào hứng.
3. Tôn trọng và tin tưởng trẻ.
4. Chỉ dạy khi cả bạn và trẻ đều đang vui vẻ.
5. Dừng trước khi đứa trẻ muốn dừng lại.
6. Thường xuyên giới thiệu những hình ảnh, tài liệu mới.
7. Có sắp xếp và nhất quán
8. Đừng kiểm tra con bạn.
9. Chuẩn bị giáo cụ cẩn thận và luôn chuẩn bị trước.
10. Hãy nhớ quy luật dự phòng để đảm bảo an toàn: *Nếu bạn không có một khoảng thời*

gian tuyệt vời thì trẻ cũng thế - dừng lại. Bạn đang làm một điều gì đó sai lầm.

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

Con đường mà giờ đây bạn sẽ đi theo để dạy trẻ đơn giản và dễ dàng đến kỳ lạ. Cho dù bạn đang chuẩn bị bắt đầu với một đứa trẻ sơ sinh hay một đứa trẻ bốn tuổi, bạn vẫn sẽ đi cùng một con đường như nhau.

Các bước đi trên con đường này sẽ theo thứ tự sau:

Bước 1: Từ đơn

Bước 2: Từ ghép

Bước 3: Cụm từ

Bước 4: Câu

Bước 5: Sách

BƯỚC 1: TỪ ĐƠN

Bước đầu tiên trong quá trình dạy trẻ đọc bắt đầu với việc chỉ sử dụng 15 từ. Khi trẻ đã hoàn thành việc học 15 từ này, nó sẽ sẵn sàng tự học.

Bắt đầu tại một thời điểm trong ngày khi mà đứa trẻ đang ở trong tâm trạng tốt, thoải mái và dễ lĩnh hội kiến thức nhất.

Sử dụng một không gian học ít nhân tố gây mất tập trung nhất có thể, cả về mặt âm thanh lẫn hình ảnh. Chẳng hạn như, đừng bật đài, ti vi và tránh tất cả những nguồn gây tiếng ồn. Sử dụng một góc trong phòng, nơi có ít đồ đạc, tranh ảnh hay bất cứ thứ gì có thể khiến trẻ mất tập trung nhất.

Giờ thì hãy giơ từ "mẹ" lên trên tầm với của trẻ một chút, và nói với trẻ thật rõ ràng: "Đây là từ *mẹ*."

Đừng mô tả hay nói thêm bất cứ điều gì. Hãy cho phép trẻ nhìn nó không quá một giây.

Tiếp theo hãy giơ từ "bố" lên và nói: "Đây là từ *bố*."

Giơ ra ba từ nữa theo cách giống hệt cách mà bạn đã giơ ra hai từ đầu tiên. Khi đưa tấm thẻ ra bạn nên đưa từ mặt sau ra mặt trước chứ không nên đưa luôn mặt trước ra. Việc này sẽ cho bạn cơ hội để xem trước từ mà bạn đã viết ở trên góc trái phía sau tấm thẻ. Điều này sẽ giúp ích cho bạn bởi khi bạn đọc từ này lên cho trẻ, bạn sẽ có thời gian để theo dõi biểu hiện trên nét mặt của trẻ và thể hiện sự quan tâm, hào hứng trực tiếp đến chúng hơn là khi hai mẹ con cùng nhìn vào mặt trước của tấm thẻ. Đừng yêu cầu trẻ lặp lại từ. Sau năm từ,

hãy ôm trẻ thật chặt và hôn trẻ thật kêu, thể hiện tình yêu thương của bạn một cách rõ ràng nhất có thể.

Lặp lại việc làm này ba lần trong ngày đầu tiên, theo cách chính xác như đã mô tả ở trên. Nghỉ ngơi sau mỗi bài học (ít nhất là 15 phút). Hãy chắc chắn là những tấm thẻ được xếp theo trật tự khác nhau mỗi khi bạn lặp lại bài học.

Ngày đầu tiên đã trôi qua và giờ đây bạn đã hoàn thành bước đầu tiên trong việc dạy trẻ học đọc.

Ngày thứ hai, hãy nhắc lại bài học hôm trước ba lần. Dạy trẻ thêm một bộ năm từ mới khác. Hãy cho trẻ xem bộ từ mới này ba lần trong suốt cả ngày, cũng giống như bộ từ đầu tiên. Như thế là trong ngày thứ hai bạn sẽ cần thực hiện sáu bài học.

Cuối mỗi bài học hãy nói với trẻ rằng bé thật thông minh, bé đã làm rất tốt và bạn rất tự hào về bé. Cũng đừng quên nói với trẻ rằng bạn rất yêu bé và kèm theo đó là một cái ôm thật chặt để thể hiện tình yêu của bạn.

Đừng có mua chuộc hay thưởng cho trẻ bằng kẹo, bánh hay bim bim. Trẻ sẽ học trong những khoảng thời gian rất ngắn và bạn sẽ không thể có đủ tiền để mua bánh kẹo mà thưởng cho trẻ suốt ngày như thế. Quan trọng hơn sức khỏe của trẻ sẽ bị ảnh hưởng vì những phần thưởng này của bạn. Và, so với tình yêu hay sự tôn trọng thì giải thưởng bằng bánh kẹo chả có chút ý nghĩa nào cả.

Trẻ học rất nhanh và nếu bạn cho bé xem các từ này nhiều hơn ba lần một ngày bạn sẽ khiến bé cảm thấy chán ngắt. Nếu bạn cho bé xem một tấm thẻ trong nhiều hơn một giây bé sẽ mất tập trung. Giờ thì hãy làm một việc đơn giản là nhắc tên của mỗi từ khi bạn cho trẻ xem mà không cần nói: "Đây là từ..."

Vào ngày thứ ba, hãy dạy trẻ thêm một bộ năm từ mới khác. Bạn đang dạy trẻ ba bộ từ, mỗi bộ có năm từ và được dạy ba lần một ngày. Giờ đây bạn và trẻ tham gia vào chín bài học đọc một ngày trong suốt cả cả ngày, mỗi bài học kéo dài vài phút.

15 từ đầu tiên mà bạn dạy trẻ phải là 15 từ quen thuộc và gây hứng thú nhất trong cuộc sống hàng ngày của trẻ. Những từ này nên bao gồm tên của các thành viên trong gia đình, họ hàng, những con thú cưng, những loại thức ăn ưa thích, các đồ vật trong nhà và các hoạt động ưa thích.

Dấu hiệu cảnh báo duy nhất trong suốt toàn bộ quá trình học là sự tẻ nhạt.

Đừng bao giờ làm trẻ cảm thấy tẻ nhạt. Dạy chậm sẽ làm trẻ thấy tẻ nhạt hơn so với dạy nhanh.

Hãy nhớ đứa trẻ thông minh này có thể học thêm cả tiếng Bồ Đào Nha ngay bây giờ, nên đừng có làm cho nó cảm thấy tẻ nhạt. Hãy xem xét những gì mà bạn vừa mới đạt được. Con của bạn vừa mới chinh phục được đoạn đường khó khăn nhất trong suốt quá trình học

đọc của mình.

Trẻ đã hoàn thành, với sự giúp đỡ của bạn, hai điều phi thường nhất.

1. Trẻ đã rèn luyện thị giác và, quan trọng hơn, bộ não của mình, đủ để phân biệt giữa một ký hiệu viết này với một ký hiệu viết khác.
2. Trẻ đã làm chủ được một trong số những khả năng trừu tượng nhất mà bé sẽ phải sử dụng suốt cả cuộc đời: Bé có thể đọc.

Một từ được ghép bởi các chữ cái trong bảng chữ cái. Vậy tại sao chúng ta lại không bắt đầu bằng việc dạy trẻ bảng chữ cái? Câu trả lời cho câu hỏi này rất quan trọng.

Nguyên lý cơ bản của việc dạy là cần phải bắt đầu với những thứ đã biết và cụ thể, và sau đó tiến tới những điều mới mẻ và chưa được biết và cuối cùng, tới những thứ trừu tượng.

Không có gì trừu tượng với bộ não của một đứa trẻ 2 tuổi hơn là chữ cái *a*. Nếu một đứa trẻ 2 tuổi có thể học và hiểu chữ cái này thì hẳn đó là dấu hiệu của một thần đồng.

Rõ ràng là nếu một đứa trẻ 2 tuổi có thể hiểu được thì nó có thể giải thích rõ hơn cả người lớn rồi.

Nếu chúng ta dạy trẻ theo cách này, khi cho trẻ xem chữ *a*, bé sẽ hỏi: "Tại sao đó lại là chữ *a*?"

Chúng ta sẽ trả lời sao đây?

"Ừ, thì nó là chữ *a* vì... à... ừm...vì, mà con không thấy nó là chữ *a* đấy thôi, à, vì cần phải có một chữ như thế để ký hiệu cho âm *a*... vì thế ta có chữ *a*."

Đó là một câu trả lời qua quýt.

Cuối cùng tất cả chúng ta sẽ đều nói: "Nó là *a* bởi vì mẹ lớn hơn con, và đó là lý do nó là chữ *a*!"

Và có thể đó là một lý do tốt hơn tất cả các lý do để chữ *a* là chữ *a*.

Thật may mắn là chúng ta không cần phải giải thích điều đó với trẻ vì, trong khi có thể trẻ không thể hiểu được lịch sử tại sao chữ *a* lại là *a*, trẻ đã biết rằng chúng ta lớn hơn bé, và bé sẽ thấy rằng lý do đó là đủ.

Để học được bảng chữ cái, trẻ sẽ phải nắm được 24 ký tự hình ảnh trừu tượng này, và còn gì nữa? Đó là 24 ký tự âm thanh sẽ đi theo các ký tự hình ảnh.

Điều này sẽ không tạo ra 48 sự kết hợp của âm thanh và hình ảnh mà thay vào đó, nó tạo ra một số vô hạn những sự kết hợp khác nhau.

Tất cả những thứ này đều quá khó để trẻ có thể học cho dù là khi trẻ năm hoặc sáu tuổi.

Cám ơn chúa vì chúng ta đủ thông thái để không cố gắng bắt đầu dạy các sinh viên luật, sinh viên y và những sinh viên ngành kỹ thuật với những thứ trừu tượng lộn xộn như thế, bởi, là những người trưởng thành trẻ tuổi, họ sẽ không bao giờ sống sót nổi với những thứ trừu tượng như thế.

Những gì trẻ đã học được trong bước đầu tiên - *phân biệt được hình ảnh* - là vô cùng quan trọng.

Đọc chữ cái không thể thú vị bằng đọc từ. Trong khi mà không ai có thể ăn chữ *q*, bắt chữ *c* hay mở chữ *b* thì ai cũng có thể ăn một *quả chuối*, bắt một *con mèo* hay mở một *quyển sách*. Trong khi những chữ cái tạo ra từ *quả chuối* đều rất trừu tượng thì bản thân quả chuối lại không hề trừu tượng và rất dễ để học. Học từ *quả chuối* thì dễ hơn nhiều so với việc học các chữ cái tạo nên *quả chuối*.

Các chữ cái trong bảng chữ cái không phải là những đơn vị đọc và viết mà chỉ là những âm thanh riêng lẻ và là đơn vị nghe và nói. *Từ* là một phần của ngôn ngữ. Chữ cái đơn giản là vật liệu xây dựng để tạo nên các từ cũng giống như gạch, cát, gỗ là vật liệu xây dựng để xây nên những tòa nhà.

Sau này, khi trẻ đã đọc tốt và sẵn sàng để viết, chúng ta sẽ dạy trẻ bảng chữ cái. Tại thời điểm này trẻ đã có đủ khả năng để hiểu vì sao việc khám phá ra một bảng chữ cái là cần thiết và vì sao chúng ta cần các chữ cái.

Chúng ta bắt đầu dạy một đứa trẻ học bằng cách dùng tên trẻ, tên gia đình và các từ nói về bản thân vì đầu tiên trẻ sẽ học về gia đình và bản thân mình. Các nhà giáo dục cho rằng thế giới của trẻ bắt đầu từ bên trong và hướng dần ra bên ngoài.

Cách đây nhiều năm, một số nhà phát triển trí thông minh của trẻ đã thể hiện một số điều giúp cải thiện giáo dục thông qua những chữ cái thần kỳ. Đó là các chữ cái T.T.X - Thị giác, thính giác và xúc giác. Nó chỉ ra rằng trẻ học qua sự kết hợp của các hoạt động nhìn (T), nghe (T) và cảm giác (X). Và vâng, một người mẹ luôn luôn chơi và nói những điều như: "Ngón chân nhỏ này đi siêu thị còn ngón chân nhỏ này thì ở nhà...", cảm những ngón chân lên để bọn trẻ có thể nhìn thấy chúng (thị giác), nói các từ để bọn trẻ có thể nghe thấy (thính giác) và siết chặt các ngón chân để bọn trẻ có thể cảm thấy (xúc giác).

Trong bất cứ trường hợp nào, giờ đây chúng ta đã sẵn sàng với những từ liên quan đến bản thân. Chúng bao gồm các phần trên cơ thể.

Các phần trên cơ thể

tay	tóc	chân	vai
đầu gối	ngón chân	mắt	rốn
bàn chân	tai	miệng	ngón tay
đầu	cánh tay	khủy tay	răng
mũi	ngón tay cái	môi	lưỡi

Giờ đây bạn đã có thể thêm hai nhóm từ vào năm nhóm từ có số từ bằng nhau, hoặc 25 từ chia thành năm nhóm. Hai nhóm này nên được lấy ra từ nhóm từ ngữ liên quan đến bản thân.

Đây là một công cụ mà bạn nên sử dụng từ giờ trở đi để thêm từ mới và bỏ từ cũ.

Hãy làm một việc đơn giản là bỏ đi một từ từ mỗi nhóm mà bạn đã dạy trong năm ngày và thay vào đó một từ khác. Trẻ đã nhìn thấy ba nhóm từ đầu tiên trong vòng một tuần liền, do đó bạn có thể bắt đầu bỏ một từ cũ ở mỗi nhóm và thay thế bằng một từ mới. Năm ngày kể từ bây giờ, bỏ đi một từ cũ trong mỗi nhóm mà bạn đang sử dụng và thêm một từ mới vào mỗi nhóm. Làm việc đó hàng ngày.

Các bà mẹ nhận ra rằng nếu họ dùng bút chì và ghi ngày vào đằng sau mỗi tấm thẻ, họ có thể dễ dàng biết được những từ nào đã được đưa ra nhiều nhất và sẵn sàng để được bỏ đi.

Tóm lại, mỗi ngày bạn sẽ dạy trẻ 25 từ trong đó có năm từ mới. Điều này đồng nghĩa với việc mỗi ngày bạn sẽ loại ra năm từ cũ để có thể thêm năm từ mới vào.

Tránh cho trẻ xem liên tiếp hai từ có cùng phụ âm đầu. *Tóc*, *tai* và *tay* là ba từ có cùng phụ âm đầu *t* và do đó không nên để liền nhau. Đôi khi việc đó sẽ dẫn đến hậu quả trẻ tự kết luận *tay* là *tai* bởi vì cả hai đều bắt đầu bằng chữ *t* và trông đều giống nhau. Những trẻ đã được học toàn bộ bảng chữ cái thường dễ mắc phải lỗi này hơn là những đứa trẻ chưa biết bảng chữ cái. Điều này chứng tỏ rằng bảng chữ cái thường là nguyên nhân gây ra một chút nhầm lẫn ở trẻ. Chẳng hạn như, khi dạy trẻ từ *vai*, các bà mẹ có thể sẽ gặp phải một vấn đề là trẻ nhận ra người bạn cũ của mình là chữ *a* và đọc to nó lên thay vì đọc từ *vai*.

Xin được nhắc lại, hãy luôn nhớ một nguyên tắc quan trọng là đừng bao giờ khiến trẻ cảm thấy tẻ nhạt. Nếu bé cảm thấy tẻ nhạt thì khả năng lớn là do bạn dạy quá chậm. Trẻ cần phải được học thật nhanh và bạn cần chơi trò chơi này nhanh thêm một chút nữa.

Nếu bạn làm tốt việc này trẻ sẽ học được trung bình năm từ mới một ngày. Bé thậm chí còn có thể học mười từ một ngày hoặc hơn thế nếu bạn đủ thông minh và nhiệt tình.

Khi trẻ đã học xong những từ ngữ liên quan đến bản thân, bạn hãy sẵn sàng chuyển

sang bước tiếp theo. Giờ đây trẻ sẽ phải học hai bước khó khăn nhất trong quá trình học đọc. Nếu trẻ thành công, bạn sẽ thấy rất khó để bắt trẻ ngừng đọc.

Bây giờ, cả bố mẹ và trẻ nên tiếp cận trò chơi đọc một cách thích thú và say mê. Hãy nhớ, bạn đang xây dựng trong trẻ tình yêu đối với việc học và tình yêu đó sẽ lớn lên rất nhiều theo thời gian. Hãy chơi trò chơi này với niềm vui thích và lòng nhiệt tình. Giờ đây bạn đã sẵn sàng thêm các danh từ về những vật dụng quen thuộc xung quanh trẻ.

Vật dụng trong nhà bao gồm tên của các vật dụng xung quanh trẻ, chẳng hạn như *ghế* và *tường*.

Nhóm từ vựng này thực ra có thể chia thành một số nhóm nhỏ. Đó là các đồ vật, tài sản, thức ăn, động vật, và máy móc.

Tại thời điểm này trẻ đã có từ 25 đến 30 từ vựng trong kho từ vựng của mình. Lúc này có thể bạn sẽ muốn ôn lại một vài từ cũ. Đừng làm thế. Trẻ sẽ thấy việc đó thật tẻ nhạt. Trẻ mong muốn được học những từ mới nhưng chúng không muốn phải học đi học lại một từ. Bạn cũng có thể sẽ muốn kiểm tra trẻ. Đừng làm thế. Việc kiểm tra luôn luôn dẫn đến tình trạng căng thẳng ở các phụ huynh và trẻ. Nó sẽ khiến cả người dạy lẫn người học đều cảm thấy căng thẳng và khó chịu với việc học.

Hãy chắc chắn là bạn sẽ cho trẻ thấy rằng bạn rất yêu bé và tôn trọng bé bất cứ lúc nào có thể.

Đồ vật

ghế	bàn	cửa
cửa sổ	tường	giường
bồn tắm	lò	tủ lạnh
tivi	ghế sofa	nhà vệ sinh

Danh sách này nên được thêm vào hay bớt đi phụ thuộc vào những gì mà ngôi nhà mà trẻ thực sự đang ở.

Bây giờ hãy tiếp tục cung cấp cho trẻ những từ chỉ sự sở hữu.

Từ chỉ sự sở hữu (những thứ thuộc quyền sở hữu của trẻ.)

xe tải	chăn	tất
cốc	thìa	quần
giấy	bóng	xe ba bánh
bàn chải	gối	chai

Thức ăn

nước quả	sữa	cam
bánh mì	nước	cà rốt
bơ	trứng	táo
chuối	khoai tây	dầu

Động vật

voi	hươu cao cổ	hà mã
cá voi	khỉ đột	khủng long
tê giác	nhện	chó
hổ	rắn	cáo

Cũng giống như danh sách từ vựng trước, danh sách này cũng nên được thay đổi để phù hợp với những gì mà trẻ thực sự sở hữu hoặc những thứ mà bé thích nhất. Và rõ ràng, danh sách này sẽ mở rộng hay rút gọn tùy thuộc vào việc con của bạn 12 tháng tuổi hay 5 tuổi.

Trẻ đang được dạy các từ theo đúng cách mà nó đã được dạy từ trước đến nay. Danh sách này có thể có từ 10 đến 50 từ, tùy thuộc vào sự lựa chọn của cha mẹ và trẻ.

Danh sách từ đọc (đến thời điểm này có thể đã là khoảng 50 từ) hoàn toàn là các danh từ. Nhóm tiếp theo trong nhóm từ vựng vật dụng gia đình sẽ là nhóm từ chỉ hành động và các động từ sẽ được giới thiệu lần đầu tiên:

uống	ngủ	đọc
ăn	đi bộ	ném
chạy	nhảy	bơi
cười	leo trèo	bò

Để danh sách này thêm phần thú vị, mẹ có thể minh họa cho hành động (chẳng hạn như) nhảy, và nói: "Mẹ đang nhảy." Sau đó yêu cầu đứa trẻ nhảy và nói: "Con đang nhảy." Tiếp theo người mẹ giơ tấm thẻ có từ *nhảy* cho trẻ xem và nói: "Đây là từ *nhảy*." Bằng cách này mẹ có thể dạy trẻ tất cả các từ chỉ hành động. Trẻ sẽ rất thích học những từ này khi cả mẹ và trẻ (và cả bố) cùng tham gia hành động và học.

Khi đã học xong những từ chỉ vật dụng trong cơ bản, trẻ đã sẵn sàng để đi tiếp.

Giờ đây trẻ đã có thể học hơn 50 từ và cả bạn và trẻ đều nên cảm thấy hài lòng. Có hai việc cần làm trước khi chuyển sang bước tiếp theo, phần đầu của giai đoạn cuối cùng trong quá trình học đọc.

Nếu cha mẹ dạy trẻ với sự say mê (và nên là như vậy) chứ không phải là bổn phận hay bắt buộc thì cả cha mẹ và trẻ đều nên tận hưởng cảm giác vui thích khi được tham gia vào các bài học hàng ngày.

Điểm tiếp theo mà cha mẹ cần nhớ là trẻ rất tò mò về các từ vựng, cho dù là từ được nói hay được viết ra. Khi một đứa trẻ thể hiện sự quan tâm tới một từ, vì bất cứ lý do gì, thì đó là thời điểm sáng suốt để viết hoặc in từ đó ra cho trẻ và thêm nó vào vốn từ vựng của trẻ. Bé sẽ học một cách nhanh chóng và dễ dàng bất cứ từ nào bé đã hỏi đến.

Do vậy, nếu một đứa trẻ hỏi: "Mẹ, con tê giác là gì?" hay "Mẹ, kính hiển vi là gì?" thì bạn hãy trả lời câu hỏi một cách cẩn thận và sau đó viết hoặc in từ đó ra ngay lập tức rồi thêm nó vào kho từ vựng của trẻ.

Trẻ sẽ cảm thấy vô cùng tự hào và thêm vui sướng với việc học những từ mà tự nó tìm ra.

BƯỚC 2: TỪ GHÉP VÀ CỤM TỪ

Một khi trẻ đã thu được một lượng từ vựng cơ bản gồm các từ đơn, giờ đây bé đã sẵn sàng để kết hợp các từ đơn này với nhau và tạo ra một từ ghép (từ được kết hợp bởi hai từ đơn) và cụm từ (sự kết hợp của nhiều hơn hai từ đơn.)

Đây là một bước trung gian quan trọng giữa những từ đơn và một câu hoàn chỉnh. Từ ghép và cụm từ tạo ra một cây cầu nối cơ bản của việc đọc một từ đơn và việc đọc một câu

hoàn chỉnh. Tất nhiên là khả năng đọc một nhóm những từ ngữ có liên quan được gọi là một câu là một mục tiêu lớn tiếp theo. Tuy nhiên, bước trung gian này với việc đọc những từ ghép và cụm từ ngắn sẽ giúp trẻ dễ dàng tiến lên tới được mức độ tiếp theo này.

Bây giờ, mẹ sẽ xem xét lại những từ trong vốn từ vựng của trẻ và quyết định xem có thể tạo ra những từ ghép nào trong số những từ mà mình đã dạy trẻ. Mẹ sẽ nhanh chóng khám phá ra rằng mình cần một số từ có thể bỏ nghĩa cho các từ khác để tạo ra những từ ghép hoặc những cụm từ ngắn có nghĩa.

Một nhóm các từ đơn giản rất hữu dụng và dễ dạy trẻ đó là những màu cơ bản:

đỏ	tím	xanh da trời
cam	đen	hồng
vàng	trắng	xám
xanh lá cây	nâu	tím nhạt

Có thể tạo ra những từ này cùng bảng màu ở mặt sau của mỗi tấm thẻ. Sau đó mẹ có thể đọc các từ và lật mặt sau ra để trẻ xem màu.

Trẻ nhỏ có thể học màu rất nhanh chóng và dễ dàng đồng thời rất vui sướng khi được chỉ vào bất cứ màu nào mà bé nhìn thấy. Sau khi đã dạy trẻ những màu cơ bản, bạn có thể cùng trẻ khám phá những màu sắc tinh tế hơn (màu chàm, màu xanh da trời, màu lục nhạt, màu xanh ô liu, màu vàng, màu bạc, màu đồng...)

Sau khi đã dạy trẻ những màu cơ bản, mẹ có thể dạy trẻ nhóm từ ghép đầu tiên:

nước cam	những ngón chân màu hồng
mắt xanh	nho tím
xe tải màu đỏ	tóc màu nâu
chuối màu vàng	táo màu xanh
giày màu đen	tủ lạnh màu trắng

Mỗi từ ghép trong nhóm trên đều có một ưu điểm là trẻ biết cả hai từ đơn dùng để ghép nên từ ghép đó. Từ ghép có chứa hai yếu tố cơ bản làm hài lòng đứa trẻ. Một là bé cảm thấy vui thích khi được nhìn thấy những từ đã biết. Hai là mặc dù đã biết hai từ đó nhưng giờ đây bé được nhìn thấy chúng kết hợp với nhau và tạo ra một ý tưởng mới. Điều này rất thú vị với trẻ.

Khi thực hiện bước này mẹ sẽ thấy cần phải bổ sung thêm nhiều từ nữa. Dạy trẻ nhóm

từ trái nghĩa là phương pháp tốt nhất tại thời điểm này:

to	nhỏ	dài	ngắn
béo	gầy	phải	trái
sạch	bẩn	vui vẻ	buồn
bằng phẳng	gồ ghề	rộng	đầy
đẹp	xấu	tối	sáng

Tùy thuộc vào độ tuổi và kinh nghiệm của trẻ, bạn có thể giới thiệu hoặc không cần giới thiệu những tấm thẻ với một bức tranh ở đằng sau tấm thẻ để thể hiện khái niệm. "To" và "bé" là một khái niệm dễ với cả những trẻ rất nhỏ. Liệu một đứa trẻ có không nhận ra khi chúng ta đưa cho anh hay chị của nó một thứ gì đó "lớn hơn" thứ mà nó nhận được? Người lớn chúng ta rất dễ coi đó là những khái niệm trừu tượng, và sự thật là như thế, nhưng những khái niệm đó luôn ở ngay xung quanh trẻ và trẻ có thể nắm bắt được chúng rất nhanh khi chúng được thể hiện theo một cách có lô gic và dễ hiểu. Những khái niệm đó có liên quan chặt chẽ đến cuộc sống hàng ngày của trẻ nên trẻ dễ dàng nhận ra và phân biệt được.

Giờ thì chúng ta có thể có những từ ghép:

cốc không	cốc đầy
ghế to	ghế nhỏ
mẹ vui	mẹ buồn
tóc dài	tóc ngắn
áo sạch	áo bẩn
tay phải	tay trái

BƯỚC 3: CỤM TỪ

Đây là một bước rất đơn giản sau khi bạn đã hoàn thành bước ghép hai từ đơn thành từ ghép. Bạn chỉ cần thêm hành động vào từ ghép và tạo một câu ngắn cơ bản:

Mẹ đang nhảy
Billy đang đọc
Bố đang ăn

Với vốn từ vựng cơ bản, có thể chỉ cần 50 đến 70 từ, bạn có thể tạo ra rất nhiều câu khác nhau. Đây là những phương pháp hoàn hảo để dạy trẻ những cụm từ đơn giản và một người mẹ thông minh sẽ sử dụng không chỉ một, mà cả ba phương pháp.

1. Sử dụng những tấm thẻ đơn mà bạn đã tạo ra, làm thêm một số tấm thẻ có chữ "đang". Ngồi xuống với năm tên của người hoặc động vật, năm tấm thẻ "đang" và năm "hành động". Chọn một trong số chúng và ghép vào với nhau để tạo thành một cụm từ. Đọc cụm đó cho trẻ. Giờ thì hãy để cho trẻ lựa chọn một tấm thẻ trong mỗi nhóm và tạo ra một cụm. Đọc cụm từ đó cho trẻ nghe. Cùng nhau tạo từ ba đến năm cụm từ. Sau đó cất những tấm thẻ đi. Bạn có thể chơi trò chơi này với trẻ thường xuyên, miễn là trẻ cảm thấy thích. Hãy nhớ thường xuyên thay đổi danh từ và động từ để khiến cho trò chơi luôn mới mẻ.

Mẹ	đang	ăn
Bố	đang	ngủ
Sally	đang	cười
Jimmy	đang	chạy
Amy	đang	trèo

Lựa chọn của mẹ:

Sally	đang	trèo

Lựa chọn của trẻ:

Jimmy	đang	chạy

2. Sử dụng tấm thẻ có kích thước khoảng 15x56cm để tạo một nhóm năm cụm từ. Giảm kích thước của chữ để có thể viết từ ba đến bốn từ trong một tấm thẻ. Bây giờ hãy viết những chữ có chiều cao khoảng 8cm. Khoảng cách các từ phải hợp lý. Cho trẻ xem ba lần mỗi ngày trong vòng năm ngày (hoặc ít hơn). Sau đó thêm hai cụm *mới* và bỏ hai cụm *cũ*

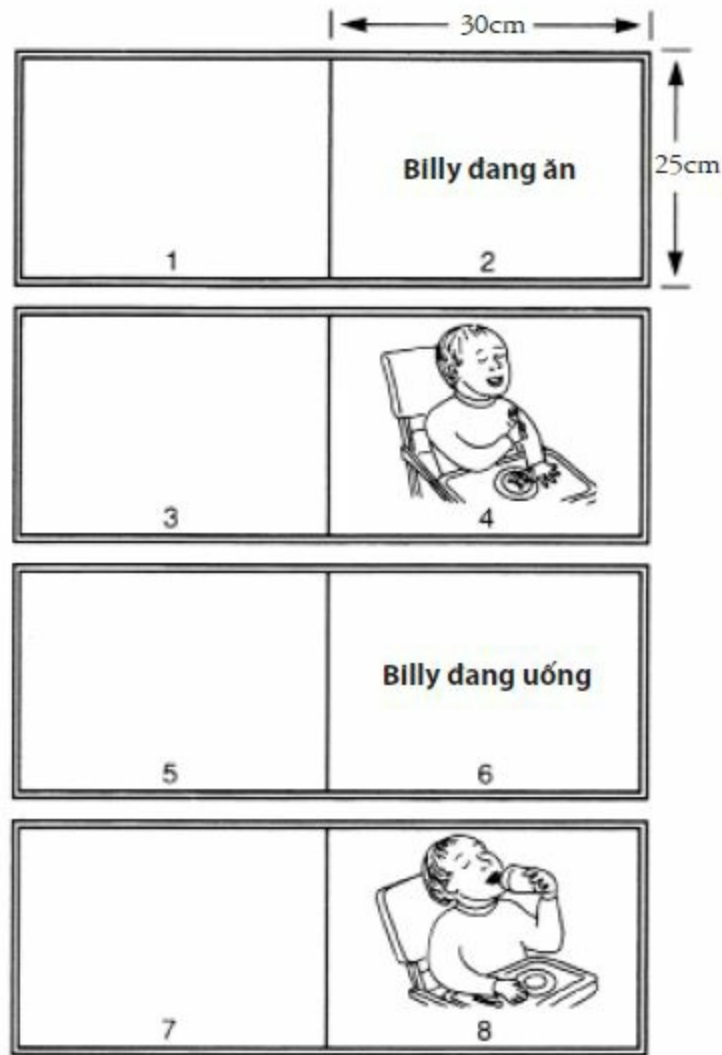
mỗi ngày. Trẻ sẽ học những cụm từ này rất nhanh và sẽ sẵn sàng chuyển sang cụm từ mới nhanh hết sức có thể.

3. Tạo ra một cuốn sách với những cụm từ đơn giản. Cuốn sách này nên có năm cụm từ với minh họa đơn giản cho mỗi cụm từ. Chú ý chọn khổ giấy cho phù hợp. Nếu tấm thẻ của bạn có kích thước là 50 x 60cm, hãy cắt nó thành hai phần để được những trang sách có kích thước 28 x 35cm với chữ màu đỏ. Trang chữ đến trước và tách biệt với trang minh họa. Sẽ là sáng suốt nếu làm cuốn sách giống như một cuốn nhật ký đơn giản về một ngày của trẻ.

Cuốn sách mới của trẻ có thể dễ dàng minh họa bằng những tấm ảnh hàng ngày mà bạn chụp khi trẻ thực hiện mỗi hành động trong sách. Cuốn sách nhỏ này sẽ trở thành cuốn sách đầu tiên trong một chuỗi dài những quyển sách đánh dấu sự trưởng thành và phát triển trong cuộc sống của trẻ.

Tất cả những đứa trẻ may mắn được cha mẹ làm cho những cuốn sách như thế này đều yêu quý chúng một cách tự nhiên. Mỗi cuốn sách sẽ chỉ bao gồm 10 trang, mẹ sẽ đọc cho trẻ hai đến ba lần một ngày liên tục trong vòng vài ngày. Sau đó mẹ sẽ giới thiệu một chương mới sử dụng những từ vựng tương tự.

Những cuốn nhật ký tự làm tuyệt vời về trẻ này là một cách thức rất dễ thương để sử dụng tất cả những tấm ảnh tuyệt vời mà các bà mẹ chụp cho trẻ trong hết năm này đến năm khác.

BƯỚC 4: CÂU

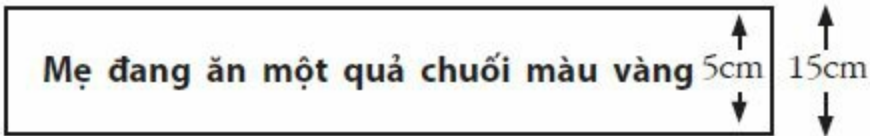
Sự thật là những cụm từ đơn giản mà chúng ta vừa thảo luận vốn dĩ đã là những câu ngắn. Nhưng giờ đây trẻ đã sẵn sàng cho bước quan trọng nhất sau khi có đủ khả năng phân biệt các từ đơn. Giờ đây trẻ đã sẵn sàng để học những câu thể hiện suy nghĩ một cách đầy đủ hơn.

Nếu chỉ có thể hiểu được những câu chúng ta đã từng gặp thì khả năng của chúng ta sẽ bị hạn chế. Tất cả niềm say mê khi lật mở một quyển sách nằm trong quá trình tìm kiếm những điều mà chúng ta chưa từng biết đến, chưa từng đọc bao giờ trong mỗi quyển sách.

Nhận ra những từ đơn và nhận ra rằng chúng đại diện cho một đồ vật hoặc một ý tưởng nào đó là một bước cơ bản của việc học đọc. Để nhận ra những từ đó, khi sử dụng trong một câu, có thể thể hiện một ý tưởng phức tạp hơn là một bước tiếp theo và là bước vô cùng quan trọng.

Giờ đây chúng ta có thể sử dụng quy trình cơ bản giống như quy trình mà chúng tôi đã hướng dẫn bạn khi chúng ta bắt đầu với các cụm từ. Tuy nhiên, bây giờ chúng ta sẽ sử dụng nhiều hơn ba từ. Thay vì lựa chọn năm danh từ hoặc năm động từ để tạo một cụm từ đơn giản như: "Mẹ đang ăn", giờ đây chúng ta sẽ thêm năm sự vật nữa để được câu: "Mẹ đang ăn một quả chuối."

Khi bạn đã tạo ra một câu có sáu từ sử dụng ba phương pháp đã được mô tả trong bước thứ ba (cụm từ), sau đó bạn có thể tiếp tục thêm các trạng từ và tính từ để được một câu trọn vẹn hơn:

Khi viết thêm từ, bạn cần thu nhỏ cỡ chữ một chút. Giờ cỡ chữ chỉ còn 3,5cm. Hãy để đủ khoảng trống giữa các từ và nếu cần bạn có thể làm những tấm thẻ dài hơn.

Khi đang chơi trò chơi tạo câu, bạn sẽ thấy rằng trẻ rất thích thú khi tạo ra những câu hài hước.

Con	voi	đang	ăn	súp
Bố	đang	ôm	quả	dâu
Billy	đang	ngồi	lên	ron

Một bài học tạo câu tốt là một bài học mà trong đó mẹ và trẻ cố gắng để tạo ra nhiều sự kết hợp và kết thúc bằng việc thích thú với những câu vừa tạo.

Khi mà tất cả những câu mà bạn tạo ra hoặc ghi vào tấm thẻ hay cuốn sách đều được viết bởi những từ đơn mà bạn đã dạy trẻ rất kỹ, trẻ sẽ học được rất nhiều câu với tốc độ nhanh chóng.

Bạn đã rất sáng suốt khi sử dụng một lượng từ giới hạn, với khoảng 50 từ và sử dụng chúng để tạo ra rất nhiều câu. Bằng cách này trẻ sẽ thực sự phát triển khả năng làm chủ từ ngữ của mình. Trẻ sẽ tự tin hơn rất nhiều và nhờ đó mà cho dù sự kết hợp hay hoán vị có tạo ra một câu mới như thế nào, trẻ cũng sẽ dễ dàng giải mã được nó.

Ở giai đoạn này bạn vẫn cho trẻ xem giáo cụ này. Bạn đang đọc to những câu và các cuốn sách cho trẻ nghe. Phụ thuộc vào độ tuổi, khả năng ngôn ngữ và cá tính của trẻ, bé có thể thực sự tự đọc to một số từ hoặc cả câu hoàn chỉnh. Nếu bé tự đọc thì tốt thôi. Tuy nhiên, đừng yêu cầu bé đọc to cho bạn nghe. Chúng ta sẽ thảo luận về vấn đề này trong chương sau.

Khi bạn bắt đầu dạy trẻ những câu dài bốn hay năm từ hay hơn nữa, bạn chắc chắn sẽ bắt đầu cần nhiều khoảng không hơn để viết chữ, thay vì là những tấm thẻ có kích thước 15x56 cm hay những cuốn sách có kích thước 28x35 cm.

Giờ thì bạn có thể làm ba việc sau:

1. Giảm cỡ chữ.
2. Tăng số từ.
3. Thay màu chữ từ màu đỏ sang màu đen.

Hãy bắt đầu bằng việc giảm cỡ chữ xuống một chút. Bạn không nên giảm quá nhiều sẽ trẻ khó nhìn. Hãy thử giảm cỡ chữ xuống còn 2,5cm trước. Sử dụng cỡ chữ này trong vài tuần. Nếu không có vấn đề gì thì bạn hoàn toàn có thể bắt đầu tăng số từ. Nếu bạn đang sử dụng những câu có năm từ, giờ hãy bắt đầu với những câu có sáu từ. Tuy nhiên, vẫn giữ nguyên cỡ chữ là 2,5cm. Bây giờ thì hãy tiếp tục với những câu có sáu từ một thời gian. Nếu mọi thứ tiến triển tốt đẹp, hãy giảm cỡ chữ xuống còn 2,2 cm".

Nguyên tắc quan trọng cần nhớ trong bước này là không bao giờ được giảm cỡ chữ và tăng số từ cùng một lúc.

Đầu tiên hãy giảm cỡ chữ xuống một chút và sử dụng cỡ chữ đó một thời gian, sau đó tăng số từ.

Nếu bạn giảm cỡ chữ hoặc tăng số lượng từ quá nhanh, bạn sẽ nhận thấy độ chú ý và quan tâm của trẻ sụt giảm. Nó có thể bắt đầu nhìn loang quanh hoặc chỉ đơn giản là nhìn vào bạn bởi những tấm thẻ hay trang sách quá phức tạp với nó. Nếu chuyện này xảy ra, hãy quay lại với cỡ chữ và số từ mà bạn sử dụng ngay trước đó và bạn sẽ lấy lại được lòng nhiệt tình của trẻ. Hãy tiếp tục với cấp độ này thêm một thời gian trước khi thay đổi một lần nữa.

Bạn không cần phải thay đổi kích thước hoặc màu sắc của một từ đơn. Trên thực tế chúng tôi đã nhận ra rằng giữ nguyên kích thước của các từ đơn sẽ dễ dàng hơn cho cả mẹ và bé.

Tuy nhiên, khi bạn tạo những cuốn sách với các chữ có kích thước 2,5 cm hoặc sáu từ hoặc nhiều hơn trong một trang, chúng tôi gợi ý bạn nên đổi màu chữ từ màu đỏ sang màu đen. Khi kích thước chữ nhỏ hơn, màu đen sẽ tạo độ tương phản tốt hơn và trang sách sẽ trở nên dễ đọc hơn.

Giờ đây mọi thứ đã sẵn sàng cho bước cuối cùng và cũng là bước thú vị nhất - một cuốn sách. Chúng ta đã tiến rất gần tới cánh cửa mở ra một thế giới với rất nhiều những cuốn sách với các từ ghép, cụm từ và câu.

Con đường đã trở nên rất rõ ràng, hãy cùng tiến lên nào.

Giờ thì trẻ đã sẵn sàng đọc một cuốn sách cụ thể và phù hợp với mình. Trên thực tế trẻ đã đọc rất nhiều những cuốn sách tự làm và đọc được tất cả những từ đơn, từ ghép và cụm từ trong cuốn sách đầu tiên của mình.

Sự chuẩn bị kỹ càng trước đó là chìa khóa dẫn đến thành công của trẻ trong cuốn sách đầu tiên và trên thực tế là trong rất nhiều những cuốn sách mà trẻ sẽ đọc.

Khả năng sử dụng những từ đơn, từ ghép, cụm từ và câu được viết với kích thước lớn của trẻ đã được hình thành. Nhưng giờ đây trẻ phải có đủ khả năng để đọc những chữ với kích thước nhỏ hơn với số lượng từ nhiều hơn ở mỗi trang.

Trẻ càng nhỏ thì bước này càng là một thử thách đối với trẻ. Hãy nhớ rằng khi bạn dạy trẻ đọc, bạn đã thực sự giúp trẻ phát triển thị giác, chính xác như luyện tập để phát triển cơ bắp.

Trong trường hợp cỡ chữ bị giảm đi nhiều và con bạn chưa thể đọc cỡ chữ ấy một cách dễ dàng thì bạn cần phải chú ý loại chữ nào là phù hợp và dễ đọc khi bạn cùng con thực hiện bước ba và bước bốn. Vì những từ mà trẻ dễ nhìn thấy hiện tại giống hệt với những từ mà trẻ đã nhìn thấy trước đó, chỉ khác là theo các bước cỡ chữ nhỏ dần đi. Và bạn có thể nhận thấy rằng nếu như con mình vẫn nắm bài rất nhanh thì tức là phương pháp học trực quan đã rất hữu ích với trẻ.

Ví dụ như, giả sử đứa trẻ đã thực hiện thành công bước thứ ba và bước thứ tư với những từ có kích thước 5 cm nhưng lại gặp khó khăn khi đọc những từ giống hệt như thế trong sách. Câu trả lời rất đơn giản. Các từ trong sách quá nhỏ. Chúng ta biết rằng trẻ có thể đọc những từ có kích thước 5 cm rất dễ dàng. Giờ thì các bậc cha mẹ có thể chuẩn bị những từ và câu có độ cao 5 cm. Sử dụng những từ và câu đơn giản, hình ảnh mà trẻ thích đọc. Sau hai tháng học với chữ có kích thước này, hãy thử lại cuốn sách với những chữ nhỏ hơn.

Hãy nhớ rằng nếu kích thước của các chữ trong sách quá nhỏ, chính bạn cũng sẽ gặp khó khăn khi đọc chúng.

Nếu trẻ 3 tuổi, bạn sử dụng những cuốn sách với cỡ chữ là 2,2 cm, trẻ có thể sẽ không đọc được. Nếu đứa trẻ dưới 2 tuổi và bạn sử dụng cuốn sách có cỡ chữ là 2,2 cm, trẻ chắc chắn sẽ không đọc được và bạn cần tạo một cuốn sách có cỡ chữ là 2,5 hoặc 5 cm. Đó là tất cả những gì liên quan đến việc đọc và quá trình này sẽ giúp não của trẻ trưởng thành lên rất nhiều.

Giờ đây cha mẹ cần tìm cuốn sách phù hợp để dạy trẻ học đọc. Hãy tìm một cuốn sách có chứa những từ, từ ghép, cụm từ, câu mà bạn đã dạy trẻ. Việc lựa chọn cuốn sách này là cực kỳ quan trọng và phải đạt các tiêu chuẩn sau:

1. Nó phải có khoảng từ 50 đến 100 từ vựng.

2. Phải có không nhiều hơn một câu trên một trang.
3. Kích thước chữ không được bé hơn 2,2 cm.
4. Chữ phải xuất hiện trước và tách biệt với hình minh họa.

Tuy nhiên, chỉ một hoặc hai cuốn sách thì không thể đủ để làm cho người bạn đọc nhỏ tuổi đầy nhiệt huyết của bạn cảm thấy đủ và vui vẻ - bạn cần *rất nhiều*. Do vậy, cách tốt nhất để thực hiện tốt giai đoạn này là bạn mua những cuốn sách thú vị và có văn phong tốt rồi làm cho chúng trở nên lớn hơn, rõ ràng hơn đúng như trẻ yêu cầu. Bạn có thể cắt hình minh họa và dán vào cuốn sách mà bạn tự tạo.

Đôi khi bạn có thể sẽ cần phải làm cho câu từ đơn giản hơn để phù hợp với khả năng đọc của con bạn. Hoặc bạn có thể sẽ tìm thấy những cuốn sách có hình minh họa đẹp nhưng ngôn từ thì lại nhạt nhẽo và văn phong kém đến mức khiến trẻ cảm thấy tẻ ngắt. Trong trường hợp này hãy tự viết lại và sử dụng các hình minh họa để tạo một cuốn sách cho riêng con bạn.

Nội dung của cuốn sách rất quan trọng. Lý do trẻ muốn đọc một cuốn sách giống hệt lý do người lớn muốn đọc cuốn sách đó. Chúng sẽ mong muốn được giải trí hoặc được nhận những thông tin mới - tốt nhất là cả hai. Trẻ sẽ thích những câu chuyện phưu lưu, truyện cổ tích và truyện trinh thám có văn phong tốt. Có một thể giới đầy những điều hư cấu tuyệt vời đã được viết ra và đang chờ được viết ra. Trẻ cũng sẽ thích những câu chuyện thật nữa. Những cuốn sách nói về tiểu sử của những người nổi tiếng hay của các loài vật cũng đang rất phổ biến với trẻ nhỏ.

Có lẽ quy tắc đơn giản nhất để tuân thủ là, bạn có thấy cuốn sách thú vị không? Nếu không, khả năng lớn là một đứa trẻ 3 tuổi cũng không hề thấy nó thú vị.

Hãy nhớ những quy tắc sau:

1. Tạo ra hoặc lựa chọn những cuốn sách mà trẻ sẽ cảm thấy thú vị.
2. Giới thiệu tất cả những từ mới dưới dạng từ đơn trước khi bắt đầu cuốn sách.
3. Làm cho cỡ chữ lớn và rõ ràng.
4. Hãy chắc chắn rằng con bạn sẽ giở trang tiếp theo để nhìn hình minh họa theo sau đoạn nội dung.

Khi bạn đã hoàn thành các bước trên thì đã đến lúc bạn cùng con bạn bắt đầu cuốn sách rồi đây.

Hãy ngồi xuống với trẻ và đọc cuốn sách cho bé nghe. Trẻ có thể muốn đọc một vài từ thay vì bạn đọc những từ đó. Nếu trẻ tự nguyện làm thế, hãy để trẻ làm. Điều này phụ thuộc nhiều vào độ tuổi và cá tính của trẻ. Trẻ càng nhỏ càng ít có mong muốn được đọc to. Trong

trường hợp này bạn sẽ đọc còn trẻ sẽ lắng nghe bạn.

Đọc bằng giọng tự nhiên, lòng nhiệt tình, và diễn cảm hết sức có thể. Bạn không cần phải chỉ cho trẻ từng từ khi bạn đọc. Tuy nhiên, có thể trẻ sẽ muốn bạn làm vậy. Nếu trẻ muốn thì tốt thôi, miễn là việc đó không làm ảnh hưởng đến tốc độ đọc của bạn.

Đọc cuốn sách đó hai đến ba lần một ngày trong vài ngày. Mỗi cuốn sách có một đời sống riêng của nó. Có những cuốn sách chỉ cần đọc trong vòng vài ngày rồi bị cho lên giá, có những cuốn khác lại cần đọc mỗi ngày trong vòng vài tuần chẳng hạn.

Trẻ đã bắt đầu có một thư viện của riêng mình. Mỗi khi dùng xong một cuốn sách, bạn hãy cất nó lên giá sách của trẻ. Sau đó trẻ có thể tự đọc nó bao nhiêu lần tùy thích.

Khi thư viện nhỏ của trẻ ngày càng nhiều sách hơn, niềm vui và cảm giác tự hào của trẻ sẽ tăng lên. Tại thời điểm này, có thể trẻ sẽ bắt đầu mang theo một trong số những cuốn sách của mình đến bất cứ nơi nào.

Trong khi những đứa trẻ khác cảm thấy buồn tẻ với việc phải ngồi trên ô tô, đứng xếp hàng trong thư viện hay chờ những món ăn trong nhà hàng, đứa con bé bỏng của bạn có những cuốn sách - những cuốn sách cũ của nó, những cuốn sách mà nó rất yêu quý và đã đọc đi đọc lại, và những cuốn sách mới, những cuốn sách mà nó mua hàng tuần.

Kết luận

Có ba cấp độ hiểu riêng biệt trong quy trình học đọc. Khi một đứa trẻ chinh phục được một cấp độ, nó sẽ thể hiện cảm giác hồ hởi với khám phá mới mẻ và thú vị của mình. Cái cảm giác sung sướng mà Columbus có được khi tìm ra một thế giới mới khó mà có thể lớn bằng cái cảm giác mà trẻ có được khi hoàn thành những cấp độ này.

Một cách tự nhiên, trẻ sẽ cảm thấy vui mừng và thích thú khi khám phá ra rằng các từ ngữ có ý nghĩa. Với một đứa trẻ, nó giống như một mật mã bí mật để chia sẻ cùng người lớn. Nó sẽ rất vui sướng khi làm việc này.

Tiếp theo trẻ nhận ra rằng những từ mà nó đọc có thể được kết hợp cùng với nhau và do vậy có ý nghĩa nhiều hơn là tên một sự vật hoặc hiện tượng nào đó. Đây cũng là một sự khám phá mới đầy thú vị.

Khám phá cuối cùng của trẻ có thể sẽ rất đáng chú ý với các bậc cha mẹ. Điều tuyệt vời nhất đó là, cuốn sách mà trẻ đọc không chỉ thể hiện niềm vui thích đơn giản của việc chuyển những cái tên bí mật thành sự vật, thậm chí còn hơn cả là giải mã một chuỗi các từ thành lời chú thích về sự vật và con người. Bất ngờ và đầy say mê, một bí mật lớn chợt xuất hiện trước đứa trẻ, rằng cuốn sách này thực sự đang nói chuyện với nó, và với chỉ riêng nó mà thôi. Khi một đứa trẻ nhận ra điều này, không gì có thể ngăn nó lại nữa. Nó sẽ đọc từng từ, nghĩ đến từng ngữ nghĩa của từ. Giờ đây nó nhận ra rằng những từ mà nó đã biết có thể được sắp xếp lại để tạo nên những ý tưởng hoàn toàn mới. Nó sẽ không còn cần phải học một nhóm từ mới nào nữa mỗi khi nó phải đọc một cái gì đó.

Thật là một khám phá vĩ đại. Có rất ít khám phá có thể vĩ đại được như thế trong suốt cuộc sống của một con người. Giờ đây trẻ đã có một người lớn nói chuyện với nó về một chủ đề mới bất cứ khi nào nó muốn chỉ bằng một hành động đơn giản là cầm một cuốn sách mới lên.

Tất cả kiến thức của loài người giờ đây đã sẵn sàng cho trẻ. Không chỉ những kiến thức mà những người trong gia đình và hàng xóm của trẻ biết mà còn cả những kiến thức của mọi người trên khắp thế giới, những người trẻ chưa bao giờ gặp, biết; không chỉ những người sống cùng thời đại với trẻ mà cả những người sống từ những thời đại trước đó rất lâu.

Sức mạnh để kiểm soát số phận của chúng ta bắt đầu, như chúng ta đã thấy, với khả năng đọc và viết của chúng ta. Bởi loài người có khả năng đọc và viết, họ có khả năng nắm bắt những kiến thức từ rất xa xưa và trong hiện tại. Kiến thức của loài người được tích lũy và cứ chất chồng lên mãi.

Những gì trẻ có thể khám phá khi học đọc là một điều vô cùng quan trọng. Trẻ thậm chí còn có thể thử nói cho bạn về khám phá của mình theo cách riêng của nó, vì sợ rằng bạn, cha mẹ của nó, không hiểu. Nếu trẻ làm thế, hãy lắng nghe một cách trân trọng và tràn đầy tình yêu thương. Những gì trẻ nói vô cùng quan trọng.

Dạy trẻ về thế giới xung quanh

Thế giới có thật nhiều những điều tuyệt diệu để có thể học hỏi và tôi tin rằng chúng ta hạnh phúc như những ông hoàng.

ROBERT LOUIS STEVENSON

Tiếp thu kiến thức, xét về mặt trí tuệ, là mục tiêu của cuộc sống. Đó là kiến thức từ tất cả mọi lĩnh vực - khoa học, nghệ thuật, âm nhạc, ngôn ngữ, ngoại ngữ và tất cả các vấn đề của cuộc sống.

Kiến thức có được dựa trên thông tin và thông tin có thể có được thông qua các dữ liệu. Mỗi dữ liệu là một bit thông tin đơn lẻ. Khi một dữ liệu như thế được trình bày cho trẻ theo một cách hợp lý, nó sẽ trở thành một *"bit" thông minh*. Đó sẽ là nền tảng cho sự phát triển về mặt thể chất của bộ não trẻ đồng thời là nền tảng kiến thức của trẻ trong tương lai.

Chương này hướng dẫn các mẹ cách dạy trẻ chương trình kiến thức phổ thông. Những kiến thức này sẽ là những bước đệm để hướng trẻ khám phá toàn bộ kiến thức của nhân loại. Các bậc cha mẹ mong muốn có được nhiều thông tin hơn về những nguyên tắc của việc dạy trẻ kiến thức phổ thông có thể tìm đọc cuốn sách *Dạy trẻ về thế giới xung quanh*¹.

Chương này dành cho các bà mẹ có điều kiện dành toàn thời gian cho con do đó các bà mẹ có thể làm rất nhiều điều cho con cái mình mà không hề bị giới hạn. Các bà mẹ không thể dành toàn bộ thời gian cho trẻ cũng hoàn toàn có thể sử dụng phương pháp này với phạm vi kiến thức hẹp hơn.

Liệu có tuyệt vời không khi thế giới luôn có nhiều thứ để học hơn là khả năng lĩnh hội của chúng ta.

Chương trình dạy trẻ kiến thức phổ thông nên bắt đầu cùng chương trình đọc với một thái độ thoải mái. Hoặc có thể bắt đầu sau chương trình đọc vài tuần mà cũng có thể là vài tháng. Hai chương trình này bổ sung cho nhau rất nhiều.

Chương trình đọc là chương trình quan trọng nhất trong số các chương trình. Chương trình dạy trẻ thế giới xung quanh, cũng giống như chương trình đọc, cũng rất thú vị và sẽ cung cấp cho trẻ những điều thú vị nhất của cuộc sống. Kiến thức phổ thông bao gồm khoa học, nghệ thuật, âm nhạc, lịch sử...

THẺ "BIT" THÔNG MINH LÀ GÌ?

Một tấm thẻ *"bit" thông minh* thể hiện một *bit thông tin*. Một tấm thẻ *"bit" thông minh* sẽ sử dụng những hình ảnh minh họa để thể hiện một nội dung nào đó. Nó có những đặc

điểm rất quan trọng. Nó cần phải chính xác, riêng biệt, không mơ hồ và mới. Nó cũng cần phải đủ lớn và rõ ràng. Không nên gọi thẻ *"bit" thông minh* là thẻ nhớ vì như thế sẽ làm giảm giá trị của nó.

Chính xác

Nội dung tấm thẻ đó phải chính xác, với những chi tiết phù hợp. Nó nên đúng về mọi chi tiết một cách hết sức có thể.

Nếu tấm thẻ *"bit" thông minh* vẽ một con quạ, đó cần phải là một bức vẽ rất cẩn thận và rõ ràng.

Riêng biệt

Tấm thẻ cần thể hiện một đối tượng duy nhất. Mỗi tấm thẻ *"bit" thông minh* chỉ nên tập trung vào một chủ đề.

Nếu tấm thẻ *"bit" thông minh* được tạo ra với bức vẽ một con quạ, nó không nên chứa các đối tượng khác như con bò, núi, hoa hay một vài đám mây.

Cụ thể

Tấm thẻ phải được đặt tên cụ thể, với một ý nghĩa cụ thể. Tên của một tấm thẻ *"bit" thông minh* chỉ có thể được diễn giải theo duy nhất một cách.

Nếu đó là một con quạ, nó phải được đặt tên là **Con quạ** chứ không phải là "một con chim lớn màu đen."

Mới mẻ

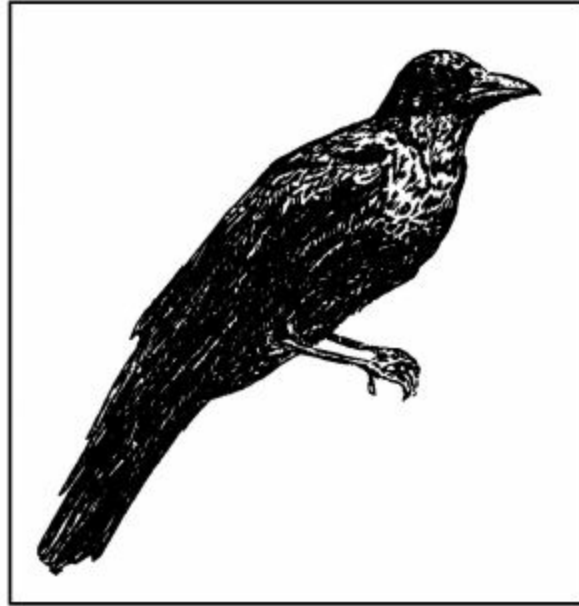
Tấm thẻ phải minh họa cái gì đó mà trẻ chưa biết.

Bức vẽ dưới đã minh họa sai sơ với tiêu chuẩn của một tấm thẻ *"bit" thông minh*. Bức vẽ không chính xác vì hình ảnh con quạ không được thể hiện một cách chi tiết và bị lẫn với những con quạ khác trên nền bức vẽ.

Nó không riêng biệt bởi có hai con quạ, có những đỉnh núi và những đám mây cũng ở trong một bức tranh.

Nó quá mơ hồ thậm chí nếu chúng ta đặt tên bức vẽ là **Con quạ** vì có quá nhiều số lượng chủ đề trong bức tranh.

Bức vẽ trên đã minh họa một hình ảnh đúng của một tấm thẻ *"bit" thông minh*. Bức vẽ chính xác bởi con quạ được thể hiện một cách chi tiết và trong một bức vẽ rất rõ ràng.

Nó riêng biệt bởi chỉ có duy nhất một chủ đề được thể hiện.

Nó không mơ hồ bởi sẽ không có ai nghi ngờ rằng liệu nó có phải là một con quạ không và bởi vậy, chữ **Con quạ** có thể được viết phía sau tấm thẻ.

Do vậy, để bắt cứ mẫu thông tin bằng hình ảnh nào trên tấm thẻ *"bit" thông minh*, nó cần phải có sáu tính chất đặc điểm sau:

1. Nó phải có chi tiết chính xác.
2. Nó chỉ có một đối tượng duy nhất.
3. Nó phải được đặt tên cụ thể.
4. Nó phải mới.
5. Nó phải to.
6. Nó phải rõ ràng.

Nếu thông tin bằng hình ảnh thiếu bất cứ một đặc điểm nào trong số những đặc điểm trên, tấm thẻ *"bit" thông minh* đó không nên được dùng trong chương trình kiến thức phổ thông của bạn.

Nếu một tấm thẻ có được tất cả những đặc điểm trên thì đó là một tấm thẻ *"bit" thông minh* phù hợp và trẻ sẽ dễ dàng học được khi bạn dùng nó như một phần của chương trình.

Hãy chắc chắn rằng bạn hiểu rõ những gì là đúng với một tấm thẻ *"bit" thông minh* trước khi bắt đầu chương trình học của mình.

Làm thế nào để tìm kiếm hình ảnh cho những tấm thẻ "bit" thông minh?

Các bà mẹ đã tạo ra hàng trăm, hàng nghìn tấm thẻ *"bit" thông minh* cho trẻ ở nhà. Những nguồn tốt nhất để tìm kiếm hình ảnh cho những tấm thẻ này là các sách ảnh, tạp chí, bản đồ, áp phích quảng cáo, thẻ dạy học và các tư liệu hình ảnh từ bảo tàng.

Loại sách tốt nhất là loại sách "từ điển" được minh họa bằng tất cả các màu sắc. Từ điển về các loài chim, hoa, côn trùng và động vật có vú là những nguồn xuất sắc cho danh sách các giáo cụ bằng hình ảnh. Mục đích của những cuốn sách này là để hướng dẫn và nêu những nét chủ yếu của một đối tượng nào đó và thường thì chất lượng của những hình minh họa và những bức ảnh trong kiểu sách này khá tốt.

Tạp chí có thể cũng là một nguồn tranh ảnh giá trị cho các tấm thẻ *"bit" thông minh*. Tuy nhiên, không phải tạp chí nào cũng có những thứ bạn cần. Nếu bạn đang muốn dạy trẻ về động vật hoang dã thì có rất nhiều tạp chí về động vật hoang dã có thể đáp ứng nhu cầu hình minh họa của bạn. Bản đồ các đơn vị hành chính, các bang, các đất nước và các lục địa sẽ cung cấp những hình ảnh vô giá cho những tấm thẻ *"bit" thông minh* thuộc chủ đề địa lý. Bởi có rất nhiều chủ đề có thể liên quan đến địa lý, bản đồ đã trở thành một nguồn tài liệu được các bà mẹ sử dụng phổ biến.

Các loại áp phích quảng cáo cũng cung cấp những nguyên liệu thô hoàn hảo cho những tấm thẻ *"bit" thông minh*. Các cơ quan chính phủ thường có áp phích quảng cáo với thông tin về các vùng miền và đó cũng là một nguồn tài liệu tốt.

Hầu như tất cả các bảo tàng đều cung cấp một số nguyên liệu thô tốt để làm nên những tấm thẻ *"bit" thông minh*. Bản sao những tác phẩm của các nghệ sĩ, kiến trúc sư, nhà điêu khắc nổi tiếng đã sẵn sàng để bạn khai thác. Bảo tàng khoa học cũng là một nguồn tiềm năng cho những bức ảnh, tranh và các biểu đồ.

Không gì có thể giới hạn những "thức ăn" cho bộ não, trái tim và tâm hồn của trẻ ngoài sự khéo léo tài tình của bạn và sự giới hạn của những hiểu biết của loài người.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ CHUẨN BỊ NHỮNG TẤM THẺ "BIT" THÔNG

MINH?

Chất lượng

Việc tạo ra những tấm thẻ "*bit*" *thông minh* có chất lượng cao ở nhà không phải là một việc làm khó. Trên thực tế chất lượng của những tấm thẻ này phải tốt để bạn có thể sử dụng những giáo cụ quan trọng này với những đứa trẻ vô cùng quan trọng của bạn. Điều đầu tiên mà bạn cần chú ý khi chuẩn bị những giáo cụ này là chất lượng.

Đó không phải là một trò chơi thú vị mà bạn sẽ chơi với trẻ, mà cũng không phải là lớp kem trên chiếc bánh ga tô. Nó là con đường đưa trẻ đến với những kiến thức trên thế giới.

Những tấm thẻ "*bit*" *thông minh* của bạn nên phản ánh sự tôn trọng của bạn với những gì mà bạn sẽ dạy trẻ và những gì trẻ sẽ học bởi không có gì quý hơn kiến thức.

Những cuốn sách cũng nên được coi như đồ gia bảo để được truyền từ đứa trẻ này sang đứa trẻ khác, từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Nguyên liệu

Bạn sẽ cần những nguyên liệu sau, đó thường là những nguyên liệu có sẵn:

1. Tranh, ảnh và những nguyên liệu liên quan đến thị giác khác thích hợp để tạo ra những tấm thẻ "*bit*" *thông minh*.
2. Bìa cứng
3. Bút dạ bảng màu đen và các loại bút đánh dấu
4. Keo
5. Giấy in ảnh và giấy ép ảnh (có thể có hoặc không)

Những nguyên liệu hình ảnh phù hợp để tạo những tấm thẻ "bit" thông minh

Bạn sẽ muốn những bức ảnh, tranh và hình ảnh khác chính xác, riêng biệt, không mơ hồ và mới. Tuy nhiên, những hình ảnh không riêng biệt và mơ hồ thường có thể được làm cho riêng biệt và rõ ràng sau khi bạn đã xử lý chúng.

Bạn sẽ nhanh chóng trở thành chuyên gia trong việc nhận định bức ảnh nào có tiềm năng còn bức ảnh nào thì không. Nếu bạn có một tấm ảnh có thể sử dụng làm minh họa cho tấm thẻ "*bit*" *thông minh* nhưng nó lại có nền dễ làm cho người xem bị xao lãng, bạn hoàn toàn có thể cắt rời đối tượng và nền xung quanh rồi sau đó chỉ sử dụng đối tượng trong ảnh cho tấm thẻ của bạn.

Nếu có một nhóm các đối tượng khác nhau trong bức ảnh, hãy cắt rời từng đối tượng và sử dụng chúng trong các tấm thẻ "*bit*" *thông minh* khác nhau.

Nếu bức tranh có chữ hay các đoạn viết ở xung quanh, hãy cắt phần chữ đi.

Nếu chủ đề của bức tranh là một cái tên mơ hồ, không rõ nghĩa, bạn cần đưa ra một cái tên cụ thể và chính xác nhất. Chẳng hạn như, "con rùa" là một thông tin chưa đầy đủ. Bạn cần cụ thể hơn: Rùa Da Báo.

Cuối cùng, trước khi bỏ những nhân tố thừa đi, hãy chắc chắn rằng bạn đã lưu và phân loại tất cả những thông tin đi kèm với đối tượng mà bạn đã thu được. Bạn sẽ cần những thông tin đó cho trẻ trong tương lai, do vậy hãy để chúng ở nơi mà bạn có thể dễ dàng tìm lại sau vài tháng.

Bìa cứng

Các bậc cha mẹ nên dùng những tấm bìa cứng màu trắng, có hai mặt.

Giấy không đủ độ cứng để làm những tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Tấm bìa phải phù hợp để có thể cầm bằng một tay và đủ cứng để dùng đi dùng lại (đặc biệt nếu bạn định dạy nhiều trẻ).

Trong trường hợp bìa trắng không cung cấp đủ độ tương phản với chủ thể của tấm thẻ *"bit" thông minh* mà bạn đã chuẩn bị, hãy sử dụng những tấm bìa màu đen hoặc màu phù hợp với độ tương phản mà bạn cần.

Để dễ dàng hơn cho bạn, hãy mua những tấm bìa được cắt sẵn. Bạn có thể mua chúng ở các cửa hàng văn phòng phẩm, cửa hàng bán đồ vẽ hay những nhà cung cấp giấy. Kích thước của những tấm bìa này nên là 28 x 28 cm.

Bút dạ bảng màu đen

Để có các nét chữ phù hợp với kích thước của tấm thẻ, bạn sẽ cần bút dạ bảng màu đen có ngòi to. Loại bút dạ này là loại không thấm nước và sử dụng loại mực gốc véc ni. Hãy đóng nắp cẩn thận nếu bạn không dùng vì gốc véc ni có thể bị cô đặc đồng thời hãy nhớ để bút xa tầm với của trẻ.

Keo

Bạn cần sử dụng keo để dán các bức ảnh, tranh hay hình minh họa lên tấm bìa và tạo ra được các tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Giấy ép ảnh

Một tấm thẻ *"bit" thông minh* lý tưởng là tấm thẻ được ép cả hai mặt bằng loại giấy ép trong, rõ ràng. Giấy ép sẽ làm cho tấm thẻ trở nên chắc chắn và bền hơn rất nhiều. Khi để làm mỗi tấm thẻ *"bit" thông minh*, bạn cần phải tìm ra cách tốt nhất để giữ tấm thẻ để có thể sử dụng trong tương lai hoặc để các thành viên khác trong gia đình có thể sử dụng.

Bạn có thể mua máy ép ảnh có bán sẵn trên thị trường (Loại máy này sẽ giúp bạn ép được tranh ảnh cả bằng giấy ép cứng và giấy ép mềm) hoặc cũng có thể mua cả cuộn giấy ép mềm và tự ép bằng tay tại các cửa hàng chuyên bán giấy ép hoặc máy móc, nguyên liệu làm ảnh.

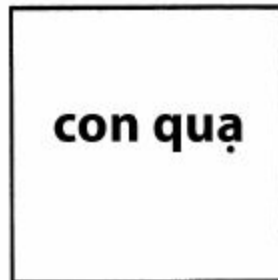
Ghép tất cả lại với nhau

Giờ đây bạn đã có tất cả các nguyên liệu cần thiết để tạo ra những tấm thẻ "*bit*" thông minh đẹp đẽ. Hãy sẵn sàng để sử dụng tất cả những nguyên liệu này trong "công cuộc sản xuất" các tấm thẻ của bạn.

Đầu tiên, chuẩn bị những nguyên liệu hình ảnh mà bạn có. Hãy chắc chắn là bạn đã xác định được đúng đối tượng và có được thông tin đầy đủ về các đối tượng đó.

Tiếp theo, nếu bản thân đối tượng chưa riêng biệt, hãy cắt phần nền đi để bạn chỉ có duy nhất một đối tượng để dán vào tấm thẻ của bạn.

Thứ ba, đề tên của đối tượng vào mặt sau tấm thẻ trước khi bạn dán hình ảnh vào mặt trước để tránh việc bạn phải bỏ đi toàn bộ hình ảnh khi đề nhầm tên. Sử dụng bút dạ bảng màu đen để làm việc này và cỡ chữ không được nhỏ hơn 2,5 cm - thực ra thì cỡ chữ có kích thước càng lớn càng tốt.

Tiếp theo, với tấm thẻ đã được đặt tên, dán hình ảnh tương ứng với tên tấm thẻ vào mặt trước. Bạn cần làm việc này một cách hết sức cẩn thận để tránh lãng phí nguyên liệu và thời gian.

Giờ đây bạn đã có một công cụ dạy học chất lượng cao và chắc chắn. Nếu muốn sử dụng nó trong một thời gian dài, bạn có thể thực hiện bước tiếp theo là ép tấm thẻ, như đã hướng dẫn ở trên.

Sắp xếp

Các tấm thẻ "*bit*" thông minh cần được sắp xếp theo chủ đề. Bạn nên bắt đầu với những chủ đề lớn. Chẳng hạn, 10 chủ đề tiêu biểu mà bạn có thể bắt đầu là: các loài chim, anh hùng dân tộc Việt Nam, các tỉnh thành của Việt Nam, các nốt nhạc, những bức tranh của Van Gogh, cơ thể người, các dấu chấm, các công cụ đơn giản, các từ chỉ bộ phận cơ thể người hay các nhà văn nổi tiếng thế giới.

Phụ thuộc vào độ tuổi và khả năng tiếp thu của từng trẻ mà bạn cần thường xuyên sắp xếp và sắp xếp lại thư viện thẻ *"bit" thông minh* của mình để có thể kết hợp hoặc phân loại các chủ đề khác nhau.

Mỗi chủ đề nên có ít nhất 10 tấm thẻ *"bit" thông minh* và con số này sẽ không bị giới hạn, tùy thuộc vào số đối tượng có trong mỗi chủ đề.

Điều này phụ thuộc hoàn toàn vào lượng nguyên liệu có sẵn của bạn và mức độ quan tâm cùng lòng nhiệt tình của trẻ trước mỗi chủ đề.

Khi đã sử dụng xong một tấm thẻ, bạn cần phải phân loại nó và lưu lại cho những lần sử dụng sau.

Tổng kết

1. Nắm được tất cả các tiêu chuẩn cần thiết của một tấm thẻ *"bit" thông minh*.
2. Tìm thật nhiều nguyên liệu thô cho các tấm thẻ *"bit" thông minh*.
3. Sắp xếp các nguyên liệu thô theo chủ đề.
4. Cắt riêng các đối tượng cho những tấm thẻ *"bit" thông minh* của bạn.
5. Lưu lại thông tin về các chủ đề đó cho *Chương trình Thông minh* trong tương lai.
6. Cắt hoặc mua những tấm thẻ có kích thước 28 cm x 28 cm.
7. Ghi tên đối tượng ở mặt sau của mỗi tấm thẻ.
8. Phết keo lên mặt trước của mỗi tấm thẻ.
9. Dán hình ảnh minh họa tương ứng với tên ở mặt trước của tấm thẻ.
10. Dùng giấy ép để ép các tấm thẻ (có thể làm hoặc không.)
11. Tạo một hệ thống lưu trữ các tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Phân loại các tấm thẻ "bit" thông minh

Các tấm thẻ *"bit" thông minh* có thể được phân loại dựa trên các chủ đề. Một chủ đề là một nhóm ít nhất mười tấm thẻ *"bit" thông minh* với các mẫu thông tin được trình bày chính xác, riêng biệt, không mơ hồ và có liên quan trực tiếp đến nhau. Chẳng hạn chủ đề "chim".

CHIM

1. Quạ
2. Chim sẻ
3. Chim ri
4. Chim khuyển
5. Chim công
6. Vẹt
7. Chim khướu
8. Chim sáo
9. Chim chìa vôi
10. Chim bồ câu

Danh mục các loài chim có thể mở rộng đến bất cứ giới hạn nào, bao gồm tất cả các loài chim đã từng sống trên trái đất, từ thời cổ đại đến nay, hoặc nó có thể dừng lại ở 30 loài chim. Nói tóm lại, một chủ đề có ít nhất là mười tám thẻ *"bit" thông minh* và con số này là không giới hạn.

Tại sao những tám thẻ "bit" thông minh cần phải có liên quan đến nhau?

Chi tiết sắp xếp đơn giản này có ảnh hưởng vô cùng quan trọng đến trẻ. Nếu chúng ta cho trẻ xem tám thẻ *"bit" thông minh* không có liên quan gì đến nhau, những tám thẻ chính xác, riêng biệt, không mơ hồ và mới, chúng ta đã đưa cho trẻ mười kiến thức tuyệt vời. Đây là một việc kỳ diệu mà bạn đã làm. Trẻ sẽ có 10 dữ liệu đó suốt đời.

Nếu bạn làm đúng, bạn có thể cho trẻ xem 10 tám thẻ đó trong vòng 10 giây. 30 giây sẽ là quá chậm để có thể giữ được sự chú ý của trẻ.

Đó là một công việc tuyệt vời để làm và khi bạn sử dụng 10 giây theo cách đó ba hoặc bốn lần trẻ sẽ nhớ thông tin đó trong một thời gian dài và nếu bây giờ và sau này bạn tiếp tục ôn lại cho trẻ, trẻ sẽ nhớ thông tin đó suốt đời.

Nhưng cũng trong 10 giây chúng ta có thể đưa cho trẻ 10 tám thẻ *"bit" thông minh* có liên quan, những tám thẻ sẽ mang đến cho trẻ ít nhất là 3.628.800 sự kết hợp và hoán vị. Đó chính là một cách sử dụng hiệu quả hơn nữa mười giây, và đó là lý do tại sao chúng ta cần sử dụng thẻ *"bit" thông minh* theo chủ đề.

Chủ đề của những tám thẻ *"bit" thông minh* này có thể được gọi là Danh mục của Trí thông minh.

Lựa chọn danh mục

Chúng tôi đã lựa chọn để chia tất cả các kiến thức hiện có của loài người ra làm mười lĩnh vực:

1. Sinh học
2. Lịch sử
3. Địa lý
4. Âm nhạc
5. Toán học
6. Nghệ thuật
7. Giải phẫu sinh lý người
8. Khoa học chung
9. Ngôn ngữ
10. Văn học

Rõ ràng là chúng ta có thể kết hợp các chủ đề này lại thành năm chủ đề, hoặc chia nó thành một trăm chủ đề nhỏ. Chúng tôi sẽ giải thích lý do tại sao chúng tôi chọn những chủ đề này trong những phần tiếp theo.

Bạn nên đặt mục tiêu dạy cho trẻ những kiến thức nền tảng nhất trong số những kiến thức mà bạn có thể dạy trẻ. Bạn cũng nên sáng suốt trong việc lựa chọn danh mục từ trong mỗi chủ đề đã nói ở trên khi bạn bắt đầu. Dưới đây là một vài ví dụ:

Chủ đề: *Sinh học*

Danh mục: *Chim*

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

<i>Quạ</i>	<i>Vẹt</i>
<i>Chim sẻ</i>	<i>Chim khướu</i>
<i>Chim ri</i>	<i>Chim sáo</i>
<i>Chim khuyên</i>	<i>Chim chìa vôi</i>
<i>Chim công</i>	<i>Chim bồ câu</i>

Chủ đề: *Lịch sử*

Danh mục: *Anh hùng dân tộc Việt Nam*

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

Hai Bà Trưng	Ngô Quyền
Bà Triệu	Lý Thường Kiệt
Phùng Hưng	Trần Hưng Đạo
Mai Thúc Loan	Lê Lợi
Triệu Quang Phục	Quang Trung

Chủ đề: Địa lý

Danh mục: Các tỉnh thành của Việt Nam

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

Hà Nội	Đà Nẵng
Quảng Ninh	Hồ Chí Minh
Nam Định	Đồng Nai
Thái Bình	Ninh Bình
Huế	Thanh Hóa

Chủ đề: Âm nhạc

Danh mục: Các nốt nhạc

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

A	B	C	D	E	F	G
Đồ	Rê	Mi	Pha	Son	La	Si

Chủ đề: Nghệ thuật

Danh mục: Các bức tranh của Van Gogh

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

Chân dung Bác sĩ Gachet	Sợ người và điều thuốc
Chân dung tự họa	Cối xay cũ
Cánh đồng lúa mì và cây trắc bá	Mùa gặt
Hoa hướng dương	Cây trắc bá
Chân dung một phụ nữ trước cánh đồng lúa mì	Hoa diên vĩ

Chủ đề: Giải phẫu sinh lý người

Danh mục: Các bộ phận cơ thể người

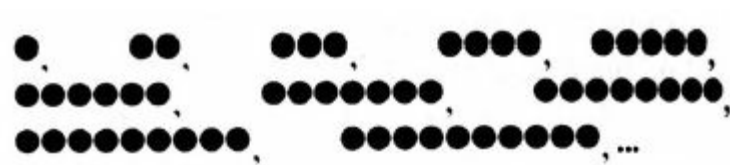
Các tấm thẻ "bit" thông minh:

Đầu	Mũi
Tay	Miệng
Chân	Trán
Mồm	Tai
Mắt	Má

Chủ đề: Toán học

Danh mục: Số lượng thuần (các dấu chấm)

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

(Có những dấu chấm màu đỏ trong các tấm thẻ. Xem chương "Làm thế nào để dạy trẻ học Toán?")

Chủ đề: Văn học

Danh mục: Các công cụ đơn giản

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

Dao	Cái dao	Cái cưa
Cái rìu	Cái tua vít	Cái máy khoan
Cái chổi	Cái đòn bẩy	Búa
		Gạch

Chủ đề: Ngôn ngữ

Danh mục: Tiếng Anh

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

<i>Eye (mắt)</i>	<i>Shoulders (vai)</i>	<i>Head (Đầu)</i>
<i>Bellybutton (rốn)</i>	<i>Feet (bàn chân)</i>	<i>Nose (mũi)</i>
<i>Mouth (mồm)</i>	<i>Ears (tai)</i>	<i>Hair (tóc)</i>
		<i>Knee (đầu gối)</i>

Chủ đề: *Khoa học chung*

Danh mục: *Nhà thơ Việt Nam*

Các tấm thẻ "bit" thông minh:

<i>Xuân Quỳnh</i>	<i>Xuân Diệu</i>	<i>Thế Lữ</i>
<i>Lưu Quang Vũ</i>	<i>Thế Lữ</i>	<i>Trần Đăng Khoa</i>
<i>Tố Hữu</i>	<i>Chế Lan Viên</i>	<i>Nguyễn Khoa Điềm</i>
	<i>Bùi Giáng</i>	

Bữa ăn dành cho trí tuệ của trẻ nên đa dạng. Trẻ càng được dạy về nhiều chủ đề khác nhau, tầm nhìn của trẻ về thế giới càng rộng lớn. Chúng ta không muốn hướng trẻ theo một con đường này hay con đường khác mà ngược lại, chúng ta muốn trao cho trẻ một hình mẫu của toàn thế giới để rồi tự trẻ sẽ quyết định xem mình sẽ đi theo hướng nào.

Sau khi chúng ta đã dạy trẻ về một số lượng lớn các chủ đề khác nhau, trẻ sẽ có đủ khả năng để ra những quyết định dựa trên cơ sở là kiến thức rộng lớn chứ không phải là sự dốt nát, mơ hồ.

Cách sử dụng những tấm thẻ "bit" thông minh để dạy trẻ. Phần tiếp theo sẽ hướng dẫn bạn sử dụng những tấm thẻ "bit" thông minh khi dạy trẻ. Mặc dù thông tin mang tính công cụ này rất quan trọng, nhưng thành phần quan trọng và giá trị nhất trong chương trình học này lại chính là bạn. Đó là cảm giác bạn thích thú và trân trọng khi dạy trẻ. Thông tin mang tính công cụ này là để giúp đảm bảo rằng mối quan hệ mật thiết giữa bạn và trẻ sẽ liên tục phát triển và trưởng thành hơn qua quá trình dạy học.

MỘT BÀI HỌC

Chọn chủ đề mà bạn muốn dạy trẻ. Chủ đề này sẽ chứa 10 tấm thẻ "bit" thông minh.

Trẻ và bạn ngồi đối diện với nhau. Để tấm thẻ cách xa trẻ tầm 35 cm

Bắt đầu nhấn mạnh một cách đầy hào hứng: "Mẹ có ảnh mấy con chim cho con xem này!"

Sau đó nhanh chóng cho trẻ xem mặt sau của các tấm thẻ và nói: "Đây là con chim sẻ," "Đây là con chìa vôi," "Đây là con chim sâu."

Bằng cách nhìn lướt qua mặt sau của tấm thẻ rồi quay nó ra đằng trước, bạn sẽ biết được nội dung tấm thẻ mà bạn chuẩn bị giới thiệu với trẻ. Sau đó, khi bạn cho trẻ xem mặt trước của tấm thẻ, bạn đã có thể cho trẻ biết tên của nó.

Hãy lướt qua 10 tấm thẻ này với thái độ đầy hào hứng. Mục đích của bạn là làm việc này nhanh hết sức có thể. Bạn chỉ nên hoàn thành nó trong vòng từ 10 đến 15 giây - thực ra là không thể lâu hơn thế. Một giây cho mỗi tấm thẻ - và năm giây cho bạn loay hoay với những tấm thẻ này. Bạn sẽ nhanh chóng trở nên thành thạo với công việc này.

Trong vòng vài ngày đầu tiên kể từ ngày bạn giới thiệu một chủ đề mới, bạn nên tiếp tục nói: "Đây là con chim sẻ," "Đây là con chim sâu,"... nhưng sau đó bạn chỉ nên nói: "chim sẻ," "chim sâu,"... càng nhanh càng tốt. Trẻ sẽ nhanh chóng làm quen được với quy luật này.

Hãy nhớ dán tất cả các tấm thẻ *"bit" thông minh* của bạn theo chiều thuận để đảm bảo được rằng khi quay tấm thẻ sang bên phải, bạn có thể cho trẻ xem tên tấm thẻ cùng chiều và do vậy bạn sẽ không phải lãng phí thời gian khi quay các tấm thẻ. Bạn cũng nên sắp xếp lại các tấm thẻ sau mỗi bài học để đảm bảo mình sẽ không cho trẻ xem theo cùng một thứ tự trong mỗi bài học.

Cũng giống như khi dạy đọc, bạn cần phải loại bỏ tất cả các yếu tố gây mất tập trung từ môi trường. Vậy khi bạn bắt đầu chương trình kiến thức phổ thông của mình, hãy lựa chọn cẩn thận một nơi yên tĩnh và ít bị gián đoạn nhất để giới thiệu những tấm thẻ *"bit" thông minh* của mình.

THƯỜNG XUYÊN

Sắp xếp các bài học về kiến thức phổ thông của bạn trong cả một ngày để bạn thực sự dạy được nhiều bài học ngắn thay vì dạy hết phần này đến phần khác trong cùng một chủ đề, trên thực tế đó là một bài học dài. Đặt xen kẽ các bài học về kiến thức phổ thông với các bài học đọc. Sau khi bạn hoàn thành một bài học, hãy làm một việc gì đó khác đi.

Nếu trẻ gào lên: "Học nữa cơ" (nó sẽ thường xuyên kêu ca như thế), hãy nói: "Tất nhiên rồi, ngay khi chúng ta dọn bàn xong!" Trẻ sẽ trở thành một người rất ham học. Bạn cần phải giữ được niềm ham muốn này của trẻ bằng cách luôn luôn dừng ngay sau mỗi bài học và luôn luôn giữ lời hứa của bạn về việc sẽ cho trẻ gặp lại những tấm thẻ *"bit" thông minh* một lần nữa.

Buổi sáng và buổi tối là hai thời điểm tốt để dạy. Buổi chiều có vẻ không tốt được như buổi sáng và buổi tối. Hãy chọn thời điểm mà trẻ tỉnh táo và sáng suốt nhất để dạy, và tránh đừng dạy trẻ vào những lúc trẻ mệt mỏi và không sẵn sàng.

CƯỜNG ĐỘ

Bạn đã dành rất nhiều thời gian và nỗ lực để chắc chắn rằng những tấm thẻ *"bit" thông*

minh của mình rõ ràng, to và có đường viền xung quanh. Điều này giúp đảm bảo rằng trẻ có thể nhìn thấy các đối tượng của tấm thẻ một cách dễ dàng và bạn có thể cho trẻ xem những tấm thẻ này rất nhanh mà không phải lo lắng về việc liệu trẻ có nhìn thấy chúng hay không.

Đặt tấm thẻ cách trẻ khoảng 45 cm. Tay của bạn không được che khuất tấm thẻ dù dưới bất kỳ hình thức nào.

Ánh sáng phải đủ tốt và bạn cần loại bỏ tất cả các yếu tố có thể dẫn đến sự xao nhãng như hình ảnh, âm thanh...

Một khía cạnh khác của cường độ là giọng nói của bạn. Trẻ càng nhỏ, bạn càng cần phải nói to, rõ ràng hơn. Nhưng đừng có hét lên.

THỜI GIAN

Bạn không nên dành quá một giây cho mỗi tấm thẻ *"bit" thông minh*. Bạn nên luôn luôn cho trẻ xem ít hơn số thẻ mà trẻ thực sự muốn được xem. Nếu bạn biết rằng trẻ muốn xem 15 tấm thẻ, hãy cho trẻ xem 10 tấm. Nếu trẻ chỉ muốn xem có 10 tấm thôi, hãy cho trẻ xem 5 tấm.

Sự chú ý của trẻ là rất quan trọng - hãy chắc chắn là bạn luôn luôn có được sự chú ý đó bằng những bài học ngắn gọn, tâm huyết, có sắp xếp và với sự nhiệt tình của mình.

CÁC BÀI HỌC TRONG MỘT NGÀY

Hãy bắt đầu bằng việc giới thiệu ba chủ đề với 10 tấm thẻ *"bit" thông minh* trong mỗi chủ đề. Hãy chắc chắn là bạn dạy mỗi chủ đề ba lần trong ngày đó. Khi bạn cảm thấy tự tin hơn, hãy bắt đầu thêm những chủ đề khác cho khi bạn dạy trẻ mười chủ đề một ngày. Một lần nữa, mỗi chủ đề được dạy ba lần trong một ngày, mỗi lần 10 giây.

THÊM THÔNG TIN MỚI VÀ LƯỢC BỎ NHỮNG THÔNG TIN CŨ ĐI

Mười ngày sau khi bạn đã đạt được tới ngưỡng 10 chủ đề một ngày, hãy bắt đầu loại bỏ những tấm thẻ *"bit" thông minh* cũ từ mỗi chủ đề. Đặt những tấm thẻ mà bạn đã loại ra vào chỗ quy định để cho việc sử dụng sau này và thay nó bằng một tấm thẻ mới. Từ nay trở đi, bạn hãy thường xuyên làm công việc này. Thay thế mỗi tấm thẻ cũ ở mỗi chủ đề bằng một tấm thẻ mới, hay thay thế 10 tấm thẻ cũ bằng 10 tấm thẻ mới mỗi ngày. *Đó là con số ít nhất, không phải nhiều nhất.*

Sẽ tốt thôi nếu bạn có thể giới thiệu những tấm thẻ mới nhanh hơn và trẻ có thể nhớ được chúng. Con số nhỏ nhất ở đây là do cần có thời gian bạn dành để tìm kiếm, cắt và dán ảnh để tạo ra những tấm thẻ chứ không phải là khả năng của bộ não trẻ. Bộ não trẻ không hề có bất cứ một giới hạn nào về khả năng tiếp thu cho dù với mục đích hay dự định gì.

Khi bạn đã hết những tấm thẻ *"bit" thông minh* về một chủ đề, hãy bỏ chủ đề đấy ra và thay một chủ đề khác vào. Sau đó khi có những tấm thẻ mới trong chủ đề mà bạn đã bỏ ra, bạn có thể giới thiệu lại chủ đề đó. Điều này có nghĩa là, hãy cất những tấm thẻ mà bạn đã bỏ ra một cách cẩn thận, vì trong tương lai bạn sẽ cần phải sử dụng chúng.

QUÃNG ĐỜI CỦA MỘT TẤM THẺ *"BIT" THÔNG MINH*

Các bà mẹ cần phải kiểm soát được chương trình học của con mình. Chẳng hạn, người mẹ cần phải biết mình nên cho trẻ xem một tấm thẻ *"bit" thông minh* bao nhiêu lần trước khi nó trở nên quá cũ với trẻ. Việc biết được điều này là rất quan trọng vì nó cần luôn được thay đổi theo thời gian.

Chẳng hạn, trong chương trình được phác thảo ở trên, trẻ đã nhìn thấy một tấm thẻ bao nhiêu lần trước khi nó được loại ra? Nếu bạn chú ý điều này, bạn sẽ nhận ra vòng đời của một tấm thẻ là khoảng 30 bài học, vì một tấm thẻ mới được xem ba lần trong vòng 10 ngày. Tuy nhiên, nếu bạn thực hiện chương trình này với lòng nhiệt tình và năng lượng trong vòng ba đến sáu tháng, bạn sẽ khám phá ra quãng thời gian là nhiều hơn mức cần thiết với trẻ.

Tại sao?

Bạn đã phát triển thị giác của trẻ một cách hiệu quả.

Giờ thì bạn có thể cho trẻ xem mỗi tấm thẻ ba lần một ngày chỉ trong vòng ba ngày (và tổng sẽ là 15 lần) và *thật tuyệt* - trẻ biết rõ về chúng!

Sự thay đổi tuyệt diệu này thường đạt được trong vòng khoảng vài tháng kể từ khi thực hiện chương trình trên.

Một khi bạn đã bắt đầu, hãy thường xuyên tự hỏi bản thân: "Mình có cần phải thay đổi vòng đời của các tấm thẻ khi mà thị giác của con mình đã trưởng thành hơn không?"

Nếu cả bạn và trẻ đều thích thú với hoạt động này, khả năng lớn là có một ngày bạn sẽ nhận ra rằng trẻ chỉ cần một hoặc hai lần để xem những tấm thẻ mới là hiểu rõ chúng.

Đôi khi các bà mẹ nhìn chuyện này như một vấn đề. Sau đó họ nhận ra rằng họ có thể đạt được mục tiêu của mình - đưa trẻ có thể học bất cứ điều gì một cách nhanh chóng mà không cần phải nỗ lực chút nào ngay trong lần đầu tiên. Bộ não của trẻ phát triển hàng ngày và nó phát triển rất nhanh chóng.

"CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH" LÀ GÌ?

Một khi bạn đã thiết lập được một mạng lưới rộng lớn các tấm thẻ thông minh, sắp xếp các chủ đề một cách có hệ thống, đã đến lúc bạn nên mở rộng chương trình kiến thức phổ thông của mình.

Khi bạn đã dạy trẻ 1000 tấm thẻ *"bit" thông minh*, bạn nên bắt đầu tạo ra Chương trình Thông minh.

Trong khi một chủ đề về thông minh tạo ra nền tảng kiến thức trong một lĩnh vực, Chương trình Thông minh cung cấp một cấp độ kiến thức mới cao hơn trong chủ đề đó. Mỗi chương trình mới trong một chủ đề bổ sung một cấp độ kiến thức cao hơn, bắt đầu với những thông tin đơn giản nhất và kết thúc với thông tin ở mức độ thâm thúy nhất. Dưới đây là ví dụ.

Chủ đề: *Sinh học*

Danh mục: *Chim*

Thẻ "bit" thông minh: *Quạ*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ NHẤT: *Quạ làm tổ trên cây hoặc trong bụi rậm.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ HAI: *Tổ quạ được làm từ những cành cây con cùng với cây cỏ hoặc vỏ cây.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ BA: *Quạ ăn côn trùng, hạt, hoa quả và quả hạch.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ TƯ: *Quạ được biết đến như một loài chuyên ăn xác thối, động vật thân mềm, chuột, trứng, cá, rác rưởi...*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ NĂM: *Quạ cái đẻ một lứa một năm.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ SÁU: *Quạ có tiếng kêu khan và to, không du dương.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ BẢY: *Quạ thuộc họ quạ (corvidae).*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ TÁM: *Họ quạ bao gồm quạ, chim giẻ cùi và chim ác là.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ CHÍN: *Phần lớn các "cặp vợ chồng" chim thuộc họ quạ sống cùng với nhau trọn đời.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ MƯỜI: *Phần lớn các loài chim thuộc họ quạ sống thành đàn. Tổ của chúng làm gần nhau.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ MƯỜI MỘT: *Trên thế giới chỉ có New Zealand và các đảo thuộc Thái Bình Dương là không có sự sinh sống của loài quạ.*

CHƯƠNG TRÌNH QUAN TRỌNG THỨ MƯỜI HAI: *Họ quạ có 103 loài thuộc 26 loại*

khác nhau.

Rõ ràng là những chương trình quan trọng trên chỉ bị giới hạn bởi một thứ duy nhất, đó là kiến thức của loài người trong một lĩnh vực nhất định.

Khi bạn bắt đầu Chương trình Thông minh, mục tiêu của bạn nên là tạo ra những khung kiến thức thông qua tất cả những danh mục của bạn, chứ không phải là tiếp tục tăng lượng thông tin trong các tấm thẻ *"bit" thông minh* hoặc một danh mục đơn lẻ.

Ban đầu bạn nên thực hiện Chương trình Thông minh trên mọi tấm thẻ mà bạn đã bỏ ra trong tất cả các danh mục của bạn. Khi hoàn thành bước này bạn bắt đầu xây dựng những chương trình với lượng thông tin lớn hơn trong tất cả các danh mục.

Khi hoàn thành bước này ở mức độ cao hơn, thông tin về từng yếu tố riêng lẻ trong danh mục bắt đầu chồng chéo lên nhau. Sau đó bản thân các danh mục cũng có mối quan hệ tương quan.

Cuối cùng, chương trình kiến thức phổ thông của bạn sẽ trở thành một mạng lưới rộng lớn của kiến thức mà trong đó mỗi mẫu thông tin được thêm vào đều sẽ phân nào liên quan đến những mẫu thông tin sẵn có khác.

Khi đã đạt được đến mức độ này, bạn sẽ nhận ra bạn càng dạy trẻ nhiều trẻ càng tiếp thu được nhiều hơn.

Đây thực sự là một điều tuyệt vời với cả bạn và trẻ.

NHỮNG ĐẶC ĐIỂM KHÁC CỦA CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

1. Chương trình Thông minh phải chính xác. Đó là một thực tế, chứ không thể là một quan điểm hay giả định.

Chẳng hạn: "George Washington là tổng thống đầu tiên của Mỹ" là một Chương trình Thông minh. "Zachary Taylor là một tổng thống tồi" không phải là một Chương trình Thông minh, nó là một quan điểm.

2. Chương trình Thông minh phải rõ ràng.

Chương trình Thông minh cần phải rõ ràng và trực tiếp hết sức có thể, do đó nó không được phép bị diễn giải sai dưới bất kỳ hình thức nào. Ví dụ: "Loài báo peega là loài động vật có vú nhanh nhất trên thế giới" là một câu khẳng định rõ ràng và không thể bị diễn giải sai.

Chương trình Thông minh có thể được sử dụng để kết nối một danh mục đã được loại ra với một danh mục đã được loại ra khác.

Ví dụ: "George Washington được sinh ra ở Virginia." Với một đứa trẻ đã biết George Washington và bang Virginia, đây là một cách rất tốt để kết nối hai danh mục dường như không liên quan gì đến nhau với nhau.

Khi bạn và trẻ khám phá ra nhiều cách hơn để liên hệ một danh mục với một danh mục khác, cảm giác thú vị khi khám phá ra mối quan hệ mới tiếp theo sẽ mạnh mẽ hơn rất nhiều. Chương trình Thông minh nên được liên hệ với những thông tin mà trẻ đã biết và quen thuộc.

Đúng là Bach được mệnh danh là một nhà soạn nhạc Fugue tài giỏi, nhưng nếu để nó là chương trình đầu tiên về Bach thì có vẻ không hợp lý lắm, bởi chỉ những người thực sự quan tâm tìm hiểu thì mới hiểu được điều đó.

"Bach có 23 người con" sẽ đưa bạn đến nơi bạn muốn nhanh hơn và tốt hơn. Bạn có thể dễ dàng quay trở lại và dạy trẻ Chương trình Thông minh với những kiến thức ở tầm cao hơn về một người đàn ông có 23 đứa con.

Nói tóm lại, bạn muốn Chương trình Thông minh đầu tiên mở ra những cánh cửa cho trẻ. Để trẻ muốn bước qua cánh cửa, chương trình đầu tiên cần phải liên hệ với những thứ mà trẻ đã biết. Sau đó bạn có thể dễ dàng dạy trẻ những chủ đề khó hơn, những điều mà trẻ chưa biết.

Chương trình Thông minh nên hấp dẫn. Có một thực tế là Hà Nội có diện tích $X \text{ m}^2$ nhưng đó là một thực tế quá khô khan trừ khi bạn đang thực hiện chương trình học toán và đang dạy về diện tích một số tỉnh thành trên đất nước. Sẽ thú vị hơn nhiều nếu bạn dạy trẻ rằng Hà Nội là thủ đô của nước Việt Nam.

Có một lời khuyên là nếu bạn thấy một bài học nào đó có vẻ khô khan hay tẻ nhạt, hãy thay đổi vì nó cũng sẽ khô khan và tẻ nhạt với trẻ. Hãy dạy trẻ những bài học khiến cho bạn thấy thú vị, và bạn cũng sẽ thu hút được sự chú ý, quan tâm của trẻ.

Chương trình Thông minh nên làm cho trẻ thích thú nếu có thể. Sự hài hước là công cụ dạy học bị đánh giá thấp và coi nhẹ nhất trong số tất cả những công cụ khác. Tuy nhiên, đây là một sự đánh giá không đúng mức.

Thế giới đầy những dữ liệu hài hước khiến cho mọi người cảm thấy kinh ngạc - hãy sử dụng chúng.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÌM KIẾM THÔNG TIN CHO CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH?

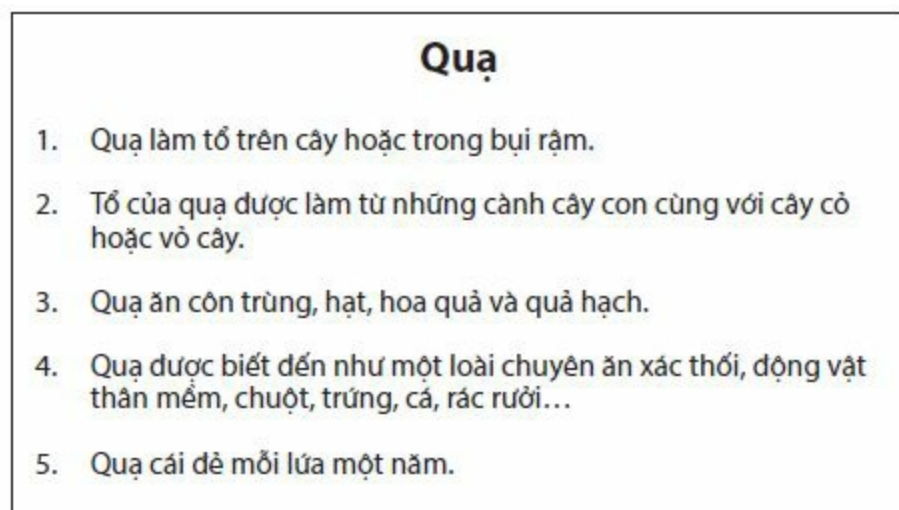
Một số ông bố bà mẹ đã rất sáng suốt khi phô tô lại thông tin mà họ đã tìm thấy cùng với bức tranh hay tám ảnh mà họ đã sử dụng để tạo ra tám thẻ và lưu lại thông tin đó. Bạn cũng sẽ cần một bộ sách bách khoa thư hoặc ít nhất là một vài tập. Nếu bạn không có đủ tiền mua thì hãy tận dụng những tài liệu trong thư viện địa phương.

Khi không chắc chắn, hãy kiểm tra lại

Đừng bao giờ đưa cho trẻ thông tin mà bạn *nghĩ* là đúng. Hãy thường xuyên kiểm tra dữ liệu của bạn.

LÀM THẺ NÀO ĐỂ CHUẨN BỊ CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH?

Có ba cách cơ bản để giới thiệu Chương trình Thông minh. Cách dễ nhất là viết những chương trình mà bạn có kế hoạch dạy trẻ trong một tấm thẻ 12,5 cm x 20 cm. Viết năm chương trình vào mỗi tấm thẻ (bạn sẽ đọc chúng cho trẻ).

Một cách khác để dạy một chương trình là viết câu đố trên những tấm thẻ với cỡ chữ lớn. Bạn cũng sẽ đọc nó cho trẻ, nhưng trẻ sẽ có thể nhìn thấy chữ khi bạn đọc tấm thẻ lên.

Nó có thể trở thành một phần quan trọng trong chương trình đọc của trẻ.

Quạ ăn côn trùng, hạt, hoa quả và quả hạch.

Một cách khác nữa để giới thiệu các chương trình với trẻ là tự làm những cuốn sách đọc thật đẹp với mỗi trang của mỗi chương trình mỗi cuốn sách có, năm đến mười chương trình. Bạn đọc nó cho trẻ và sau đó trẻ sẽ tự đọc nó. Tất nhiên là kích thước của chữ trong sách phải phụ thuộc vào khả năng đọc của trẻ tại thời điểm đó.

Làm thế nào để dạy Chương trình Thông minh?

MỘT BÀI

Một bài nên chứa nhiều nhất là năm chương trình. Các chương trình sẽ cần nhiều thời gian để đọc to hơn là những tấm thẻ "*bit*" thông minh và để mỗi bài học đủ ngắn gọn, bạn cần phải hạn chế số lượng chương trình.

Nếu bạn chỉ đơn giản là dạy cho trẻ về các chương trình này, hãy sử dụng bảng mục lục để giúp bạn đi thẳng vào vấn đề. Sẽ rất thú vị nếu lấy ra năm tấm thẻ "*bit*" thông minh cũ và cho trẻ xem thật nhanh khi bạn dạy trẻ một số thông tin mới.

Chẳng hạn, bạn lấy ra những tấm thẻ cũ về loài chim và nói khi cho trẻ xem:

Quạ –

"Quạ xây tổ trên cây và bụi rậm."

Chim công –

"Chim công thuộc họ Trĩ."

Chim sáo –

"Chim sáo thích sống thành bầy."

Chim chìa vôi –

"Chim chìa vôi còn gọi là chim chích chòe."

Vẹt –

"Vẹt có thể bắt trước tiếng người."

Bạn nên dành từ 10 đến 15 giây cho việc này. Nếu bạn muốn sử dụng những tấm thẻ câu với kích thước chữ lớn thay vì đưa ra những tấm thẻ *"bit" thông minh*, hãy cho trẻ xem câu đó khi bạn đọc nó.

Nếu bạn muốn sử dụng một cuốn sách, hãy ngồi xuống và đọc nó cùng với trẻ. Cho dù bạn có sử dụng cách nào đi chăng nữa, nó cũng cần phải nhanh và cuốn hút.

MỘT NGÀY HỌC

Hãy bắt đầu với năm danh mục của năm chương trình cho mỗi ngày. Dạy mỗi danh mục ba lần trong ngày. Bạn có thể mở rộng chương trình đến bao nhiêu danh mục tùy thích.

THÊM CHƯƠNG TRÌNH MỚI VÀ BỎ BỚT CHƯƠNG TRÌNH CŨ

Sau năm ngày, bỏ đi tất cả những chương trình mà bạn đã sử dụng và thêm vào năm chương trình mới trong mỗi danh mục. Điều này có nghĩa là một chương trình mới sẽ được dạy ba lần một ngày trong vòng năm ngày, và tổng sẽ là 15 lần trước khi nó được bỏ đi. Bạn sẽ thêm ít nhất là 25 chương trình mới trong năm ngày. Nếu bạn thấy trẻ học nhanh hơn, hãy bỏ các chương trình cũ đi sớm hơn và giới thiệu những chương trình mới.

Khi bạn đã dạy trẻ hết các chương trình trong một danh mục cụ thể, hãy bỏ danh mục đó đi và bắt đầu với một danh mục khác.

ĐỘ KHÓ CỦA CÁC CHƯƠNG TRÌNH

Khi đã hoàn thành hầu hết các chương trình ở độ khó thứ nhất, bạn bắt đầu dạy các chương trình ở độ khó thứ hai. Mỗi cấp độ yêu cầu kiến thức chung ở mức độ rộng hơn cấp độ trước nó. Do vậy, những chương trình đầu tiên của bạn phải chứa những thông tin mới nhưng trong bối cảnh quen thuộc hơn. Bạn sẽ sử dụng những từ vựng quen thuộc hơn trong những chương trình đầu tiên. Dần dần, khi bắt đầu dạy những chương trình tiếp theo, hãy sử dụng những từ vựng đã trở nên phức tạp hơn.

Bằng cách này trẻ vừa lĩnh hội được những thông tin mới mà kiến thức cũ vẫn luôn được củng cố. Bạn sẽ là người tạo ra những bước tiến bằng một sự kết hợp giữa thông tin mới với một bối cảnh mà trẻ có thể dễ dàng hiểu và thích thú.

Trên thực tế sự cân bằng hợp lý của hai yếu tố trên chính là nền tảng của mọi việc dạy tốt.

Kết luận

Đến giờ phút này hẳn bạn đã nhận thấy rất rõ rằng bạn có thể dạy trẻ gần như bất cứ thứ gì mà bạn có thể thể hiện với trẻ một cách chân thành và thực tế. Tất cả những chủ đề mà bạn biết và yêu thích bạn đều có thể dạy cho đứa con bé bỏng của mình. Tất cả những chủ đề mà bạn đã từng quan tâm thì giờ đây bạn đều có thể dạy trẻ. Thậm chí những chủ đề mà bạn đã từng gặp khó khăn khi tìm hiểu giờ đây có vẻ cũng bắt đầu trở nên dễ dàng hơn cho bạn.

Trên thực tế, với những bà mẹ đã từng dành ít nhất là 12 tháng để dạy con mình những tấm thẻ *"bit" thông minh* thì giờ đây họ đều nhận ra rằng thái độ của họ đối với kiến thức và việc học hành đã thay đổi hoàn toàn. Với những người mẹ này thì tất cả đều đã nằm trong tầm tay của họ. Không có chủ đề nào quá khó đối với họ. Họ có thể không biết về mọi chủ đề trên thế giới, nhưng họ có một nhận định tốt về nơi mà họ có thể có được những nguyên liệu mà họ cần cho những tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Chúng ta đi hết từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác về trí tưởng tượng vô tận của các ông bố bà mẹ chuyên nghiệp của chúng ta. Tôi hoàn toàn đủ tự tin để khẳng định rằng không có hai bà mẹ nào thực hiện chính xác cùng một chương trình kiến thức phổ thông.

Chương trình của mỗi đứa trẻ phản ánh sự sáng tạo, khả năng tưởng tượng và khám phá độc đáo của mẹ nó. Giống như khả năng của một đứa trẻ, khả năng khám phá của một người mẹ chuyên nghiệp cũng là vô tận.

Tất cả mọi bà mẹ dân thân vào cuộc phưu lưu này đều mong muốn được tối ưu hóa khả năng của con mình. Cô làm nó với đầy lòng nhiệt tình và hào hứng đến mức mà cô không có thời gian để đánh giá sự thay đổi trong khả năng và quan điểm của chính mình.

Một ngày khi cô nhận ra mình đang vui vẻ chuẩn bị để dạy trẻ học Toán và vật lý hạt nhân, cô thấy rất ngạc nhiên bởi lòng dũng cảm của chính mình.

Cô rất ngạc nhiên, nhưng không quá lâu.

"Tôi luôn âm thầm biết được rằng mình có thể học bất cứ điều gì." Cô tự nói với bản thân rồi tiếp tục dạy trẻ.

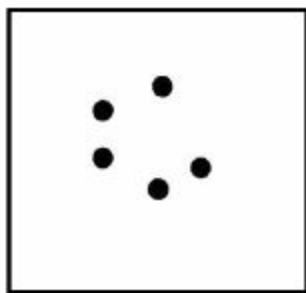
Chúng ta không thể tưởng tượng được tốc độ học của một đứa trẻ cao đến mức nào, cũng không thể nào so sánh được chất lượng của việc học của chúng ta với của trẻ.

Tuy nhiên, chúng ta có cảm giác xúc động và vinh dự khi được dạy những học sinh tuyệt vời này và đặt chúng lên vai chúng ta. Bờ vai của các bậc cha mẹ - các ông bố bà mẹ chuyên nghiệp thật rộng và tầm nhìn mà nó cung cấp cho những đứa trẻ của chúng ta thật lớn!

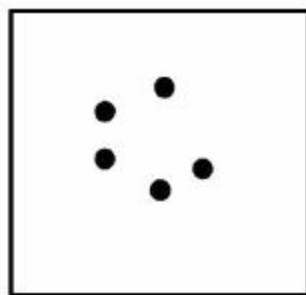
Làm thế nào mà trẻ sơ sinh có thể học được Toán?

Câu hỏi không phải là: "Làm thế nào để một đứa trẻ sơ sinh có thể làm được toán?" mà sẽ là: "Làm thế nào để người lớn, những người đã biết nói có thể không làm toán?"

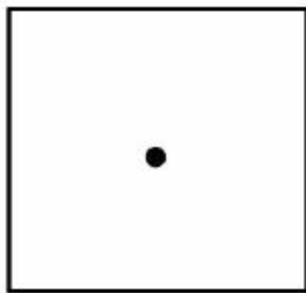
Vấn đề là trong toán học chúng ta đã trộn lẫn biểu tượng, 5, với thực tế:

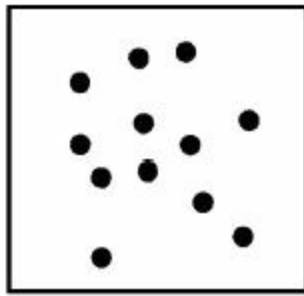
Khi vấn đề cũng tương tự như 5 hay:

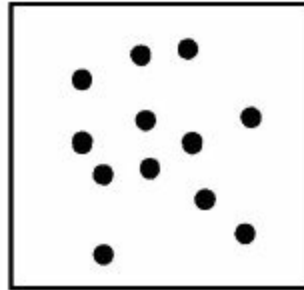
Người lớn hoàn toàn có thể nhận thức được biểu tượng hoặc dữ liệu thành công với một mức độ tin cậy nhất định từ 1:

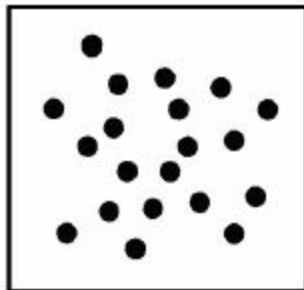
đến khoảng 12:

Nhưng từ 12:

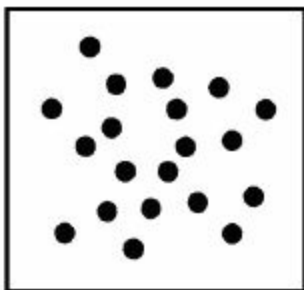

đến khoảng 20:

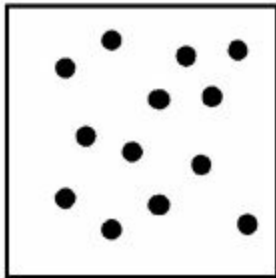
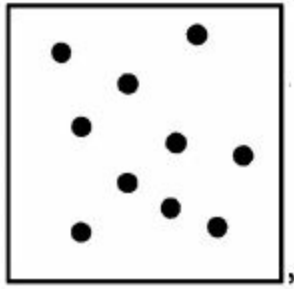
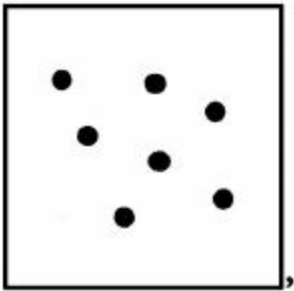
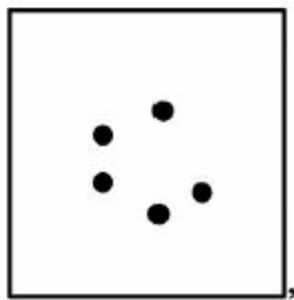
độ tin cậy của người lớn kể cả những người am hiểu nhất cũng giảm nhanh chóng.

Từ 20

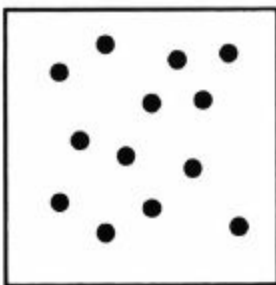
trở lên, có một thực tế tồi tệ là người lớn chỉ đoán và lúc nào cũng chỉ có thể phỏng đoán.

Những đứa trẻ đã biết sẵn các biểu tượng, chẳng hạn 5, 7, 10, 13, nhưng không biết về thực tế:

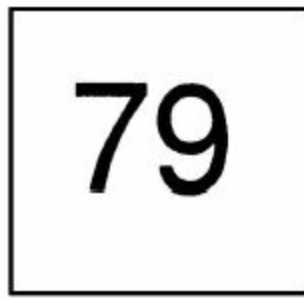

không có đủ khả năng để làm toán.

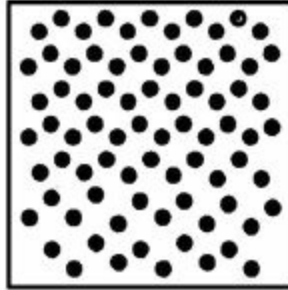
Tuy nhiên, trẻ nhìn sự vật rõ ràng như chúng vốn thế, trong khi người lớn chúng ta lại có xu hướng nhìn sự vật như những gì chúng ta tin là chúng như thế hoặc sẽ như thế.

Tôi nhận ra một điều rất vớ vẩn, đến mức phát cáu, rằng tôi rõ ràng là biết được cách một đứa trẻ 2 tuổi làm toán, nhưng tôi không thể làm giống như chúng. Lý do tôi thất bại khi làm những phép toán đơn giản là nếu bạn nói với tôi "bảy mươi chín" tôi chỉ có khả năng nhìn thấy:

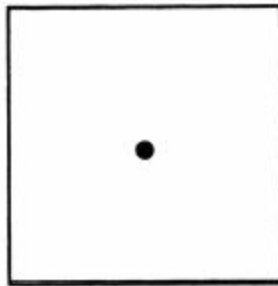
Tôi không thể nhìn thấy:

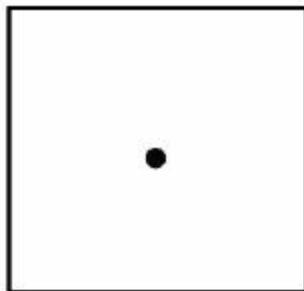
Nếu nói rằng tôi không thể nhìn thấy điều trên thì không hẳn đã đúng. Tôi có thể nhìn nhưng tôi không thể nhận thức được nó.

Một đứa trẻ có thể.

Để một đứa trẻ nhận thức được sự thật của một (1), thực ra là:

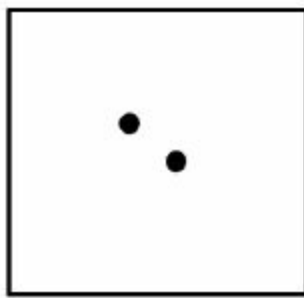

Chúng ta chỉ cần cho trẻ xem một thực tế:

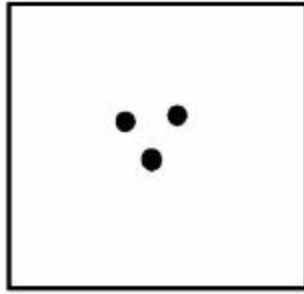
và nói: "Đây gọi là một."

Sau đó chúng ta cho trẻ xem thực tế:

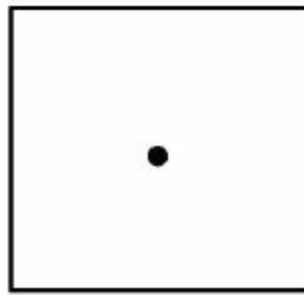
và nói: "Đây gọi là hai."

Tiếp đó chúng ta nói: "Đây là ba," rồi cho trẻ xem:

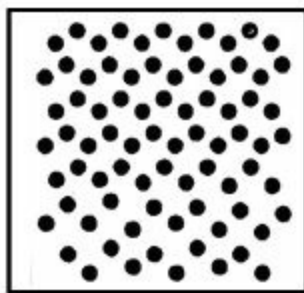

và cứ thế... chúng ta cần phải cho trẻ xem mỗi số rất nhỏ này thật nhiều lần cho đến khi trẻ sơ sinh có thể lĩnh hội và nhớ được sự thật đó.

Tâm trí của người trưởng thành, khi phải đối diện với thực tế, có khuynh hướng ngạc nhiên, và rất nhiều người lớn có thể dễ dàng tin rằng một đứa trẻ có khả năng nhận ra:

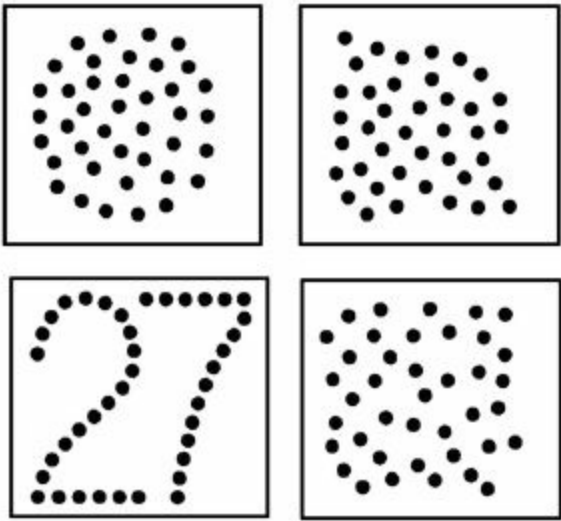
đến:

theo một số cách thiên về tâm linh hơn là tin rằng một đứa trẻ 2 tuổi có thể thực hiện một nhiệm vụ mà chúng ta cho là trí tuệ một cách tự nhiên mà bản thân chúng ta, những người đã trưởng thành không thể thực hiện được.

Một niềm tin tâm thường nữa của chúng ta là niềm tin rằng trẻ không thực sự nhận ra con số mà chỉ nhận ra mô hình của con số đó.

Trẻ một tuổi khi không bị hút vào việc nhận ra những biểu tượng trước khi nhận ra thực tế, có thể nói sau khi nhìn lướt nhanh rằng:

hoặc bất cứ cách nào khác mà bạn có thể lựa chọn để sắp xếp các dữ liệu là tất cả những gì mà chúng tôi gọi - 27? Xin lỗi, chúng tôi lừa bạn đấy - trên thực tế nó là 40, không phải 27.

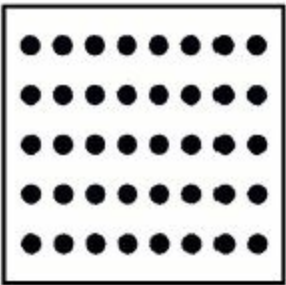
Chúng tôi, những người trưởng thành chỉ có thể nhận ra điều này khi bạn cho chúng tôi xem biểu tượng "40".

Những đứa trẻ sẽ không bị lừa cho dù bạn có thể hiện nó như thế nào. Những đứa trẻ sẽ chỉ nhìn thấy sự thật, trong khi người lớn chúng ta thực sự là sẽ phải đếm nếu bạn thể hiện ở bất cứ mô hình ngẫu nhiên nào hoặc nhân nó lên nếu bạn thể hiện nó theo hình cột. Mặc dù nếu chúng ta thể hiện dữ liệu theo hình thức này

chúng ta giải quyết vấn đề bằng cách đếm, trong khi trẻ thì chỉ cần một cái nhìn lướt qua.

Nếu chúng ta thể hiện dữ liệu theo hình cột:

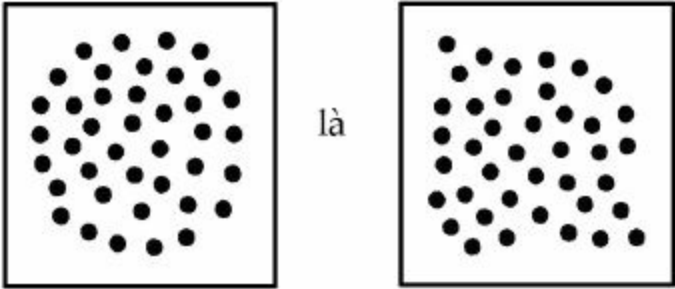

người lớn sẽ có khuynh hướng đếm số đối tượng trong một hàng như chúng ta thấy là 8, rồi đếm dọc xuống, như chúng ta thấy là 5 rồi sau đó sử dụng phép tính như sau:

$$\begin{array}{r} 8 \\ \times 5 \\ \hline 40 \end{array}$$

hoặc phương trình đại số: $8 \times 5 = 40$

Quy trình chậm chạp đến lạ thường này cuối cùng lại chẳng đem lại kết quả gì ngoài một đáp án đúng. Tuy nhiên, thậm chí là khi bạn có một đáp án đúng, như chúng ta thấy là 40, chúng ta cũng không biết thực sự 40 có ý nghĩa gì ngoài trừ việc so sánh với một vài thứ khác, chẳng hạn như số đô la tôi kiếm được trong một ngày, hay một tháng cộng mười ngày. Những đứa trẻ sẽ nhìn thấy một sự thật tuyệt đối, đó là:

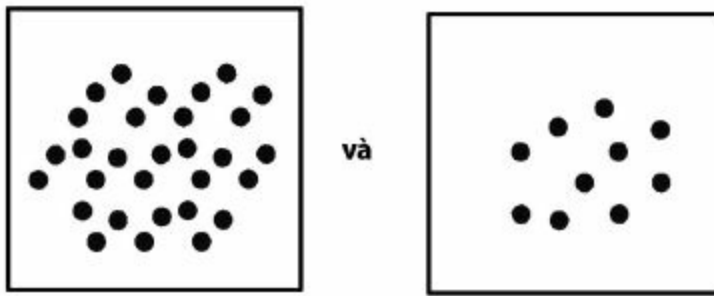
Không nhiều hơn và không ít hơn.

Nếu chúng ta buộc phải so sánh với một tháng thì sẽ là công bằng khi nói rằng bất cứ một đứa trẻ nào có cơ hội nhìn thấy sự thật biết rằng tháng Chín, tháng Bốn, tháng Sáu và tháng Mười một có:

ngày.

Và nếu bạn phải so sánh cái mà chúng ta gọi là 40 với một tháng thì những gì chúng ta nói về sẽ là:

như bất cứ một đứa trẻ nào có thể nhìn thấy một cách rõ ràng.

Làm thế nào để dạy trẻ học Toán?

"Nina, cháu nhìn thấy bao nhiêu dấu chấm?"

"Tại sao lại không phải là tất cả hả bà?"

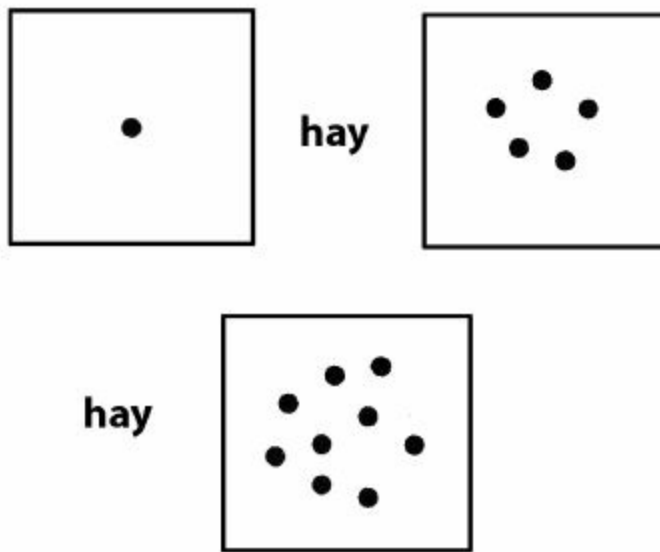
NINA PINKETT REILLY, 3 TUỔI

Tại sao những đứa trẻ lại nên làm toán? Có hai lý do vô cùng quan trọng: thứ nhất làm toán là một trong số những chức năng cao nhất của bộ não con người - trong số tất cả các sinh vật trên thế giới, chỉ có con người có khả năng làm toán.

Làm toán là một trong số những chức năng quan trọng nhất trong cuộc sống, nó thể hiện văn minh của loài người. Trong cuộc đời mỗi người, mọi thứ đều liên quan tới toán học. Ở trường, mỗi ngày trẻ phải đối mặt với những vấn đề liên quan đến toán học, cũng như các bà nội trợ, những người bán hàng hay các nhà khoa học vũ trụ.

Lý do thứ hai thậm chí quan trọng hơn rất nhiều. Những đứa trẻ nên học Toán càng sớm càng tốt bởi những tác động của việc học Toán lên sự phát triển về mặt thể chất của bản thân bộ não và những sản phẩm của bản thân bộ não đó - cái mà chúng ta gọi là trí thông minh.

Hãy nhớ rằng khi sử dụng từ *số* chúng tôi có ý nói về các biểu tượng thể hiện *số lượng* hoặc những giá trị thật, chẳng hạn như 1, 5, 9. Khi sử dụng từ *con số* chúng tôi muốn nói về số lượng thật của bản thân một đối tượng, chẳng hạn như một, năm hay chín.

Đó là sự khác nhau giữa giá trị thật, số lượng và sự thể hiện bằng biểu tượng của nó bằng cách sử dụng biểu tượng để thể hiện số lượng thật sự mà trẻ có lợi thế hơn người lớn.

Bạn có thể dạy trẻ làm toán thậm chí nếu bạn thực sự không giỏi lắm trong lĩnh vực này.

Nếu bạn chơi trò chơi học Toán đúng, cả bạn và trẻ sẽ rất hào hứng khi tham gia. Bạn không cần đến nửa giờ một ngày để chơi trò chơi này.

Chương này sẽ hướng dẫn bạn những phương thức cơ bản để dạy trẻ làm toán. Các bậc cha mẹ muốn có nhiều thông tin hơn về những nguyên tắc của việc dạy trẻ học Toán có thể tham khảo cuốn sách *Dạy trẻ học Toán*.

Chuẩn bị giáo cụ

Giáo cụ được sử dụng để dạy trẻ học Toán vô cùng đơn giản. Chúng được thiết kế với nhận thức rằng toán học là một chức năng của *não*. Chúng nhận ra ưu điểm và những giới hạn của thị giác của một đứa trẻ và được thiết kế để phù hợp với tất cả những nhu cầu của trẻ từ những hình ảnh ở mức độ đơn giản nhất đến những hình ảnh ở mức độ phức tạp nhất và từ chức năng của não bộ đến việc học hỏi của não bộ.

Tất cả các tấm thẻ học Toán đều cần được làm từ những tấm bìa trắng và đủ cứng để có thể sử dụng lâu dài.

Để bắt đầu bạn cần:

1. Một nhà cung cấp những tấm bìa trắng, cứng, được cắt thành những hình vuông có kích thước 28 cm x 28 cm. Nếu có thể, hãy mua những tấm bìa đã được cắt sẵn theo kích thước mà bạn muốn. Nó sẽ giúp bạn tiết kiệm rất nhiều thời gian cắt. Bạn sẽ cần ít nhất 100 tấm bìa để tạo ra bộ giáo cụ đầu tiên.
2. Bạn cũng sẽ cần 5,050 dấu chấm màu đỏ có dán keo đằng sau với chu vi 1,8 cm để làm 100 tấm thẻ đầu tiên.
3. Một cái bút dạ bảng có ngòi to, màu đỏ. Hãy mua cái có ngòi to nhất có thể - nét chữ càng to càng tốt.

Bạn sẽ bắt đầu bằng việc tạo ra những tấm thẻ mà bạn sẽ sử dụng để dạy trẻ số lượng hoặc giá trị thật. Để làm việc này bạn sẽ làm một bộ thẻ có chứa các dấu chấm màu đỏ, từ một tấm thẻ với một dấu chấm màu đỏ đến một tấm thẻ với 100 dấu chấm màu đỏ. Việc làm này rất mất thời gian nhưng lại cũng rất dễ dàng. Tuy nhiên, có một số bí quyết hữu dụng sẽ giúp cho việc tạo ra những tấm thẻ của bạn trở nên dễ dàng hơn:

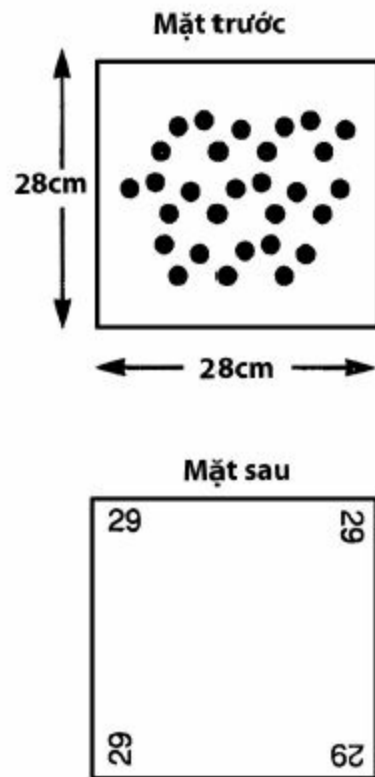
1. Bắt đầu với tấm thẻ có 100 dấu chấm màu đỏ và dần dần quay lại cho đến tấm thẻ có một dấu chấm màu đỏ. Công việc càng khó thì bạn càng cần phải cẩn thận nên tốt nhất là hãy làm những tấm thẻ có nhiều dấu chấm trước.
2. Đếm chính xác những dấu chấm trước khi dán chúng vào thẻ. (Bạn sẽ gặp rắc rối khi đếm chúng sau khi bạn dán chúng vào thẻ, đặc biệt khi bạn làm những tấm thẻ có nhiều hơn 20 dấu chấm.)
3. Viết số bằng bút chì hoặc bút bi vào cả bốn góc phía sau tấm thẻ *trước* khi bạn dán con

số chính xác những dấu chấm vào phía trước tấm thẻ.

4. Hãy chắc chắn là bạn *không* dán các dấu chấm theo bất cứ hình nào như hình vuông, hình tròn, hình tam giác, hình trục...
5. Dán những dấu chấm theo cách hoàn toàn ngẫu nhiên từ giữa ra và phải chắc chắn rằng chúng không bị đè lên nhau hoặc lấn vào chỗ của nhau.
6. Hãy cẩn thận và nhớ để một khoảng lề cho các cạnh của tấm thẻ để bạn có thể cầm tấm thẻ mà không đè tay vào bất cứ dấu chấm nào.

Bạn sẽ mất một chút thời gian và tiền bạc để làm những tấm thẻ trên nhưng so với những điều thú vị và hào hứng mà chúng có thể đem đến cho bạn và trẻ khi làm toán cùng nhau thì đó thực sự là một việc "đáng đồng tiền bát gạo."

Để thực hiện Bước 1 trong chương trình của mình, tất cả những gì bạn cần là 100 tấm thẻ đầu tiên.

Một khi đã bắt đầu dạy trẻ làm toán, bạn sẽ nhận thấy trẻ có thể học qua tất cả các giáo cụ mới một cách nhanh chóng.

Một thời gian dài trước đây chúng tôi đã khám phá ra rằng cách tốt nhất là chuẩn bị trước mọi thứ. Vì lý do này, hãy làm tất cả 100 tấm thẻ trước khi bạn thực sự bắt đầu dạy trẻ. Sau đó đầy đủ những giáo cụ mới đã nằm trong tay bạn và sẵn sàng để được sử dụng. Nếu bạn không làm việc này, bạn sẽ nhận ra bản thân luôn luôn bị chậm tiến độ.

Hãy nhớ, có một sai lầm mà trẻ không bao giờ tha thứ đó là cho trẻ xem đi xem lại một

giáo cụ hết lần này đến lần khác rất lâu sau khi nhẽ ra nó nên được loại ra khỏi bộ giáo cụ của bạn.

Hãy thông minh - chuẩn bị trước giáo cụ và luôn luôn chuẩn bị trước. Và nếu vì lý do gì đó mà bạn không chuẩn bị kịp giáo cụ, đừng có lấp chỗ trống bằng việc cho trẻ xem đi xem lại những tấm thẻ cũ. Đừng chương trình của bạn lại một ngày hoặc một tuần cho tới tận khi bạn sắp xếp lại được mọi thứ và tạo ra được những giáo cụ mới, sau đó bắt đầu lại một lần nữa từ chỗ bạn đã dừng lại.

Hãy chuẩn bị trước và luôn luôn chuẩn bị trước.

Con đường mà bạn sẽ đi theo để dạy trẻ bây giờ đã trở nên đơn giản và dễ dàng đến mức đáng ngạc nhiên. Cho dù bạn bắt đầu với một đứa trẻ sơ sinh hay với một đứa trẻ 18 tháng tuổi thì con đường đi này cũng vẫn giống nhau.

Các bước đi trên con đường này như sau:

Bước 1	Nhận biết số lượng
Bước 2	Phương trình
Bước 3	Giải quyết vấn đề
Bước 4	Nhận biết số
Bước 5	Phương trình với các con số

BƯỚC 1: NHẬN BIẾT SỐ LƯỢNG

Bước đầu tiên của bạn là dạy trẻ có đủ khả năng để nhận thức được con số thực, tức là giá trị thực của số. Số, hãy nhớ, đơn thuần là những biểu tượng để thể hiện giá trị thực của con số. Bạn sẽ bắt đầu bằng việc dạy trẻ (càng sớm càng tốt) những tấm thẻ có từ một đến mười dấu chấm. Bạn sẽ bắt đầu với các tấm thẻ có từ một đến năm dấu chấm.

Bắt đầu tại một thời điểm trong ngày khi mà trẻ đang trong tâm trạng thoải mái, thư giãn và sẵn sàng tiếp nhận thông tin.

Chọn một vị trí có ít yếu tố gây xao nhãng nhất trong căn nhà của bạn để bắt đầu chương trình. Chẳng hạn như, đừng bật đài, ti vi và tránh những nguồn gây tiếng ồn khác. Sử dụng một góc phòng không có quá nhiều đồ đạc, tranh ảnh và các vật dụng khác có thể khiến trẻ bị xao nhãng khi nhìn ngó chúng.

Bây giờ thì cuộc vui bắt đầu. Hãy giơ tấm thẻ có một dấu chấm lên và nói với trẻ một cách rõ ràng và đầy hào hứng: "Đây là một." Cho trẻ xem thật nhanh, không lâu hơn thời gian bạn dành để nói. Một giây hoặc ít hơn.

Đừng mô tả gì thêm cho trẻ cả. Bạn không cần phải nói thêm gì nữa.

Tiếp theo, giờ tám thẻ có hai dấu chấm lên và nói với đầy hào hứng: "Đây là hai."

Giờ các tám thẻ có ba, bốn, năm dấu chấm lên theo cách giống hệt cách bạn làm với hai tám thẻ đầu tiên. Cách tốt nhất khi cho trẻ xem một bộ thẻ là cầm tám thẻ từ phía sau và quay từ phải qua trái để cho trẻ xem mặt trước. Điều này cho phép bạn liếc qua một trong số những góc phía sau tám thẻ nơi mà bạn đã viết các con số. Điều này đồng nghĩa với việc khi bạn thực sự nói ra con số bạn có thể đặt toàn bộ sự chú ý lên gương mặt trẻ. Bạn muốn thể hiện sự chú ý và lòng nhiệt tình với trẻ thay vì nhìn vào tám thẻ khi trẻ cũng đang nhìn vào nó.

Hãy nhớ, thời gian bạn cho trẻ xem tám thẻ càng ngắn, trẻ sẽ càng chú ý và quan tâm hơn. Và bạn cũng cần nhớ rằng cái trẻ cần nhất là niềm vui và sự chú ý của bạn.

Đừng có yêu cầu trẻ nhắc lại con số khi bạn dạy trẻ. Sau khi đã cho trẻ xem năm tám thẻ, hãy ôm trẻ thật chặt và hôn trẻ thật kêu đồng thời thể hiện sự yêu mến của bạn một cách hết sức rõ ràng. Hãy nói cho trẻ biết trẻ thông minh và tuyệt vời đến mức nào và bạn thích được dạy trẻ đến mức nào.

Lặp lại những tám thẻ này hai hoặc ba lần trong ngày đầu tiên, theo cách giống hệt lần đầu. Trong vài tuần đầu của chương trình dạy trẻ học Toán, các bài học nên cách nhau ít nhất một nửa giờ. Sau đó, các bài học có thể cách nhau 15 phút.

Ngày đầu tiên đã qua và bạn đã bắt đầu bước đầu tiên trong việc dạy trẻ hiểu về toán học.

Trong ngày thứ hai, hãy nhắc lại bài học cơ bản ba lần. Thêm bộ thẻ thứ hai (với các tám thẻ có năm, sáu, bảy, tám, chín và mười dấu chấm). Bộ thẻ mới này nên được dạy ba lần trong cả ngày. Như vậy bạn sẽ dạy trẻ hai bộ thẻ, mỗi bộ năm tám thẻ và mỗi bộ sẽ được dạy ba lần trong một ngày, và bạn sẽ dạy trẻ sáu bài học Toán trong một ngày.

Lần đầu tiên khi bạn dạy trẻ bộ thẻ với từ một đến năm dấu chấm và bộ thẻ với từ sáu đến mười dấu chấm, bạn có thể dạy lần lượt. (ví dụ: một, hai, ba, bốn, năm.) Sau đó *hãy chắc chắn là bạn luôn luôn thay đổi thứ tự các tám thẻ trong mỗi bộ trước bài học tiếp theo để chắc chắn là trẻ sẽ không dự đoán trước được tám thẻ tiếp theo mà bạn định cho trẻ xem.*

Cũng giống như khi dạy trẻ học đọc, mỗi khi kết thúc bài học hãy nói với trẻ rằng trẻ thật thông minh và trẻ đã học rất tốt. Hãy nói với trẻ rằng bạn tự hào về trẻ và bạn rất yêu trẻ. Hãy ôm trẻ thật chặt và thể hiện tình yêu của bạn bằng hành động; đừng dụ dỗ hay thưởng cho trẻ bằng bánh, kẹo hoặc những thứ tương tự.

Xin được nhắc lại, cũng giống như với việc dạy đọc, trẻ sẽ học với tốc độ rất nhanh - nếu bạn cho trẻ xem những tám thẻ học Toán nhiều hơn ba lần một ngày, bạn sẽ làm cho trẻ thấy chán. Nếu bạn cho trẻ xem một tám thẻ nhiều hơn một giây, bạn sẽ đánh mất sự chú ý của trẻ. Hãy làm một thí nghiệm với bố của trẻ. Yêu cầu Bố nhìn chăm chăm vào một tám

thẻ có sáu dấu chấm trong vòng 30 giây. Bạn sẽ nhận thấy Bộ rất khó để có thể làm thẻ. Hãy nhớ rằng trẻ nhận thức nhanh hơn người lớn rất nhiều.

Bây giờ thì bạn có thể dạy trẻ hai bộ thẻ học Toán với năm tám thẻ trong mỗi bộ, mỗi bộ ba lần một ngày. Bạn và trẻ giờ đây đã rất thích thú với sáu bài học Toán trong suốt một ngày, tương đương với khoảng vài phút cho tất cả.

Hãy nhớ: Một dấu hiệu cảnh báo duy nhất trong toàn bộ quy trình học Toán là sự tẻ nhạt. *Đừng bao giờ khiến một đứa trẻ cảm thấy tẻ nhạt. Đi quá chậm sẽ làm trẻ cảm thấy tẻ nhạt hơn nhiều so với việc đi nhanh.*

Hãy chú ý đến vô số điều mà bạn vừa đạt được. Bạn đã cho trẻ cơ hội được học số lượng thật của mười khi trẻ đủ nhỏ để lĩnh hội nó. Đây là một cơ hội mà bạn hay tôi không bao giờ có. Trẻ đã hoàn thành, với sự giúp đỡ của bạn, hai điều vô cùng tuyệt vời:

1. Thị giác của trẻ đã phát triển, và quan trọng hơn, trẻ đã có đủ khả năng phân biệt giữa số lượng hoặc giá trị hay một thứ khác.
2. Trẻ đã làm chủ được một số thứ mà người lớn chúng ta không thể hay không bao giờ làm được.

Hãy tiếp tục dạy trẻ hai bộ thẻ, mỗi bộ năm tám thẻ, nhưng sau ngày thứ hai hãy trộn lẫn hai bộ thẻ vào với nhau để một bộ có thể là ba, mười, tám, hai và năm trong khi bộ còn lại là những số còn lại, cũng sắp xếp lộn xộn như thế. Việc thường xuyên trộn lẫn và sắp xếp lộn xộn sẽ giúp chúng ta giữ cho bài học luôn mới mẻ và thú vị. Trẻ sẽ không bao giờ biết được mình sẽ nhìn thấy con số nào tiếp theo. Đây là một phần rất quan trọng trong việc giữ cho bài dạy của bạn luôn mới và thú vị.

Tiếp tục dạy trẻ hai bộ thẻ, mỗi bộ năm tám thẻ theo cách này trong vòng năm ngày. Vào ngày thứ sáu bạn sẽ bắt đầu thêm những tám thẻ mới và bỏ những tám thẻ cũ ra.

Dưới đây là phương pháp bạn có thể sử dụng từ giờ trở đi để thêm những tám thẻ mới và bỏ những tám thẻ cũ ra. Hãy làm một việc đơn giản là bỏ đi hai tám thẻ có số thấp nhất từ mười tám thẻ mà bạn đã dạy trẻ trong vòng năm ngày. Trong trường hợp này bạn sẽ bỏ đi tám thẻ có một dấu chấm và tám thẻ có hai dấu chấm và thay vào đó hai tám thẻ mới (11 và 12.) Từ thời điểm này bạn nên thêm hai tám thẻ mới mỗi ngày và bỏ hai tám thẻ cũ ra. Chúng tôi gọi quy trình bỏ những tám thẻ cũ ra là "nghỉ việc." Tuy nhiên, tất cả những tám thẻ đã được bỏ ra sẽ được dùng lại sau này trong những hoạt động trong bước hai và bước ba.

CHƯƠNG TRÌNH HÀNG NGÀY

(Sau ngày đầu tiên)

Nội dung trong ngày:	2 bộ
Một bài học:	một bộ (5 thẻ) dạy một lần
Cường độ:	3 lần một ngày
Nội dung:	Các dấu chấm có kích thước 1,8 cm
Thời gian:	5 giây một bài học
Thẻ mới:	2 thẻ mỗi ngày (mỗi bộ 1 thẻ mới)
Thẻ bỏ ra:	2 thẻ mỗi ngày (hai tấm thẻ có số thấp nhất)
Vòng đời của mỗi tấm thẻ:	3 lần mỗi ngày x 5 ngày = 15 lần.
Nguyên tắc:	Luôn dừng lại trước khi trẻ muốn dừng.

Tóm lại, bạn sẽ dạy trẻ mười tám thẻ mỗi ngày, chia làm hai bộ, mỗi bộ năm tám. Mỗi ngày trẻ sẽ được học hai tám thẻ mới hoặc một tám thẻ mới trong mỗi bộ và hai tám thẻ có số thấp nhất sẽ được bỏ ra.

Trẻ đã được dạy đếm từ một đến mười hoặc cao hơn có thể, sẽ cố gắng để đếm mỗi tám thẻ. Biết cách đếm sẽ khiến trẻ bối rối. Trẻ sẽ không được khuyến khích làm điều này bởi thời gian bạn cho phép trẻ xem mỗi tám thẻ. Một khi trẻ đã nhận ra tám thẻ sẽ được giơ ra nhanh đến mức nào, nó sẽ nhận thấy đây là một trò chơi khác hẳn trò chơi tập đếm mà trẻ thường chơi và sẽ bắt đầu học cách nhận ra số lượng của các dấu chấm mà trẻ đang nhìn thấy. Vì lý do này, nếu trẻ không biết cách đếm, đừng dạy trẻ cho đến khi trẻ hoàn thành bước 1 trong số năm bước trên con đường này.

Một lần nữa, bạn cần nhớ một quy định vô cùng nghiêm túc là không bao giờ được để trẻ cảm thấy nhàm chán. Nếu trẻ thấy chán nản thì khả năng lớn là do bạn dạy quá chậm. Nó muốn được học nhanh và yêu cầu bạn tiếp tục chơi.

Nếu bạn làm việc này tốt trẻ sẽ học trung bình hai tám thẻ mới một ngày. Đây thực sự là mức thẻ mới tối thiểu mà bạn nên giới thiệu cho trẻ mỗi ngày. Bạn có thể nhận thấy trẻ cần những giáo cụ mới nhanh hơn. Trong trường hợp này bạn nên bỏ ra ba tám thẻ một ngày và thêm vào ba tám mới, hoặc thậm chí là bốn.

Giờ đây thì cả mẹ và trẻ đều đã tiếp cận trò chơi toán học với cảm giác vô cùng dễ chịu và thích thú. Hãy nhớ bạn đang xây dựng trong trẻ tình yêu đối với việc học và nó sẽ được nhân lên gấp nhiều lần trong suốt cuộc đời của trẻ. Hãy chơi trò chơi này với tất cả long nhiệt tình và vui thích của bạn, Bạn sẽ phải dành không quá ba phút để dạy trẻ và năm sáu phút để yêu trẻ, và trẻ sẽ khám phá ra một trong số những khám phá quan trọng nhất trong suốt cuộc đời của mình.

Thực tế, nếu bạn cho trẻ kiến thức này một cách nhiệt tình và vui sướng, và giống như một món quà đơn thuần mà không đòi hỏi bất cứ sự đáp lại nào từ trẻ, trẻ sẽ học được những điều mà chỉ có một số ít những người lớn từ nhỏ học được. Trẻ sẽ thực sự *lĩnh hội* được những gì mà bạn chỉ *nhìn* thấy thôi. Trẻ sẽ thực sự có đủ khả năng phân biệt được 38 dấu chấm 39 dấu chấm, và 39 dấu chấm với 40 dấu chấm. Giờ đây trẻ đã biết được giá trị thật và không phải đơn thuần là biểu tượng. Chỉ cần một cái nhìn liếc nó có thể nhận ra 47 dấu chấm, 47 đồng xu, thậm chí là 47 con cừu.

Nếu bạn không kiểm tra, trẻ sẽ chứng minh khả năng của nó một cách tình cờ. Dù trong trường hợp nào, hãy tin tưởng trẻ hơn. Đừng mắc một sai lầm trong việc tin rằng trẻ không thể làm toán theo cách này chỉ đơn giản là bởi bạn chưa bao giờ gặp một người lớn có khả năng làm việc này. Không có ai trong số những người lớn đó có thể học tiếng Việt nhanh như trẻ.

Bạn tiếp tục dạy trẻ những tấm thẻ có các dấu chấm, theo cách đã hướng dẫn ở trên, đến tận tấm thẻ có 100 dấu chấm. Bạn không cần phải dạy trẻ những tấm thẻ có nhiều hơn 100 dấu chấm trong bước đầu tiên này, mặc dù có một số ông bố bà mẹ đã hào phóng dạy nó hơn một năm trời. Sau 100 bạn chỉ chơi với số 0. Một khi trẻ đã nhìn thấy những tấm thẻ có dán các dấu chấm từ 1 đến 100, nó đã có nhận thức đầy đủ về số lượng rồi.

Trên thực tế, trẻ sẽ cần và muốn được bắt đầu bước thứ hai trên con đường toán học trước khi bạn dạy trẻ đến tấm thẻ có 100 dấu chấm. Khi bạn hoàn thành các tấm thẻ có từ 1 đến 20 dấu chấm, đã đến lúc bạn nên bắt đầu bước thứ hai.

BƯỚC 2: PHƯƠNG TRÌNH

Tại thời điểm này trẻ đã có khả năng nhận thức về số lượng trong khoảng từ một đến hai mươi. Lúc này, đôi khi bạn sẽ muốn được ôn lại một vài tấm thẻ cũ hết lần này đến lần khác. Hãy cố gắng lại mong muốn này. Trẻ sẽ thấy đó là một công việc vô cùng tẻ nhạt. Trẻ mong muốn được học những con số mới và không muốn phải học đi học lại những con số cũ. Bạn cũng có thể sẽ mong muốn được kiểm tra trẻ. Xin được nhắc lại, đừng làm việc đó. Việc kiểm tra luôn luôn gây ra cảm giác căng thẳng cho cả cha mẹ và trẻ. Trẻ sẽ cảm thấy căng thẳng và không còn thấy hứng thú với việc học nữa. Chúng ta đã thảo luận về việc kiểm tra ở trong phần trước của cuốn sách.

Hãy chắc chắn là bạn luôn tận dụng mọi cơ hội để bày tỏ tình yêu thương và sự tôn trọng mà bạn dành cho trẻ.

Các bài học Toán nên luôn luôn là quãng thời gian của những tiếng cười và niềm vui thực sự. Chúng sẽ trở thành những phần thưởng hoàn hảo dành cho bạn và trẻ.

Một khi trẻ đã có được khả năng nhận thức về số lượng trong khoảng từ 1 đến 20, trẻ đã sẵn sàng để đặt các số lượng đó cùng với nhau và chờ xem một kết quả số lượng khác. Nó đã sẵn sàng để bắt đầu cộng.

Bắt đầu dạy trẻ phép tính cộng là một công việc cực kỳ dễ dàng. Trên thực tế, trẻ đã bắt đầu xem xét quy trình này được vài tuần rồi.

Mỗi lần bạn chỉ cho trẻ xem một tấm thẻ chứa các dấu chấm mới, trẻ nhìn thấy phép cộng với một dấu chấm mới. Trẻ bắt đầu đoán trước được những tấm thẻ mà nó chưa được nhìn thấy. Tuy nhiên, nó không thể dự đoán hoặc suy diễn ra được *cái tên* của tấm thẻ đó - "hai mươi một." Trẻ có thể suy diễn được tăng tấm thẻ mà chúng ta sẽ cho nó xem chính xác là hai mươi và nó sẽ có thêm *một dấu chấm trên đó*.

Điều này, tất nhiên, được gọi là phép cộng. Trẻ không biết đó được gọi là phép cộng nhưng trẻ đã có ý tưởng sơ bộ về việc nó là cái gì và nó hoạt động như thế nào. Việc bạn hiểu rằng trẻ sẽ đạt được tới điểm này *trước khi* bạn thực sự bắt đầu cho trẻ xem phương trình với phép toán cộng lần đầu tiên là rất quan trọng.

Bạn có thể chuẩn bị tài liệu bằng cách đơn giản là viết những phép toán cộng hai bước vào đằng sau tấm thẻ bằng bút chì hoặc bút bi. Chẳng hạn đằng sau tấm thẻ 10 của bạn nên được viết như thế này:

10

1 + 2 + 3 + 4 = 10

20 - 10 = 10

30 - 20 = 10

80 - 70 = 10

100 - 90 = 10

5 + 5 = 10

4 + 6 = 10

3 + 7 = 10

2 + 8 = 10

1 + 9 = 10

19 - 9 = 10

18 - 8 = 10

17 - 7 = 10

16 - 6 = 10

15 - 5 = 10

100 ÷ 10 = 10

70 ÷ 7 = 10

40 ÷ 4 = 10

30 ÷ 3 = 10

20 ÷ 2 = 10

10

10

Để bắt đầu, đặt tấm thẻ 1, 2 và 3 trong lòng bạn. Sử dụng một giọng điệu vui vẻ và đầy hào hứng và nói với trẻ một cách đơn giản là: "Một cộng hai bằng ba." Khi nói điều này bạn cho trẻ xem tấm thẻ mà với con số mà bạn đang nói.

Do vậy với phương trình cụ thể này bạn cầm tấm thẻ 1 lên và nói "một" (đặt tấm thẻ 1 xuống) và nói "cộng" (cầm tấm thẻ 2 lên) và nói "hai" (đặt tấm thẻ hai xuống) và nói "bằng" (cầm tấm thẻ 3 lên) và nói "ba."

Trẻ học ý nghĩa của từ "cộng" và từ "bằng" theo cách giống hệt cách mà trẻ học ý nghĩa

của từ "của con" và "của mẹ", đó là bằng cách xem xét chúng trong hoạt động và bối cảnh cụ thể.

Làm việc này một cách nhanh chóng và tự nhiên. Xin được nhắc lại, bạn hãy thử với Bó của trẻ vài lần cho đến khi bạn cảm thấy thực sự thoải mái. Có một mẹo nhỏ mà bạn cần biết là hãy sắp xếp phương trình trước khi bạn gây được sự chú ý cho trẻ rằng bài học Toán chuẩn bị bắt đầu. Sẽ là ngu ngốc nếu mong muốn trẻ ngồi và nhìn bạn lộn tung những tấm thẻ lên để tìm được tấm thẻ mà bạn cần để tạo ra phương trình mà bạn định chỉ cho trẻ xem. Trẻ sẽ lên đi chỗ khác và trẻ nên làm thế. Thời gian của trẻ cũng rất quý giá.

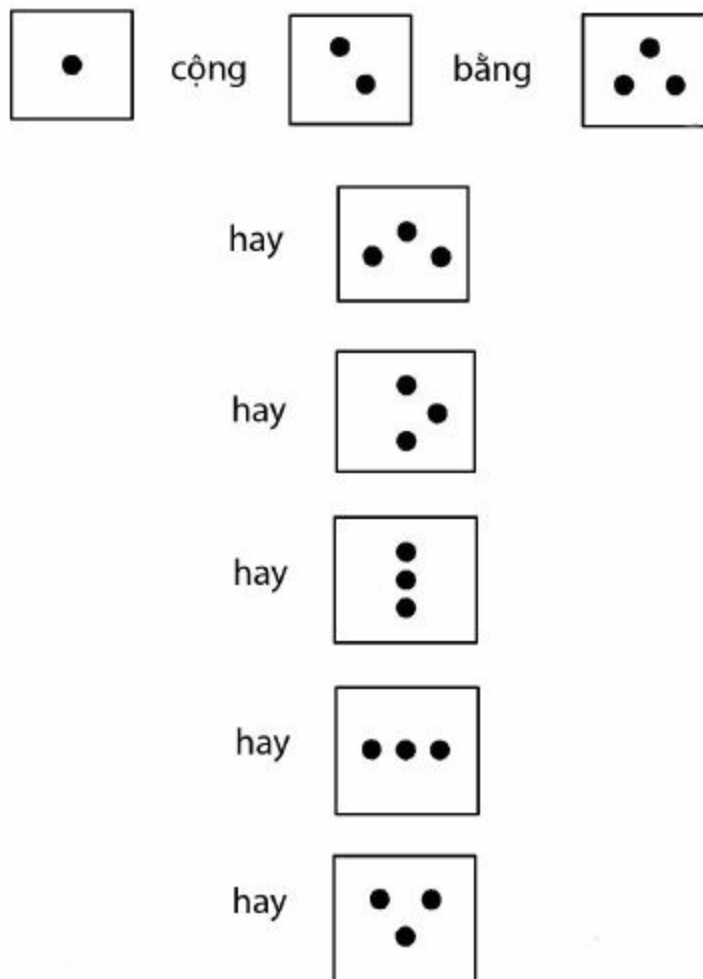
Sắp xếp những tấm thẻ phương trình cho ngày hôm sau vào *buổi tối hôm trước* để bạn có thể sẵn sàng dạy trẻ vào ngày mai. Hãy nhớ - bạn sẽ không dạy trẻ những phương trình đơn giản trong khoảng từ 1 đến 20 quá lâu, do vậy bạn sẽ sớm dạy trẻ những phương trình mà bạn không thể tính nhẩm trong đầu nên hãy luôn sẵn sàng và luôn chính xác.

Bạn sẽ chỉ mất vài giây để cho trẻ xem mỗi phương trình. Đừng có cố gắng giải thích ý nghĩa của từ "cộng" hay "bằng." Điều đó là không cần thiết bởi bạn đang làm những việc còn tốt hơn nhiều so với việc giải thích ý nghĩa của hai từ đó, bạn đang chứng minh chúng là cái gì. Trẻ sẽ nhìn thấy quy trình hơn là chỉ đơn giản là nghe về nó. Việc chỉ ra phương trình đã định nghĩa chính xác ý nghĩa của từ "cộng" và "bằng." Đó là phương pháp dạy tốt nhất.

Nếu ai đó nói: "Một cộng hai bằng ba" với một người lớn, những gì sẽ hiện ra trong đầu anh ta sẽ là $1 + 2 = 3$.

Luôn luôn nhất quán trong cách bạn nói ra các phương trình. Sử dụng cùng một từ mỗi lần. Hãy nói: "Một cộng hai bằng ba." Đừng nói: "Một với hai là ba." Khi bạn dạy trẻ thực tế, chúng sẽ suy luận ra quy luật, nhưng người lớn chúng ta cần phải nhất quán để trẻ có thể suy luận ra quy luật. Nếu chúng ta thay đổi những từ vựng mà trẻ sử dụng, trẻ sẽ có quyền tin rằng các quy luật cũng thay đổi.

Mỗi bài học nên gồm ba phương trình - không hơn. Bạn có thể làm ít hơn thế - nhưng đừng làm nhiều hơn.

Hãy nhớ, bạn luôn mong muốn giữ cho bài học đủ ngắn gọn.

Dạy trẻ ba bài học về phương trình mỗi ngày. Mỗi bài học sẽ gồm ba phương trình khác nhau, như vậy, bạn sẽ dạy trẻ *chín phương trình khác nhau trong một ngày*. Làm ơn nhớ rằng bạn không cần phải lặp lại một phương trình giống nhau hết lần này đến lần khác. Mỗi ngày, các phương trình của bạn đều sẽ là những phương trình mới.

Làm ơn tránh những mô hình có thể dự đoán được về các phương trình trong một bài học. Chẳng hạn:

$$\begin{array}{l} 1 + 2 = 3 \\ 1 + 3 = 4 \\ 1 + 5 = 6 \\ \dots \end{array}$$

Một bài học tốt hơn sẽ như thế này:

$$\begin{array}{l} 1 + 2 = 3 \\ 2 + 5 = 7 \\ 4 + 8 = 12 \end{array}$$

Hãy chỉ dạy trẻ những phép tính gồm hai bước bởi vì điều đó sẽ giúp cho bài học luôn nhiệt tình và chính xác, điều đó sẽ tốt hơn cho một đứa trẻ.

Khi sử dụng những tấm thẻ từ 1 đến 20, bạn sẽ tạo ra được 190 phép tính cộng khác nhau, do vậy đừng sợ việc bạn sẽ hết ý tưởng trong tuần đầu tiên. Bạn đã có quá đủ tài liệu để sử dụng trong tuần này rồi.

Thực tế sau hai tuần với chín phép tính cộng một ngày, đã đến lúc phải chuyển sang phép tính trừ nếu bạn không muốn trẻ không còn chú ý và quan tâm tới bài học nữa. Trẻ đã hiểu rất rõ về việc cộng thêm những dấu chấm, và giờ thì trẻ sẵn sàng để xem chúng trừ đi nhau thì như thế nào.

Quy trình mà bạn sẽ sử dụng để dạy trẻ phép trừ giống hệt như quy trình mà bạn đã sử dụng để dạy trẻ phép tính cộng. Nó cũng là phương pháp giống hệt phương pháp trẻ học tiếng Việt.

Chuẩn bị những tấm thẻ có chứa các dấu chấm của bạn bằng cách viết những phép tính khác nhau vào đằng sau tấm thẻ. Bắt đầu bằng việc nói: "Ba trừ hai bằng một." Một lần nữa bạn sẽ có ba tấm thẻ để tạo nên mỗi phương trình trong long mình và cho trẻ xem mỗi tấm thẻ khi bạn nói con số:

The image shows a visual equation: $\square - \square = \square$. The first square is empty. The second square contains two dots. The third square contains one dot. This represents the equation $3 - 2 = 1$.

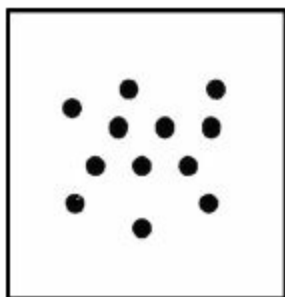
Giờ đây bạn sẽ dạy trẻ đến những con số lớn hơn 20 và bạn thậm chí đã có nhiều con số hơn để tạo nên các phép tính trừ. Bạn hoàn toàn có thể sử dụng những con số lớn hơn một cách thoải mái.

Bây giờ bạn có thể dừng việc dạy trẻ về phép tính cộng lại và sẵn sàng với những bài học về phép tính trừ. Banj sẽ dạy trẻ ba bài học về phép tính trừ một ngày, với ba phương trình mỗi bài học. Đồng thời, bạn tiếp tục với hai bộ thẻ có chứa các dấu chấm, mỗi bộ có năm thẻ trong một ngày, để có thể dạy trẻ những con số lớn hơn tới tận số 100. Điều này đồng nghĩa với việc bạn sẽ dạy trẻ tám bài học Toán ngắn trong một ngày.

CHƯƠNG TRÌNH HÀNG NGÀY

Bài 1	Thẻ chấm
Bài 2	Phép toán trừ
Bài 3	Thẻ chấm
Bài 4	Thẻ chấm
Bài 5	Phép toán trừ
Bài 6	Thẻ chấm
Bài 7	Thẻ chấm
Bài 8	Phép toán trừ
Bài 9	Thẻ chấm

Mỗi phương trình trong số các phương trình này đều có một ưu điểm tuyệt vời là trẻ có thể biết cả về số lượng:

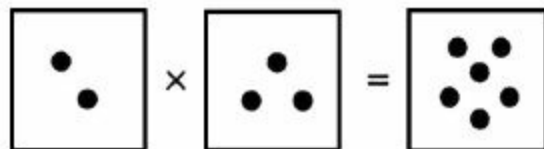
và tên của nó (mười hai) trước. Phương trình có chứa hai yếu tố làm hài lòng đứa trẻ. Thứ nhất, trẻ thích được nhìn những tám thẻ cũ mà nó đã biết và thứ hai, mặc dù trẻ đã biết hai số lượng này, giờ đây trẻ nhìn thấy rằng hai số lượng cũ của trẻ từ đi nhau sẽ tạo ra một ý tưởng mới. Điều này thực sự thú vị với trẻ. Nó mở ra một cánh cửa để hiểu được những điều kỳ diệu của toán học.

Trong suốt hai tuần tiếp theo bạn chủ yếu dạy trẻ phép toán trừ, với số lượng khoảng 126 phép toán trừ. Thẻ đã là quá nhiều. Bạn không cần phải dạy trẻ về mọi cách kết hợp có thể xảy ra. Bây giờ, đã đến lúc để chuyển sang phép tính nhân.

Phép nhân chỉ đơn giản là việc lặp đi lặp lại phép tính cộng, do vậy nó sẽ chẳng có vẻ gì là một khám phá vĩ đại với trẻ khi bạn dạy trẻ phép tính nhân. Tuy nhiên, trẻ sẽ học được nhiều hơn về ngôn ngữ của toán học và nó sẽ giúp trẻ rất nhiều.

Bởi giờ đây kho kiến thức về những tám thẻ chấm của trẻ đã phát triển từng ngày, giờ đây bạn đã thậm chí đã có nhiều số hơn để sử dụng trong các phép tính nhân. Việc này không phải là quá sớm bởi bạn sẽ cần những con số lớn hơn để có thể đưa ra câu trả lời cho các phép tính này. Chuẩn bị những tám thẻ của bạn bằng cách viết nhiều phép tính nhân hết sức có thể vào phía đằng sau mỗi tám thẻ chấm.

Sử dụng ba tấm thẻ, nói: "Hai nhân ba bằng sáu."

Trẻ sẽ học ý nghĩa của từ "nhân" theo cách chính xác với cách mà trẻ đã học các từ "cộng," "bằng," "trừ," "của con," "của mẹ," bằng cách xem xét chúng trong thực tế.

Giờ thì các bài học về phép tính trừ của bạn sẽ được thay thế bởi các bài học về phép tính nhân. Bạn sẽ thực hiện ba bài học một ngày và ba phép tính nhân trong mỗi bài học. Thực hiện chính xác theo cách mà bạn đã thực hiện với phép tính cộng và phép tính trừ. Trong lúc ấy thì hãy tiếp tục các bài học với những tấm thẻ chấm có số lượng lớn hơn nữa.

Lý tưởng nhất là trẻ chỉ nhìn thấy những *con số thật* trong những tấm thẻ chấm, và không nhìn thấy bất kỳ chữ số nào, thậm chí là 1 hoặc 2.

Hai tuần tiếp theo sẽ được dành để dạy trẻ phép tính nhân. Tiếp tục tránh những cách sắp xếp có thể dự đoán được trong các phép tính mà bạn dạy trong một bài học, chẳng hạn:

$$\begin{array}{r} 2 \times 3 = 6 \\ 2 \times 4 = 8 \\ 2 \times 5 = 10 \end{array}$$

Cách sắp xếp này sẽ có những giá trị nhất định nhưng không phải ở đây. Tại thời điểm này chúng tôi muốn trẻ tự hỏi điều gì sẽ đến tiếp theo. Câu hỏi: "Tiếp theo là gì?" là một dấu hiệu xác nhận sự chú ý của trẻ và mỗi bài học nên cung cấp cho trẻ những giải pháp mới và khác biệt cho điều kỳ diệu đó.

Bạn và trẻ đã cùng nhau chia sẻ niềm vui với việc học Toán trong khoảng chưa đầy hai tháng và bạn đã giúp trẻ nhận thức được số lượng từ 1 đến 100, phép cộng, phép trừ và phép nhân. Đó hẳn không phải là một kết quả tồi khi dành thời gian để làm việc đó và việc học ngôn ngữ toán học hẳn là rất thú vị và phiêu lưu.

Chúng tôi đã nói rằng giờ đây bạn đã hoàn thành tất cả các tấm thẻ chấm, nhưng điều đó không hoàn toàn đúng. Thực ra thì vẫn còn một tấm thẻ để dạy. Chúng tôi đã để dành nó đến tận cuối cùng bởi vì đó là một tấm thẻ đặc biệt và chắc chắn sẽ được trẻ yêu quý.

Người ta đã từng nói rằng toán học cổ phải mất tới 5000 năm để khám phá ra số 0. Cho dù đó có phải là sự thật hay không thì hẳn là bạn cũng sẽ không ngạc nhiên khi biết rằng một khi trẻ đã khám phá ra ý tưởng về mặt số lượng nó sẽ ngay nhận thức nhìn thấy nhu cầu của việc không có số lượng nào cả.

Việc cho trẻ làm quen với số lượng thức chưa thể hoàn thành nếu không có một tấm thẻ

O. Tấm thẻ này rất dễ để có thể chuẩn bị. Nó chỉ đơn giản là một tấm bìa trắng, cứng và không có một dấu chấm nào trên đó.

Tấm thẻ O sẽ liên tục được sử dụng. Giờ đây bạn sẽ sử dụng tấm thẻ O để cho trẻ xem các phép tính cộng, trừ và nhân. Chẳng hạn:

$$\begin{array}{ccc} \boxed{\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} + \boxed{} = \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} \\ \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} - \boxed{} = \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} \\ \boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} \times \boxed{} = \boxed{} \end{array}$$

Giờ đây bạn đã hoàn thành, trên thực tế, tất cả những tấm thẻ với các con số thực mà chúng ta cần. Tuy nhiên, chúng ta vẫn chưa kết thúc với việc sử dụng những tấm thẻ chấm. Chúng ta sẽ tiếp tục sử dụng chúng theo nhiều cách khác nhau để giới thiệu những khái niệm toán học mới khi chúng ta tiếp tục.

Sau hai tuần với phép nhân, đã đến lúc cần chuyển sang phép chia. Do trẻ đã hoàn thành tất cả các tấm thẻ chấm từ 0 đến 100, bạn có thể sử dụng tất cả những tấm thẻ này như một nền tảng để dạy các phép tính chia. Chuẩn bị những tấm thẻ của bạn bằng cách viết những phép tính chia vào đằng sau của càng nhiều thẻ càng tốt, trong số 100 tấm thẻ chấm của bạn. (Đây là một công việc rất tuyệt vời của các nhà toán học. Bạn có thể nhờ Bố trẻ giúp đỡ công việc này)

Bây giờ hãy nói với trẻ: "Sáu chia hai bằng ba."

$$\boxed{\begin{array}{c} \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array}} + \boxed{\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \end{array}} = \boxed{\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array}}$$

Trẻ có thể học ý nghĩa của từ "chia" theo cách giống hệt cách mà trẻ đã học tất cả những từ khác. Mỗi bài học bao gồm ba phép tính. Bạn sẽ dạy trẻ ba bài học mỗi ngày và do đó bạn sẽ hoàn thành chín phép tính mỗi ngày. Giờ đây nó sẽ cực kỳ dễ dàng cho bạn và trẻ.

Khi bạn dành hai tuần cho phép tính nhân, bạn sẽ hoàn thành toàn bộ bước hai và sẽ sẵn sàng để bắt đầu bước thứ ba trên con đường của mình.

BƯỚC 3: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

Nếu đến giờ phút này bạn vẫn cho đi rất nhiều mà không cần nhận lại gì cả, bạn đã làm việc rất tốt và bạn không hề thực hiện bất cứ một bài kiểm tra nào cả.

Chúng tôi đã nói rất nhiều về việc dạy và cũng rất nhiều về việc kiểm tra.

Lời khuyên lớn nhất của chúng tôi trong chủ đề này là đừng có kiểm tra trẻ. Những đứa trẻ đều thích được học nhưng không thích bị kiểm tra.

Vậy các bà mẹ nên làm gì? Các bà mẹ không muốn kiểm tra trẻ, họ muốn được dạy trẻ và cho trẻ mọi cơ hội để trải nghiệm niềm vui thích học tập và những thành tựu.

Do vậy, thay vì kiểm tra trẻ, các bà mẹ sẽ cung cấp những cơ hội giải quyết vấn đề.

Mục đích của một cơ hội giải quyết vấn đề là cho trẻ có đủ khả năng chứng minh những gì trẻ biết nếu trẻ muốn được làm vậy.

Đó chính xác là *sự đối lập* với việc kiểm tra.

Bây giờ thì bạn đã sẵn sàng để không kiểm tra trẻ mà chỉ dạy trẻ để trẻ biết cách giải quyết vấn đề (và bạn sẽ nhận ra rằng trẻ có thể).

Một cơ hội giải quyết vấn đề cực kỳ đơn giản là cầm lên hai tám thẻ chấm. Chẳng hạn như bạn chọn "15" và "32" và bạn cầm chúng lên và hỏi: "Đâu là ba mươi hai?"

Nếu trẻ nhìn vào tám thẻ với 32 dấu chấm và sờ vào nó, bạn sẽ vô cùng sung sướng. Nếu trẻ nhìn vào tám thẻ còn lại bạn chỉ cần nói một cách đơn giản: "Đây là 32, đúng không?" trong khi cầm tám thẻ 32 lên trước mặt trẻ.

Bạn đang hạnh phúc, đầy nhiệt huyết và thoải mái. Nếu trẻ không phản ứng lại với câu hỏi của bạn, hãy cầm tám thẻ với 32 dấu chấm lên gần với trẻ hơn và nói: "Đây là 32, đúng không?" một lần nữa theo một cách vui vẻ, đầy nhiệt huyết và thoải mái.

Kết thúc cơ hội.

Cho dù trẻ có phản ứng thế nào thì trẻ cũng chiến thắng và bạn cũng vậy, bởi mọi sự lựa chọn đều tốt và nếu bạn vui vẻ và thoải mái trẻ sẽ tham gia việc đó cùng bạn.

Những cơ hội giải quyết vấn đề có thể được bố trí ở cuối mỗi bài học về các phép tính. Việc này sẽ tạo ra một sự cân bằng hợp lý giữa việc cho đi và nhận lại trong mỗi bài học, khi mà mỗi bài học đều bắt đầu với việc bạn dạy trẻ ba phép tính và kết thúc bằng một cơ hội cho trẻ giải quyết một phép tính nếu trẻ muốn.

Bạn sẽ nhận ra rằng bạn có thể bắt đầu bằng một cách đơn giản là cho trẻ một cơ hội để lựa chọn một số khác, nhưng bạn cần nhanh chóng chuyển sang những cơ hội lựa chọn câu trả lời cho câu hỏi. Điều này sẽ hấp dẫn hơn rất nhiều đối với trẻ, và với cả bạn nữa.

Để thể hiện những cơ hội giải quyết vấn đề bạn cần ba tám thẻ giống những tám thẻ mà

bạn sẽ cần để thể hiện bất cứ phép tính nào, thêm một tấm thẻ thứ tư được sử dụng như một tấm thẻ lựa chọn. *Đừng yêu cầu trẻ nói ra câu trả lời, luôn luôn cho trẻ được lựa chọn giữa hai câu trả lời có thể đúng.* Những đứa trẻ nhỏ chưa biết nói hoặc chỉ vừa mới học nói. Những tình huống giải quyết vấn đề yêu cầu một phản ứng bằng lời sẽ rất khó nếu không nói là không thể thực hiện được với chúng. Thậm chí cả những đứa trẻ đã bắt đầu học nói cũng không thích việc trả lời bằng miệng (mà bản thân nó đã là một bài kiểm tra khác).

Hãy nhớ rằng cái mà bạn đang cố để dạy trẻ không phải là học nói, mà là học làm toán. Trẻ sẽ thấy rằng việc lựa chọn là một công việc rất vui vẻ nhưng trẻ sẽ nhanh chóng trở nên phật cáu nếu chúng ta yêu cầu nó nói.

Bây giờ thì bạn đã hoàn thành tất cả các tấm thẻ chấm trong phép cộng, phép trừ, phép nhân và phép chia ở mức độ cơ bản và bạn có thể làm cho những bài học về phép tính của mình trở nên phức tạp và đa dạng hơn. Tiếp tục với ba bài học tính toán một ngày. Tiếp tục dạy trẻ ba phép tính khác nhau trong mỗi bài học. Nhưng bây giờ bạn không cần phải cho trẻ xem cả ba tấm thẻ trong mỗi phép tính. Bây giờ thì bạn chỉ cần đưa ra tấm thẻ có chứa câu trả lời.

Nó sẽ làm cho các buổi học trở nên nhanh chóng và dễ dàng hơn. Bạn chỉ cần nói: "hai mươi hai chia cho mười một bằng hai" và đưa ra tấm thẻ "hai" khi nói câu trả lời. Chỉ đơn giản thế thôi.

Trẻ đã biết "hai mươi hai" và "mười một" do đó bạn không thực sự cần phải tiếp tục cho trẻ xem toàn bộ phép tính. Nói một cách nghiêm túc là thậm chí bạn còn không cần phải cho trẻ xem câu trả lời, nhưng chúng tôi đã nhận ra rằng sẽ hữu ích cho người lớn chúng ta khi sử dụng giáo cụ trực quan khi chúng ta dạy trẻ. Dường như trẻ cũng thích việc này.

Giờ thì các bài học tính toán sẽ được thực hiện với rất nhiều phép tính khác nhau, chẳng hạn một phép cộng, một phép trừ hay một phép chia.

Bây giờ cũng sẽ là thời điểm tốt để bắt đầu với những phép tính ba bước và xem liệu trẻ có thích chúng không. Nếu bạn hành động đủ nhanh thì khả năng lớn là trẻ sẽ thích chúng.

Hãy làm một việc đơn giản là ngồi xuống với một cái máy tính và tạo ra những phép tính gồm một, hai hoặc ba bước cho mỗi tấm thẻ và viết chúng rõ ràng vào đằng sau mỗi tấm. Một bài học thông thường lúc này sẽ là:

Phép tính	$2 \times 2 \times 3 = 12$
	$2 \times 2 \times 6 = 24$
	$2 \times 2 \times 9 = 36$
Giải phép toán:	$2 \times 2 \times 12 = ?$
	48 hay 52

Làm ơn chú ý là những bài học này sẽ tiếp tục trở nên rất, rất ngắn gọn. Giờ đây trẻ đã có chín phép tính ba bước mỗi ngày cùng với một cơ hội giải quyết vấn đề sau mỗi bài học.

Do vậy bạn đang cho trẻ câu trả lời cho ba phép tính đầu tiên trong mỗi bài học và cuối mỗi bài học, cho trẻ cơ hội được lựa chọn câu trả lời cho phép tính thứ tư nếu trẻ muốn được làm vậy.

Sau một vài tuần với những phép tính này, đã đến lúc phải thêm một chút hấp dẫn cho những bài học của bạn một lần nữa. Bây giờ bạn sẽ đưa cho trẻ một kiểu phép tính mà trẻ thích nhất trong số tất cả các kiểu phép tính mà trẻ biết.

Hãy bắt đầu tạo ra những phép tính với sự kết hợp của bốn phép tính cộng, trừ, nhân, chia. Nó sẽ giới thiệu cho trẻ hai thực tế đầy thú vị: 1) Cộng và trừ là những sự biến thiên của một phép tính độc lập, và (2) nhân và chia cũng là những sự biến thiên của một phép tính độc lập.

Kết hợp hai hàm số sẽ cho bạn một cơ hội được khám phá mô hình bằng cách tạo ra những phép tính có liên quan bởi một yếu tố chung. Chẳng hạn:

	$7 + 15 + 8 = 30$$7 + 8 + 15 = 30$$15 + 8 + 7 = 30$
hay	$4 \times 3 \times 5 = 60$$3 \times 5 \times 4 = 60$$5 \times 3 \times 7 = 60$
.	$6 \times 14 \div 2 = 42$$6 \div 2 \times 14 = 42$$14 \div 2 \times 6 = 42$

Trẻ chắc chắn sẽ tìm thấy những mô hình này và những mối quan hệ thú vị và quan trọng - cũng giống như tất cả những nhà toán học khác.

Đó là một nguyên nhân vô cùng quan trọng. Hãy cẩn thận khi kết hợp hai mối quan hệ cơ bản: phép cộng/ trừ với nhân/ chia. Kết quả của sự bất cẩn có thể sẽ là những sai sót nghiêm trọng, những sai sót có thể được tránh chỉ sau khi học cả quy tắc về trật tự của phép tính và những lý do đằng sau nó. Điều này sẽ đến với bạn sau trên con đường toán học.

Sau vài tuần, hãy thêm một bước cho các phép tính của bạn. Chẳng hạn:

$$\begin{aligned}56 + 20 - 4 - 4 &= 68 \\56 + 20 - 8 - 4 &= 64 \\56 + 20 - 16 - 4 &= 56\end{aligned}$$

Những phép tính gồm bốn bước này thực sự thú vị. Nếu bạn cảm thấy một chút khó khăn khi bắt đầu ý tưởng dạy trẻ học Toán thì giờ đây bạn nên thư giãn và thực sự thích thú với những phép tính ngày càng phức tạp này khi mà trẻ cũng thể hiện sự thích thú của chúng.

Mỗi ngày bạn càng cảm thấy thoải mái hơn với việc cho trẻ xem ba phép tính không liên quan gì tới nhau cũng như những phép tính được dạy bởi sự hiện diện của một mô hình. Chẳng hạn:

$$\begin{aligned}100 \div 5 \div 4 \div 5 &= 1 \\1 + 2 + 3 + 4 + 5 &= 15 \\80 - 40 - 20 + 60 &= 80\end{aligned}$$

Bạn sẽ ngạc nhiên với tốc độ tính toán của trẻ. Bạn cũng sẽ tự hỏi xem liệu có phải trẻ đã giải quyết chúng theo cách thức huyền bí nào đó. Khi người lớn chứng kiến cảnh những đứa trẻ 2 tuổi giải toán nhanh hơn họ, họ đưa ra các giả định theo trật tự sau:

1. Đứa trẻ đang đoán mò.
2. Đứa trẻ không thực sự nhận biết các dấu chấm mà thay vào đó nó thực sự nhận ra mô hình mà chúng thể hiện. (Vô nghĩa. Trẻ sẽ nhận ra số người đứng trong một nhóm, và ai có thể giữ những người đó trong một mô hình? Bên cạnh đó, tại sao bạn không thể nhận ra mô hình 75 trong tám thẻ chấm bảy mươi lăm, thứ mà trẻ có thể nhận ra chỉ qua một cái liếc mắt?)
3. Trẻ làm một trò ảo thuật nào đó. (Khi bạn dạy trẻ, bạn có làm trò ảo thuật gì không?)
4. Đứa trẻ là một vị thần. (Xin lỗi nhưng nó không phải là một vị thần. Nó chỉ là một người có khả năng siêu phàm trong việc học về các dữ liệu. Chúng ta nên viết một cuốn sách có tên *Làm thế nào để biến trẻ thành một vị thần* bởi nó sẽ tốt hơn nhiều so với những cuốn sách mà chúng tôi đang viết. Thật đen đủi là chúng tôi không biết làm cách nào để biến một đứa trẻ thành một vị thần.)

Giờ thì mọi thứ đều có giới hạn. Bạn có thể đi theo rất nhiều hướng khác nhau với việc giải quyết vấn đề và cơ hội lớn là trẻ sẽ luôn sẵn sàng đi theo bạn đến bất cứ nơi nào bạn quyết định đến.

Với những bà mẹ muốn được truyền thêm cảm hứng chúng tôi có thêm những ý tưởng sau:

1. Dãy số
2. Lớn hơn và nhỏ hơn
3. Đẳng thức và bất đẳng thức
4. Đặc điểm của các con số
5. Phân số
6. Đại số đơn giản

Chúng tôi không thể nhắc đến tất cả các vấn đề trên trong khuôn khổ cuốn sách này. Tuy nhiên, bạn có thể tìm hiểu chi tiết trong cuốn *Dạy trẻ làm toán*.

Tất cả những vấn đề trên có thể được dạy bằng cách sử dụng những tấm thẻ chấm và trên thực tế nên được dạy bằng những tấm thẻ chấm bởi bằng cách này trẻ sẽ nhìn thấy thực tế của những gì đang xảy ra với những số lượng thật thay vì học cách thao tác với những biểu tượng như người lớn chúng ta đã được dạy.

BƯỚC 4: NHẬN BIẾT CHỮ SỐ

Bước này dễ đến mức buồn cười. Giờ chúng ta có thể bắt đầu quy trình dạy những chữ số hoặc biểu tượng thể hiện những giá trị hoặc số lượng thật mà trẻ đã biết rất rõ.

Bạn sẽ cần phải tạo ra một bộ thẻ số cho trẻ. Sẽ là tốt nhất nếu làm một bộ hoàn chỉnh gồm những tấm thẻ số từ một đến một trăm. Bạn nên sử dụng những tấm thẻ có kích thước 28 cm x 28 cm và những chữ số nên được viết bằng bút dạ bảng màu đỏ, nét to. Một lần nữa, bạn muốn tạo ra những chữ số rất lớn - 15 cm chiều cao và 7,5 cm chiều rộng. Bạn nhớ viết nét đủ đậm để chữ số trông rõ ràng hơn.

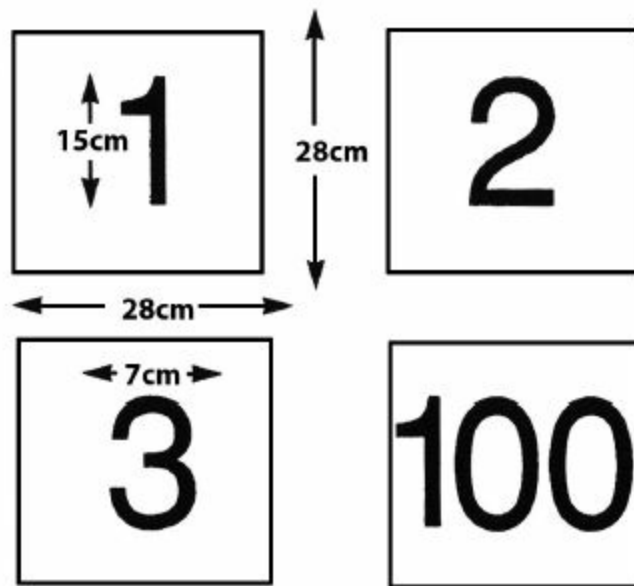
Hãy luôn nhất quán trong cách viết. Trẻ cần thông tin hình ảnh nhất quán và đáng tin. Điều này sẽ giúp trẻ rất nhiều.

Luôn luôn viết tên những tài liệu của bạn ở phía trên, bên tay trái. Nếu bạn làm việc này bạn sẽ luôn luôn biết rằng bạn đang giới thiệu cho trẻ xem đúng chiều.

Đây không phải là một điều cần tính đến với những tấm thẻ chấm bởi vì bạn đã làm chúng để thể hiện số lượng do đó chúng không có phía trên bên tay phải hay phía dưới. Trên thực tế bạn muốn cho trẻ xem những tấm thẻ này ở bất cứ chiều nào - đó là lý do tại sao ở phía sau của những tấm thẻ chấm bạn đã viết lên cả bốn góc, chứ không phải chỉ góc phía trên bên tay trái.

Mặt sau của những tấm thẻ chữ số, viết chữ số ở góc trên bên tay trái. Bạn có thể viết với bất cứ kích thước nào, miễn là bạn có thể dễ dàng nhìn và đọc. Bạn có thể sử dụng bút chì hoặc bút bi để làm việc này.

Những tấm thẻ chữ số của bạn nên như thế này:

Đôi khi các bà mẹ bỗng nổi hứng và sử dụng khuôn tô để tạo ra những tấm thẻ của họ. Việc này sẽ giúp tạo ra những tấm thẻ chữ số đẹp, tuy nhiên, bạn sẽ mất rất nhiều thời gian cho việc này. Hãy nhớ, thời gian của bạn cũng vô cùng quý giá.

Rõ ràng và dễ đọc quan trọng hơn sự hoàn hảo rất nhiều. Thường thì các bà mẹ nhận ra rằng những ông bố có thể tạo ra những tấm thẻ rất đẹp và rằng họ đánh giá cao sự giúp đỡ của các ông bố trong chương trình dạy trẻ học Toán.

Ở giai đoạn này trong chương trình hàng ngày của bạn, bạn đang dạy ba bài học tính toán một ngày và một cơ hội giải quyết vấn đề cuối mỗi bài học, nhưng bạn còn rất nhiều thời gian trống để dạy trẻ những tấm thẻ số. Giờ thì bạn sẽ dạy trẻ những tấm thẻ số theo cách chính xác với cách mà bạn đã sử dụng để dạy trẻ những tấm thẻ chấm vài tháng trước.

Bạn sẽ có hai bộ thẻ chữ số với năm tấm thẻ mỗi bộ. Bắt đầu với 1 đến 5 và 6 đến 10. *Bạn có thể cho trẻ xem theo thứ tự trong lần đầu nhưng sau đó luôn luôn trao đổi vị trí các tấm thẻ để trẻ không thể đoán trước được.* Cũng như trước, mỗi ngày hãy loại đi hai tấm thẻ số nhỏ nhất và thêm vào hai tấm thẻ tiếp theo. Hãy chắc chắn rằng mỗi bộ thẻ mà bạn cho trẻ xem có một tấm thẻ mới mỗi ngày thay vì một bộ có hai tấm thẻ mới còn một bộ thì chả có tấm nào.

Hãy dạy trẻ mỗi bộ thẻ ba lần một ngày. Làm ơn nhớ rằng trẻ sẽ học những tấm thẻ này vô cùng nhanh, do đó hãy luôn chuẩn bị tinh thần để dạy nhanh hơn nếu cần. Nếu bạn nhận thấy bạn đang mất sự quan tâm chú ý của trẻ, hãy đẩy nhanh tốc độ giới thiệu những tài liệu mới. Thay vì loại ra hai tấm thẻ một ngày, hãy loại ra ba hoặc thậm chí là bốn tấm và thêm vào ba hoặc bốn tấm khác. Lúc này bạn có thể nhận thấy rằng ba lần một ngày có thể là hơi nhiều. Nếu trẻ tỏ ra chú ý trong hai bài học đầu tiên mỗi ngày nhưng lại thường muốn lên đi đâu đó trong bài học thứ ba, hãy giảm số bài học xuống còn hai bài một ngày.

Bạn cần luôn luôn để ý tới sự chú ý, quan tâm và lòng nhiệt tình của trẻ. Những yếu tố

này khi được quan sát cẩn thận sẽ là những công cụ vô giá để định hướng và định hướng lại chương trình hàng ngày của trẻ cho phù hợp với nhu cầu của trẻ khi trẻ thay đổi và phát triển.

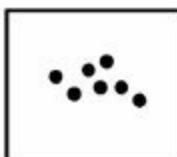
Thông thường thì bạn sẽ không mất quá 50 ngày để hoàn thành tất cả các chữ số từ 0 đến 100. Khả năng lớn là bạn sẽ mất ít hơn 50 ngày rất nhiều.

Một khi bạn đã dạy trẻ xong số 100 bạn hoàn toàn có thể dạy trẻ rất nhiều các số khác. Trẻ sẽ rất sung sướng khi được nhìn các số 200, 300, 400, 500 và 1000. Sau đó hãy quay trở lại và dạy trẻ những con số như 210, 325, 450, 586 và 1830. Đừng buộc mình phải dạy trẻ tất cả các số trên đời. Nó sẽ làm trẻ thấy vô cùng tẻ nhạt. Bạn đã dạy trẻ nền tảng của việc nhận thức được các chữ số bằng cách dạy trẻ từ 0 đến 100. Bây giờ hãy sẵn sàng với những trải nghiệm khó khăn và mới mẻ hơn về các chữ số.

Khi bạn đã dạy trẻ từ 0 đến 20, đã đến lúc nên bắt đầu một bước bắc cầu bằng cách liên hệ giữa biểu tượng và các dấu chấm. Có vô số cách để làm việc này. Một trong số những cách dễ nhất là quay trở lại với đẳng thức, bất đẳng thức, lớn hơn, nhỏ hơn và nhớ sử dụng các tấm thẻ chấm và thẻ chữ số cùng với nhau.

Lấy tấm thẻ chấm 10 và đặt nó xuống sàn. Sau đó đặt dấu "không bằng" (#) rồi lấy tấm thẻ chữ số 35, và nói: "Mười không bằng ba mươi lăm." Ngoài các dấu "bằng" và "không bằng," hãy sử dụng các ký hiệu "lớn hơn" (>) và "nhỏ hơn" (<).

Một bài học có thể như sau:

12	>	
	=	12
0	<	

Khi dạy các tấm thẻ chữ số, bạn hãy chơi trò này với càng nhiều những tấm thẻ chấm và thẻ chữ số càng tốt khi bạn có thời gian và sẵn sàng chơi. Trẻ cũng thích được tham gia và lựa chọn sự kết hợp của riêng mình sử dụng những tấm thẻ chấm và thẻ chữ số.

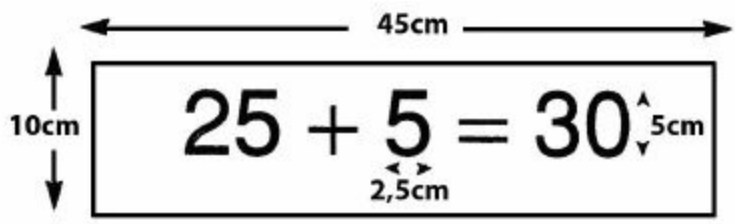
Học các chữ số là một bước rất đơn giản với trẻ. Hãy dạy trẻ thật nhanh và đầy hào hứng do đó bạn có thể nhanh chóng chuyển được sang bước thứ năm.

BƯỚC 5: PHƯƠNG TRÌNH VỚI CÁC CHỮ SỐ

Bước 5 thực ra là sự lặp lại của tất cả các bước trước. Nó tóm tắt lại toàn bộ quy trình của phép cộng, trừ, nhân chia, dãy, đẳng thức, bất đẳng thức, lớn hơn, nhỏ hơn, bình phương, phân số và đại số học đơn giản.

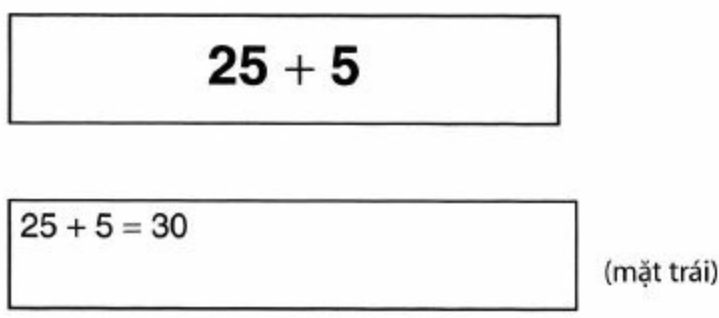
Bây giờ bạn sẽ cần những tấm bìa cứng có kích thước 45 cm chiều dài và 10 cm chiều rộng. Những tấm thẻ này sẽ được sử dụng để tạo ra những phương trình sử dụng chữ số. Lúc này thay vì sử dụng bút dạ bảng màu đỏ bạn nên chuyển sang sử dụng bút dạ bảng màu đen. Các chữ số giờ đây sẽ được viết với kích thước nhỏ hơn trước kia và màu đen có độ tương phản tốt hơn so với màu đỏ với những con số nhỏ hơn này. Các chữ số của bạn nên cao 5 cm và rộng 2.5 cm.

Tấm thẻ đầu tiên của bạn nên trông như thế này:

Bây giờ hãy quay trở lại bước 2 và theo sát những hướng dẫn, chỉ khác một điều là bạn sẽ sử dụng các tấm thẻ có chữ số thay vì các tấm thẻ chấm. Khi bạn hoàn thành bước 2 hãy tiếp tục với bước 3.

Với bước 3 bạn sẽ cần phải tạo ra một số tài liệu phù hợp với các cơ hội giải quyết vấn đề. Bây giờ hãy tạo ra một số lượng nhất định những tấm thẻ để sử dụng và nhớ rằng những tấm thẻ đó phải không có câu trả lời trên đó. Một lần nữa hãy sử dụng những tấm thẻ chữ số đơn lẻ để cung cấp cho trẻ với những cơ hội để lựa chọn. Sẽ rất hữu ích khi bạn luôn luôn viết câu trả lời đúng trên góc trên cùng bên tay trái của những tấm thẻ giải quyết vấn đề cùng với bản thân vấn đề, do vậy bạn sẽ không bao giờ gặp phải tình trạng không biết câu trả lời thực sự là gì.

Dưới đây là một số ví dụ về những tài liệu mà bạn sẽ sử dụng trong bước này:

Phương trình với phép tính trừ

$$30 - 12 = 18$$

$$92 - 2 - 10 = 80$$

$$100 - 23 - 70 \neq 0$$

Phương trình với phép tính nhân

$$3 \times 5 = 15$$

$$14 \times 2 \times 3 = 84$$

$$15 \times 3 \times 2 \times 5 \neq 45$$

Phương trình với phép tính chia

$$76 \div 38 = 2$$

$$192 \div 6 \div 8 = 4$$

$$84 \div 28 = 3$$

Hãy tiếp tục sử dụng những chữ số có độ cao 5 cm đủ lâu để chắc chắn rằng trẻ hoàn toàn thoải mái với chúng. Khi phần này trong chương trình của bạn chạy trôi chảy, bạn có thể bắt đầu làm cho những con số trở nên. Việc này cần phải được làm từ từ từng bước một. Nếu bạn khiến cho các con số trở nên quá nhỏ quá nhanh, bạn sẽ làm mất sự chú ý và quan tâm của trẻ.

Khi bạn từ từ giảm kích thước của các chữ số xuống 2,5 cm hoặc nhỏ hơn, bạn sẽ có nhiều chỗ trống hơn để viết những phương trình dài và phức tạp hơn. Tại thời điểm này trẻ có thể mong muốn được lựa chọn chữ số và các dấu toán tử và tự tạo ra những phương trình của riêng trẻ để bạn trả lời. Hãy luôn cầm máy tính trong tay - bạn sẽ cần nó.

Tóm lại

Khi bạn và trẻ đã hoàn thành năm bước trên, trẻ sẽ có được cái nhìn cơ bản về thế giới đầy thú vị của số học. Trẻ sẽ làm chủ được bốn sự thật cơ bản nhưng vô cùng quan trọng trong toán học.

Đầu tiên, trẻ sẽ học được về số lượng. Thực tế là trẻ sẽ có đủ khả năng phân biệt được sự khác nhau giữa rất nhiều những số lượng khác nhau.

Thứ hai, trẻ sẽ học được cách để đặt những số lượng đó vào cùng với nhau hoặc tách các số lượng đó riêng ra. Trẻ sẽ nhìn thấy hàng trăm sự kết hợp và phép hoán vị khác nhau của số lượng.

Thứ ba, trẻ sẽ học được rằng có những kí hiệu mà chúng ta có thể sử dụng để thể hiện các số lượng thực tế và cách để đọc những ký hiệu đó.

Và cuối cùng, cũng là quan trọng nhất, trẻ sẽ biết được sự khác nhau giữa số lượng thực tế và các ký hiệu được lựa chọn để thể hiện những số lượng đó.

Số học sẽ là sự kết thúc của việc khởi đầu cho trẻ bởi giờ đây trẻ có thể dễ dàng và vui vẻ

có đủ khả năng để thực hiện một bước nhảy vọt từ số học cơ bản đến một thế giới thú vị và sáng tạo hơn rất nhiều của toán học. Đây là một thế giới của việc suy nghĩ, lập luận và logic: không đơn thuần là những tính toán có thể dự đoán được mà là những cuộc phiêu lưu thực sự đến nơi mà những điều mới mẻ luôn luôn được khám phá.

Điều kỳ diệu nằm trong trẻ và... nằm trong bạn

Chỉ có hai thứ mà chúng ta có thể cho trẻ, một là nguồn cội và hai là sự chờ che.

HODDING CARTER

Phần quan trọng nhất của việc tăng cường trí thông minh cho trẻ là các bậc cha mẹ biết được trẻ thực sự là ai và trẻ có thể trở thành ai.

Giờ đây bạn cũng đã học được những chi tiết cơ bản về cách dạy trẻ. Nhưng - hãy thận trọng - loài người đánh giá cao các công cụ. Chúng ta thích "bí quyết sản xuất." Trên thực tế, chúng ta tự hào về bản thân và những bí quyết của chúng ta. Nhưng đôi khi chúng ta lại đặt "bí quyết sản xuất" trước "lý do sản xuất" về mức độ quan trọng. Chúng ta không nên làm thế.

Những nguyên tắc phát triển của bộ não và lý do nó phát triển theo cách đó quan trọng hơn rất nhiều so với những công cụ hay "bí quyết sản xuất".

Không có điều kỳ diệu nào trong các công cụ.

Điều kỳ diệu nằm ở trẻ.

Đừng có quá yêu thích các công cụ.

Thay vào đó hãy chắc chắn là bạn đã hiểu được cách thức bộ não phát triển và lý do nó phát triển theo cái cách mà nó đang phát triển.

Điều đó quan trọng hơn rất nhiều.

Nếu bạn *chỉ* học công cụ, cho dù bạn có học tốt đến mức nào, bạn cũng không thể đảm bảo chắc chắn mình sẽ hiểu được những nguyên tắc và triết lý mà bạn nhận được. Trong một hoàn cảnh nhất định, bạn sẽ sử dụng các công cụ mà không đem lại hiệu quả gì.

Khi thời gian trôi đi và bạn bắt đầu quên những công cụ, kiến thức của bạn sẽ giảm sút và bạn sẽ biết ít hơn rất nhiều.

Nói cách khác, nếu bạn thực sự hiểu những gì bạn đang làm và tại sao bạn lại đang làm những việc đó, kiến thức của bạn sẽ có những bước phát triển nhảy vọt và cuối cùng bạn sẽ có đủ khả năng khám phá ra ngày càng nhiều công cụ và thậm chí là những công cụ tốt hơn những gì chúng tôi đã dạy bạn trong cuốn sách này.

Chúng tôi đã dành rất nhiều năm để phát triển những công cụ này và chúng rất tốt. Điều quan trọng nhất là, chúng đã hoạt động và hoạt động rất tốt. Nhưng có một điều mà bạn

không bao giờ được quên:

Điều kỳ diệu không nằm ở các công cụ; điều kỳ diệu nằm trong trẻ. Điều kỳ diệu nằm trong bộ não lạ thường của trẻ. Điều kỳ diệu nằm trong bạn.

Một nhân viên của Viện trong chuyến bay từ Sydney sang San Fransisco đã ngồi cạnh một bà mẹ trẻ, tràn trề nhiệt huyết về một trải nghiệm thú vị của bà. Anh đã lắng nghe một cách đầy vui sướng khi người mẹ trẻ kể cho anh nghe về một khóa học tuyệt vời mà cô đã tham gia ở Philadelphia, khóa học mang tên *Tăng cường trí thông minh cho trẻ*.

Khi cô dừng lại một chút, anh hỏi: "Thế những thứ đó có hiệu quả không?"

Cô trả lời: "Tất nhiên là chúng có hiệu quả rồi."

"Tức là cô đã thực sự dạy con gái của mình đọc, làm toán và tất cả những điều đó."

"Đúng, một chút," cô phản hồi: "Điều đó thật tuyệt vời, nhưng đó không phải là điều quan trọng nhất."

"Ồ, thế điều quan trọng nhất là gì?" anh hỏi.

"Mối quan hệ của mẹ con tôi đã thay đổi và nó sẽ thay đổi theo chiều hướng tích cực."

"Thật vậy sao?"

"Tất nhiên là thế rồi. Tôi luôn luôn yêu con bé và bây giờ tôi đã yêu nó hơn rất nhiều bởi giờ đây tôi tôn trọng và hiểu nó hơn. Tôi đã hiểu được trọn vẹn tầm quan trọng của điều kỳ diệu theo cách mà tôi chưa bao giờ hiểu được trước đây.

Bây giờ chúng tôi yêu quý và tôn trọng lẫn nhau hơn rất nhiều, đến mức tôi không thể tin được. Kết quả là, tôi nói chuyện với con gái của mình và đối xử với nó theo cách khác hoàn toàn với cách mà tôi đã làm trước kia."

Người mẹ này biết điều kỳ diệu nằm trong chính con của cô.

Chúng tôi, những người làm cha làm mẹ, là những gì tốt nhất mà tạo hóa đã ban cho trẻ, nhưng chúng ta đã, trong nửa thế kỷ trước, bị ép phải làm một số điều kỳ lạ.

Chúng ta rất yêu lũ trẻ, bởi vậy chúng ta kiên nhẫn chịu đựng tất cả những cái tã lót, mũi dãi bắn thiu, với nỗi khiếp sợ tạm thời khi để lạc mất chúng trong vài giây, khi những cơn sốt có vẻ như chỉ xảy ra vào lúc 2 giờ sáng, những chuyến đi cấp cứu đến bệnh viện và tất cả những gì có thể đến với chúng ta khi chúng ta làm cha, làm mẹ với tình yêu lớn dành cho bọn trẻ.

Nhưng khi đến lúc giới thiệu chúng với tất cả những gì đẹp đẽ nhất trên thế giới - mọi thứ đẹp đẽ đã được chúng ta viết bằng ngôn ngữ của mình, tất cả những kiệt tác đã từng được vẽ, những bản nhạc đã từng được viết, những tác phẩm điêu khắc đã từng được chạm,

khắc - chúng ta đợi cho đến tận khi chúng sáu tuổi, khi mọi thứ đã quá muộn, và rồi sau đó buồn thảm chuyển cơ hội hấp dẫn đó cho một người lạ mà chúng ta gọi là giáo viên, người thường xuyên nghĩ rằng đó không phải là một cơ hội tuyệt vời.

Chúng ta đã lỡ mất điều kỳ diệu được sinh ra khi bố, mẹ và trẻ học cùng với nhau. Đó thực sự là một nhóm học tập kỳ diệu nhất trên thế giới.

Đôi khi chúng ta bị ép buộc phải làm những việc quá ư là kỳ lạ.

Điều kỳ lạ của mọi đứa trẻ đều tiềm ẩn trong mỗi đứa trẻ. Nếu chúng ta đủ sáng suốt để nhận ra và ủng hộ/ chăm sóc nó, điều kỳ diệu đó sẽ ở cùng trẻ trong suốt phần còn lại của cuộc sống. Nếu chúng ta tôn trọng điều kỳ diệu - chúng ta sẽ thành một phần của nó.

Tất cả các bậc cha mẹ đều đã từng trải nghiệm cảm giác lạ lẫm và kinh ngạc khi nhìn chăm chăm vào đứa con mới sinh của chính họ.

Tất cả các ông bố bà mẹ đều biết điều kỳ diệu đó.

Điều kỳ diệu không nằm trong các tấm thẻ hay trong cái bút dạ bảng màu đỏ, không nằm trong các dấu chấm mà cũng chẳng ở hệ thống trường học. Điều kỳ diệu thậm chí cũng không nằm ở Viện Nghiên cứu Thành tựu và Tiềm năng Con người.

Điều kỳ diệu nằm trong con bạn. Trẻ có bộ não đặc biệt của riêng nó với những điều kỳ diệu, không giống bất cứ điều kỳ diệu nào mà bạn đã nhìn thấy trước kia.

Hãy tìm điều kỳ diệu đó và cho trẻ điều kỳ diệu của bạn.

Nếu cuốn sách này cung cấp cho một bà mẹ sự tôn trọng sâu sắc và mới mẻ dành cho con cái họ, nó đã thành công. Chính điều này sẽ mang đến một sự thay đổi quan trọng và mạnh mẽ cho mọi bà mẹ và mọi đứa trẻ trên đời.

Đó là tất cả những gì liên quan đến cuộc Cách mạng Mềm.

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

"(1) Sinh thường là quá trình cả mẹ và bé đều phải nỗ lực hết sức. Người mẹ dùng lực nhờ cơn co tự nhiên của tử cung, trẻ cũng không ngừng điều chỉnh tư thế và phương hướng để tìm lối ra. Lúc ra đời, thai nhi ép cằm dưới vào ngực, cơ thể cuộn lại để đi xuống xương chậu. Vì đi qua một đường dài và hẹp, phần đầu của thai nhi sẽ căn cứ theo hình dáng xương chậu của mẹ để nhanh chóng thay đổi, và nỗ lực chui ra qua đường âm đạo của mẹ. Hiện tượng thần kì này được gọi là “sự đổi ngôi thai”. Có một số em bé mới sinh vùng đầu có những vết tụ máu, đó là vết thương do trong quá trình chuyển dạ đầu em bé va phải khung xương chậu của mẹ."

"Khác với các dịch vụ chăm sóc khách hàng thụ động, cross-sell hay up-sell là cách chăm sóc và bán hàng thông qua việc xây dựng mối quan hệ với khách hàng, giới thiệu các sản phẩm mới và thực hiện các chiến dịch ưu đãi. Mục đích của những chiến lược này nhằm tăng doanh số bán hàng."

"Audrey Hepburn (1929 – 1993): diễn viên điện ảnh huyền thoại Mỹ của thập niên 1950-1960."

"Charlie Munger: Cựu giám đốc CapCities và Don Graham, Giám đốc điều hành của Washington Postco, phó chủ tịch Berkshire Hathaway"

"Alpha Books đã xuất bản bộ sách này gồm Để xây dựng doanh nghiệp hiệu quả và Để trở thành nhà quản lý hiệu quả, NXB Lao động - Xã hội, 2007."

"TiVo: dịch vụ truyền hình kỹ thuật số cho video, có khả năng thu, tạm ngừng hay phát lại dễ dàng các chương trình trực tiếp trên ti-vi."

"1. Tên đầy đủ là The Phi Beta Kappa Society: Hiệp hội học thuật được coi là danh giá nhất nước Mỹ thành lập năm 1776 tại trường Đại học William and Mary."

"1. Thuật ngữ trong khúc côn cầu: cản đối phương bằng cách lấy thân mình đẩy ngã đối phương xuống mặt băng."

"1. Wladziu Valentino Liberace (1919-1987) là một nghệ sĩ piano, đồng thời từng là ngôi sao giải trí có thu nhập cao nhất thế giới hồi những năm 1960-1970. Ông cũng là một trong những ngôi sao bị nghi ngờ về giới tính nhiều nhất."

"2. RuPaul Andre Charles (sinh năm 1960) là một diễn viên, người mẫu, nhạc sĩ, người chuyên diễn vai phụ nữ nổi tiếng của Mỹ. Ông rất nổi tiếng, đặc biệt trong cộng đồng người đồng tính."

"3. Đường có hàm lượng calo thấp, dành cho người cần giảm béo hoặc bị tiểu đường."

"1. Haystack Rock là bãi đá nguyên khối cao 72 mét ở bờ biển Oregon, là bãi đá biển cao thứ ba trên thế giới."

"2. Chết trong loạt truyện về Siêu nhân. Siêu nhân bị mất sức mạnh khi tới gần chất này."

"3. Nhân vật trong loạt truyện trinh thám cho thiếu niên của nhà văn Mỹ Adward Stratemeyer (1862-1930)."

"1. Những so sánh dựa theo logo từng câu lạc bộ."

"2. Nguyên văn: “Wanna ride the Zamboni” tên một bài hát mà fan khúc quân cầu nào cũng biết. Ở đây, John có ý giễu cợt Georgeanne vẫn thèm khát anh."

"1. Kahlúa: Một loại rượu có hương cà phê nổi tiếng của Mexico."

"1. Nguyên văn I love Hugh, nghe gần giống như I love you - Mình yêu cậu, nên Georgeanne mới đáp lại như vậy."

"1. Chỉ Bob Ross, người dẫn chương trình The Joy of Painting (Niềm vui vẽ tranh) trên kênh PBS của Mỹ, nổi tiếng với chất giọng nhẹ nhàng và kiểu tóc xoăn xù."

"2. Cầu thủ khúc côn cầu người Canada hiện đang chơi cho đội Phoenix Coyotes trong giải Khúc côn cầu Nhà nghề Quốc gia. Special Ed (Ed đặc biệt) là biệt danh của anh."

"1. Một loại màn hình điện tử lớn của hãng Sony được lắp đặt chủ yếu ở các sân vận động thể thao hoặc các sân khấu biểu diễn ca nhạc."

"1. Loại đồ bạc sang trọng với rất nhiều họa tiết trang trí cầu kỳ, thường là họa tiết hoa, lá, quả, đường

diềm v.v. lấy cảm hứng từ nghệ thuật thời Phục Hưng."

"2. Trong bộ phim này, Blanche DuBois là một cô gái miền Nam nuôi trong mình ảo tưởng lớn về cuộc sống và dự vọng. Chồng chết, cô qua lại với nhiều loại đàn ông, nhưng đằng sau những mối tình chớp nhoáng ấy là một Blanche mong manh và dễ bị tổn thương. .sup"

"3. Chồng của Stella, em gái của Blanche, là Stanley Kowalsky."

"4. Tên đầy đủ là Los Angeles Kings, một trong các đội khúc côn cầu của giải NHL."

"5. Nguyên bản món rượu whisky rẻ tiền ở ngay trước đó là redest, từ tiếng lóng, vừa là rượu whisky rẻ tiền, vừa có nghĩa là chuyến bay đêm."

"1. Mark Spitz (10/2/1950) là vận động viên bơi lội xuất sắc người Mỹ từng được trao danh hiệu Vận động viên bơi lội Thế giới của Năm trong các năm 1969, 1971 và 1972."

"1. Fiesta San Antonio (hay còn được gọi là Fiesta) là lễ hội được tổ chức vào mùa xuân hàng năm tại San Antonio, Texas. Lễ hội tổ chức lần đầu vào cuối những năm 1800 để tưởng nhớ những vị anh hùng đấu tranh trong cuộc chiến Alamo và San Jacinto."

"2. Tòa biệt thự là nhà của Hugh Hefner, người sáng lập ra tạp chí Playboy. Đây nổi tiếng là nơi diễn ra những bữa tiệc xa hoa do Hefner tổ chức."

"1. Nguyên bản là meatballs (thịt viên) phát âm nghe hao hao my balls (tinh hoàn của tôi)."

"2. Nhân vật mù trộm chó độc ác trong Một trăm lẻ một chú chó đốm."

"1. Một chương trình truyền hình hành động phiêu lưu của Mỹ."

"1. Lễ trưởng thành của người Do Thái."

"2. Kiểu váy liền thân có phần trên được giữ lại bằng dải vòng qua gáy, để lộ vai và lưng."

"3. Tên gọi đầy đủ là National Organization for Women, Tổ chức Phụ nữ Quốc gia. Tổ chức này được thành lập tại Mỹ năm 1966 với mục đích đưa phụ nữ Mỹ hòa nhập hoàn toàn vào đời sống xã hội chính yếu của nước Mỹ."

"4. Tên gọi khác của thành phố Philadelphia."

"1. Nguyên văn: Miss January. Tạp chí Playboy thường có cuộc bình chọn người đẹp theo từng tháng. Miss January là một danh hiệu như vậy, và thường được dùng để chỉ các cô gái đẹp một cách gợi cảm."

"1 Kanji (cách gọi khác: chữ Hán Nhật) là chữ Hán được sử dụng trong tiếng Nhật."

"1 Betsy Ross (1752 – 1836): Ông được nhiều người biết đến với vai trò là người thiết kế ra lá cờ đầu tiên của nước Mỹ nhưng chưa có bằng chứng lịch sử nào chứng minh điều này."

"1 Pound: Đơn vị trọng lượng theo hệ thống đo lường Anh - Mỹ (1pound = 0,45 kg)."

"2 David Krech (1909 - 1977): Nhà tâm lý học thực nghiệm người Mỹ gốc Nga."

"(1) Những người mẹ chuyên nghiệp toàn thời gian là những người mẹ có được may mắn dành toàn bộ thời gian chăm sóc con cái của mình và những người mẹ có mong muốn làm được điều đó."

"(2) Xem chương Hàng triệu kết nối trong 30 giây để hiểu thêm về con số hơn ba triệu sáu trăm ngàn. Bạn không nên đọc ngay bây giờ, hãy đợi cho đến khi bạn đọc đến chương đó."

"(1) Franklin Roosevelt (1882 - 1945): là tổng thống thứ 32 của Mỹ."

"(2) Chỉ bốn vị Tổng thống có công lao to lớn trong việc khai sinh ra Hợp chủng quốc Hoa Kỳ là: George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt, Abraham Lincoln."

"(1) Bowling (còn gọi là Bóng gỗ) là một trò chơi giải trí mà mỗi người chơi ném một quả bóng nặng cho chạy trên một đường băng dài, phẳng để làm đổ chai gỗ đứng ở cuối đường với mục đích làm sao chỉ ít lần ném nhất mà làm đổ tất cả chai gỗ."

"Cách chơi chữ của tác giả "Dương lê" ở đây có nghĩa là những người hâm mộ Giang Hạo Dương."

"Một nhân vật trong truyện Tây Du Ký, vốn là một sợi chỉ trong cái tim đèn nằm trên bàn của Phật tổ, một ngày kia trốn xuống trần thế. Nàng mang theo Tử Thanh Bảo Kiếm và tuyên bố ai mà rút được

thanh kiếm khỏi bao thì nàng sẽ lấy làm chồng."

"Xuất phát từ ý nghĩa "Mỗi một người đàn ông đều quen hai thiếu nữ Hồng và Bạch vốn xinh đẹp yêu kiều, lấy Hồng rồi lâu dần lâu dần Hồng biến thành nốt đỏ lưu lại khi bị muỗi đốt, còn Bạch vẫn là ánh trắng sáng ngời; lấy Bạch rồi, lâu dần lâu dần Bạch biến thành hạt cơm dính trên áo, còn Hồng lại như nốt ruồi son kiều sa trên ngực".

"Ương ca: Một điệu nhạc dân gian của Trung Quốc."

"Trương Quốc Vinh: Diễn viên nổi tiếng Trung Quốc những năm 90, qua đời từ khi còn trẻ, nổi tiếng với phim "Bá Vương biệt Cơ".

"Nữ huân: một thể loại sách thuộc mảng giáo dục gia đình dành cho phụ nữ thời cổ."

"Bốn đám cưới và một đám ma: Bộ phim của đạo diễn Mike Newell, kể về Charles cùng nhóm bạn chuyên làm phù dâu, phù rể cho các đám cưới. Anh gặp Carrie trong một đám cưới như thế và ngay lập tức phải lòng cô. Tuy nhiên, vì do dự, hoài nghi trước tình yêu sét đánh này mà anh bỏ lỡ cơ hội cưới Carrie - người mà sau này anh mới nhận ra là tình yêu đích thực bấy lâu nay anh tìm kiếm..."

"Lý Tầm Hoan là một nhân vật hiệp khách lãng tử do nhà văn Cổ Long xây dựng nên trong bộ truyện "Đa tình kiếm khách, vô tình kiếm" của ông. Lý Tầm Hoan dưới ngòi bút của Cổ Long là một gã thanh niên học rất giỏi, từng đỗ Thám hoa, tinh thông võ nghệ, nhất là tài phóng phi đao "không bao giờ trượt" (lệ bất hư phát) đã lấy mạng khá nhiều kẻ thù khiến cho các hảo thủ giang hồ có phần kiêng nể khi muốn giao chiến với chàng."

"Chàng nổi tiếng trong giang hồ cũng vì thành thạo cả tửu và sắc. Đây cũng là một nhân vật gặp phải nhiều đau khổ trong cuộc sống, bắt đầu bằng việc nhường người mình yêu là Lâm Thi Ỉm cho huynh đệ kết nghĩa Long Tiêu Vân, song chính điều này lại mang đến đau khổ cho cả ba người họ. Long Tiêu Vân vì hờn ghen mà sinh đồ kị, rắp tâm hãm hại Lý Tầm Hoan, Lâm Thi Ỉm vì yêu Lý Tầm Hoan mà không bước ra thế giới bên ngoài, còn Lý Tầm Hoan vì nhớ thương nàng mà làm bạn với rượu và bệnh lao."

"Xuất thủy phù dung: Một bộ phim Hồng Kông ra mắt năm 2010, nội dung chính kể về nhân vật La Kiều mồ côi cha mẹ từ nhỏ, cô được những người dân trên đảo Trường Châu nuôi dưỡng và hết lòng thương yêu, tuy vậy cô mang nặng mặc cảm và sống rất bi quan. Kiều bị phụ tình nên cô tuyệt vọng nhảy xuống biển định tự tử, may thay cô cho rằng mình đã nhìn thấy "Thủy Thượng Quan Âm" vốn là một vị thần trong truyền thuyết, Kiều tin rằng một khi nhìn thấy vị thần này thì cô đã có siêu năng lực."

"Vì thế Kiều tự tin đăng ký tham gia giải bơi lội "Hoa sen hé nở" tổ chức tại Hồng Kông, thậm chí cô còn bắt cóc luôn chàng vận động viên vô địch về bơi lội của Hồng Kông là Quách Chí Viễn để về huấn luyện cho đội. Trong thời gian luyện tập, hai người đã phải lòng nhau."

"Bộ phim nói về một phụ nữ nổi tiếng, Tracy Samantha Lord Haven, vương phải những rắc rối khi đang chuẩn bị kết hôn với một doanh nhân buồn tẻ thì cùng một lúc, người chồng cũ và một chàng phóng viên quyến rũ xuất hiện. Đây được xem như bộ phim kinh điển của thể loại hài kịch hôn nhân, một dòng phim khá thời thượng vào những thập niên ba mươi, bốn mươi, với mô típ một cặp đôi đã ly dị, có những mối quan hệ mới nhưng cuối cùng lại tái hôn và sống hạnh phúc."

"Một món ăn nổi tiếng của Tứ Xuyên, ăn lạnh, bao gồm thịt bò và nội tạng bò thái mỏng. Món ăn này hiện tại được chế biến bao gồm tim, lưỡi và lòng bò cùng rất nhiều loại gia vị khác nhau, tất nhiên có cả loại ớt đặc trưng của Tứ Xuyên. Khác với tên gọi của nó, món ăn này rất ít khi sử dụng phổi bò."

"Phế" là phiên âm của phổi trong tiếng Hán."

"Nguyên bản tiếng Trung "gợi dục" và "gợi tình" giống nhau, chỉ đảo vị trí chữ, vì thế Hạ Thu Nhận bị nhầm lẫn trong cách dùng từ."

"Một bộ phim của Mỹ, tựa tiếng Việt là Dòng sông nhân chứng cuộc đời."

"Rối loạn ám ảnh cưỡng chế (tiếng Anh: Obsessive-Compulsive Disorder - OCD) là một rối loạn tâm

lý có tính chất mãn tính, dấu hiệu phổ biến của bệnh đó là ý nghĩ ám ảnh, lo lắng không có lý do chính đáng và phải thực hiện các hành vi có tính chất ép buộc để giảm bớt căng thẳng, đây là một dạng trong nhóm bệnh liên quan trực tiếp đến Stress."

"Lúc yên tĩnh thì có sự trầm tĩnh bình ổn như con gái chưa xuất giá, lúc hành động lại nhanh nhẹn như con thỏ đào thoát khỏi kẻ thù."

"Tứ hợp viện: Một kiểu nhà của Trung Quốc thời xưa, bao gồm một khối nhà bao quanh một khoảng sân phía trong thành một tổ hợp khép kín."

"Tam Muội Chân Hỏa: Hồng Hải Nhi có phép tạo lửa Tam Muội Chân Hỏa, nước thường không dập tắt được. Lửa này được sinh ra từ lửa từ lò luyện đan của Thái Thượng Lão Quân rơi xuống Hỏa Diệm Sơn khi Ngô Không đại náo thiên cung. Hồng Hải Nhi muốn tạo lửa phải tự đánh vào mũi."

"Rượu Ngũ lương được chưng cất từ năm loại ngũ cốc: Cao lương đỏ, gạo, nếp, lúa mì và ngô. Loại rượu này được ca tụng là “ba chén tràn hứng khởi, một giọt cũng lưu hương”. Đây là một loại rượu rất đắt của Trung Quốc."

"Ẩm thực nam nữ: một bộ phim của đạo diễn Lý An, là câu chuyện của một người đầu bếp già với ba người con gái chưa lập gia đình, xen giữa những rắc rối đời thường của họ là những cảnh phim về quá trình chuẩn bị, chế biến các món ăn của người đầu bếp."

"Tên tiếng Anh: Attention-deficit hyperactivity disorder - ADHD, là một trong những rối loạn phát triển thường gặp ở trẻ em, đặc điểm chung của căn bệnh này là những hành vi hiếu động quá mức đi kèm với sự suy giảm khả năng chú ý, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng học tập và quan hệ với mọi người."

"Ám chỉ não nhiệt, âm ỉ."

"Tích về em gái của Dương Quý Phi thời Đường là phu nhân nước Quắc, thường không trang điểm lên diện kiến thiên tử."

"Một trong mười bài hát được mệnh danh là “Trung Hoa thập đại cổ khúc”, gắn liền với điển tích Sở Bá Nha - Chung Tử Kỳ."

"Hiệu ứng cánh bướm: Cái tên “hiệu ứng cánh bướm” đã được rất nhiều tác phẩm âm nhạc và điện ảnh sử dụng, tuy nhiên nó lại thường được dùng để mô tả nghịch lý thời gian và quan hệ nhân quả, đặc biệt là trong các tác phẩm có nhắc tới du hành thời gian."

"Mã Lương là chính trị gia và là tướng lĩnh nhà Thục Hán."

"Uyên Mộng Trùng Ôn : ôn lại giấc mộng uyên ương."

"Tên một nhà soạn nhạc và nhạc sĩ biểu diễn đa nhạc cụ."

"Từ này vừa có nghĩa là “Bình thản như không”, vừa có tên của An Nhựt ở trong."

"Cụm từ này có nghĩa là khói bếp bảng lảng."

"Từ “Nghiên” và “Yên” trong tiếng Trung có phiên âm phát âm gần giống nhau, “Sa Xá Tử Nghiên Hồng” lại mang nghĩa rực rỡ, xinh đẹp."

"Người Mosuo không có tục cưới gả mà vẫn duy trì phong tục “tẩu hôn” hay còn gọi là “thăm hôn” trong tiếng Mosuo là “sắc sắc”. Nam thanh niên đêm đêm sẽ cưỡi ngựa sang nhà cô gái ưng ý, leo lên chiếc thang mà cô gái bắc sẵn để vào căn gác của cô. Họ sẽ ở bên nhau suốt đêm nhưng người con trai phải lặng lẽ về nhà trước khi gà gáy sáng."

"Hôn nhân cuối tuần là một kiểu hôn nhân thời kỳ mở cửa, đôi nam nữ tới đăng ký kết hôn, trên pháp luật là vợ chồng, nhưng ngày đi làm từ thứ Hai đến thứ Sáu thì vẫn ở riêng, sống cuộc sống độc thân, chỉ đến cuối tuần mới ở cùng nhau, tận hưởng cuộc sống cuối tuần."

"Nguyên văn: Chúng lý tầm tha thiên bách độ, mạch nhiên hồi đầu, na nhân khước tại đăng hỏa lan san xứ (众里寻他千百度，蓦然回首，那人却在，灯火阑珊处) trích từ bài Thanh ngọc án - Nguyên tịch của Nam Tống Tân Khí Tật."

"Tôn Nhị Nương, tên hiệu Mẫu dạ xoa, là một nhân vật hư cấu trong tiểu thuyết cổ điển Trung Quốc Thủy Hử. Bà là một trong 72 Địa Sát Tinh của 108 anh hùng Lương Sơn Bạc."

"Theo phong tục tang ma của Trung Quốc, khi người chủ gia đình mất, họ thường đốt theo hình nhân giấy để thể hiện xuống âm phủ người đó vẫn có kẻ hầu người hạ. Còn ngưu quý, xà thần chính là quý đầu trâu, thần mình rắn đại diện cho người đưa đường dẫn lối, đồng thời cũng là thuật ngữ dùng trong Phật giáo, ý chỉ âm gian có quý tốt, thần nhân..."

"Nhân vật trong tiểu thuyết Cuốn theo chiều gió."

"Tên gọi thân mật của Mã Cảnh Đào, một diễn viên nổi tiếng của Đài Loan."

"Cái dê: Một vòng nhỏ bằng kim loại, trên có nhiều lỗ với các kích cỡ khác nhau, dùng để cài kim khi khâu vá. Thường được các nhà thiết kế thời trang sử dụng."

"Tần Tử Yên đã tự đổi tên của mình, từ chữ “Yên” với nghĩa là “làn khói” thành chữ “Yên” với nghĩa là “xinh đẹp”, trong tiếng Trung, hai từ này đồng âm."

"Tên tiếng Anh: Diamonds Are a Girl's Best Friend."

"Tên một bộ phim hoạt hình nổi tiếng của Nhật Bản những năm tám mươi."

"Tên một bộ phim hoạt hình của Trung Quốc sản xuất năm 1984."

"Ca sĩ người Nhật."

"Tiếng Trung phổ thông."

"Một bộ phim của đạo diễn Lý An, nói về một người đồng tính nam từ Đài Loan nhập cư đến Mỹ. Anh cưới một cô gái từ Trung Hoa đại lục để làm vui lòng cha mẹ mình và để cho cô này có được một thể xanh."

"Tên một trò chơi được lấy cảm hứng từ một chương trình truyền hình, trong trò chơi bạn sẽ quản lý một đội ngũ phục vụ, chuẩn bị âm nhạc, đồ ăn, bằng tốc độ và chất lượng nhanh nhất."

"Hồng Môn Yên chỉ bữa tiệc diễn ra ở Hồng Môn ngoại ô thành Hàm Dương vào năm 206 trước công nguyên, tham dự bữa tiệc có Hạng Vũ và Lưu Bang. Đây là bữa tiệc bước ngoặt có ảnh hưởng rất lớn đến cuộc chiến Sở Hán. Người đời sau thường dùng cụm từ “Hồng Môn Yên” để chỉ những bữa tiệc không có ý tốt lành."

"Một loại giấy được làm từ tinh bột như khoai lang, lúa mì... dùng để gói các loại kẹo và bánh ngọt, ngăn ngừa đồ ăn dính ra lớp giấy bao ngoài."

"Xuất phát từ thành ngữ “Chó cắn Lữ Động Tân”, có nghĩa là làm ơn mắc oán, ở đây Giang Hạo Dương đang mắng khéo Thẩm An Nhược."

"Vị thánh tình yêu."

"Hay còn được gọi là “Đại bi chú”, là bài chú căn bản để minh họa công đức nội chứng của Đức Quán Tự Tại Bồ Tát."

"Lễ thành lập quốc gia."

"Một loại bánh hình như quả trám, làm bằng gạo nếp và nhân đậu xanh, gần giống bánh chưng của Việt Nam, là món ăn truyền thống trong ngày tết Đoan Ngọ của Trung Quốc."

"Nghĩa bóng ý chỉ ghen tuông. Xuất phát từ điển cố, thời Đường vua Đường Thái Tông muốn lung lạc lòng người đã bắt tể tướng đương thời Phòng Huyền Linh nạp thiếp, nhưng thê tử của ông này ngang ngược can thiệp, không đồng ý. Đường Thái Tông hạ lệnh cho thê tử của Phòng Huyền Linh giữ việc nạp thiếp và uống thuốc độc chỉ được chọn một."

"Phòng phu nhân tính tính cương liệt liền cầm bát thuốc độc uống liền một hơi trước mặt Đường Thái Tông. Đến khi đó Phòng phu nhân mới biết thứ bà uống không phải rượu độc mà là giấm chua. Từ đó về sau “uống giấm, giấm chua” còn được dùng với nghĩa ghen tuông, đố kỵ."

"A Bát trong tiếng Trung nghĩa là góc ghếch."

"Tương kính như tân: Tôn trọng, coi nhau như khách."

"(1). Almanach những nền văn minh thế giới - Nhiều tác giả - Tr.1197 - NXB Văn hóa - Thông tin - H.1996."

"[1] Trong mười hai con giáp của Trung Quốc, con thỏ thay thế vị trí của con mèo."

"[6] Thế giới quan, giá trị quan, nhân sinh quan."

"[7] 120 là số gọi cứu thương, 110 là số gọi cảnh sát."

"[2] Hà Tịch nghe nhầm Tây Tây thành Tịch Tịch vì hai từ này đều có âm đọc là xī xī."

"[3] 419 là cách chơi chữ của dân mạng Trung Quốc, nghĩa là tình một đêm."

"[8] Thảo nê mã: Một câu chữ được lưu hành trên mạng, phiên âm của nó giống câu “Đ.m mày”."

"[9] Huyền quan: Khu vực tính từ cửa chính vào phòng khách."

"[4] Thanh giả tự thanh: Người ngay thẳng, trong sạch thì không cần phải tự biện hộ cho mình."

"[5] Làm tình tập thể."

"25. Nguyên văn: public hangings – nghĩa gốc là các cuộc xét xử và treo cổ công khai trong những ngày đầu của nước Mỹ độc lập. Ở đây, tác giả ngụ ý nói đến quyết định loại bỏ các nhân vật quan trọng trong công ty và công bố cho toàn thể nhân viên cùng biết."

"26. Vào đầu thế kỷ XX, tại thành phố New York, ngành kinh doanh ta-xi ngày một phát đạt do nhu cầu tăng cao. Trong đó, Yellow Cab & Hertz là hãng đầu tiên sơn xe ta-xi màu vàng, và đây liền trở thành một ý tưởng đột phá. Đến năm 1967, chính quyền New York quy định tất cả xe ta-xi trong thành phố đều phải sơn màu vàng."

"27. Ở đây tác giả ngụ ý rằng các công ty thường hạ tiêu chí tuyển dụng xuống mức thấp nhất khi khát lao động (chỉ cần không quá vô dụng là được), bất chấp người được tuyển làm việc có hiệu quả không."

"28. Park Avenue là đại lộ lớn tại thành phố New York, gói gọn tuyến giao thông bắc-nam của quận Manhattan. Đây là nơi tập trung nhiều cao ốc văn phòng và nhà ở sang trọng, đắt đỏ nhất New York cũng như cả nước Mỹ (ND)."

"29. Ernst & Young là công ty dịch vụ kiểm toán có trụ sở tại London, Anh Quốc, và là một thành viên của nhóm “Big 4”, tức bốn tập đoàn kiểm toán lớn và uy tín nhất thế giới (ba công ty còn lại là PwC, Deloitte và KPMG) (ND)."

"30. Nguyên văn: telecommuter (ND)."

"31. Nguyên văn: Federal Reserve System (viết tắt là FED) (ND)."

"32. Nguyên văn: Securities and Exchange Commission (SEC), là cơ quan thuộc Chính phủ Mỹ, được thành lập năm 1934 với chức năng quản lý thị trường chứng khoán và bảo vệ nhà đầu tư; SEC vốn được tổng thống Franklin D. Roosevelt thành lập để gây dựng lại lòng tin của thị trường sau sự đổ vỡ của thị trường chứng khoán và thời kỳ Đại Suy thoái năm 1929 (ND)."

"33. Merrill Lynch là một trong những ngân hàng lâu đời nhất tại Mỹ, thành lập từ năm 1914 và từng được xem là một trong những “đại gia” của nền tài chính. Tuy nhiên, họ cũng không thoát khỏi cuộc Đại khủng hoảng năm 2008. Trong khi Lehman Brothers, tập đoàn tài chính lớn thứ tư của Mỹ chính thức đệ đơn phá sản vào tháng 9 năm 2008, thì Merrill Lynch được Ngân hàng Hoa Kỳ (Bank of America) thỏa thuận mua lại với giá trị ước tính lên đến 50 tỉ đô-la (ND)."

"34. Viết tắt của câu hỏi Lý do kinh doanh chính đáng để làm điều này là gì?, nguyên gốc là WTGBRFD, tức What’s the good business reason for doing this? (ND)."

"35. Nguyên văn: niche – thị trường hình thành khi có nhu cầu tiềm năng đối với một sản phẩm hoặc dịch vụ chưa được đáp ứng bởi các nhà cung cấp lớn trên thị trường. Một thị trường ngách cũng có thể hình thành khi có một nhóm nhỏ các khách hàng tiềm năng. (ND)."

"36. Tiểu thuyết hư cấu ra đời năm 1859 của nhà văn nổi tiếng Charles Dickens, tái hiện cuộc sống và nét tương đồng của hai thành phố Paris và London (ND)."

- "37. Madame Defarge là một nhân vật phản diện được đề cập đến trong tiểu thuyết A Tale of Two Cities. Điều đặc biệt ở nhân vật này là bà ta luôn đan và những mẫu đan mã hóa tên của những người sẽ bị giết hại (ND)."
- "38. Nguyên văn: Why did the accountants cross the road? – câu hỏi bắt nguồn từ thành ngữ Why did the chicken cross the road?, tức “Vì sao con gà bước qua đường?”. Câu trả lời là: “Vì nó muốn sang bên kia đường”. Ở đây, tác giả muốn nêu lên một câu hỏi khiến người nghe tưởng như phải có một câu trả lời hóc búa, nhưng đáp án thực ra lại rất đơn giản và hiển nhiên (ND)."
- "39. Polonius là một nhân vật trong vở kịch Hamlet của đại văn hào Shakespeare, được xây dựng với tính cách khá đặc trưng. Ông ta luôn tìm cách che đậy sự ngu xuẩn của bản thân bằng ngôn từ có vẻ sâu sắc và thông thái. Polonius tin vào sự cẩn trọng và sáng suốt của mình, cho rằng thế là khôn nhưng hóa ra rất dại, vì cuộc đời thông thái hơn ông ta. Polonius kết thúc cuộc đời với một kết cục bi thảm, chính ông là thủ phạm gây ra cái chết cho bản thân và cả gia đình. Không phải ngẫu nhiên mà Shakespeare đã để cho Hamlet gọi Polonius là “đồ khom già ngu xuẩn” (ND)."
- "40. Rip Van Winkle là nhân vật trong truyện ngắn cùng tên của nhà văn Mỹ Washington Irving. Trong truyện, ông bị chuốc rượu và say đến mức ngủ quên; khi tỉnh dậy, ông phát hiện đã 20 năm trôi qua (ND)."
- "41. MIT: viết tắt của Massachusetts Institute of Technology, tức Viện Công nghệ Massachusetts, một viện đại học nghiên cứu tư thục hàng đầu tại Mỹ. Được thành lập năm 1861 tại Cambridge, bang Massachusetts, MIT nổi tiếng nhờ hoạt động nghiên cứu và giáo dục trong các ngành khoa học vật lý, kỹ thuật, sinh học, kinh tế học, ngôn ngữ học và quản lý. MIT ban đầu nhấn mạnh đến các ngành công nghệ ứng dụng ở bậc đại học và sau đại học, và chính điều này giúp tạo nên sự hợp tác gần gũi giữa trường với các công ty công nghiệp (ND)."
- "42. Nguyên văn: sacred cow, tức con bò thiêng, chỉ những thể chế hoặc cá nhân được bên vực một cách vô lý, không ai dám động đến (liên tưởng đến hình ảnh con bò thiêng trong tín ngưỡng Hindu) (ND)."
- "43. Nguyên văn: reinventing the wheel, tức sáng chế lại bánh xe, chỉ việc làm thừa thãi không cần thiết (ND)."
- "44. Madwoman of Chaillot (tạm dịch: Người đàn bà điên ở Chaillot) là vở kịch châm biếm của soạn giả người Pháp Jean Giraudoux, được viết vào năm 1943. Câu chuyện kể về một người phụ nữ lập dị sống ở Paris và đấu tranh chống lại các thế lực cố áp đặt đạo đức giáo điều khắt khe lên cuộc sống của bà (ND)."
- "45. Một nhà sản xuất xe hơi Nhật Bản (ND)."
- "46. Nguyên văn: Material Requirement Planning – hệ thống lên kế hoạch yêu cầu vật liệu (ND)."
- "47. Nguyên văn: spaghetti diagram, tức kiểu sơ đồ kết nối nhiều giai đoạn hoặc bộ phận của một quy trình với nhau, nhằm xác định các điểm chồng chéo trong quy trình và tìm ra cách cải thiện (ND)."
- "48. Công ty dotcom là công ty thực hiện phần lớn việc kinh doanh trên mạng Internet, thường thông qua một trang web có sử dụng phổ biến tên miền cấp cao “.com” (ND)."
- "49. Thung lũng Silicon trước đây ám chỉ đến độ tập trung cao độ của các ngành công nghiệp liên quan đến công nghệ bán dẫn và công nghệ vi tính ở khu vực thung lũng Santa Clara, nằm ở cực Nam của vịnh San Francisco, bang California. Sau này nó dần trở thành cái tên hoán dụ cho tất cả các công ty công nghệ cao trong khu vực này (ND)."
- "50. Mad Hatter là nhân vật hư cấu trong tiểu thuyết Alice lạc vào xứ thần tiên của nhà văn Lewis Carroll. Tên gọi “Mad Hatter” có ý nghĩa là gã làm nón điên khùng. Thật vậy, nhân vật này được khắc họa với ngoại hình, tính cách lẫn lối suy nghĩ khá lập dị, cầu kỳ và không thuộc về thế giới này. Trong truyện, ông ta thường xuyên tổ chức những buổi tiệc trà mà ở đó ông thể hiện những điều điên rồ, đưa

ra những câu đố rồi rắm và khó hiểu (ND)."

"51. hyperlink là liên kết ẩn dưới một từ hoặc cụm từ nội dung trên Web, khi nhấp vào sẽ chuyển đến một địa chỉ mới (ND)."

"52. Tác giả dùng lối nói ẩn dụ, hàm ý rằng những lời nguy hiểm trên đã khiến mọi người hoài nghi ngay cả những điều hiển nhiên nhất (ND)."

"53. Nguyên văn: The Godfather, bộ phim hình sự sản xuất năm 1972 dựa trên tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Mario Puzo, do Francis Ford Coppola làm đạo diễn (ND)."

"54. Loại gậy golf có đầu gậy to và cứng nhất, chuyên được dùng để phát bóng (ND)."

"55. Iosif Vissarionovich Stalin (1878-1953) là nhà cách mạng Bolshevik, là lãnh đạo tối cao của Liên bang Xô Viết từ giữa thập niên 1920 đến 1953. Đây là một nhân vật lịch sử gây nhiều tranh cãi bởi cách đàn áp tàn bạo các phe đối lập của ông (ND)."

"56. Nguyên văn: "Scotty, beam me up" là câu nói đến từ loạt phim Star Trek. Scotty là một nhân vật phụ trách vận chuyển chuyên sử dụng phép độn thổ để đi từ nơi này đến nơi khác trong tích tặc. Trong phim, cụm từ "Scotty, beam me up" được sử dụng để nhân vật bắt đầu thực hiện phép độn thổ. Tác giả muốn nhấn mạnh rằng ông chỉ muốn rời khỏi nơi đó ngay lập tức (ND)."

"57. Nguyên văn: lean, có nghĩa là "thon gọn", hay nghĩa bóng là "tinh gọn" (ND)."

"58. Theo Kinh Thánh, Goliath là một dũng sĩ người Philistines có thân hình to lớn và sức mạnh phi thường. Không ai địch nổi Goliath. Nhưng David, một tráng sĩ trẻ người Israel đã xung phong đọ sức với Goliath. Trái với Goliath, David nhỏ bé nhưng lại rất nhanh trí và khéo léo. Anh đã dùng mưu để chặt đầu Goliath bằng chính thanh gươm của hắn (ND)."

"59. Cự Thế Giới: bao gồm các lãnh thổ được người châu Âu biết đến trước khi Christopher Columbus phát hiện ra châu Mỹ vào năm 1492, bao gồm châu Âu, châu Á và châu Phi (gọi chung là đại lục Á-Phi-Âu) và các đảo, quần đảo xung quanh (ND)."

"1. Khu vực thuộc châu Đại Dương, bao gồm các nước Úc, New Zealand, New Guinea và các đảo khác ở nam Thái Bình Dương (ND)."

"2. S&P 500 (hay Standard & Poor 500): chỉ số cổ phiếu dựa trên cổ phiếu phổ thông của 500 công ty có vốn hóa thị trường lớn nhất được niêm yết trên sàn chứng khoán NYSE (Sở giao dịch chứng khoán New York) hoặc NASDAQ (Sàn chứng khoán Hoa Kỳ) (ND)."

"3. Nguyên văn: sex appeal – ở đây, tác giả có ý muốn nhấn mạnh tiêu chí hấp dẫn, lôi cuốn ở các công ty được chọn làm hình mẫu (ND)."

"4. Viết tắt của Return on Equity (ND)."

"5. Viết tắt của Return on Assets (ND)."

"6. Cuốn sách đã được Alpha Books xuất bản tại Việt Nam (ND)."

"7. Nguyên văn: North America Free Trade Agreement – Hiệp định này được ký kết ngày 12 tháng 8 năm 1992 giữa ba nước Canada, Hoa Kỳ và Mexico, với mục đích tạo điều kiện thương mại thuận lợi giữa ba quốc gia khối Bắc Mỹ này (ND)."

"8. Nguyên văn: railcar – một loại phương tiện chạy trên đường ray, có kích thước bằng một toa tàu hỏa, thường dùng để vận chuyển hàng hóa hay sửa chữa đường ray (ND)."

"9. Nguyên văn: B.S. meter – tiếng lóng xuất phát từ một ứng dụng giống như một chiếc máy đo gắn với các nội dung trên Internet. Người đọc dùng nó để nhận xét nội dung từ "chân thật" cho đến "hoàn toàn bịa đặt". Ở đây, tác giả ngụ ý rằng ông đang đánh giá xem lời chia sẻ của Tindall có trung thực hay không."

"10. Bảng xếp hạng 500 công ty lớn nhất Hoa Kỳ theo tổng thu nhập, do tạp chí Fortune bầu chọn (ND)."

"11. Nguyên văn: ...the last one with a load of doughnut or free tickets to a ballgame – ý ẩn dụ về

những người đến xem thể thao trẻ, nhưng thường được miễn phí vé và có nhiều thức ăn nhẹ kèm thêm (ND)."

"12. Union Pacific và Santa Fe là các hãng đường sắt lớn tại Hoa Kỳ. Santa Fe có trụ sở tại bang New Mexico, còn Union khai thác các tuyến đường giữa thành phố Chicago (bang Illinois) và New Orleans (bang Louisiana) (ND)."

"13. Nguyên văn: angel capitalist – chỉ những cá nhân giàu có đủ khả năng cấp vốn thành lập cho một doanh nghiệp. Đổi lại, họ sẽ có quyền sở hữu một phần công ty."

"14. Krona: đơn vị tiền tệ của Thụy Điển; 1 krona tương đương khoảng 2.623 đồng Việt Nam (ND)."

"15. Nguyên văn: CYA, viết tắt của Cover Your Ass, chỉ tâm lý lo sợ và bùng bít mọi lỗi lầm của mình, hoặc chỉ biết lo cho bản thân khi có tình huống bất lợi (ND)."

"16. David Copperfield (1956-) là ảo thuật gia người Mỹ nổi tiếng với nhiều trò ảo thuật huyền bí và luôn gây bất ngờ cho khán giả. Ông là ảo thuật gia thành công nhất thế giới về mặt thương mại, với hơn 1 tỉ đô-la thu được từ biểu diễn. Những màn ảo thuật đặc sắc nhất của ông bao gồm làm biến mất cả đoàn tàu có người ngồi, đi xuyên qua Vạn Lý Trường Thành và đặc biệt là làm biến mất tượng Nữ thần Tự do vào năm 1983 (ND)."

"17. Roy Horn và Siegfried Fischbacher là thành viên của nhóm ảo thuật người Mỹ gốc Đức Siegfried & Roy, nổi tiếng với những màn ảo thuật cùng hổ trắng và sư tử trắng. Nhóm biểu diễn từ năm 1990 và ngưng hoạt động vào năm 2003 sau tai nạn của Roy Horn khi biểu diễn cùng một con hổ trắng (ND)."

"18. Standard & Poor's là công ty dịch vụ tài chính Mỹ trực thuộc McGraw-Hill, đồng thời là một trong ba cơ quan xếp hạng tín dụng lớn và uy tín nhất thế giới (bên cạnh Moody's và Fitch Ratings) (ND)."

"19. Super Bowl: trận chung kết giải Vô địch Bóng bầu dục Quốc gia Hoa Kỳ (National Football League – NFL), diễn ra hằng năm giữa hai đội vô địch giải miền Đông và miền Tây nước Mỹ. Trong nhiều năm, đây là chương trình được theo dõi nhiều nhất trên truyền hình Mỹ (ND)."

"20. Hiếm có điều gì khiến tôi căm ghét hơn có ai đó sử dụng tư liệu gốc của mình mà không thừa nhận nguồn. Từ lần đầu nghe câu chuyện này vài năm về trước, tôi đã bỏ ra hàng giờ cố gắng truy ra nguồn gốc, nhưng không có kết quả. Vì vậy, tôi xin gửi lời cảm ơn và cáo lỗi chân thành của mình đến tác giả."

"21. Viết tắt của Management Information Systems."

"22. Nguyên văn: bad apples, chỉ những người gây ảnh hưởng xấu trong nhóm, cần bị loại bỏ."

"23. Taj Mahal là ngôi đền và lăng tẩm tại Ấn Độ, được xây dựng từ năm 1632. Đây là kiến trúc nguy nga được xem là hình mẫu và mang phong cách tổng hợp của kiến trúc Ba Tư, Thổ Nhĩ Kỳ, Ấn Độ và Hồi giáo. Đến năm 1983, đền được UNESCO công nhận là di sản thế giới."

"24. Hercules là vị anh hùng trong thần thoại Hy Lạp cổ, là con trai của thần Zeus, vua của các vị thần ngự trị trên đỉnh Olympus. Tên tuổi của chàng gắn liền với 12 kỳ công hiển hách, tượng trưng cho sức mạnh chinh phục thiên nhiên của con người thời xưa. Trong số 12 kỳ công, Hercules phải dọn sạch chuồng gia súc của Augeas."

"Nếu quan tâm đến việc khởi tạo một trang cá nhân hay bản tin định kỳ, hoặc đang không hài lòng với trang tin mà mình có, hãy tham khảo một người bạn của tôi, Marcus Sheridan, hay còn gọi là Sư tử kinh doanh (www.thesaleslion.com). Bạn sẽ có những gì mình cần. Marcus sẽ không chỉ giúp bạn cách để chia sẻ thông tin hữu ích một cách hiệu quả mà còn thu hút thêm những khách hàng phù hợp hơn, lý tưởng hơn từ các nguồn có thể bạn không ngờ tới (như Google chẳng hạn)."

"Nếu bạn có thể sử dụng một vài ý tưởng để tổ chức một bữa tiệc tối với đông người tham dự như vậy, tôi khuyên bạn nên đọc cuốn (Host a Dinner Party That Gets Everyone Talking) Tổ chức một bữa tiệc tối mà ai cũng phải nhắc đến, một cuốn sách điện tử miễn phí của Michelle Welsch, người sáng lập

của Project Exponential."

"Trong trường hợp của tôi, sự thành công từ nhóm khởi đầu này đã dẫn tới việc thành lập một cộng đồng kết nối hẹp ở Washington, DC, gọi là lực lượng nòng cốt, do tôi và vợ, Melanie, đồng sáng lập. Tại thời điểm viết cuốn sách này, cộng đồng có hơn 100 giám đốc điều hành và chủ doanh nghiệp là thành viên và bắt đầu mở rộng tới các thành phố khác."

"Đây là một thuật ngữ do bậc thầy kết nối Chris Brogan đưa ra. Ông đã nêu nó ra trong một bài viết trên trang cá nhân, "Tạo ra khả năng tiếp cận cũng quan trọng như học tập và kiếm sống vậy." Chris luôn có những lời khuyên chí lý về kết nối và xây dựng những mối quan hệ. Hiện nay ông chủ yếu viết cho tờ Owner Magazine (do ông sáng lập)."

"Người muốn cho đi (Go-giver) là một thuật ngữ do Bob Burg và John Mann đưa ra trong cuốn sách kinh điển The Go-Giver: A Little Story about a Powerful Business Idea - Người muốn cho đi: Một câu chuyện nhỏ về một ý tưởng kinh doanh mạnh mẽ - . Nó có nghĩa là gia tăng giá trị cho người khác bằng cách giúp họ một cách có ý nghĩa, đồng thời giúp bạn cảm thấy hạnh phúc hơn và cải thiện cuộc sống của bạn."

"Cuốn sách yêu thích của tôi về gặp gỡ mọi người và mở rộng quan hệ trên Twitter là The Tao of Twitter - Đạo Twitter - của tác giả Mark Schaefer. Dù bạn mới thử nghiệm với Twitter lần đầu tiên hay đã dùng nó nhiều năm qua, cuốn sách này vẫn là một tài liệu tham khảo vô giá."

"(*) Tác giả muốn nhắc đến các danh nhân: nhà thơ, nhà soạn kịch William Shakespeare (1564-1616); nhạc sĩ Ludwig van Beethoven (1770-1827); nhà vật lý, toán học và thiên văn học Isaac Newton (1642-1727)."

"(1) Đây là một lễ của Thiên Chúa giáo, tổ chức hàng năm vào Chủ nhật sau lễ Phục sinh."

"(*) Pierre-Auguste Renoir (1841-1919): Họa sĩ người Pháp, là một trong những họa sĩ hàng đầu của trường phái Ấn tượng. Với 60 năm sáng tác, ông để lại 6.000 tác phẩm và thành quả này được coi là rất phong phú, chỉ đứng sau các công trình của Pablo Picasso."

"(*) Paul Cézanne (1839-1906): Họa sĩ người Pháp, được coi là cha đẻ của hội họa hiện đại, có tác động sâu sắc đến nhiều họa sĩ tài năng khác ở thế kỷ XX."

"(**) Richard Cory: Tên một nhân vật trong tác phẩm cùng tên của Edwin Arlington Robinson (1869-1935), nhà thơ xuất sắc nhất thế kỷ XIX của Mỹ. Richard Cory là chân dung điển hình và ám đạm về một người giàu có nhưng bế tắc, cuối cùng phải tự kết liễu đời mình."

"(*) Thần lằn ngón cánh: Một loài bò sát biết bay thuộc kỷ Jura đã bị tuyệt chủng."

"(*) George Washington (1732-1799): Tổng thống đầu tiên của Hoa Kỳ, nắm quyền từ 1789 đến 1797."

"(*) Paul Gauguin (1848-1903): Danh họa Pháp, sống ở Tahiti từ năm 1891 đến 1901, thời gian ông sáng tác sung sức nhất và để lại nhiều kiệt tác hội họa."

"(*) G. O'Keeffe: Nữ họa sĩ rất nổi tiếng với những họa phẩm mô tả về hoa và những phong cảnh thuộc vùng đất sa mạc Tây Nam nước Mỹ."

"Thích Nhất Hạnh: Thiền sư người Việt Nam đang sinh sống ở Pháp, tên thật là Nguyễn Xuân Bảo, sinh năm 1926 tại Thừa Thiên - Huế. Ông xuất gia vào phái Thiền tông năm 16 tuổi. Ông đã xuất bản trên 100 cuốn sách, trong đó có khoảng 40 cuốn bằng tiếng Anh, từng được đề cử giải Nobel Hòa bình năm 1967."

"Henry Bergson (1859-1941): Nhà văn, nhà triết học người Pháp. Ông là một trong những nhà triết học lớn của thế giới, đoạt giải thưởng Nobel Văn học năm 1927."

"(*) Cá pecca: Một loại cá thuộc họ cá rô, sinh trưởng ở hầu hết các loại sông suối."

"(**) Chim chơi chơi: Một loài chim có chân dài, đuôi ngắn, sống ở vùng đầm lầy gần biển."

"(1) Ulysses S. Grant: Vị tổng thống thứ 18 trong lịch sử nước Mỹ, nhiệm kỳ 1869-1877."

"(2) Little Bighorn: Trận chiến giữa chính quyền Mỹ và các thổ dân da đỏ, diễn ra vào năm 1876."

"(3) Loch Ness: Một hồ lớn và sâu tại cao nguyên Scotland, có bề mặt cao hơn mực nước biển 15,8 m. Hồ này nổi tiếng về huyền thoại củ a “Quái vật hồ Loch Ness”."

"1. Trong bài luyện tập với giáo cụ chuồng này, số lần luyện tập được lặp đi lặp lại nhiều nhất là 200 lần."

"2. Không khí yên tĩnh kiểu này là một ưu điểm nổi bật nhất trong phương pháp dạy học của bà Maria Montessori, đã được rất nhiều trường học áp dụng và cũng là một trong số những thành công tiêu biểu cho tinh thần Maria Montessori. Thông qua ảnh hưởng của bà, “sự yên lặng cố định” đã thấm nhuần vào những biểu hiện của công chúng trong trật tự chính trị và xã hội."

"1. G. Ferreri, Dạy viết chữ: cách dạy của giáo sư Maria Montessori, thông báo cách điều trị bằng dạy học – y học liên quan đến trẻ em khiếm khuyết của Hội liên hiệp Rome, 1.4 (Rome, tháng 10 năm 1907)."

"2. Tổng kết tọa đàm về dạy học của giáo sư Montessori, năm 1900, công ty in Rome, P. 46, số nhà 62, đại lộ ...: (Đọc viết mang tính tự phát)."

"1. Trong “ngôi nhà trẻ thơ” đầu tiên có rất nhiều đồ chơi, nhưng hiện tại, mối quan tâm đến đồ chơi của chúng tôi đã giảm đi nhiều, bởi vì kinh nghiệm cho thấy, trẻ em không hề tìm kiếm đồ chơi."

"2. Tại những nơi có xây dựng “ngôi nhà trẻ thơ”, cũng đã xây dựng được trường tiểu học sử dụng phương pháp dạy học của Maria Montessori. Mấy cuốn sách tôi viết đã tiến hành mô tả phương pháp giáo dục của những trường học này, đặc biệt là bộ sách gồm hai cuốn mang tên Phương pháp dạy học Montessori cao cấp."

"1. Leopoldo Fregoli: Diễn viên người Ý, trong một buổi diễn đã từng thay tới 60 lần trang phục. Hội chứng Fregoli là một hiện tượng hiếm gặp của não bộ con người, khiến người bệnh bị ảo giác và tin rằng những người xung quanh mình đang mang khuôn mặt của một người luôn thay đổi đáng vẻ hoặc đang cải trang."

"1. Túc giáo dục một cách khoa học, phát triển giáo dục trên nền tảng khoa học."

"2. Thuyết cơ giới: quan điểm triết học quy tất cả các hình thức vận động phức tạp khác nhau về chất của thế giới về một hình thức vận động đơn giản nhất - vận động cơ học."

"3. Đề cập đến khen thưởng và trừng phạt, chúng ta không muốn làm giảm giá trị ý nghĩa cơ bản của nó đối với giáo dục. Đây là một phần trong bản chất của con người, nhưng phải kiểm tra tình trạng nó bị lạm dụng và xuyên tạc, và không để chúng trở thành một phương tiện để phá huỷ. Trong thực tế, những hiểu biết thông thường cho chúng ta thấy rằng, khi tâm hồn được sự đam mê soi sáng thì khen thưởng và trừng phạt gần như trở thành một phương tiện để tìm hiểu một công việc là tốt hay xấu, đáng được sự khen ngợi hoặc là đáng bị khiển trách. Vì vậy, về mặt ý nghĩa nhất định mà nói, thưởng phạt và công việc là hai vấn đề không thể tách rời, giống như nhân và quả không thể tách rời, đạo đức cao thượng hay thấp hèn không thể tách rời với hành vi của con người."

"1. Hiện nay, phương pháp này đã được phát triển rộng và phổ biến, được áp dụng thử nghiệm đối với lứa tuổi tiểu học, được miêu tả thành phương pháp “tự giáo dục trong trường tiểu học”. Gần đây, nó lại được mở rộng đến giáo dục cho trẻ từ sơ sinh đến 9 tuổi. Thậm chí một số học sinh năm đầu trung học cơ sở cũng sử dụng phương pháp của bà Maria Montessori, và nhận được sự tán thành của công chúng."

"2. Pestalozzi: Nhà giáo dục học Thụy Sĩ, sáng lập cô nhi viện, trường tiểu học..."

"3. Édouard Séguin: Nhà giáo dục người Pháp."

"4. Ezekiel là người vốn có sức tưởng tượng phong phú và lòng tin kiên định. Khá nhiều những hiểu biết sâu sắc của ông đều mượn sự tưởng tượng khác thường để biểu đạt. Thông tin của ông thường lấy hành động mang tính tượng trưng để thể hiện. Ezekiel coi trọng sự đổi mới của nội tâm và tâm hồn,

nhân mạnh mỗi một người phải có trách nhiệm đối phó với hành vi tội lỗi của bản thân, đồng thời tuyên bố ông luôn ấp ủ hi vọng quốc gia phục hưng trở lại. Ông gánh vác hai nhiệm vụ tiên tri và điều khiển, cho nên ông đặc biệt quan tâm đến việc thiêng liêng, trong sạch."

"5. Preyer: Nhà Sinh lí học và Tâm lí học thực nghiệm người Đức."

"1. Émile Jaques-Dalcroze: Nhạc sĩ xuất chúng nửa đầu thế kỉ XX, sinh ra tại Áo, bố mẹ là người Thụy Sĩ. Ông đã cùng với các cộng sự của mình hình thành nên một số ý tưởng về giáo dục âm nhạc mà sau này trở thành phương pháp Dalcroze."

"2. Lucius Quinctius Cincinnatus: Nhà chính trị Rome cổ đại, từng là quan chấp chính của Rome cổ, là thánh nhân trong truyền thuyết – hoá thân của phẩm đức và ý chí. Theo truyền thuyết lịch sử, Cincinnatus bị đẩy đi làm quan chấp chính, cứu viện cho quân đội Rome bị người Aequy vây khốn ở núi Mt. Algidus. Khi nhận được mệnh lệnh này, ông đang canh tác trên nông trang nhỏ của mình. Sau đó, trong một ngày, Cincinnatus đã đánh bại quân địch. Khi Rome ca khúc khải hoàn, Cincinnatus chỉ cho phép mình nắm quyền lãnh đạo thời kì Rome chiến đấu để vượt qua nguy hiểm, nguy hiểm vừa được giải quyết xong, ông bèn từ chức để trở về với nông trang của mình."

"1. Sau khi những người khác đều đã thử và thất bại trước câu đố này, Columbus bèn đập giập phần đáy của quả trứng gà rồi xếp nó dựng lên, như vậy quả trứng có thể dễ dàng xếp đứng một cách vững chắc."

"2. 1 inch = 2.54 cm"

"3. 1 ounce = 28,3 gam"

"1 Itarard (1774-1838): Bác sĩ người Pháp, được biết đến như nhà giáo dục của những người bị câm điếc. Ông có nhiều thành tựu trong việc nghiên cứu về thính giác của những người câm điếc."

"1 Jean-Jacques Rousseau (1712 – 1778), sinh tại Geneva, là một nhà triết học thuộc trào lưu Khai sáng có ảnh hưởng lớn tới Cách mạng Pháp 1789, sự phát triển của lý thuyết xã hội, và sự phát triển của chủ nghĩa dân tộc. Johann Heinrich Pestalozzi (1746 - 1827), là nhà cải cách giáo dục người Thụy Sĩ. Ông thành lập một số tổ chức giáo dục trong cả hai khu vực nói tiếng Pháp và tiếng Đức của Thụy Sĩ. Friedrich Wilhelm Fröbel (hoặc Froebel) (1782 - 1852), người Đức, là học trò của Pestalozzi người đã đặt nền tảng cho giáo dục hiện đại dựa trên sự thừa nhận rằng trẻ em có nhu cầu đặc biệt và khả năng. Ông đã tạo ra khái niệm về “mẫu giáo”. Ông cũng phát triển các đồ chơi giáo dục được gọi là Quà tặng Froebel."

"1 Ở đây ý nói đến lớp học Montessori"

"1 Dante (1265-1321): Nhà thơ, nhà thần học người Ý, tác giả của hai kiệt tác La Divina Commedia (Thần khúc) và La Vita Nuova (Cuộc đời mới)."

"1 Colombo phát hiện ra lục địa mới và trở thành người anh hùng của Tây Ban Nha. Nhưng có những kẻ không phục ông và nói rằng, đó chẳng phải điều gì mới mẻ. Ông bèn cầm một quả trứng gà luộc lên và thách mọi người xem ai có thể làm cho quả trứng đứng thẳng. Không ai làm được. Colombo cầm quả trứng lên và gõ nhẹ một đầu, đặt phần lõm xuống bàn và quả trứng đứng thẳng. Đó là một việc đơn giản, vấn đề là không ai nghĩ ra điều đó."

"Người Cro-Magnon là tên gọi từng được sử dụng để chỉ những con người hiện đại đầu tiên, sống vào cuối thời đại đồ đá cũ ở châu Âu, khoảng 50.000 cho đến 10.000 năm trước đây."

"Một cuốn sách nổi tiếng khác của tiến sĩ Maria Montessori: Những năm thơ ấu và bí mật."

"Hiệp hội Montessori Rome thiết kế giáo trình riêng dành cho những “người giúp đỡ” trẻ trong giai đoạn 1 tuổi."

"Ví dụ chứng minh rằng trước khi có thể nói được, trẻ đã có thể nghe hiểu những lời nói của người lớn, có thể tham khảo cuốn sách Bí mật của trẻ."

"Trong cuốn Bí mật thời thơ ấu, độc giả có thể tìm thấy rất nhiều ví dụ có liên quan đến phương diện

này."

"1 Dạy trẻ biết đọc sớm được dịch ra 19 thứ tiếng đã được Thái Hà Books mua bản quyền và xuất bản tại Việt Nam."

"1 Dạy trẻ về thế giới xung quanh đã được Thái Hà Books mua bản quyền và xuất bản."

"1 Con người theo phân loại học là Homo Sapiens. Tiếng Latinh nghĩa là 'người thông thái' hay 'người thông minh'."

"1 Trong cuốn này BTV sẽ Việt hóa một số phần để phù hợp với phụ huynh và trẻ em Việt Nam."

"Nguyên văn: $A \times M = P$ ("Ability" $\times$ "Motivation" = "Performance") (ND)."

"Nguyên văn: managerial grid - còn gọi là lưới quản lý Blake-Mouton do Robert Blake và Jane Mouton phát triển vào thập niên 1960. Ma trận này dựa trên hai tiêu chí là "coi trọng mong muốn của nhân viên" và "đề cao kết quả công việc" với mức độ cao hoặc thấp, từ đó hình thành bốn phong cách quản lý thể hiện trên bốn góc phần tư (ND)."

"Viết tắt của continuous and never-ending improvement (ND)."

"Nguyên văn: Just do it - khẩu hiệu của hãng thể thao Mỹ Nike (ND)."

"1 ao-xơ (ounce) = 28,35 gram (ND)."

"Vince Lombardi (1913-1970) là cầu thủ, huấn luyện viên kiêm giám đốc bóng bầu dục huyền thoại người Mỹ. Ông nổi tiếng với cương vị huấn luyện viên của đội Green Bay Packers vào thập niên 1960, khi dẫn dắt đội này giành năm chức vô địch quốc gia trong vòng bảy năm, trong đó có ba chức vô địch liên tiếp, thêm vào đó là hai chức vô địch Super Bowl vào các năm 1966, 1967 (ND)."

"Peter Ferdinand Drucker (1909-2005) là chuyên gia tư vấn quản trị hàng đầu thế giới. Ông được coi là cha đẻ của ngành quản trị kinh doanh hiện đại, là tác giả nhiều cuốn sách quản lý nổi tiếng. Tạp chí Financial Times đã bình chọn ông là một trong 4 nhà quản lý bậc thầy của mọi thời đại (cùng với Jack Welch, Philip Kotler và Bill Gates) (ND)."

"Một món ăn vùng Nam Ấn, gồm khoai tây luộc, hành tây chiên và gia vị."

"Một kiểu câu cửa miệng của người Ấn Độ, giống như "anh bạn"."

"Trong hệ thống số đếm của Ấn Độ, Pakistan, Bangladesh, Nepal và Sri Lanka, lakh dùng để đếm đơn vị hàng 100.000, chẳng hạn 150.000 rupee thì được gọi là 1,5 lakh rupee, được viết là 1,50,000. 1 lakh xấp xỉ 2.250 USD."

"Cuốn sách đã được Alpha Books phát hành năm 2011."

"Học viện Kinh tế London."

"Danh từ chỉ những thứ liên quan đến trường học."

"Những chữ cổ tình dễ sai cho phù hợp với cách nói trong nguyên văn."

"Chơi chữ. Trong nguyên văn là "Stag", nghĩa là một bữa tiệc chỉ có đàn ông đi với nhau, không dẫn theo phụ nữ. Ngoài ra, từ này còn có nghĩa là hươu, nai đực. Đối với loài hươu xạ, những con đực có thể tiết ra mùi xạ hương nhằm thu hút những con cái."

"Một bộ phim của Ấn Độ, phát hành năm 2009, đạo diễn Anurag Kashyap."

"Môn cricket, phổ biến tại nhiều quốc gia trong cộng đồng khối Thịnh vượng chung Anh."

"Những trận đấu cricket giữa Ấn Độ và Pakistan."

"ICQ LLC là một chương trình nhắn tin khẩn cấp trên máy tính, được công ty Mirabilis của Israel phát triển và phổ biến lần đầu tiên, sau được America Online (AOL) mua lại, và kể từ 4/2010 thuộc sở hữu của Mail.Ru Group."

"Mohammad Azharuddin sinh ngày 08/2/1963, là một chính trị gia Ấn Độ kiêm cựu cầu thủ cricket. Ông là một cầu thủ cricket tài năng và là đội trưởng đội cricket Ấn Độ trong những năm 1990."

"Test Matches: Loạt trận đấu thử nghiệm giữa các đội đại diện quốc gia theo quyết định của Hội đồng Cricket Quốc tế (ICC)."

"Một loại bánh như su kem."

"Chakra: Từ nguyên thủy trong tiếng Sanskrit cakra mang ý nghĩa là “bánh xe” hay “vòng tròn”, đôi khi được dùng để chỉ “bánh xe của luân hồi”, đôi khi còn được gọi là Luân xa theo âm Hán Việt."

"Chữ “thiếu số” ở đây được dùng với nghĩa “dành cho một nhóm nhỏ” đối tượng nào đó; cụ thể ở đây, Alma Mater kinh doanh những sản phẩm dành cho trường học nói chung."

"Trong nguyên văn là FCD (First Class with Distinction)."

"Một thứ lễ vật qua đó gửi lời cầu nguyện tới các vị thánh thần."

"Một nghi lễ tôn giáo Hindu."

"Một diễn viên điện ảnh Ấn Độ (sinh năm 1938)."

"Mã pin dành cho những người sử dụng Blackberry để add vào danh bạ."

"Rickshaw: Loại xe nhẹ, hai bánh, có mui, dùng ở Ấn Độ và vùng Viễn Đông, do một hoặc nhiều người kéo."

"Nguyên gốc Enthucutlet: một từ đặc trưng của Bangalore, chỉ một người quá sôi nổi, bận tâm đến quá nhiều thứ, kiểu như đến một nhà hàng trước bất cứ ai khác, làm một bữa tiệc chẳng vì cái gì hay nhân bất cứ dịp gì, hay thậm chí là cách 2 giờ lại cập nhật status trên Facebook một lần. Ở đây người dịch chọn cách gọi “mỡ làng” cho gần gũi và dễ hiểu với bạn đọc Việt Nam."

"Permanent Account Number – Số tài khoản vĩnh viễn."

"Gulab jamun: Món bánh sữa kiểu Ấn Độ."

"Thường được dùng để ám chỉ những người đến từ Kerala, Ấn Độ."

"“Buck” trong nguyên văn, tiếng lóng nghĩa là đồng đô la."

"Cách gọi “di” thể hiện mối quan hệ thân thiết như chị em giữa mẹ và một người bạn gái của mẹ."

"Tập chí đàn ông, gồm các bài viết về lối sống đô thị, tranh ảnh khiêu dâm thậm chí ở mức nặng hơn cả tờ Playboy."

"G.I.Joe là tên một trò chơi chiến thuật theo lối chơi turn-based trên điện thoại di động."

"Lấy từ nhan đề bài hát Why This Kolaveri Di ? (tiếng Anh: Why This Muderous Rage, Girl?) Đây là ca khúc chủ đề trong bộ phim tâm lý tội phạm của Ấn Độ năm 2012."

"Front-end và back-end là các thuật ngữ thường sử dụng trong lĩnh vực phát triển phần mềm, chỉ các giai đoạn bắt đầu và kết thúc của một quá trình xử lý. Front-end là phần tương tác trực tiếp với người sử dụng, cụ thể là hệ thống các giao diện người dùng (GUI). Back-end gồm có các thành phần để xử lý các thông tin từ Front-end, thông tin chỉ việc tương tác với DBMS (hệ quản trị dữ liệu)."

"Chơi chữ “Mater” (trong tên công ty) với chữ “matters” (với nghĩa: việc có ý nghĩa, chuyện quan trọng)."

"Graduate Management Admission Test: một bài đánh giá tiêu chuẩn được sử dụng như một bài kiểm tra đầu vào cho các chương trình học MBA hay các chương trình quản trị khác trên đại học."

"Thủ phủ của bang Tamil Nadu và là thành phố lớn thứ 4 của Ấn Độ."

"Một trong những nhà cung cấp dịch vụ nghề nghiệp lớn nhất thế giới và là một trong Bốn ông lớn ngành kiểm toán, cùng với PricewaterhouseCoopers (PwC), Ernst & Young và Deloitte Touche Tohmatsu (Deloitte). Trụ sở chính của công ty được đặt tại Amstelveen, Hà Lan. KPMG có hơn 136.500 nhân viên trên toàn thế giới và cung cấp dịch vụ nghề nghiệp tại hơn 140 quốc gia. KPMG có 3 kênh dịch vụ chính: Kiểm toán, Thuế và Tư vấn quản lý."

"Phân tích SWOT là một trong 5 bước hình thành chiến lược sản xuất kinh doanh của một doanh nghiệp, bao gồm: xác lập tôn chỉ của doanh nghiệp, phân tích SWOT, xác định mục tiêu chiến lược, hình thành các mục tiêu và kế hoạch chiến lược, xác định cơ chế kiểm soát chiến lược. SWOT là tập hợp viết tắt những chữ cái đầu tiên của các từ tiếng Anh: Strengths (Điểm mạnh), Weaknesses (Điểm yếu), Opportunities (Cơ hội) và Threats (Thách thức) - là một mô hình nổi tiếng trong phân tích kinh

doanh của doanh nghiệp."

"Diễn viên Ấn Độ đã xuất hiện trong hơn 180 bộ phim với sự nghiệp kéo dài hơn 4 thập kỷ."

"Diễn viên, nhà sản xuất phim nổi tiếng của Ấn Độ."

"Roadside Romeos là một bộ phim hoạt hình được Mỹ và Ấn Độ hợp tác sản xuất năm 2008."

"Tên một bộ phim âm nhạc Bollywood được sản xuất năm 2010."

"Anna Hazare là một nhà hoạt động xã hội người Ấn Độ. Ngày 5 tháng 4 năm 2011, Hazare bắt đầu tuyệt thực để gây áp lực nhằm ép chính phủ Ấn Độ phải có động thái mạnh mẽ trong việc chống tham nhũng, dẫn đến cuộc biểu tình ủng hộ ông trên toàn quốc. Việc tuyệt thực kết thúc vào ngày 09/ 4/ 2011 với hai trong số những yêu sách quan trọng nhất của phong trào được chính phủ Ấn Độ đáp ứng."

"Nam diễn viên, nhà sản xuất và đạo diễn phim Ấn Độ."

"Bộ phim của Ấn Độ sản xuất năm 1995."

"Một món ăn được làm từ gạo, gia vị và thịt cừu."

"Tác giả chú thích: Đạo giáo là chính giáo sản sinh ở Trung Quốc, có các giáo điều và lễ nghi rất nghiêm khắc, khi chính thức lập đàn làm phép bày trận, bắt buộc pháp sư phải mặc đạo bào. Ví dụ như trong trận Xích Bích thời Tam Quốc, Gia Cát Khổng Minh lập đàn mượn gió Đông cũng phải mặc đạo bào, không phải để trêu tức Chu Du hay làm màu mè, mà chỉ là nghiêm khắc chấp hành lễ nghi lập đàn. Hôm nay Lục Hữu là chủ trận, vì vậy y cũng không ngoại lệ phải mặc đạo bào màu vàng."

"Bùa chú trời rồng."

"Nguyên thần tách ra khỏi cơ thể."

"Tiềm năng bẩm sinh, đã có sẵn từ trong phôi thai."

"Nguyên thần này là một vị tôn thần để thờ phụng, không phải nguyên thần của người tu luyện vẫn được nhắc tới ở trên."

"Mùi vị ấy vô cùng vô tận."

"Hay còn gọi là Chiêu Đại Quyền Hiện (Tōshō Dai-Gongen, 東照大権現), tước hiệu thần thánh được phong cho Tokugawa Ieyasu sau khi ông qua đời."

"Tokugawa Ieyasu (1543-1616) là một nhân vật nổi tiếng trong lịch sử Nhật Bản. Ông là người sáng lập và cũng là vị Shōgun (Tướng quân) đầu tiên của Mạc Phủ Tokugawa, nắm quyền từ sau trận Sekigahara năm 1600 cho đến Minh Trị Duy Tân năm 1868."

"Văn Thiên Tường (1236-1282) tự Tổng Thụy, hiệu Văn Sơn, tên Văn Tôn. Thiên Tường là tên bạn đặt cho lúc ông 20 tuổi đến Giang Tây thi công sĩ. Ông sống vào thời nhà Tống bị Mông Cổ xâm lấn. Năm 1271, Hốt Tất Liệt cử binh đánh Nam Tống. Hai thành Tương Dương và Phàn Thành bị vây chặt, thủ đô Lâm An bị uy hiếp. Ông mộ binh được vạn người, kéo về bảo vệ Lâm An. Khi quân Mông Cổ đến đánh Lâm An, quan quân triều đình bỏ chạy, ông đảm nhận chức sứ giả đến trại quân Nguyên đàm phán. Không ngờ ông bị bắt, nhưng sau trốn được chạy về Nam mộ binh đánh tiếp cùng với Trương Thế Kiệt, Lục Tú Phu. Sau cùng lực lượng không đối chọi nổi, ông bị bắt đem về Đại Đô (Bắc Kinh). Hốt Tất Liệt đã chiêu hàng nhưng ông quyết không đầu hàng, cuối cùng bị xử trảm tại đây năm 47 tuổi."

"Tác giả chú thích: Kể cả ngày nay, đạo sĩ trên toàn thế giới cũng đều phải đăng ký tại phủ Thiên Sư ở núi Long Hồ thì mới được thừa nhận là đạo sĩ chân chính, nói theo ngôn ngữ hiện đại, thì phủ Thiên Sư này là nơi duy nhất được chỉ định phát giấy chứng nhận đạo sĩ trên toàn cầu."

"Đây là một khái niệm trong mệnh lý học, dụng thần là mấu chốt của bát tự, là một hoặc hai loại trong Ngũ hành có thể gây nên các tác động đến bát tự, khiến cho Ngũ hành của bát tự được cân bằng."

"Bốn trong tám nỗi khổ theo quan niệm Phật giáo. Lần lượt là khổ vì không được toại nguyện, khổ vì yêu mà phải chia lìa điều mình yêu, khổ vì phải tiếp xúc với những thứ mình oán ghét, khổ vì sự hội tụ và xung đột của ngũ uẩn."

"Jack nói “đủ” (够), tiếng Trung đọc là “câu”, nghe gần giống như “go” trong tiếng Anh."

"Một khắc tương đương với mười lăm phút."

"Một kiểu chữ Hán, hơi giống chữ Lệ."

"回"

"Tức là lưng hướng Tuất (Tây Bắc), mặt hướng Thìn (Đông Nam)."

"Khách Gia, hay Hakka, còn gọi là người Hẹ, là một tộc người Hán được cho là gốc gác ở khu vực các tỉnh Hà Nam và Sơn Tây, miền Bắc Trung Quốc cách đây 2700 năm."

"Tam Nguyên Cửu Vận là một chu kỳ thời gian dài 180 năm. Mỗi một chu kỳ này được chia ra làm ba giai đoạn, mỗi giai đoạn dài 60 năm gọi là Nguyên. Tam Nguyên gồm có Thượng Nguyên, Trung Nguyên và Hạ Nguyên. Mỗi Nguyên lại được chia thành ba Vận, mỗi Vận dài 20 năm. Vận 1, 2, 3 thuộc về Thượng Nguyên. Vận 4, 5, 6 thuộc về Trung Nguyên. Vận 7, 8, 9 thuộc về Hạ Nguyên. Gọi chung là Cửu Vận."

"Một vị thần trong truyền thuyết, dân gian cho rằng thần Thái Tuế ở dưới đất, chuyển động tương ứng với sao Thái Tuế (sao Mộc) trên trời, khi đào đất động thổ, phải tránh phương vị Thái Tuế, bằng không sẽ chuốc họa."

"Một chức quan thời Thanh, hàm tòng lục phẩm, thấp hơn tri châu, nhưng cao hơn châu phán."

"Trong quan niệm của Đạo gia, tiểu chu thiên và đại chu thiên là đường đi chuẩn tắc của khí qua các huyệt vị trong cơ thể."

"Một dạng kiến trúc tương tự như ban công của Trung Quốc."

"Một loại binh khí thời xưa, lưỡi dài và hẹp."

"Một dạng vũ khí cổ, như quả chùy có gắn dây."

"Trăm hay không bằng tay quen. Ở đây để nguyên âm Hán Việt của câu thành ngữ cổ để diễn tả sự khó hiểu của nó đối với người nước ngoài là Jack."

"Cụm từ này có nghĩa là quyết đoán, gặp thời cơ liền lập tức đưa ra quyết định ngay; nhưng giải thích theo nghĩa đen của từng từ, thì là gặp thời liền gãy. Trong trường hợp này, độc giả có thể coi đây như một dạng “đuôi hình bất chữ” vậy."

"Lục Kiêu Kiêu phát âm sai."

"Trong biên chế của Hồng môn, các anh em thu thập và truyền tin tức gọi là nhị ngũ. (Chú thích của tác giả)"

"Tác giả chú: phong thủy cục trên núi Kê Đề là câu chuyện trong tập một; sơn đường là cách gọi các nhánh quân đội độc lập trong Hồng môn, đường chủ là lãnh đạo tối cao của sơn đường, Bạch chỉ phiên (quạt giấy trắng) là mặt hiệu của quân sư."

"Một loại bát vẽ hoa văn gà trống đặc biệt của vùng Quảng Đông, Phúc Kiến."

"Chỉ dòng sông nằm gọn trong lãnh thổ."

"Đây là một khái niệm trong phong thủy, muốn tìm ra long mạch, thì phải xác định được tinh thể, chân long phát mạch, lạc mạch, kết huyệt... đều có tinh tú hiển lộ ra."

"Tác giả sử dụng hiện tượng đồng âm, chữ “khai đường” (mở minh đường trong phong thủy) và “khai đường” (mổ bụng) đọc giống nhau nhưng là hai chữ khác nhau."

"Tác giả chú thích: Thượng Đế hội chịu ảnh hưởng của Hồng môn, cũng sử dụng rất nhiều ám ngữ nội bộ của Hồng môn, vân trung tuyết là đao, phi là động từ, nghĩa cả câu là dùng đao chém đầu."

"Bát Môn, tức là tám cửa. Tám cửa gồm có Hưu môn, Sinh môn, Thương môn, Đỗ môn, Cảnh môn, Tử môn, Kinh môn và Khai môn. Tám cửa này là từ tám phương vị của Bát quái mà ra."

"Tác giả chú thích: theo biên chế của quân Thái Bình, hai mươi lăm người là một lượng, quan quân đứng đầu lượng gọi là Tư mã."

"Từ tập này, An Long Nhi đã trở thành một chàng trai 17 tuổi, nên cách xưng hô sẽ thay đổi theo cho

phù hợp."

"Nhà lớn kiểu Tây Quan, hay còn gọi là nhà kiểu cổ, là loại nhà dân truyền thống mang đậm nét đặc sắc của vùng Lĩnh Nam, được xây dựng nhiều ở vùng Tây Quan, Quảng Châu, Trung Quốc."

"Cách cách: là lối xưng hô đối với các cô gái chưa chồng trong tiếng Mãn, dịch thẳng sang tiếng Hán là “cô nương”, sau khi triều Thanh thành lập, cách cách liền trở thành một phần trong phong hiệu chính thức của các phụ nữ quý tộc người Mãn, kết cấu và cách dùng tương đương với “phu nhân”. Đối với người Mãn, bất luận thân phận cao quý sang hèn, chỉ cần là con gái chưa lấy chồng, đều có thể gọi là cách cách, nhưng khi sử dụng làm phong hiệu và khi người Hán sử dụng, thì đa phần đều chỉ các phụ nữ trẻ có thân phận tôn quý. Trong văn hóa hiện đại, do chịu ảnh hưởng của các tác phẩm điện ảnh và truyền hình, ý nghĩa của từ này lại tương đương với “công chúa”, có khác biệt tương đối xa với cách dùng trong lịch sử."

"Nguyên văn: “不斯文” (bất tư văn), nghĩa là vô văn hóa. Ở đây Sái Nguyệt chơi chữ để mắng Cố Tư Văn."

"Một loại cháo đặc sản của Quảng Đông, gồm có cháo, cá, tôm, thịt băm, đậu phộng, quẩy và hành lá."

"Tác giả chú: trong hệ thống âm ngữ của Hồng môn, ngồi nhà khách tức là chỉ việc ngồi đại lao, nhưng từ rất lâu cách nói này đã trở thành tục ngữ thông dụng ở Quảng Châu."

"Lời giải nghĩa quẻ bói."

"Tiền thân của ngân hàng Phương Đông (Oriental Bank Corporation)."

"Chỉ chung các vị tổng đốc, tuần phủ thời Minh, Thanh."

"Tổ chức vũ trang cấp địa phương của giai cấp địa chủ dùng để trấn áp khởi nghĩa nông dân thời xưa."

"洪: chữ “hồng” này nghĩa là nước lớn, lũ lụt, hồng thủy."

"Mười đực một trong."

"Hai câu này của Lý Thanh Chiêu, nữ tác gia nổi tiếng đời Tống, được xếp vào hàng những nữ thi nhân bậc nhất Trung Hoa."

"Một dạng tổ chức vũ trang địa phương thời xưa ở Trung Quốc."

"Bản tên kiểu châu châu."

"Chỉ nơi đồng bằng có sông suối."

"Tác giả chú thích: Thái Bình thiên quốc gọi trinh nữ là nguyên nữ, khi tuyển vương nương cũng chỉ nguyên nữ mới có thể dự tuyển."

"Đội trưởng đội 10 người."

"Một loại kịch địa phương lưu hành ở Hà Bắc, Hồ Nam, An Huy... phát triển từ điệu múa Hoa Cổ mà thành."

"Mười đối tượng mà thầy phong thủy không được dùng thuật phong thủy để an táng cho."

"Nguyên văn: hữu thủy tả đảo (右水左倒), có nghĩa là nước chảy từ bên phải sang bên trái, theo nguyên lý nước chảy từ nơi cao xuống nơi thấp, thì có nghĩa bên phải cao bên trái thấp."

"Tác giả chú thích: “Hải đề” là ám hiệu trong Hồng môn, chỉ điều luật và danh sách Hồng môn."

"Cá hồ kình hay cá voi sát thủ là loài cá voi lớn nhất và cũng là loài động vật có vú ăn thịt hung dữ nhất đại dương, còn có một số tên gọi ít phổ biến hơn như cá đen hay sói biển."

"Kính lục phân là dụng cụ hàng hải cơ bản được sử dụng để đo góc kẹp giữa thiên thể và đường chân trời, góc kẹp đo được cùng với thời điểm đo cho ta vị trí tàu tại thời điểm quan trắc. Do tỷ lệ góc của nó nhỏ hơn 60° (1/6 của 360°) nên gọi là kính lục phân."

"Tác giả chú thích: Sầm phiếu là giấy phép triều đình cấp cho những người chuyên đào sầm."

"Giai đoạn cuối thời Thanh đầu thời Dân Quốc, hàng loạt dân chúng ở vùng Trung Nguyên và Giang Bắc, vì các nguyên nhân như thiên tai, loạn lạc, phải vượt qua Sơn Hải quan, vượt Bột Hải, lang bạt đến vùng Đông Bắc khai hoang kiếm sống và định cư, gọi là “lang bạt Quan Đông”."

"Quan viên nhà Thanh đội mũ lông công, nhưng lại phân ra theo cấp bậc, đội mũ lan linh trường là quan võ hàm lục phẩm."

"Theo chiết tự, chữ 官 nghĩa là quan lại, có hai chữ 口 (miệng) bên trong, ý nói người làm quan có thể ăn nói đổi trắng thay đen."

"Một trong tám cửa sông chính đổ ra biển thuộc hệ thống sông Châu Giang, nằm ở Đông Quảng, tỉnh Quảng Đông. Nước sông Châu Giang từ Hồ Môn đổ ra biển Linh Đình."

"Tác giả chú thích: Ngân hàng Oriental Anh quốc là ngân hàng ngoại quốc đầu tiên vào Trung Quốc, trong những năm từ 1845-1850 lần lượt xây dựng các chi nhánh tại Quảng Châu, Hương Cảng, Thượng Hải, năm 1850 lần đầu tiên phát hành tiền giấy tại Hương Cảng"

"Tác giả chú thích: Theo tiếng lóng trên giang hồ, người bị trúng kế đăm lừa bịp gọi là “ông thọ”."

"Tác giả chú thích: “Lão điếm” là ám ngữ Hồng môn, ý chỉ lừa gạt."

"Tứ thần đắc vị, thủy nhiều minh đường: Tứ thần gồm Thanh Long, Bạch Hổ, Chu Tước, Huyền Vũ, trong bố cục một ngôi nhà, thì Thanh Long là hướng bên trái, Bạch Hổ là hướng bên phải, Chu Tước là phía trước mặt và Huyền Vũ là phía sau lưng. Đồng thời Huyền Vũ cũng tượng trưng cho phương Bắc, Chu Tước phương Nam, Thanh Long phương Đông và Bạch Hổ phương Tây. Nếu hướng và vị trí của tứ thần trùng nhau, thì gọi là tứ thần đắc vị. Như vậy một ngôi nhà được gọi là “tứ thần đắc vị, thủy nhiều minh đường” phải quay mặt về hướng Nam, quay lưng về hướng Bắc, trước mặt có sông suối chảy qua."

"Tác giả chú thích: Thành vải là khí giới thường dùng khi tác chiến thời cổ đại, dùng tre gỗ dựng thành bốn bức tường, bên ngoài quây một lớp vải dày vẽ hoa văn như gạch xây thành, nhìn từ xa trông như tường thành thật vậy, có tác dụng mê hoặc kẻ địch ở xa, khi cận chiến cũng có thể chắn tên, đặt phục binh hoặc dùng làm trướng trung quân."

"Một loại dụng cụ dùng để hút thuốc phiện."

"Theo lý thuyết phong thủy, mộ phần phải đặt dựa lưng vào núi, ngọn núi ấy được gọi là kháo sơn."

"Loan phượng hòa chung tiếng hót."

"Tên gọi khác của Giang Tây."

"Tác giả chú thích: Lang tiễn là loại binh khí lớn, dùng tre dài chế thành, dài hơn một trượng, phía trước còn để nguyên mười mấy chạc tre xòe ra, trên chạc tre cắm đầy mũi thương nhỏ, có thể kẹp kẻ địch vào giữa rồi dùng thương dài đâm chết, cũng có thể biến thành ô bảo vệ bên sườn cho toàn đội."

"Xem chú thích ở tập 3."

"Tổ sư Thiên tông Phật giáo khi tiếp nhận đệ tử đến xin học, thường không dùng lời lẽ hỏi han mà sẽ đánh vào đầu một gậy hoặc quát lớn một tiếng, để khảo nghiệm căn cơ của đệ tử, kẻ nào thông minh và có tuệ căn, có khi chỉ một gậy hoặc một tiếng quát mà ngộ được, gọi là “bồng hát đồn ngộ”."

"Ở đây tác giả chơi chữ, dùng từ “破瓜” (dưa vỡ), vừa có ý chỉ thiếu nữ đến tuổi mười sáu, vừa chỉ việc thiếu nữ lần đầu “phá thân”, có quan hệ tình dục. Nên Lục Kiều Kiều mới nói “đập vỡ dưa của cậu”, để trêu Cổ Tư Văn."

"Lưỡi dao giấu trong tay áo."

"Thuật ngữ trong mệnh lý bát tự, nếu trong mệnh có Dịch Mã, chứng tỏ người này phải di chuyển nhiều."

"Hồng Quốc Du mặc quan phục nhưng không phải là quan viên. Vốn đời nhà Thanh, nhà nào có chút tiền bạc, khi người thân qua đời, nam sẽ cho mặc quan phục giống quan viên, nữ sẽ cho đội mũ phượng khăn quàng giống phi tần, sau đó mới nhập thổ yên nghỉ. Điều này giống như chúng ta ngày nay thấy các vị tổ tiên đa phần đều mặc vest hoặc bộ đồ Tôn Trung Sơn ở nhà tang lễ."

"“Bát tự” là “tám chữ”, đó là: Can, chi của năm sinh Can, chi của tháng sinh Can, chi của ngày sinh Can, chi của giờ sinh."

"Loạn An Sử (chữ Hán: 安史之亂: An Sử chi loạn) là cuộc biến loạn xảy ra giữa thời nhà Đường trong lịch sử Trung Quốc, kéo dài từ năm 755 đến năm 763, do họ An và họ Sử cầm đầu. Cả họ An và họ Sử đều xưng là Yên Đế trong thời gian nổi dậy."

"Tường hoặc bình phong đặt trước cổng lớn trong kiến trúc nhà có sân vườn ở Trung Quốc. Theo quan niệm phong thủy, có tác dụng ngăn luồng khí xấu vào nhà, cản luồng khí tốt thoát ra."

"La bàn phong thủy."

"Tam nguyên cử vận là cách người xưa chia các khoảng thời gian lớn, trong đó cứ 20 năm chia làm một vận, ba lần 20 năm hình thành một nguyên."

"Một phương pháp ngoại trị của Trung y, dùng giấy bông cuốn sợi ngải cứu thành một que tròn dài, sau khi đốt đặt vào dụng cụ giác (ôn cứu khí), lăn qua kinh lạc, hoặc quanh chỗ bị đau, giúp ôn thông kinh lạc, ôn bổ nguyên khí, điều hòa khí huyết..."

"Tam công: ba chức quan đứng đầu triều đình phong kiến, gồm Thái sư, Thái phó, Thái bảo."

"洪."

"共."

"廿."

"Nằm ở Trung Nam tỉnh Quảng Đông, đầu phía Bắc vùng châu thổ Chu Giang."

"Mỗi khắc bằng mười lăm phút."

"Loại binh khí tiêu biểu của Thiếu Lâm."

"Cấp thứ mười sáu trong mười tám bậc cử phẩm phân cấp quan lại xã hội phong kiến."

"Say trắng mò vàng."

"Yêu tôi, yêu luôn cả chú chó của tôi. Ý chỉ khi đã yêu một người, chúng ta thường yêu luôn những gì thuộc về họ."

"Những người học cao hiểu rộng thì phong thái tự khắc sẽ đỉnh đạc, thăng hoa."

"Sốc văn hóa: một thuật ngữ được sử dụng để chỉ sự lo lắng và những cảm xúc như ngạc nhiên, mất phương hướng, bối rối... mà một người cảm thấy khi phải hoạt động trong một nền văn hóa hay môi trường xã hội hoàn toàn khác."

"Aristotle là một nhà triết học và bác học thời Hy Lạp cổ đại, học trò của Platon và thầy dạy của Alexandros Đại Đế."

"Luận Ngữ là một tác phẩm do Khổng Tử và những đệ tử của mình biên soạn, được viết từ đời Tiền Hán tới Hậu Hán, là một chủ đề học vấn chủ yếu trong kỳ thi Khoa bảng của triều đình Trung Hoa."

"Ngày anh bước ra đi."

"Trang mạng xã hội phổ biến nhất Trung Quốc."

"Con mắt London (London Eye) là một vòng quay quan sát khổng lồ cao 135 mét nằm bên bờ sông Thames, London, Anh."

"Chỉ những người đàn ông có xu hướng thích bao bọc, nâng niu hoặc thậm chí là yêu đương với những cô gái nhỏ tuổi hơn mình rất nhiều (thậm chí là mới 13-14 tuổi)."

"Chỉ những cô gái có xu hướng thích yêu đương, qua lại với những người đàn ông lớn tuổi hơn mình rất nhiều."

"Hàng giày dép giá rẻ của Trung Quốc."

"Tuân Tử (313 TCN – 238 TCN) là một nhà nho, nhà tư tưởng của Trung Hoa vào cuối thời Chiến Quốc."

"FA là từ viết tắt của “Forever Alone”: độc thân mãi mãi."

"Một diễn giả nổi tiếng của Trung Quốc."

"Một người dẫn chương trình, diễn viên nổi tiếng của Trung Quốc."

"Henry David Thoreau (12/7/1817-6/5/1862) là nhà văn, nhà thơ, nhà tự nhiên học, nhà sử học, nhà

triết học, nhà địa hình học mẫu mực người Mỹ. Ông là một trong những người đi tiên phong theo thuyết Tiên nghiêm và là một nhà hoạt động tích cực tham gia phong trào kháng thuế, bãi nô."

"Một doanh nghiệp sản xuất bánh ngọt rất nổi tiếng tại Trung Quốc."

"Che Guevara (1928-1967) là một nhà cách mạng Mác-xít nổi tiếng người Argentina, người tạo ra học thuyết quân đội, nhà lãnh đạo quân du kích và phong trào cách mạng Cuba."

"Ý chỉ những học sinh chỉ học khá một vài môn nào đó."

"Nhân vật nữ chính trong tiểu thuyết Harry Potter."

"Tên gọi khác của loài gián."

"Diễn tích trong Tam quốc diễn nghĩa, ý chỉ thiệt hại khôn lường, tổn thất vô cùng."

"(1) Shota: Từ ngữ có xuất xứ từ Nhật Bản, chỉ những bé trai có ngoại hình đẹp, dễ thương."

"(1) Ý nói Giai Hòa lại mê man chìm vào giấc ngủ."

"(1) Trạch nữ: những cô gái không thích chôn đông người, chỉ thích ạch nữ: những cô gái không thích chôn đông người, chỉ thích ngồi ở nhà lên mạng, lướt web, chơi game và các trò tiêu khiển, thường không có công việc ổn định, hoặc nếu có thì tính chất công việc cũng không yêu cầu phải ra ngoài nhiều."

"(2) Weibo: trang mạng xã hội phổ biến của Trung Quốc."

"(3) Casual: Trang phục đơn giản, năng động, nhưng không xuề xòa."

"(1) Câu trên trích trong bài Niệm nô kiều - Xích Bích hoài cổ của Tô Đông Pha, (bản dịch của Nguyễn Chí Viễn - Tuyển tập từ Trung Hoa - Nhật Bản, NXB Văn hóa Thông tin, 1996), nguyên văn chữ Hán là: Vũ phiến luân cân, đàm tiểu gian, cường lỗ hội phi yên diệt."

"(2) Những câu tiếp theo trong bài ững câu tiếp theo trong bài Niệm nô kiều - Xích Bích hoài cổ của Tô Đông Pha, (bản dịch của Nguyễn Chí Viễn - Tuyển tập từ Trung Hoa - Nhật Bản, NXB Văn hóa Thông tin, 1996), nguyên văn chữ Hán là: Cố quốc thần du, đa tình ứng tiểu ngã, tảo sinh hoa phát. Nhân sinh như mộng, nhất tôn hoàn lỗi giang nguyệt."

"(1) Jiahe là phiên âm tên Giai Hòa trong tiếng Trung."

"(1) Khoa Hồi sức tích cực - chống độc."

"(1) Giai Hòa (佳禾/jiā hé) có âm đọc giống từ “gia hòa (家和/jiā hé)” trong cụm từ “gia hòa vạn sự hưng” (gia đình hòa thuận thì vạn sự thành)."

"(1) Nghệ danh của Chung Hân Đồng, một ca sĩ, diễn viên, người mẫu; tên thật của cô là Chung Gia Lệ, sinh ngày 21/01/1981 tại Hồng Kông."

"(2) Một loại mì của hãng Nissin."

"(1) Nguyên văn ti ếng Hán là 秒杀 (miêu sát), nghĩa là giết trong chớp mắt. Thuật ngữ này vốn bắt nguồn từ game online, là một phương thức chiến đấu vô cùng lợi hại, tiêu diệt đối thủ chỉ trong một thời gian rất ngắn."

"(2) Tên ti ếng Anh là: Beijing No.4 High School."

"(3) Một câu ngạn ngữ của Trung Quốc, vốn là khi xưa, dòng chảy Hoàng Hà không cố định, một nơi vốn nằm phía đông dòng sông thì năm sau, Hoàng Hà đổi dòng, nơi ấy lại trở thành nằm ở phía tây dòng sông. Về sau câu nói này được dùng để ví với sự thịnh suy, biến hóa khôn lường của người của vật, nhưng cũng có lúc sự biến đổi ấy lại tiêu cực, không thể dự liệu được."

"(4) Câu này xuất hiện từ diễn tích: Triều Tống có một ông quan châu (châu: đơn vị hành chính ngày xưa) tên là Điền Đăng, rất kị việc người khác gọi tên của mình. Vì “Đăng” (登) trong “Điền Đăng” đồng âm với “đăng” (灯) nghĩa là “đèn”, cho nên không cho dân dùng từ đăng (đèn), mà phải dùng từ “hỏa” để thay thế. Nếu người nào vô ý mạo phạm, Điền Đăng sẽ vô cùng tức giận. Tới tết Nguyên Tiêu ngày 15/1, theo lệ có lễ thả đèn hoa đăng. Lúc quan phủ dán cáo thị, vì phải kị từ “đăng” (đèn) nên viết lên cáo thị rằng “Châu ta y lệnh phóng hỏa ba ngày”. Không ít người ở nơi khác khi đọc được

cáo thị này đều kinh ngạc, sau khi hỏi rõ nguyên do thì có câu trào phúng: “Chỉ cho quan châu phóng hỏa, không cho bách tính thấp đèn”. Từ đó, câu “quan châu phóng hỏa” ám chỉ người trên thì có thể làm xằng làm bậy, còn người dưới thì luôn phải chịu áp bức."

"(1) Khi phơi kính lúp dưới ánh nắng mặt trời, nó sẽ đóng vai trò như một thấu kính hội tụ, tập trung năng lượng của tia sáng và có thể đốt cháy những thứ ở điểm hội tụ."

"(1) Tiếng Bắc Kinh chuẩn phải uốn lưỡi rất nhiều."

"(1) Một diễn đàn có sức ảnh hưởng lớn ở Trung Quốc."

"(2) Ý nói về sự khác biệt về tư duy, hành vi giữa hai thế hệ, chỉ cách năm tuổi là đã thấy sự khác biệt rõ ràng rồi chứ chưa nói đến là cách nhau mười tuổi."

"(1) Giai Hòa gọi đùa Tiêu Dư là Tiêu Tiêu."

"(2) Đường dây nóng phục vụ khách hàng của nhà mạng."

"(1) Văn Khúc là ngôi sao nắm giữ công danh và văn vận của thế nhân."

"(1) Chữ “ngải” trong tên Ngải Giai, Ngải Hòa có cách phát âm giống từ “yêu”."

"(1) Nguyên văn là “tính phúc” (性福), có âm đọc giống “hạnh phúc” (幸福), đây là cách chơi chữ, ám chỉ hạnh phúc trong chuyện chăn gối."

"(2) Kiêu Kiêu ám chỉ chồng mình hay ghen."

"Show diễn, em trai Thanh Duy là Trần Phương, cũng là ca sĩ."

"*(Hi hi, là say máy bay í mà!)"

Table of Contents

[Cuộc Cách mạng Mềm](#)

[Mọi đứa trẻ sinh ra đều có sẵn khả năng của một thiên tài](#)

[Con người thông thái, món quà của gen](#)

[Trẻ học hỏi nhờ 5 giác quan](#)

[Trước 6 tuổi](#)

[Chỉ số IQ thật sự có nghĩa là gì?](#)

[Thúc đẩy và kiểm tra](#)

[Hãy trở thành các ông bố, bà mẹ tốt nhất](#)

[Cách phản ứng trước mỗi câu hỏi của trẻ](#)

[Day trẻ thế nào?](#)

[Day trẻ biết đọc sớm](#)

[CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH](#)

[BƯỚC 1: TỪ ĐƠN](#)

[BƯỚC 2: TỪ GHÉP VÀ CỤM TỪ](#)

[BƯỚC 3: CỤM TỪ](#)

[BƯỚC 4: CÂU](#)

[BƯỚC 5: SÁCH](#)

[Day trẻ về thế giới xung quanh](#)

[THẺ "BIT" THÔNG MINH LÀ GÌ?](#)

[LÀM THẾ NÀO ĐỂ CHUẨN BỊ NHỮNG TẤM THẺ "BIT" THÔNG MINH?](#)

[MỘT BÀI HỌC](#)

[THƯỜNG XUYÊN](#)

[CƯỜNG ĐỘ](#)

[THỜI GIAN](#)

[CÁC BÀI HỌC TRONG MỘT NGÀY](#)

[THÊM THÔNG TIN MỚI VÀ LƯỢC BỎ NHỮNG THÔNG TIN CŨ ĐI](#)

[QUẢNG ĐỜI CỦA MỘT TẤM THẺ "BIT" THÔNG MINH](#)

["CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH" LÀ GÌ?](#)

[LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÌM KIẾM THÔNG TIN CHO CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH?](#)

[LÀM THẾ NÀO ĐỂ CHUẨN BỊ CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH?](#)

[MỘT BÀI](#)

[MỘT NGÀY HỌC](#)

[THÊM CHƯƠNG TRÌNH MỚI VÀ BỎ BỚT CHƯƠNG TRÌNH CŨ](#)

[ĐỘ KHÓ CỦA CÁC CHƯƠNG TRÌNH](#)

[Làm thế nào mà trẻ sơ sinh có thể học được Toán?](#)

[Làm thế nào để dạy trẻ học Toán?](#)

[BƯỚC 1: NHẬN BIẾT SỐ LƯỢNG](#)

[BƯỚC 2: PHƯƠNG TRÌNH](#)

[CHƯƠNG TRÌNH HÀNG NGÀY](#)

BUỚC 3: GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

BUỚC 4: NHẬN BIẾT CHỮ SỐ

BUỚC 5: PHƯƠNG TRÌNH VỚI CÁC CHỮ SỐ

Điều kỳ diệu nằm trong trẻ và... nằm trong bạn